ବସନ୍ତ ରାସ

ପିଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କୃତ

ବୃହତ୍

ବସନ୍ତ ରାସ

ଶ୍ରୀ ଅଜୟକୁମାର ଘୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ତୃତୀୟବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

ଶ୍ରୀ ହରନାଥ ପ୍ରେସ
କଟକ—୨

ମୂଲ୍ୟ ଟ· ୨୫ ଦୁଇଟଙ୍କା ଆଠଅଣା ମାତ୍ର

ବସନ୍ତ ରାସ

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣାଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।

ବନ୍ଦାପନା

ଗୋପ ଗୋପିଏ଼, ଅର୍ଘ୍ୟ ବନ୍ଦାନ୍ତି, ଜୟ ମଙ୍ଗଳଂ, ଶୁଭ ମଙ୍ଗଳଂ । ପଦ । ଅଷ୍ଟ ସଖୀ ହୋଇ ମେଳ, କରେ ଧରି ଅର୍ଘ୍ୟ ଥାଳୀ, କେହୁ ଦିଏ ହୁଳହୁଳି, ନାଦରେ ସ୍ଥଳୀ ଉଚ୍ଛୁଳ । ୧ । କେଉଁ ବାଳୀ ମାରେ ତାଳ, ନାଚେ ଶ୍ୟାମ ଢଳ ଢଳ, ଅଧରେ ଦେଇ ମୁରଲୀ, ବଜାଏ଼ ସୁସ୍ୱର କରି । ୨ । ଗୋଧନ ବାହୁଡ଼ା କାଳେ, ଗୋପ ଗୋପାଳଙ୍କ ମେଳେ ନାଚନ୍ତି ନନ୍ଦ ଦୁଲାଳେ, ଧରି ଜାମୁ ଡାଳେ ଡାଳେ । [illegible] । ବାମେ ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ମଧ୍ୟେ ନାଚେ ବନମାଳୀ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମନେ ଭାଳି, ଦିଏ ତହିଁ କରତାଳି । ୪ ।

ବନ୍ଦନା ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମାଙ୍ଗଲ୍ୟଂ ଦଧି ଦୀପକାକ୍ଷତଯୁତଂ ରମ୍ଭା ତରୁ ସ୍ଥାପନଂ ।
କୁମ୍ଭଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳଂ ସୁପୀତ ବସନଂ ଦୁର୍ବାଦଳଂ ତଣ୍ଡୁଳଂ ।
ଚୂତ ପଲ୍ଲବ ନାରିକେଳ ସହିତଂ ପଦ୍ମୋପରି ସ୍ଥାପିତଂ ।
ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ ଦେବାଧିବାସଂ କୁରୁତେ ନାନାଦି ବାଦ୍ୟୋତ୍ସବଂ ।୧ ।
ବନ୍ଦେ ଗୁରୂନ୍ ଈଶଭକ୍ତାଂଶ୍ଚ ସମ୍ୟକ୍‌ସଙ୍କାବତାରକାନ୍ ।
ତତ୍‌ପ୍ରକାଶାଶ୍ଚ ତଚ୍ଛକ୍ତିଃ କୃଷ୍ଣଚୈତନ୍ୟ ସଞ୍ଜ୍ଞକଂ । ୨ ।
ବ୍ରଜସ୍ତ୍ରୀଣାଂ ପ୍ରେମ ପ୍ରବଣ ହୃଦୟେ ବା କ ମଥବା ।
କୃପା ଯୁକ୍ତୋ ଭକ୍ତଃ ସ୍ୱନିଜ ଧନଦାନେନ ନିପୁଣଂ ।
ଅପିସ୍ତ୍ୟାମ୍ନାଗମୋ ଜଇହ୍ୟ ବ୍ରଜ ନିଷ୍ଠା ସୁ-କୁଶଳୋ ।
ବ୍ରଜାନନ୍ଦଂ ବନ୍ଦେ ନବ ଜଳଦ ଲୋ ଦରନିଭଂ । ୩ ।
ବାଞ୍ଛାକଳ୍ପତରୁଭ୍ୟଶ୍ଚ କୃପାସିନ୍ଧୁଭ୍ୟ ଏବଚ ।
ପତିତାନାଂ ପାବନେଭ୍ୟୋ ବୈଷ୍ଣବେଭ୍ୟୋ ନମୋ ନମଃ । ୪ ।

ଗୃହ୍ୟଂ ଗୋପୀ ବୁରାସ୍ପଦଂ ନିଜଗତାଂ ସାର ଜସ୍ୱିନ୍ବା ବୃତଂ ।
ଯସ୍ୟା ନିଷ୍ଟପଷ୍ଟଂ ପ୍ରସାଦ ସୁଲଭଂ ଗୋବିନ୍ଦପାଦାମ୍ବୁଜଃ ।
ଅଦ୍ୟା-ଶକ୍ତିମଶେଷ ଲୋକ ଜନନୀ ବ୍ରହ୍ମାଦିଭିର୍ବନ୍ଦିତା ।
ବନ୍ଦେ ତାଂ କୁଳଦେବତା ମିବ ମହାମାୟା ଜଗନ୍ମୋହିନୀଂ । ୫ ।
ବନ୍ଦେ ରୁଦ୍ର ବିରଞ୍ଚି ନାରଦ ଶୁକ ବ୍ୟାସୋଽଥବା କୁରବଂ ।
ପ୍ରହ୍ଲାଦାର୍ଜୁନ ଅର୍ଯ୍ୟମାରୁତ ମୁଖାନ୍ ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ ପ୍ରିୟାନ୍ ।
ଯତ୍କୀର୍ତ୍ତି ସୁର ନିମ୍ନଗେଚ ବିମଳା ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ସେବ୍ୟାପ୍ୟନା
ସ୍ତଗେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ଗଣେ ବିବସ୍ୱ ବହତାଂ ପାନେ ସୁଦେ ବାହବେଭ୍ ।
ଅଜ୍ଞାନ ତିମିରାନ୍ଧସ୍ୟ ଜ୍ଞାନା-ଞ୍ଜନଶଳାକୟା ।
ଚକ୍ଷୁରୁନ୍ମିଳିତଂ ଯେନ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁବେ ନମଃ ।

ପୟାର ।

ଅଜ୍ଞାନ ତିମିରେ ଚକ୍ଷୁ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଦୟା ଯେହୁ ପ୍ରକାଶ କରିଲ ହେ । ୧ । ଏବଂ ଭୂତ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରଣତଳେ ଆମି । ପୁନଃ ପୁନଃ ହୟାଁ ନିରନ୍ତରେ ପରଣାମି ହେ । ୧ । କୋଟି ଜନ୍ମାର୍ଜିତ ପୁଣ୍ୟେ ଯେ ଲବ୍ଧ ନା ହଏ । ଗୁରୁ କିପା ହେଲେ ସେହୁ ଅଶରେ ମିଲୟେ ହେ ।୩। ଯାହା ହେତେ ବୈଷ୍ଣବେ ସୁ-ମଙ୍ଗଲ ଘଟନା । ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ସେ ପାଦ ଭାବନା ହେ । ୪ ।

ଚୂହା ।

ଅଜ୍ଞାନ ତମିରେ ଚକ୍ଷୁ ମୋର । ଯୋଟିଥିଲେ ମହା ଅନ୍ଧକାର । ୧ ।
ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଦୟାଁ । ପ୍ରକାଶିଲ । ଏବଂଭୂତ ଗୁରୁ ପାଦ ତଲ । ୨ ।
ପୁନଃ ପୁନଃ ନିରନ୍ତରେ ଅମି । ପ୍ରନମିତ ହେଉଛୁଁ ହେ ସ୍ୱାମୀ । ୩ ।
କୋଟି ଜନ୍ମାର୍ଜିତ ପୁଣ୍ୟ କର । କେବେହେଁ ସେ ଲବ୍ଧ ନୁହେ ସର ।
ଯା ହେତେ ବୈଷ୍ଣବ ସୁମଙ୍ଗଳ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହୟାଁ ଭୋଳ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଯତ୍କୃପା ଲେଶମାତ୍ରେଣ ମୂଢୋଽପି ବିବୁଧାୟତେ ।
ଶବ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତନେ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାଗୁରବେ ନମଃ ।

ପୟାର ।

ଯାର କିପାବିନ୍ଦୁ ପାୟାଁ । ଅତ ମୂଢ଼ଜନ । ମୂକ ହୟା ରାଧା କିଷ୍ଣ ଲୀଲାର ଗାୟନ ହେ । ୧ । ବିବୁଧାଦ ତାର ସନେ ନା ହଏ ସମତା । ସେହୁ ଶବ୍ଦପେର ପାଦେ ଅମାର ନମ୍ରତା ହେ । ୨ । ସେହୁ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ ବଟେ ସାକ୍ଷାତ ଗୋସାଞି ଧୂଲତେ ଲୁଟିୟାଁ । ବନ୍ଦୁ ନିତ ସ୍ତୁତ କରି ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ମେର ଭଙ୍ଗି ତ୍ରୟ ପରିଚିତାଂ ସାଚି ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିଃ ।
ବଂଶୀନ୍ୟସ୍ତାଧର କିଶଳୟ ମୁଜ୍ଜ୍ୱଳଂ ଚନ୍ଦ୍ରକେଣ ।
ଗୋବନ୍ଦାଖ୍ୟଂ ହର ତନୁମିତା କେଶି ତୀର୍ଥୋପକଣ୍ଠେ ।
ତତ୍‌ପ୍ରେକ୍ଷିଷ୍ଟଂ ତବ ଯଦ ସଖେ ବନ୍ଧୁସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗଃ ।

ପୟାର ।

ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା ସ୍ମିତ ହାସ୍ୟ ଭଙ୍ଗୀ ଗୃହୁ । ଈଷିତ ନେତ୍ରାନ୍ତେ ଝାଲେ ସଖୀ ଧୃତି ମେଲୁ ହେ । ନବ କିଶଳୟ ଓଷ୍ଠେ ବଂଶୀ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚନ୍ଦ୍ରକ ଚୂଲ ଶିରେ ସାଜେ ସ୍ୱଚ୍ଛେ ହେ । ତନୁ ମନୋହର ରୂପ ଶ୍ୟାମଲ ସୁନ୍ଦର । ଓରେ ମନ କେଶିତୀର୍ଥ ତୀରେ ତାଙ୍କେ ହେରି ହେ । ଶ୍ରୀରଙ୍ଗେର ଅଙ୍ଗେ ନେତ୍ର ସଖେ ବନ୍ଧୁ ହୟ । କର ତାରାମୃତ ପାନ ଓରେ କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱୟ ହେ । ଓରେ ପାମର୍ ମନ ବାଉଳେର ବାକ୍ୟ ମାନ । ସ୍ଥିର ହୟ୍ୟାଁ ରାଧା କିଷ୍ଣ ଲୀଳ ଗାନ ଶୁନ ହେ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନବୀନ ଘନ ସୁନ୍ଦରଂ କଳିତ କେକୀ ପୁଚ୍ଛୋଜ୍ଜ୍ୱଳଂ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣଂ ରୁଚିରାମ୍ବରଂ କ୍ୱଣିତ ବେଣୁନାଦ ମୁହୁଃ ।
କଳିନ୍ଦ ତନୟା ତଟେ ଲଳିତ ଗୋପ କନ୍ୟା ବୃତଂ ।
କଦମ୍ବ ତଳ ଲମ୍ପଟଂ କମଳପତ୍ରନେତ୍ରଂ ଭଜେ ।

ପୟାର ।

ନବୀନ ଘନ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମଳ ମୂରତି । କଳିତ କେକୀ ପୁଚ୍ଛରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ଅତି ହେ । ୧ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରୁଚିରାମ୍ବର ଶୋଭେ କଟିତଟ । କ୍ୱଣିତ ବେଣୁ ବାଦନ ମୁହୁଃ ସୁପ୍ରକଟ ହେ । ୨ । କଳିନ୍ଦତନୟା ତଟେ ଅତି ସୁଲଳିତ । ଗୋପକନ୍ୟା ଚଉପାଶେ ହୋଇଛେ ଅବୃତ ହେ । ୩ । କଦମ୍ବ ତଳ ଲମ୍ପଟ କମଳ ନୟନ । ଓରେ ସାଧୁଜନା ଏହୁ ରୂପ କର ଧ୍ୟାନ ହେ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବନ୍ଦେ ରାଧାଂ ପ୍ରମତ୍ତାଂ ମଦନ କଳଯୁତାଂ ପଦ୍ମବକ୍ତ୍ରାଂଏ ସୁହାସାଂ ।
ହେମାଙ୍ଗୀ ଗୃଚ୍ଛଭୂଷାଂ ରସ ଜଳଧି ତନୁ କିଙ୍କିଣୀଂ ନୂପୁରାଢ୍ୟାଂ ।
ରମ୍ୟାଂ ମୁଗ୍ଧାଙ୍ଗନାସ୍ଥାଂ ବୟସି ଗଣଯୁତାଂ ନୀଳବସ୍ତ୍ରାବୃତାଙ୍ଗାଂ ।
ପାତୌ ତାମ୍ବୁଲଯୁକ୍ତାମପର କୁଜକରେ ଦଦ୍ୟୋଂ ବାସୋପିଧାନି । ୧୨ ।

ପୟାର ।

ବନ୍ଦ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ରାଧେ ରସନାର ବାଡ଼, ଯାର ଆରାଧନେ ମିଳେ କୃଷ୍ଣ ପଦଦ୍ୱନ୍ଦ ଗୋ । ୧ । ମଦନ୍‌ମଦ କଲ ଯୁଗ୍ମ ପଦ୍ମଦଲ ନେତ୍ରା, ହେମାଙ୍ଗୀଗୁଞ୍ଜ ମଣ୍ଡନା ରସସିନ୍ଧୁ ଗାତ୍ରା ଗୋ । ୨ । ରମ୍ୟା ବୃନ୍ଦାବନ ସ୍ଥିତା ସଖୀ ଗଣ ଯୁତା; ସୁନୀଳ ନୀଲ ଅମ୍ବର ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଆବୃତା ଗୋ । ୩ । ପକ୍ୱ ନାଗବଲ୍ଲୀ ଦଲ ବୀଟିକା ଶ୍ରୀହସ୍ତ, ବାମଭୁଜେ ବାମ ଶ୍ୟାମ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱେ ସ୍ଥିତ ଗୋ । ୪। ଓରେ ପାମର୍ ମନ ବାଉଲେର ବାକ୍ୟ ମାନ, ନିଶି ଦିବା ଏହିରୂପ ହୃଦେ କର ଧ୍ୟାନ ହେ । ୫ ।

ଝୋଁଲ ।

ବନ୍ଦ ରାଧା ପଦ, ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ, ସଖୀଗଣ କୋଟିନିଧି ଗୋ ।
ନବୀନ କିଶୋରୀ, କୃଷ୍ଣ ମନୋହାରୀ, ସଦା କାନ୍ତକେ ଆରାଧି ଗୋ ।
ଏହି ଗୁଣେ ନାମ ରାଧା, ସବ ନାରୀ ଶିରୋମଣି ସିଧା ଗୋ । ୧ ।
ମଦନ ମାଦେଣି, କେଲି ଉନ୍ମାଦନି, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପଦ୍ମ ବଦନି ଗୋ ।
ମୀନ ଖଞ୍ଜନ, ଗଞ୍ଜନ ସୁନୟନ, ଗୁଞ୍ଜ କନକ ଅଙ୍ଗିନି ଗୋ ।
ମନୋହର ବେଶ ଭୂଷା, ରସଜଲଧି ତନୁ ସୁରସା ଗୋ । ୨ ।
କଟିତେ କିଙ୍କିନି, ବାଜେ କିନି କିନି, ପଦ୍ମରେ ରତ୍ନନୂପୁର ଗୋ ।
ମଦନ ରାଜାର, ନାଗରୀ କିଶୋର, ଝୁମୁ ଝୁମୁ ନାଦ ଘୋର ଗୋ ।
କୃଷ୍ଣ କର୍ଣ୍ଣେତେ ବିସ୍ତାରେ, ମନ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଚେତନା ହରେ ଗୋ । ୩ ।
ରମ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ; ସଦା ଯାର ସ୍ଥାନ, ସଜନୀ ଗଣେର ସନେ ଗୋ ।
ନବ ଜଲଧର, ଜିନି ଦିବ୍ୟାମ୍ବର ଶୋଭା ପାଏ ଅପଘନେ ଗୋ ।
ମୃଦୁ କୋମଳ ତାମ୍ବୁଲ, ବୀଟା ଧର ଦକ୍ଷ କର ସ୍ଥଳ ଗୋ । ୪ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଧରେ, ଦିଅଁ ପ୍ରେମଭରେ, ବାମକରେ ବାସ ଧରେ ଗୋ ।
ଅତି ଦୀନ ହୀନ, ଦୁଃଖି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଲୁଣ୍ଠେଇ ଦୁଟି ପୟରେ ଗୋ ।
କୃପାମୟି କୃପାକର, ଶୀଘ୍ରେ ସେବାତେ ନିଯୋଗି କର ଗୋ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପଙ୍ଗୁ ଲଙ୍ଘୟତେ ଶୈଳଂ ମୂକୋଃପି ବର୍ତ୍ତିତେ ସ୍ତୁତ ।
ଯତ୍କୃପା ତମହଂ ବନ୍ଦେ କୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ମୀଶ୍ୱରଂ ।

ପୟାର ।

ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର । ସାକ୍ଷାତ ଈଶ୍ୱର ଯେଇ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଆସ୍ୱାଦ ହେ । ୧ । ଯାର କୃପା ଲେଶ ପାଇଁ ପଙ୍ଗୁ ଲଙ୍ଘେ ଗିରେ । ମୂକେ ଜନା ଗାଏ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରାରନ କର ନହେ । ୨ । ସେଇ କୃପା ବନ୍ଧୁ ଦିଅ ଆମାର ହୃଦ ୟରେ । ବନ୍ଦନା କହିବେ ଅନ ପୟାର ଛନ୍ଦରେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଦୁର୍ଗମେ ପଥି ଅନ୍ଧସ୍ୟ ସ୍ଖଳନ୍ ପାଦ୍ମ ଗତେ ମୁହୁଃ ।
ସ୍ୱକୃପା ଯଷ୍ଟି ଦାନେନ ସନ୍ତୁ ସନ୍ତ୍ୟାବଲମ୍ବନଃ ॥

ପୟାର ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଗମ ପଥ ଏଭବ ମଧ୍ୟର । ମାର୍ଗ ନା ଦଶଇ ଘୋଟିଥାଛେ ଅନ୍ଧକାର ହେ । ୧ । ଅମି ଅତ ମୂଢ଼ଜନା ପାପିଷ୍ଟ ପାମର । ଚଳୁଛେ ଚଳୁଛେ ପାଦ ସ୍ଖଳନ ଅମାର ହେ ।୨। ଓହେ ସାଧୁଜନା ତୁମି ପତିତ ପାବନ । ତୁମାର କୃପା-ଯଷ୍ଟି ଦେଇ ଜର ଅଲମ୍ବନ ହେ ।୩। ଜୟ ଜୟ ଗୌର ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ପାଦପଦ୍ମ । ଦୟାବଲେ ଅମାର ହୃଦେ ଦେଅ ଅବେ ସଦ୍ମ ହେ । ୪ । ବନ୍ଦ ଅମି ନିଜ ଗୁରୁ ପଦ ସାରସରେ । ଯାର କୃପା ଭବସିନ୍ଧୁ ହେଲେ ପାରକରେ ହେ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମେଘୈର୍ମେଦୁରମମ୍ବରଂ ବନଭୁବଃଶ୍ୟାମସ୍ତମାଲ ଦ୍ରୁମୈ
ର୍ନକ୍ତଂ ଭୀରୁରୟଂ ତ୍ୱମେବତଦମଂ ରାଧେ ଗୃହଂ ପ୍ରାପୟ ।
ଇତ୍ଥଂ ନନ୍ଦନିଦେଶତଶ୍ଚଲିତୟୋଃ ପ୍ରତ୍ୟଧ୍ୱ କୁଞ୍ଜଦ୍ରୁମଂ ।
ରାଧାମାଧବୟୋର୍ଜୟନ୍ତି ଯମୁନାକୁଳେ ରହଃ କେଳୟଃ ।୧୫।

ପୟାର ।

ଏକଦିନେ ନନ୍ଦସନେ ଗୋଷ୍ଠେ କୃଷ୍ଣ ଥିଲ, ଯମୁନାର କୂଳେ କୃଷ୍ଣ ରାଧାକେ ଦେଖିଲ ହେ ॥ ନନ୍ଦ ବୋଲେ ଶୁନ ରାଧେ ବଚନ ଆମାର, ଗଗନେ ଅଚ୍ଛାଦ ମେଘ କୈଲ ଅନ୍ଧାକାର ହେ ॥ *ଚଳିଲ କୃଷ୍ଣକେ ଲୟା ଭାନୁର ଦୁଲାଲ ପ୍ରତିପଥେ ପ୍ରୀତକୁଞ୍ଜେ ଦ୍ରୁମ ତଳେ ମିଲ ହେ ॥ ଯମୁନାର କୁଳେ ରାଧା ମାଧବ ଏକାନ୍ତେ, ଆରମ୍ଭିଲ ରାସକ୍ରୀଡ଼ା ଜୟ ଜୟ ଯୁକ୍ତେ ହେ ॥ ଏଇ ଅର୍ଥେ ଅଛେ ବହୁ ବରୋଧ ଲକ୍ଷଣ, ନମସ୍କାର ଅଶୀର୍ବାଦ ବସ୍ତୁ ନିଦର୍ଶନ ହେ ॥ ସମର୍ଥ ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ସକଳ ବର୍ଣ୍ଣିଛେ, ନମସ୍କାର ଅଶୀର୍ବାଦ ଗ୍ରନ୍ଥ ସ୍ଥାନେ ଅଛେ ହେ ॥ ମାଧବେର ଶବ୍ଦ କୃଷ୍ଣ ଦକ୍ଷିଣ ନାୟକ, ରାଧା ପରକୀୟାରସ କୁମୁଦ ଶଶାଙ୍କ ହେ ॥ ଭକ୍ତମୁକ୍ତ ପରେ ଯେଇ ଉତ୍କର୍ଷ ହଏ, ଯାହା ଆସ୍ୱାଦନେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ପାଦ ପାଏ ହେ ॥ ଜୟନ୍ତି ଶବ୍ଦେ ଜଗତ ଅଶୀର୍ବାଦ ହବେ, ଏ ଲୀଳା ଭାବନେ ବ୍ରଜେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ପାବେ ହେ ॥ ଯେଇ ପରକୀୟା ଲୀଳା ପରମ ପାବନ, ତାତେ ନମସ୍କାର କର ହରଷେ ଭୂଜନ ହେ ॥ ଗ୍ରନ୍ଥ ସୂଚ କର କରବ ବର୍ଣ୍ଣନ, ରାଗ ଭକ୍ତଜନା ମନ କର୍ଣ୍ଣ ଦେଅ ଶୁନ ହେ ॥ କାନ୍ତେ ଗାଢ଼ ମାନ ରାଖିଥିଲ ଭାନୁ ସୁତା, ସଖିର ବଚନେ ହେଲ ମହା ଅନନ୍ଦିତା ହେ ॥ ସଖିବୋଲେ ତୁମାର ବନେ କୃଷ୍ଣ ବଡ଼

ଦୁଃଖୀ, କୁଞ୍ଜେ ଅଭିସାର ହୟ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖି ଗୋ । ମେଘସମ ଘୋଟିଅଛେ ବହୁଲ ଅନ୍ଧାର, ବନଭୂମି ତମାଲେର ଭ୍ରମ ତମଘୋର ଗୋ ॥ ପୂର୍ବ୍ବରେ କର-ୟାଛେ ଅପରାଧ ସେଇ, ଏଇହେତୁ ପ୍ରାଣନାଥ ଅସିତେ ଡରଇ ଗୋ । ମନୋହର କୃଷ୍ଣ ଗୃହେ ଚଲ ବିନୋଦିନୀ, ତେହାବ ତୁମାକେ ହବେ ଅନ୍ନ ମିଲମନ ଗୋ । ଏଇବାଣୀ ଶୁନି ରାଧାର ଆନନ୍ଦ ବାଢ଼ିଲ, କିନ୍ତୁ ଅଭିସାରେ ଧନୀ ନିକୁଞ୍ଜେ ଚଲିଲ ହେ ॥ ଯମୁନାର କୂଳେ ରାଧା ମାଧବ ହରଷେ, ଏକାନ୍ତେ ରଜନୀ ନିଲ ନାନା କ୍ରୀଡ଼ାରସେ ହେ ॥ ଏଇଲୀଳା ଶ୍ରଦ୍ଧାଯୁକ୍ତେ ଯେ କରେ ଶ୍ରବଣ, ଅଚିରେତେ ରତି ବାଢ଼େ ଯୁଗଳଚରଣ ହେ ॥

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବାଗ୍‌ଦେବତାଚରିତଚିତ୍ରିତଚିତ୍ତସଦ୍ମା ପଦ୍ମାବତୀଚରଣଚାରଣଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଶ୍ରୀବାସୁଦେବରତିକେଳିକଥାସମେତମେତଂ କରୋତି ଜୟଦେବକବିଃ ପ୍ରବନ୍ଧଂ ।

ପୟାର ।

ବାଗ୍‌ଦେବତାଚରିତ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ତବନେ । ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପଦ୍ମାବତୀଚରଣ ଚାରଣେ ହେ ॥ ପ୍ରବନ୍ଧେତେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ରତିକେଳି କଥା । ଆରମ୍ଭିଲ କବି ଜୟଦେବ ମୃଦୁ ଗାଥା ହେ ॥

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବାଚଃ ପଲ୍ଲବୟତ୍ୟୁମାପତିଧରଃ ସନ୍ଦର୍ଭଶୁଦ୍ଧିଂ ଗିରାଂ
ଜାନାତି ଜୟଦେବ ଏବ ଶରଣଃ ଶ୍ଳାଘ୍ୟୋ ଦୁରୂହଦ୍ରୁତେ ।
ଶୃଙ୍ଗାରୋତ୍ତରସତ୍ପ୍ରମେୟରଚନୈରାଚାର୍ଯ୍ୟଗୋବର୍ଦ୍ଧନଃ ।
ସ୍ପର୍ଦ୍ଧୀ କୋଽପି ନ ବିଶ୍ରୁତଃ ଶ୍ରୁତିଧରୋ ଧୋୟୀକବିକ୍ଷ୍ମାପତିଃ ।୧୭।

ପୟାର ।

କବି ଉମାପତି ଧର ବଚନ ମଞ୍ଜୁଲ । ପଲ୍ଲବାୟେ ବିବୁଜନ ମାନସ କେବଲ ହେ ॥ ସନ୍ଦର୍ଭ ଶୁଦ୍ଧ ବଚନେ ଅଙ୍ଗ ଜନ ପ୍ରୀତେ । ଶରନ ଗେଲ ଜୟ-ଦେବ ଚରଣ ଭଲାତେ ହେ ॥ ଶରଣବତ୍ସଲ ଜୟଦେବ ମହାଶୟ । ରାଖିଲ ହୃଦୟ ମାଝେ ରାଖି ସେହ ଭୟ ହେ ॥ ଏଇଯୋଗୁଁ ସେଇ ସୁଧୀବଚନ ଶୁନିଲ । ରତିତ ପାଷାନ ହୃଦ ଜରଲ ତରଲ ହେ ॥ ଶୃଙ୍ଗାର କାବ୍ୟ ରଚନେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ । ସେଇତାଏ ସଙ୍ଗି ହେତେ ହେଲ ବିଦ୍ୟମାନ ॥ ଧୋୟୀ କବିରାଜ ଅଟେ ମହା ଶ୍ରୁତିଧର । ଅବିସ୍ମୃତ ସ୍ୱାଦୁ ସେଇ ରସେର ଭଣ୍ଡାର ହେ ।୬।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଯଦି ହରି ସ୍ମରଣେ ସରସଂ ମନୋ । ଯଦି ବିଲାସକଲାସୁ କୁତୂହଲଂ ।
ମଧୁରକୋମଳକାନ୍ତପଦାବଲୀଂ । ଶୃଣୁ ତଦା ଜୟଦେବ ସରସ୍ୱତୀଂ ।୧୮।

ପୟାର ।

ଯଦି ହରି ସୁମରନେ ମାନସେ ଲାଳସା, ଯଦି ସେହି କେଲି କଳା କୁତୁ-ହଳେ ଅଶା ହେ । ତବେ ସୁରସିକ ଜୟଦେବ ବାଣୀ ଶୁନ; ମଧୁର କୋମଳ କମନୀୟ ପଦଗନ ହେ ॥ ରାଗମୟ ଜନା ରାଗ ବନ୍ଧେ ଗୀତ ଶ୍ଳୋକ; କୈଲ ମହା କାବ୍ୟ ପଦ୍ମାବତୀର ନାୟକ ହେ ॥ ଯାର କିପା ବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବିତ ଇଚ୍ଛେ ଅଙ୍କ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ । ୪ । ମଧୁର ଅସ୍ୱାଦୀ ଜନା ଦିବେ ପ୍ରେମଧନ; ବାତୁଲ ପିଣ୍ଡିକ ମାଗେ ଦାନ୍ତେ ଲୟା ତୃନ ହେ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ପ୍ରଳୟ ପୟୋଧିବନ ବହୁ ବହୁତ ବିଧାନ ଅଖେଦ ଚରିତେ ବେଦଧର । ହେ କେଶବ ପୁର୍ଣ୍ଣକର; ହେ ମୀନ ଶରୀର ଧର, ଜୟତୁ ଜଗତ ଈଶ ହରି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ୧ । ପ୍ରବଳ ବିପୁଲ ତବ, ପୃଷ୍ଠେ ବହୁ ମହାଭାର, ଗରିଷ୍ଠ ସେ ପୃଷ୍ଠ ଭୁଷ୍ଟ ଭାର । ବହୁଚାଲ ବଦ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣ, ଚକ୍ରମତ ସେ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ; ହେ କେଶବ କୂର୍ମ ରୂପଧାରି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ୨ ।

ବସିଅଁ ଦଶନ ଶିଖେ; ଅଛଇ ଅବନୀ ସୁଖେ; ଶଶିତେ କଲଙ୍କ ରେଖା ପରି । ହେ କେଶବ ଧୂର୍ତ୍ତିତର, ହେ ଶୁକର ରୂପଧର ଜୟତୁ ଜଗତ ଈଶ ହରି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ୩ ।

ଶ୍ରୀକର କମଳ କର, ନଖ ଅଦ୍ଭୁତ ଭୂଧର, ଦଳନ କୈଲ ଦୈତ୍ୟ ତନୁ ଭୃଙ୍ଗ । ବୀର ହିରଣ୍ୟ କଶିପୁ; ଧରି ନରହରି ବପୁ; ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଶବ ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ଜଗଦୀଶ ଜୟତୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ । ୪ ।

ଅଦ୍ଭୁତ ବାମନ ହୟାଁ; ବଳିକୁ ବଳୀ ଛଳିୟାଁ; ତ୍ରିବିକ୍ରମ ରୂପେତେ ବିକ୍ରମ । ପଦ ନଖ ଜାତ ଜଳ; ଭୁବନ ପାବନ କୈଲ, ହେ କେଶବ କାମ ରୂପୀ ତୁମି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ଜଗଦୀଶ ଜୟତୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ; ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଶବ ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ହେ । ୫ ।

ନାଶିଅଁ ଜଗତ ପାପ, ଶାନ୍ତ କୈଲ ଭବତାପ; କ୍ଷତ୍ରିୟ କୁଳ ରୁଧିର ନୀରେ । ତାତେ କରାଇଲ ସ୍ନାନ; ହେ କେଶବ ପର୍ଶୁରାମ; ଏକବିଂଶ ପୃଥ୍ୱୀ ଫିରେ ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ଜଗଦୀଶ ଜୟତୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଶବ ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ହେ । ୬ ।

ରନେ ବିତରନ କୈଲ, ମନୋହର ବଲି ଦିଲ; ଦଶଦଶେ ଦଶ ବଦନ ହୟା । ହେ କେଶବ ରାମରୂପ; ଜୟ ଜଗତ ଅଧିପ; ଅହେ ହରି ତୁମି ଦୈତ୍ୟକ୍ଷୟ ହେ । ଜୟଜୟ ହେ ଅହେ ହରି ତୁମି ସତ୍ୟହୟ ହେ । ୭ ।

କୁନ୍ଦେନ୍ଦୁ ବିଷଦାଭର, ଅଙ୍ଗେ ଘନ ନୀଳାମ୍ବର; ସେହି ହସ୍ତେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରତୀତ । ଲଙ୍ଗଳ ଅଘାତ ଭ୍ରମିତେ, ଯମୁନା ଶରନ ହେଉତେ, ଦହ୍ୟାଛ ନାଶିଯୁଁ । ସେଇଭ୍ରୀତ ହେ । କେଶବ ତୁମି ହଳଧର ରୂପଧାରୀ । ଜୟତୁ ଜଗତ ଈଶ ହରି ହେ । ୮ ।

ସଦୟ ହୃଦୟ ହସ୍ତା; ପଶୁବଧ ନିଷେଧିଅଁ ; ନିନ୍ଦ ମ୍ଭୃତ ଜାତ ଯଜ୍ଞବଧି । ହେ କେଶବ ବୌଦ୍ଧରୂପ, ଜୟ ଜଗତ ଅଧିପ; ଓହେ ହରି ତୁମି'ଦୟାନିଧି ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ, ବଧି ବଧି କଇଲ ଅବଧି ଓହେ ହରି ତୁମି ଦୟାନିଧି ହେ । ୯ ।

ନିବାରଣେ ମ୍ଳେଚ୍ଛ କୁଳ, କରେ ଧରି କରବାଳ, ଧୂମକେତୁ ସମ ସେ କରାଳ ହେ । ହେ କେଶବ କଲ୍କୀରୂପ, ଜୟ ଜଗତ ଅଧିପ, ସର୍ବେଶ୍ୱର ନନ୍ଦେର ଦୁଲାଳ ହେ । ଜଗନ୍ନିବାସ । ତୁମି ହସ୍ତ ଦଶବିଧ ରୂପ, ହେ କେଶବ ତୁମି କଲ୍କୀ ରୂପ ହେ । ୧୦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବେଦାନୁଦ୍ଧରତେ ଜଗନ୍ନି ବହତେ, ଭୂଗୋଳ ମୁଦ୍ଵିଭ୍ରତେ ।
ଦୈତ୍ୟାନ୍ ଦାରୟତେ, ବଳିଂ ଛଳୟତେ, କ୍ଷତ୍ରକ୍ଷୟଂ କୁର୍ବତେ ।
ପୌଲସ୍ତ୍ୟଂ ଜୟତେ, ହଳଂ କଳୟତେ, କାରୁଣ୍ୟମାତନ୍ୱତେ ।
ମ୍ଳେଚ୍ଛାନ୍ ମୂର୍ଚ୍ଛୟତେ; ଦଶାକୃତକୃତେ, କୃଷ୍ଣାୟ ତୁଭ୍ୟଂ ନମଃ । ୧୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବେଦୋଦ୍ଧାର ଧରାଧର, ଧରୋଦ୍ଧାର ନରହର, ବଳି ଛଳ କ୍ଷତ୍ରିକ୍ଷୟ କର । ରାବଣାରି ହଳଧାର, କୃତୁଦ୍ୱେଷି ମ୍ଳେଚ୍ଛହାର, ନମାମି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଂଶୀଧାର ହେ । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ତୁମାର ଅଂଶାଂଶ ଅଂଶ ହେନ, ତୁମି ହସ୍ତ ରାଧା ପ୍ରାଣଧନ ହେ ॥

ଦଶବିଂଶତ ଦ୍ୱାବିଂଶ, ଚତୁଷର୍ଷ୍ଟି ପରକାଶ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଚତୁଃସସ୍ର କୃତ । ବ୍ରହ୍ମାର ଶତାର୍ଦ୍ଧି ହେଉତେ, ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ମନୁ ତାତେ, ପ୍ରକଟାୟ୍ୟା ଖେଲ ଲୀଳା ଭୂତ ହେ । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ତୁମାର ଅଂଶାଂଶ ଅଂଶ ହେନ, ତୁମି ହସ୍ତ ରାଧା ପ୍ରାଣଧନ ହେ । ୨ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ କୋଟିଲକ୍ଷ, ପଞ୍ଚ ଚତ୍ୱାରିଂଶଲକ୍ଷ, ଚତ୍ୱାରିଂଶ ଅବତାର ଇତ । ଅର ଯତ ଅବତାର ଅନନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡୋଦର, ଅନନ୍ତକୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ସ୍ଥିତ ହେ । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ତୁମାର ଅଂଶାଂଶ ଅଂଶ ହେନ, ତୁମିହସ୍ତ ରାଧା ପ୍ରାଣଧନ ହେ ॥

ଅଗୋ ଦାସି ଭକ୍ତଗନ, କର୍ଣ୍ଣେ ମନଦଅ ଶୁନ, ବାସନ୍ତକ ଅଧିବାସ ଗାନ । ଜଶୋଦା ଚରନେ ସେବ, ଅନାୟାସେ କୃଷ୍ଣ ପାବ, ମନେର ବାସନା ହବେପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନ ମାଗେ ପ୍ରେମଭିକ୍ଷ୍ୟା, କେମନ୍ତ ପାଇବ ଦବେ ଦୀକ୍ଷ୍ୟା ଗୋ । ୪ ।

କମଳା କୁଚ ମଣ୍ଡଳ, ଧୃତମକରକୁଣ୍ଡଳ, କଳିତ ଲଳିତବନମାଳ । ରବି ମଣ୍ଡଳ ମଣ୍ଡନ, ପ୍ରବଳ ଭବଖଣ୍ଡନ, ମୁନିଜନ ମାନସ ମରାଳ ହେ । ଜୟ ଜୟ ହେ, ଜୟ ଦେବ ହରେ ଜଗନ୍ମୟ ହେ । ୧ ।

କାଳୀୟ ନାଗ ଗଞ୍ଜନ; ଅଖିଳ ଜନ ରଞ୍ଜନ; ଯଦୁକୁଳ ନଳିନ ଦିନେଶ । ମଧୁ ନରକ ନାଶନ, ମୁରାର ଗରୁଡ଼ାସନ; ସୁରକୁଳ ନିଦାନ ବିନାଶ ହେ । ଜୟ ଜୟ ହେ, ଜୟ ଦେବ ହରେ ଜଗନ୍ମୟ ହେ । ୨ ।

ଅମଳ କମଳ ଦଳ, ଲୋଚନ ଭବମୋଚନ ଶୀଳ, ତ୍ରିଭୁବନ ଭୁବନ ନିଧାନ । ଜନକ ସୁତା ଭୂଷନ; ଜଇଳଜିତ ଦୂଷନ; ସମରେ ନାଶିଲା ଦଶାନନ ହେ । ଜୟ ଜୟହେ; ଜୟ ଦେବ ହରେ ଜଗନ୍ମୟ ହେ । ୩ ।

ଅଭିନବ ଜଳଧର; ସୁନ୍ଦର ଧୃତମନ୍ଦର; ରମାବଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଚକୋର । ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ଚରନ, ଶନ୍ତ କହେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, କବେ ହବେ ଏଇ ହୃଦ ହର ହେ । ମୋହନ, ମୁରଲୀ ବଦନ ଶ୍ୟାମଘନ, ରାଧାବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନନ୍ଦନ ହେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଜୟ ଜୟ ବୃନ୍ଦାବନ, ଜୟ ଯମୁନାପୁଳିନ, ଜୟ ଜୟ ମଳୟ ପବନ । ଜୟ ସୁବସନ୍ତ କାଳ, ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭୃଙ୍ଗ କୋକିଳ, ଶୁକ ସାରି ନିନ୍ଦିତ ଭୁବନ ହେ । ଜୟ ଜୟ ହେ । ଜୟ ରାସରାଜି ରସମୟ ହେ । ୧ ।

ଊହା ।

ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀ ରାଧିକେ । ଜୟ ଜୟ ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ । ୧ ।
ଜୟଜୟ ବୃଷଭାନୁ ସୁତେ । କୃଷ୍ଣ ପ୍ରିୟସିକେ ସୁରସିକେ । ୨ ।
ରତିମୋହ ମଦନ ମୋହନ । ନିତ୍ୟ ନୂତନ ତନୁ ଅପଘନ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଜୟ ଯୁଗଳ ସୁଖରାଶି, ଜୟ ଜୟ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ, ଦେବୀ ଭଗବତୀ ଯୋଗମାୟା । ବସନ୍ତ ବିଳାସ ସ୍ଥଳ, ଦରଶନେ କୃପାକର, ବସନ୍ତ ବସନ ପଦଛାୟା ଗୋ । ପାବନ ପାବନ କର ମୋରେ । ମତ ଦବେ ଯୁଗଳ ପୟରେ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅରକ୍ତାଭ୍ୟାଂ ତ୍ରିନେତ୍ରା ମଣି ମୁକୁଟ ବତ ରତ୍ନ ତାଟଙ୍କାଂ ରମ୍ୟା ।
ହସ୍ତାମ୍ଭୋଜୈସ୍ତ ପାଶାଙ୍କୁଶ ମଦନ ଧନୁ ପଞ୍ଚବାଣୈସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣ ।
ଅପିନୋ ତୁଙ୍ଗ ବକ୍ଷୋ ରହତଟ ବିଳସଭାର ହାର ଜ୍ୱଳାଙ୍ଗୀ ।
ଧାନ୍ୟିମମ୍ଭୋଜହସ୍ତା ମରଣଧି ବସନାମୀଶ୍ୱରୀ ମାଶ୍ରୟାମି । ୨୦ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଅରୁଣ ଅରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ, ନିନେନ୍ଦ ତରଙ୍ଗ ଘୂର୍ଣ୍ଣ, ମୁକୁଟ ତାଟଙ୍କ ରମ୍ୟ ରତ୍ନେ । ଚତୁର ହସ୍ତ ପଙ୍କଜେ. ପାଶ ଅଙ୍କୁଶ ବିଭ୍ରାଜେ, କାମଧନୁ ପଞ୍ଚଶର ଯତ୍ନେ ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ, ମତି ଦବେ ଯୁଗଲ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୧ । ପୀନ ତୁଙ୍ଗ ପୟୋଧର, ତଟ ବିଳାସ ରୁଚିର, ହାର ଭାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସୁଗାତ୍ରା । ଜଗନ୍ଧାତ୍ରୀ ପଦ୍ମହସ୍ତା, ଚକ୍ରାମ୍ବର ପରିବୃତା, ଈଶ୍ୱର କୁମାର ପଦାଶ୍ରିତା ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ, ମତି ଦବେ ଯୁଗଲ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୨ । ଅନୁରାଗ ଭଲେ ଭଙ୍ଗ, ବଦନ ବର ତରଙ୍ଗ, ବସନ ଭୂଷଣ ବେଶ ବାସ । ମାଣିକ୍ୟ ବଳୟ ଗଣ, ରଙ୍ଗମାଳ୍ୟ ଆଭରଣ, ମାଣିକ୍ୟ କୁଣ୍ଡଳେ ଅଭିଳାଷ ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ । ମତି ଦବ ଯୁଗଲ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୩ । ମଧ୍ୟ ମୁଖ ସୃଷ୍ଟି ବିଧାତା, ପରକୀୟ ପ୍ରକାଶିତା, ବିଳାସ ଜଳଧି ସୁଧାନିଧି । ଶ୍ରୀ ରାଧା ଅଧରୁ ଜାତ, ଯେଣିପିଠ ଦ୍ୱାରେ ସ୍ଥିତ, ପଞ୍ଚରସ ସଞ୍ଚୟନେ ନିଧି ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ, ମତି ଦିବ ଯୁଗଲ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୪ । ଜୟ ବୃନ୍ଦେ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ, ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଈଶ୍ୱରୀ । ଦ୍ୱାସ୍ଥ ରାଧା କିନ୍ତୁ ଲୀଳ ଦ୍ୱାରି । ଯାର ହଏ ଏକକେଶ, ସହସ୍ରେ ଶିର ପୁରୁଷ, ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେଶ୍ୱରୀ ଗୋ । ବନଦେବି ଗୋ । ପାବନୀ ପାବନ କର ମୋରେ । ମତି ଦିବ ଯୁଗଲ ପଦ୍ମରେ ଗୋ । ୫ ।

ଚୂଡ଼ା ।

ନିତ୍ୟ ଲୋକନେ ନୟନେନ । ରାଗଭରେ ରଙ୍ଗ ନିଜଗାନ । ୧ ।
ଚତୁର୍ବର୍ଗ ପ୍ରପାଳନେ ଯାର । ଗୃହସ୍ଥ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଚମତ୍କାର । ୨ ।
ନିପାଟର ସଖୀ ଭକ୍ତଗଣେ । ବସନ୍ତ ବିଳାସ ଦରଶନେ । ୩ ।
ଜୟ ଜୟ ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର । ଜୟ ଜୟ କୁଞ୍ଜବନ ଇନ୍ଦ୍ର । ୪ ।
ଜୟ ରାଧେ ମଦନମୋହନ । ରାଧାବନ୍ଧୁ ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ । ୫ ।
ଜୟ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଜୟ ଜୟ । ଆଦି ଅନାଦିର ପ୍ରଭୁ ହୟ । ୬ ।
ଅନନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସେବ୍ୟମାନ । ମନ୍ମଥ ମନ୍ମଥ ଶ୍ୟାମଘନ । ୭ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଜୟଜୟ ଗୋପୀନାଥ, ବ୍ରଜେର ବାଳକ ସାଥ, ନନ୍ଦେରନନ୍ଦନ ବଂଶୀଧାରି । ଠାକୁରାଣୀ ସହ ବନ୍ଦେ, ତିନିଠାକୁର ପଦ ଦ୍ୱନ୍ଦେ, ଅଭିଷ୍ଟ ପୂରଣେ ମଗ୍ନ ଭରି ହେ । ମୋହନ । ୧ । ଯୁଗଲ ରଚନ ଧୂଳି, ଝାଡ଼ିଅଁ କରିବ ଝୋଲି, କଖନ୍ ମୋରେ ଏହ ଆଜ୍ଞା ଦବେ । କରି କୋଟି ନମସ୍କାର, ଶରନ୍ ମାଗୁଁ

ବାରମ୍ବାର, କିପାଇବ କିପାଇବ ଯବେ ହେ । ମୋହନ ।•ବ୍ରଜେର ଯତ ଅଙ୍ଗନା, ମାଙ୍କେ ଯତ ମାନ୍ୟଜନା, ସବେ ଏହୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କର । କିଶ୍ଚେର ଅସୂୟା ଲଇଁ, ମାନିନୀ ନା ହବେ ରାଇ, ତୁହାଁଭ୍ରବେ ତୁହ୍ମଁ ହବେ ଭୋର ହେ । ମୋହନ । ଜୟ ଲଲିତେ ବିଶାଖେ, ଶବେ ଚମ୍ପକଲତକେ, ଜୟ ଇନ୍ଦୁରେଖେ ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟେ । ରଙ୍ଗଦେବୀ ସୁଦେବିକେ, ସହର୍ଷ ହୟ ଇସ୍ତୁକେ, ଦଅଁ ପ୍ରେମଧନ ନୀରବଦ୍ୟେ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନ । ଜୟ ଶ୍ରୀ ରୁପମଞ୍ଜରି, ଜୟ ଶ୍ରୀ ରତିମଞ୍ଜରି, କସ୍ତୁରିକେ ତୁଲସିକେ ଜୟ । ଜୟ ଲବଙ୍ଗ ମଞ୍ଜରି, ରସରାଜ ସୁମଞ୍ଜରି, ବନ୍ଦି ଆମି ସବାର ପଦ ଦ୍ୱୟ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନ । ୫ । ଯାବେ ଏ ଜଞ୍ଜାଳ ବପୁ, ପାବେ ପରକୀୟା ରସ, ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ କିଶୋରୀ ଚରନ । ଅଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲି ଭଦ୍ରେ, ଶ୍ୟାମଲାଦ ମହାଭଦ୍ରେ କରାଅ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସେ ସ୍ନାନ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନ । ୬ । ପ୍ରାନସଖି ପ୍ରିୟସଖି, ଅଗୋ ପ୍ରାନ ପ୍ରିୟସଖି, ପ୍ରିୟ ନର୍ମସଖି ଲ୍ରପସଖିଂ। ଅଗୋ ଯତ ପରଗୃହ, ମଞ୍ଜରି, ଲ୍ରପମଞ୍ଜରି, ପ୍ରେମାମୃତ ଦୟା କର ସୃଖି ଗୋ । ସଙ୍ଗିନ । ୭ । କିଶ୍ଚେର ପ୍ରିୟାଦ ବାଧା, ନିତ୍ୟ ସିଧା, ସାଧନ ସିଧା, ଶତକୋଟି ରାସ ବିଳସିତେ । ସବାର ପଦ ବନ୍ଦନ କରି, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମଗ୍ନ ଭରି, ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ଉଲ୍ଲାସିତେ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନ । ୮ ।

ଦୁହା ।

ଶୁନ ଅଗୋ ସଖି ଭକ୍ତଗନା । ଦୟା ପ୍ରେମାନନ୍ଦେ ଉନମନା । ୧ ।
ବାସନ୍ତିକ ରାସ ମହୋତ୍ସବେ । ରାଧା ମାଟନେ ଗୋପି ତ୍ୟାଗ ହବେ । ୨ ।
କିଷ୍ଣ ଦିବ୍ୟୋନ୍ମାଦେ ମହାଭାବେ । ଯେ ଅଷ୍ଟ ନାୟିକା ବଇଭବେ । ୩ ।
କିଶୋରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଅନୁରାଗି । କଥାଂଚେ ଗୁରୁମାନ ତ୍ୟାଗି । ୪ ।
କାନ୍ତେ କାମଧେନୁ ଅନୁମତେ । ପ୍ରୋଷିତ ସ୍ୱାଧୀନଭର୍ତ୍ତୃକାତେ । ୫ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସୋ କୃଷ୍ଣ ଗୋପିଗନ । ଅନନ୍ତ ନବ ବୃନ୍ଦାବନ । ୬ ।
ଯମୁନାପୁଲିନ କୁଞ୍ଜବନ । ଶୁକ ସାରି ବନମୟ ସ୍ୱନ । ୭ ।
ଜୟଦେବ ଜୟ ଜୟ ଯୁକ୍ତେ । ଶୁନ ଅନୁରାଗି ଭକ୍ତବ୍ୟକ୍ତେ । ୮ ।
ଶ୍ରୀ ରୁପମଞ୍ଜରୀ ଯାର ଜାତି । ତାର ହବେ ଏଇ ରସେ ଭକ୍ତି । ୯ ।
ଲଲିତା ଅମାର କିପାମୟି । ଶ୍ୟାମଲା ଯୁଥେ ଈଶ୍ୱରୀ ହୋଇ । ୧୦ ।
ଶ୍ରୀ ରୁପମଞ୍ଜରୀ ପକ୍ଷପାତେ । ଶ୍ରୀରାଧା କିଶ୍ଚେର ଇଚ୍ଛା ହେତେ । ୧୧ ।
ବୃନ୍ଦାରାଣୀ ଅନୁଗ୍ରହ କୈଲ । ସ୍ୱପ୍ନେ ପ୍ରେମାବତୀ ଆଜ୍ଞାଦିଲ । ୧୨ ।
ପ୍ରେମଜ୍ଞାନୀ ଚକ୍ଷୁରନେ ଅନ୍ଧ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କୈଲ ଗୀତବନ୍ଧ । ୧୩ ।

ପୟାର ।

ରସିକଶେଖର କୃଷ୍ଣ ପରମ କୃତୁନ । ଏଇ ଦୁଇ ରସେ ତୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ହେ । ୧ । ଏମନ ଦୟାଲ ଗୋରା ପତିତପାବନ । ଦୀନ ଅକଞ୍ଚନେ ଯାଚି ଦିଲ ପ୍ରେମଧନ ହେ । ୨ । ପରୋକ୍ଷେ ଶ୍ରୀମୁଖେ ଅଜ୍ଞା ବହିଛେ ଆପନ । କା ବର୍ଣ୍ଣିଛେ ଭାଲମନ୍ଦ କିଛୁ ନାହିଁ ଜାନି ହେ । ୩ । ସାଧୁ ବୃନ୍ଦ ପଦେ କରି ଏହି ନିବେଦନ । ଯତ ଅଛେ ତର୍କି ବହୁ ଶାସ୍ତ୍ରବାଦ ଜନ ହେ । ୪ । ତାରା କର୍ଣ୍ଣଗତ କଭୁ ନା ହବେ କେବଲ । ଶୁନିତେ ଅନ୍ତର ଜଲେ ଅରସିକବର ହେ । ୫ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସର୍ବେ ବୋଲ ହରି ହରି । ଯୁଗଲ ମଧୁରରସେ ଯାବେ ବଲିହାରି । ୬ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ସର୍ବସ୍ୱ ଶିଖିପୁଚ୍ଛ ବିଭୂଷଣଂ ।
ଅଙ୍ଗୀକୃତ ନରାକାରମାଶ୍ରୟେ ଜଗଦାଶ୍ରୟଂ । ୨୧୩ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଜଗତ ଅଶ୍ରୟ, ଜଗତ୍ସ୍ୱରୂପେ ବନ୍ଦିତା ।
ତଦା ଶ୍ରୟେ କିଷ୍ଟ, ନିଖିଲ ନର୍ତ୍ତିକା, ହୃଦ ପ୍ରେମୋନ୍ମାଦେ ବନ୍ଦିତା ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୧ ।
ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଶୃଙ୍ଗାର ସୁରସ, ସର୍ବଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାଇନି ।
ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଚନ୍ଦ୍ରକ, ମଣ୍ଡନ ସୁସ୍ନେହ, ଚନ୍ଦ୍ରକ ମସ୍ତକସ୍ଥାପିନି ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୨ ।
ଅଙ୍ଗୀକୃତ ଭରେ, ପ୍ରେମେର ନିର୍ଭରେ, ଲମ୍ପଟ ନାଗର ଭୂପତି ।
ଶତକୋଟି ଗୋପୀ ତବାଂଶ ମଧପ, ପ୍ରକଟ ବିଲାସ ସମ୍ପତ୍ତି ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁ ସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୩ ।
ଜୟ ଜୟ ରାଧେ ଜଲଦ ସୁନ୍ଦର, ଦିବ୍ୟ ବକ୍ଷସ୍ଥଲେ ମଣ୍ଡିତେ ।
ଦୀନ ହୀନ ଶିରୀ-ଚନ୍ଦନ କି ତାପ, ହରତୁ ଦୁର୍ଗତି ତାରତେ ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପଦ୍ମାପୟୋଧରତଟୀ ପରିରମ୍ଭଲଗ୍ନ ।
କାଶ୍ମୀରମୁଦ୍ରିତମୁରୋ ମଧୁସୂଦନସ୍ୟ ॥
ବ୍ୟକ୍ତାନ—ରାଗମିବ ଖେଲ ଦନଙ୍ଗ ଖେଦ ।
ସ୍ୱେଦାମ୍ବୁପୂର ମନୁପୂରୟତୁ ପ୍ରିୟଂ ବଃ । ୨୨ ।

ପୟାର ।

ପଦ୍ମବାସୀ ପଦ୍ମମୟୀ ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠଶୋଭା । ଅବିକଳ କଳଧୌତ ଗୋରଚନା ଗୋର ଗୋ ॥ ୧ ॥ ଉଚ୍ଚକରିକୁମ୍ଭ ପୟୋଧର ତଟ । କୁନ୍ଦନ ଶ୍ରୀଫଳଦ୍ୱୟ ସମ୍ୟକ ସଂଘଟ ଗୋ ॥୨॥ କିମ୍ବେତର କରସାରେନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବେଲଫଳ, ନବୀନ କୁଙ୍କୁମପଙ୍କେ ସମଲ ପଙ୍କିଲ ଗୋ ॥୩॥ ତାହେ ତଟ ଲଗ୍ନ ମଗ୍ନ ପରିରମ୍ଭକର, ସେଇ କିମ୍ବା ହ୍ରଦ ସର୍ବା କାଶ୍ମୀରଗଭର ଗୋ॥୪॥ ମଧୁରରସ ମଧୁର ଆସ୍ୱାଦନ କର; ମଧୁସୂଦନେର ଶଦେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭ୍ରମର ଗୋ ॥୫॥ ବର୍ଷ୍ୟନ୍ତ ଅନୁରାଗ ନୀଳ ଖେଳନ୍ତେ ପ୍ରମତ୍ତ । ଅନଙ୍ଗେର ପ୍ରାନ୍ତେ ଅଙ୍ଗେ ସ୍ୱେଦବିନ୍ଦୁ ଜାତ ଗୋ ॥୬॥ ଯେନ ନୀଳପଦ୍ମପାତେ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଜଲ, ତମାଲଦଳେ କି ଫଳେ କ୍ଷୁଦ୍ର ମୋତିଫଳ ଗୋ ॥୭॥ ସେହି ଡନୁ ଶ୍ରୁତି ହବେ କବେ ଏ ନୟନେ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ଦଗ ଦାସୀ ଭକ୍ତଗଣେ ।

ପୟାର ।

ଶ୍ରୀନାରଦ ପାଦତଲେ କରି ନିବେଦନ, ଭାବେ ଗଦଗଦ ହୟେ । କୁବେର ନନ୍ଦନ ହେ ॥୧॥ ଓହେ ମୁନିବର ତୁମି ପ୍ରେମେର ବାଦଲ, ଶ୍ରୀରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାମୃତ ବୃଷ୍ଟି କୈଲ ହେ ॥୨॥ ମନେରି ପ୍ରବଲ ତାପ ହୈଲ ପରାଜୟ, ଅବେ ଯେଇ ପୁଚ୍ଛି ଅଜ୍ଞା ହବେ ମହାଶୟ ହେ ॥୩॥ ବାତ୍ସଲ୍ୟାଦି ପୂର୍ବଭାଗ କୈଲ ବର୍ଣ୍ଣନ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ଶ୍ରୀମତୀର ହଇଲ ମିଲନ ହେ ॥୪॥ ଲଲିତା ସେବ୍ୟାଦି ସଖି ସକଲି ମଞ୍ଜରୀ, ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଲାର ଆର ଯତ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ହେ ॥୫॥ ସପକ୍ଷ ବିପକ୍ଷ ଆର ସୁହୃଦ ତଟସ୍ଥ । ନିଜ ନିଜ ଗୁଣ ଗର୍ବେ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଟସ୍ଥ ହେ ॥୬॥ କେମନ ସମାନ ପ୍ରେମେ ଦେଖା କୃଷ୍ଣଦନ୍ଦ, ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନେ ବସନ୍ତ ରାସ ଆରମ୍ଭିଲା ହେ ॥୭॥ ଚମତ୍କୃତ କିଶୋରୀ ଲୀଳା ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣ, ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ଉପାସନେ ତୁମି ସଦା ତୃଷ୍ଣ ହେ ॥୮॥ ତୋମାର କି ପାଁତେ ଆମି ହଇଛେ ପାବନ, ଦରଶନ କୈଲ ବ୍ରଜେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ ହେ ॥୯॥ ଅମିତ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତି ଜନ, କିଛୁ ନାହିଁ ଜାନ, ଖାଓୟାବେ ତୁମି ତାର ଲୀଳାମୃତ ଅନ୍ନ ହେ ॥୧୦॥ ଓହେ ଧନପତି ସୁତ ତୁମି ଭାଗ୍ୟବାନ୍ । ତୁମାର ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଉଦେ ଲୀଳାମୟ ଜ୍ଞାନ ହେ ॥୧୧॥ ଯାର ଲୀଳା ଶେଷ ମୁଖେ ଲେଶ ଶେଷ ନଏ, ତାର ଲୀଳା ବର୍ଣ୍ଣିବାର କାର ଶକ୍ତି ହଏ ହେ ॥୧୨॥ ହେ ନଳ କୁବେର ମୁନି କହିବ ଦ୍ୱୟ ଶୁନ; ଅତି ଗୁଢ଼ ଅଟେ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେ ॥୧୩॥ କତ କାବ୍ୟ କତ ଶାସ୍ତ୍ର କତ ଅଲଙ୍କାର, କତ କତ ନାଟକାଦି ଅଛେ ଏ ସଂସାର ହେ । ଆବର ପୁରାନ କତ ଅଛେ ନାହିଁ ଅନ୍ତ, ତାର ମଧ୍ୟେ ସାର ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ଚରିତ ହେ ॥୧୫॥ ମହାକାବ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଏ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ, ଇହାର ଶ୍ରବଣେ ମିଲେ ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି କନ୍ଦ ହେ ॥୧୬॥ ଏକମନ ହୟେ । ଏବେ ଶୁନ ମୁନିଜନ, ଆମି କି କହିବ

କିନ୍ତୁ ଲୀଳାର ବର୍ଣ୍ଣନ ହେ ।୧୭। ତଥାପି ତାହାର କିପାଏ ଲେ ଯେଉଁ ଜାନି, ଅବ ପିତା ମୁଖୁ ଆମି ଯତ ଅଛେ ଶୁନି ହେ ୧୮ । ବୃନ୍ଦାର କିପାତେ ଯେଉଁ ଶୁନି ଅଛେ ଜାନା, ତାଏବଲି ଶ୍ରଦ୍ଧାମୟ୍ ହୟ୍ ଦ୍ରବ୍ୟଜନା ହେ ।୧୯। ତୁମାକେ କହବ ଅମି ସୂତ୍ର ଅନୁସାରେ, ବସନ୍ତ ବିହାର କିଞ୍ଚିତ୍ର କହବୀ ତୁମାରେ ହେ ।୨୦। ଯାମଲା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ରୁପେ ତୁମି ଗୋପେ ଛିଲ୍, କିନ୍ତୁ ତୁମାରେ କତକାଲ ଦୁଃଖେ ଦଣ୍ଡ ଭ୍ବଲ ହେ ।୨୧। ତାର ପଦ୍ମପାଦେ ଭୃଙ୍ଗବତ୍ ସ୍ଵଖୀ ଚତ୍ତ; ଶ୍ରୁତି ମୁଖେ ପାନକର ସେ ଚରିତାମୃତ ହେ ।୨୨। ଚଞ୍ଚଲ ଚିତ୍ତ ଅଯ୍ଦବର କରହ ଶ୍ରବନ; ଅଇଲ ବସନ୍ତ ରାଜ ନବ ବୃନ୍ଦାବନ ହେ ।୨୩। ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଏବେ ସର୍ବେ ହରିବଲ, ଯୁଗଲ ମଧୁର ରସେ ହଇଯ୍ା ବାଉ୍ଲ ହେ ।୨୪।

ପୟାର ।

ଶୁନ ଗୋ ପ୍ରାଣସଙ୍ଗିନୀ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ଶ୍ରୀ ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ସୂତ୍ର ମୂତୁଲ ବର୍ଣ୍ଣନ ଗୋ । ୧ । କାଷ୍ଠମୁଖେ ଯେମନି ଅକ୍ଷର ଅଚମ୍ବିତ; ତେମନି ନାଜାନି ଅମି ଛ ହବେ ଲିଖିତ ଗୋ । ୨ । ଓହେ ନିର୍ମ୍ମଳଙ୍କ ଜନା ଦିବେ ପଦଧୂଲା; କିତାପ ମଗନେ ଶିରୀଚନ୍ଦନ ବାଉ୍ଲା ଗୋ । ୩ ।

ଦୂହା ।

ଶୁନ ଓହେ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ବସନ୍ତ ରାସ ଲୀଲା ବର୍ଣ୍ଣନ । ୧ ।
ଏ ଲୀଲା ବର୍ଣ୍ଣନେ ହରେ ଦୁଃଖ, ଅନ୍ତରେ ଛୁଟଇ ଭବ ଶୋକ । ୨ ।

ପ୍ରଥମ ଛାନ୍ଦ

ପୟାର ।

ଅଇଲେ ବସନ୍ତ ରାଜ ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦା କାନନ, ମଲୟ ପବନ ବହେ ଅମୋଦ ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ । ୧ । ବୃକ୍ଷଲତା ପଲ୍ଲବିତ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶିଲ; ବନ ଭୂତ ଭ୍ରାନ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ହୈଲ ପରିମଲ ହେ । ୨ । ସୁରଙ୍ଗ ପଲ୍ଲବ ଶୋଭା ସବ ଦ୍ରୁମ ପରେ, କି ଅବା ସିନ୍ଦୁର ବୃଷ୍ଟି ଦ୍ଵାଦଶ ବନରେ ହେ । ୩ । ଜାତି ଯୁଥି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ମଲ୍ଲି ବିକସିତ; ମାଲତୀ ମାଧବୀ ଫୁଟି ଗନ୍ଧ ପ୍ରସାରିତ ହେ । ୪ । ସୁନାର ସୁ-ନାସା ପର ପ୍ରଭା ପ୍ରକାଶିଲା; ପାଟଲୀ ବୃକ୍ଷେର ରଙ୍ଗ ଶାଡ଼ି ଦେ ବାନ୍ଧିଲା ହେ । ୫ । ଅଶୋକ ଅ-ଶୋକ କରେ ନାଗରୀ ନାଗର, ଚ୍ୟୁତ ବକୁଲ ସକୁଲ ଭ୍ରମର ଝଙ୍କାର ହେ । ୬ । ନବମାଲ୍ଲିକା ମାଲତୀ ଅଳିକା ଦେଖନ୍ତ; ମାନିନୀର ମାନହନ୍ତ ଜ୍ୟୋତ ପ୍ରକାଶନ୍ତ ହେ । ୭ । ବଞ୍ଜୁଲ ମଞ୍ଜୁଲ ତନୁ ବାସ ପ୍ରକଟିତ. ଅରବିନ୍ଦେ ତଂଶାହେ ଦେଖ ଭୃଙ୍ଗେର ଝଂକୃତ ହେ । ୮ । ନିଲୋତ୍ପଲ ଅବଲନ ଦୀପ୍ତି ପ୍ରକଟିଲା, ଅନଙ୍ଗ ଅନଲ ପରି ଉଲ୍ଲାସ ଦର୍ଶିଲା ହେ । ୯ । ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଚ

ବନ୍ଦ ଭଙ୍ଗିମା ରଞ୍ଜିତ, ବନସ୍ପତି ସୁବ୍ରତରେ କବା ନଗ୍ନ ଷଣ୍ଢ ହେ । ୧୦ । କାମ କ୍ରୀଡ଼ା ଭରେ କି ବସନ୍ତ ବହୁଗଲେ; ବିରହିଣୀ ମାନସରେ ବଜ୍ରପାତ ହେଲ ହେ ।୧୧। ସର୍ବ ଲତା ପୁଷ୍ପବନ୍ତ ଦେଖି ମଧୁକର, ଉନ୍ମତ୍ତେ ଉନ୍ମତ୍ତେ ବସି ହାଇଲ ବିଭ୍ରେର । ୧୨ । କବା ଋତୁରାଜ ଅଗ୍ରେ ଭେର ବାଦନ୍ କରେ, ବିକାଶ କିଂଶ କୁସୁମ ଗ୍ରମର ପ୍ରସରେ ହେ । ୧୩ । ନାଗେଶ୍ୱର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଛବ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପତ୍ର, ମଧୁଲିଟ ସ୍ୱନ କଏ ବାଦନ ନାଗର୍ ହେ । ୧୪ । କୋକିଲ ମଧୁର ଗାନ ଏ ବାର ଛାଡ଼ାଲ୍, ଝଙ୍କାର ଝଙ୍କାର ରବ ଦଏ ହୁଲହୁଲ୍ ହେ । ୧୫ । ସର୍ବ ପକ୍ଷୀନ୍ଦ୍ର ବାଜି ଘଣ୍ଟକ ଏ ବାର୍, କୁନ କୁନ ଲତା ବୀରବେଶେ ପରଗୃର ହେ । ୧୬ । ସୁନାସି କି ନଲ୍ଲି ଧର ଉନ୍ମତ୍ତେ ବାହୁର, ନାଗେଶ୍ୱର କଲ୍ କବା ଗୁଲ୍ ଯୋଖା ଅର ହେ । ୧୭ । ଉଡ଼ ପରାଗ ରଞ୍ଜନ ବନ ପ୍ରମୁରତ, ବିରହିଣୀଗଣ ମାନେ ନା ରହେ ଜୀବିତ ହେ । ୧୮ । ଋତୁରାଜ ପ୍ରଭୁ ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରେ ହରଷିତ, ଦ୍ୱିଜରାଜ ବନଭୂମି ମାନେ ସୁବିଦିତ ହେ । ୧୯ । ଯମୁନାର ବାଲ୍ ଦଣେ ଡେକେ ଝଲମଲ; କାଲିନ୍ଦରେ ପଶି ସ୍ଥିତ ମଲୟ ପ୍ରବଲ ହେ । ୨୦ । ପୁଷ୍ପବନେ ପ୍ରବେଶି ଅଁ ଗନ୍ଧ ହରିନଲ, ଉପବନ ବୃକ୍ଷେ ବାଜି ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହେଲା ହେ । ୨୧ । ମିତ୍ରର ରାଜତ୍ୱ ଦେଖି କନ୍ଦର୍ପରାଜନ, ଅନନ୍ଦରେ ଅସି ପରବେଶ ମଧୁବନ ହେ । ୨୨ । ବ୍ରଜାଙ୍ଗନାଭୂରୁ ଅଂଦ ଧନୁ ଅଙ୍କର୍ଷିଲ, ଭୃଗୁପତିଗୁନ ତଥି ଶୀଘ୍ରେ ଚଢ଼ାଇଲ ହେ । ଅରବିନ୍ଦ ଅଶୋକାଦ ଚୂତ ନୀଳୋତ୍ପଲ, ନବମାଳକାଦ ପଞ୍ଚଶର ଯୋଖନ୍ କଲ ହେ । ୨୪ । ଘନ ଘନ ବନେ ଧ୍ୟାନ ବିରହ ମାଇନେ, ମଦନ ଚ୍ଛଟା ହେଲ୍ ନବ ବୃନ୍ଦାବନେ ହେ । ୨୫ ।

ଦୁହା ।

ନାନା ପୁଷ୍ପ ବିକଶିଲ୍ । ବହୁ ଅମୋଦିତ ହେଲ୍ । ୧ ।
ନାନା ପକ୍ଷୀ କୋଲାହଲ୍ । ଶୁଭେ ଘଣ୍ଟକ ଏ ଢାର । ୨ ।
ବିରହିଣୀଗଣମାନେ । ଉନ୍ମତ୍ତ ହେଲ ମଦନେ । ୩ ।
ରାସ କେଳ ଭାବ ମନ । ବୋଲେ ସଖି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ । ୪ ।

ଚୌପଦୀ ।

ବ୍ରଜ ମଣ୍ଡଳରେ, ନାଗରୀ ମନରେ, ପଡ଼ିଲ କାମେର ଡୁର ହେ ।
କେଳ୍ ସୁରସରେ, ନାଗରୀ ସଙ୍ଗରେ, କେମନ୍ତ ହବେ ବିଗ୍ରହ ହେ ।
ସବେ ବିରହେ ଅକୁଲ; ପ୍ରେମଭକତ ହେଲ ମତୁଅଲ ହେ । ୧ ।
ନବାଙ୍ଗନା ଯୂଥ, ଧନ୍ୟା [illegible], [illegible] ବ୍ରଜ ବାର ହେ ।
ଗଉରୀ ପୂଜନେ, ଭାବ ମନେ ମନେ, ନନ୍ଦନନ୍ଦନଙ୍କେ ହେବ ହେ ।

ସ୍ତୁତ ଭବାନୀ ଅଗ୍ରରେ, ବର ଦାଅ ଏ ନନ୍ଦ କୁମରେ ଗୋ । ୨ ।
ଏମନି ଅକୁଳ, କେତଦୂର ଗେଲ, ଯୋଗମାୟା ଦୟା କୈଲ ହେ ।
ବ୍ରତ ପୂଜା ସାର, ସେ ସବ ନାଗରୀ, ବେଶ ଭୂଷନ ହଇଲ ହେ ।
ଫେରେ ବୃନ୍ଦାବନ ମାଝେ, ଦେଖେ କାନନ ଶୋଭା ବିରାଜେ ହେ । ୩ ।
ଯମୁନା ତଟରେ, କାନ୍ତ ଧ୍ୱଜଟରେ, କୁସୁମ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଅତି ହେ ।
ମିଳି ଭୃଙ୍ଗ କୁଳ; ନିସ୍ୱନ ସଙ୍କୁଳ; ପ୍ରେମେ ଫୁଲ ଫୁଲେ ମାତି ହେ । ୪ ।
ବହେ ମଲୟ ମରୁତ, ପିକ କୁହୁଃ ରବରେ ପୂରିତ ହେ ।

ଝୋଲ ।

ନବ ବସନ୍ତ ସମୟ । ନବ ବୃନ୍ଦାବନ ରସମୟ ହେ । ଘୋଷା ।
ମଲୟ ଅଚଲ, ସମିତ ପ୍ରଚଳ; ଦକ୍ଷିନ ପବନ ବହିଲ ।
ତରୁ ଲତା ସବ, ନୂତନ ପଲ୍ଲବ; ରସାଲ ମୁକୁଳ ଧଇଲ । ୧ ।
ନବ ମାଧବିକା, ମଧୁପ ଜୀବିକା ମଲ୍ଲି ବଲ୍ଲି ଫୁଟିଲ ।
ନିଅଲ କମଲ, ନିଲ ଉତପଲ, ଗନ୍ଧ ଗନ୍ଧବହ ଧଇଲ । ୨ ।
ସକଲ ପଲାସ, ନାସିଅ ପଲାସ; କୁସୁମେ ଉଲ୍ଲାସ ହଇଲ ।
ନିକୁଞ୍ଜ ଭୁବନେ; ରମ୍ୟ ଚୂତବନେ; କୋକିଲ ପଞ୍ଚମ ଗାଇଲ । ୩ ।
କୋକିଲ ସମୀରେ, ମୃଦୁ କମ୍ପନରେ, ଲଲିତ ଲବଙ୍ଗ ଲତିକା ।
କାନ୍ତେର ତକ୍ଷନେ, କରଜେ ଯେମନ, ରମନି ମୃଦୁଲ ସିଞ୍ଚିକା । ୪ ।
ମତ୍ତ ମଧୁକର, କରଅି ଝଙ୍କାର, ଅଶୋକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲେ ଘେରିଲ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ, ଏହେନ ସମୟେ ହେରଲ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଏ ହେନ ସମୟ ହେର, ଶ୍ରୀ ବିଶାଖା ସହଚରୀ, କୃଶୋଦ୍ରୀ ଚରନେ ଜଣା-ହିଲ । ଶୁଣ ବିନୋଦିନୀ ଧନି, ବସନ୍ତ ମଦନ ଘେନି, ନବ ବୃନ୍ଦାବନେ ପ୍ରବେଶିଲ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ । ୧ । ଦ୍ୱିଜରାଜ ଋତୁ-ରାଜ; ସହାୟରେ କାମରାଜ; ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହୈଲ ବୃନ୍ଦାବନେ । କୋକିଲ ଡାକଅ ଡାକେ; ପଥିକ ନିକର ଶଙ୍କେ; ନବ ବିରହିନି ହୃଦ ହାନେ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ । ୨ । ନବକିଶଳୟ କୁଳ; ସୁରଙ୍ଗ ପତକା ତୁଲ; ଅକୁଲ କରିଲ ବିଯୋଗିନୀ । ଶୁକ ପୁଞ୍ଜ ଯୋଗ ରତ; ମତ୍ତ ଭୃଙ୍ଗର କୁଜିତ; ସକଲ ପାଦାନ୍ତ ମୁଖ ଧ୍ୱନୀ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ । ୩ । କଳେ ଫୁଲ ଧନୁ ଲୟି ଭ୍ରମରେର ଗୁନ ଦୟି; ଝଙ୍କାର ନିନାଦେ ଟଙ୍କାରିଲ । ଅଶୋକ ଚୂତ ଉମଳ; ନିଅଲ ନୀଲଉତ୍ପଲ; ପଞ୍ଚବାଣ ସନ୍ଧିକୋଧ

ହେଲ ଗୋ । ଧନ୍ୟ ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନ ଗୋ । ୪ । ମୁକୁଳ ଭ୍ରମର କୁଳ, ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲ ମନ୍ଦଅନିଲ, ହେବଯ୍ୟିଁ ବଦେଶୀ ଜନବୃନ୍ଦେ । ନାଗେ-ଶ୍ବର ପୁଷ୍ପଗୋଳ ପ୍ରବଳ ଧବଳି ଛଳ, ପଲ୍ଲବ ପତାକା ସହ ଉଡ଼େ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନ ଗୋ । ୫ । ଦନ୍ତରୁ କେତକୀ ଲୁନ୍ତ, ଛୁରି ଛୁରିଅନାମତ, ନବମାନୀବାଦ ତାର କାଛେ । ଦମ୍ଭ ସଖି ଧୈର୍ଯ୍ୟଭରେ, ତାଙ୍କୁ କି କରିତେ ପାରେ, ଆମାର ମୋହନରାଜ ଅଛେ ଗୋ । ଧନ୍ୟ ଗୋ । ନା ହବେ ମୋହନେ ଅଭିମାନି ଗୋ । ୬ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ସଖୀର ବଚନ ଶୁନି, ଆବେଶ ବର୍ଦ୍ଧିନ ଧନୀ; ପ୍ରାଣନାଥ ସଙ୍ଗ ଇଚ୍ଛା କେଲ । ହେନ ବେଳ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ, ପାଶେ ସେବ୍ୟାସଖି ମିଳି, ବସନ୍ତ ସୌଭାଗ୍ୟ ବବରଲ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଗୌରି ପୂଜା ପାବ ନୀଳମନି ଗୋ । ୧ । ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମା କାମା ପ୍ରେମା; ନବ ଅନୁରାଗଧାମା, ଧନ୍ୟା କନ୍ୟା ସହ ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା । ଯତନେ ଚେତନା ଭୁଲି, ପଠନେ କୁସୁମଧୂଳି; ସକଲ ହଇଲ ଛନମନା ସେ । ସେ କାଲେ । ସକଲ ହଇଲ ଛନମନା ଗୋ । ୨ । କି ସ୍ତୋତ୍ର ପ୍ରିୟ୍ବାଦ ବଧା, ନିତ୍ୟ ସିଧା ସାଧନ ସିଧା; ସ୍ତୁତିରଶ୍ମି ମୁନିଚରି ଯତ । ଲଯ୍ୟିଁ ନୀଳମନି ମାଲ, ଜପନ୍ କରେ କାଲକାଲ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସବେ ମତ୍ତ ସେ । ସେକାଲେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସବେ ମତ୍ତ ଗୋ । ୩ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଲାଶ୍ରୀ ।

ଜାବେର ବାସର, ଚଇତ ମାସର, ଶୁକଲ ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ହଇଲ ।
ଲଇଁଅଁ ସୁବଲ, ସୁମଧୁମଙ୍ଗଲ, ମୋହନ କାନନେ ଅଇଲ ।
ଘନଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର । ଦେଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୧ ।
ହେରେ ଫୁଲବନ, ପୁଲିନ କାନନ, ବସନ୍ତ ସୁଷମା କରିଛେ ।
ଅବନୀର ମାଝେ, ବାଲୁକା ସମାଜେ, ମକରନ୍ଦ ରଜ ଝରିଛେ ।
ଘନଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର । ଦେଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୨ ।
ତରୁ ଲତାକୁଲ, ପଲ୍ଲବେ ମଞ୍ଜୁଲ, ଚହଟେ ମଲୟ ଅନିଲ ।
ପିକ ଭୃଙ୍ଗନାଦ, ଶ୍ରବଣେ ପୁରିତ, ମଦନେ ଉଦ୍ଦୀପ ମାନିଲ ।
ଘନଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର । ଦେଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୩ ।

ଦୁହା ।

ରସିକଶେଖର ନୀଳମନି । ତବେ ମଧୁକେ ବୋଲଇ ବାନି । ୧ ।
ଦେଖ ଦେଖ ସଖେ ହେ ବୃନ୍ଦାବନ । ତମାଲକାନନ ଶୋଭବନ । ୨ ।

ଋତୁରାଜ ଶ୍ରୀହ ବାନାଯ୍ୟେଛେ । ବସନ୍ତ କୋକିଳ ସାଥି ହୈଛେ । ୩ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଲାଶ୍ରୀ ।

ମହା ନିର୍ମ୍ମଲ, ଶୁଦ୍ଧ ଝଲ ମଲ, ଶୁକ୍ଳଚର ରଜନୀ ହଇତେ ।
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ, ଅମି ଆରମ୍ଭିବ, ସବ ବ୍ରଜବଧୂ ସହିତେ ।
ଘନଶ୍ୟାମଲସୁନ୍ଦର । ଦଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୧ ।
ମଧୁ ବୋଲେ ଭଲ, ପ୍ରସନ୍ନ ହଇଲ, ତୁମାକେ ଅବଲ୍ଲ ଜନିବେ ।
ଖେଲ୍ଲ ଲୀଲା ରଙ୍ଗେ, କାମେର ତରଙ୍ଗେ, ଆମାର ବଚନ ମାନିବେ ।
ଘନଶ୍ୟାମଲ ସୁନ୍ଦର । ଦଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୨ ।
ସଖୀ ବାନି ଶୁନି, ହାସି ନୀଲମନି, ଅପନା ମନ୍ଦରେ ପ୍ରବେଶ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ଶ୍ୟାମ ହେନକାଲେ, ସଦନେ ସୁବେଶ ଅବେଶ ।
ଘନଶ୍ୟାମଲସୁନ୍ଦର । ଦଖେ ବୃନ୍ଦାବନ ମନୋହର ହେ । ୩ ।

ପୟାର ।

ମଦନମୋହନ କୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦେର ଦୁଲାଲ, ଭୁବନ ମୋହିତେ ନଟବରବେଶ ହୈଲ ହେ । ୧ । ମଦନମଦେ ଘୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ରାନ୍ତ ବଙ୍କିମା । ଚଞ୍ଚଲ ଅଞ୍ଚଲ ଛଟା ତରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗିମା ହେ । ୨ । ଅଙ୍କ ହୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବଦନ ପ୍ରକାଶ । ଭସ୍ମ-ହୀନ ବିମ୍ବାଧରେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସ ହେ । ୩ । ଭାଲପଟେ ଖେଲ୍ଲ କରେ ଭୁଲତା ଭୁଜଙ୍ଗି । ପତିବ୍ରତା ବ୍ରତ ବିଧ୍ୱଂସନେ ହୈଛେ ତଙ୍ଗି ହେ । ୪ । ଶଭ୍ରପରେ ଶୋଭା ପାଏ ମୟୂରେର ପୁଚ୍ଛ । ଶିଖାଶ୍ରୀ କେତକୀ ପିଛେ ନାଗେଶ୍ୱର ସ୍ୱଚ୍ଛ ହେ । ଭାଲେ ନାଲ ଗୁଲାଲେର ବିନ୍ଦୁଏ ଶୋଭନ । କାଲମେଘେ ଉଦେ କି ବା ହଇଲ ଅରୁନ ହେ । ନାସେ ଗଜମୋତି ନାଶେ ରମ୍ଭା ଉମା ଦମ୍ଭ । ଗଲେ ବନମାଲ୍ଲ ନବବାଲ୍ଲ କରେ ସ୍ତମ୍ଭ ହେ । ୭ । ଅମଲ କମଲ ପାଦେ ଧ୍ୱନିତ ନୁପୁର । ତଡ଼ିତ ସୁନ୍ଦର ନବ ଜଡ଼ିତ ଅମ୍ବର ହେ । ୮ । ନିନ୍ଦେ ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଲମନି ରସାନେର ଫୁଲ । ଅଯୁଧ ହୟାଛେ କରେ ମୋହନ ମୁରଲ୍ଲ ହେ । ୯ । ସଙ୍ଗି ଗୋପୀ ଅଭିବାହି ଧନ୍ୟା କନ୍ୟାଗନ । ନତବୃତେ କାତ୍ୟାୟନୀ ହୟା ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହେ । ୧୦ । ବର ଦୟାଁ ଛଲେ କିଷ୍ଣ ପତି ହବେ ବୋଲ । ପ୍ରାପ୍ତି ବିନେ ରାତ୍ରି ଦିନେ ଦୁଃଖି ସେ ସକଲ । ୧୧ । ତାର ମନବାଞ୍ଛା ଜାନି ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ । ଗେଲ ନବ ବୃନ୍ଦାବନେ ଯମୁନାପୁଲ୍ଲନ ହେ । ୧୨ । ଫୁଲ୍ଲନେ କଦମ୍ବତଲ୍ଲ ଆପନି କୈଲେ ବିଜେ । କତ ଶତକୋଟି ମନମଥ ଶୋଭା ସାଜେ ହେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମନମୋହନ ଅଧରେ । ସାଜାୟାଁ ମୋହନ ବାଁଶୀ ବାଜାଏ ସୁସ୍ୱରେ ହେ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ମୋହନ ମୁରଲୀ ଧ୍ୱନି, ପାଶୋନ୍ତ ତରଲ ପାନି; ଉରନ୍ତି ହରିଲ ବନମାଝେ । ଅଧ ମଧ୍ୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଖେଦ, ମରମ ସରମ ଭେଦ; ହରିଲ ମୋହନ ଦୀକ୍ଷା କାଯେ ରେ । ବାଁଶୀ ବାଜିଲରେ । ପୂଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁତଳ ରେ । ୧ । ଏହି ବେଳେ ସେଇ ସବ କନ୍ୟା ଜଲ୍ପିତ ବୈଭବ, ଉଦାତ୍ତ ଉଦାନ ମୃଦୁ ଦ୍ୱୟ । ବସନ୍ତ ସମୟ ହେଉ, ବଟୁର ଖେଳିବେ ହୋଉ; ଅଲି ଶବିନେ ତେଜି ଭୟ ରେ । ବାଁଶୀ ବାଜିଲ ରେ । ପୂଲିନେ କଦମ୍ବତରୁ ତଳରେ । ୨ । ମାଧବୀ ଲବଙ୍ଗ କାନ୍ତି, ମଲ୍ଲିକା ଫୁଲକା ତଥି, ପବମଲ୍ଲ ଶମଲ୍ଲ କମଲ୍ଲ । ସୁଶୀଳ ସୁପ୍ରେମଶୀଳ, ସଗନ୍ଧ-ମାନରସିଲ: ଶୋଭା ବହୁ ସକଳ ଅବଲରେ । ବାଁଶୀ ବାଜିଲ ରେ । ପୂଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁ ତଳରେ । ୩ । ମଦନ ମାଦକେ ପୂର, ବହୁଅଁ ଗୁଞ୍ଜିଲ ହୋଉ, ଅବାରନେ ବନେ ବନେ ଡୁଲେ । କିଷ୍ଣୁପାଦ ଦରଶନେ ତୃଷ୍ଣା ବାଢ଼ିଲ ମନେ, ଘନେ ଗମନ ଗୁଞ୍ଜିଲ ହେଲେ ଛଳେ ରେ । ବାଁଶୀ ବାଜିଲରେ । ପୂଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁ ତଳ ରେ । ୪ । ଏହି ବେଳେ ବଂଶୀ ଧ୍ୱନି, ଶ୍ରବ୍ଧ ହୟିଁ ଦଲ ହାନି, ନବାଙ୍ଗନା ଗନ ଲଜ କାଜ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବଳେ, ଠାନ୍ୟାନିଲ ପାଦତଳେ; ରୁପ ହେଉ ଗୋପିନୀ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟରେ । ବାଁଶୀ ବାଜିଲ ରେ । ପୂଲିନେ କଦମ୍ବ ତରୁ ତଳରେ । ୫ ।

ଚୁମ୍ବା ।

ଅନନ୍ଦରେ ମିଳି କନ୍ୟାଗନ । କାନ୍ତ ପାଦପଦ୍ମ କୈଲ ଦରଶନ । ୧ ।
ମୋହନ ମଟୁର ରୁପ ହେଉ । ଦଲ ଘର ବର ଦୁର କରୁ । ୨ ।
ଯେ ମଞ୍ଜି ଲବଣ୍ୟାମୃତ ସ୍ଥାନ । ତାକେ ନେତ୍ର ମୁଖେ କୈଲ ପାନ । ୩ ।

ଚଉପଦୀ ।

ଗୃହୁଁ ଶ୍ୟାମ ମୋହନ ମୂରତି ସେ । ରସବତୀ । ଘୋଷା ।
ଲାଜକୁ ପକାଇ ପଛକୁ ସକଳେ; ଚଞ୍ଚଳାକ୍ଷିଏ ସେ କ୍ଷଣି ଚଞ୍ଚଳେ ।
ନେତ୍ର ନୀଳୋତ୍ପଳ ମାଳା ଏକାବେଳେ; ମଣ୍ଡିଲେ ତେଜି ଧରତୀ ସେ । ରସବତୀ ।
ଦୁଷ୍ଟ ଦୁଷ୍ଟ ନସ୍ତ ମୂର୍ଚ୍ଛକ ହସାରେ । ମୂର୍ଚ୍ଛିଲେ କୁଳ ଶୀଳ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ।
ଘନରସ ବାଞ୍ଛା ଗୃଢକା ପବରେ । ହୋଇଲେ ତୃଷା ଆରତ ସେ । ରସବତୀ । ୨ ।
ସେ ବନ୍ଧ ଗୃହାଣି ନନ୍ଦ କ ହୋଇଲ । ନନ୍ଦପର ଦମ୍ଭ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ହାରିଲ ।
ଯେ ଥିଲା ଶବେକ ସକଳ ଗ୍ରସିଲ । ପୀରତ ବଳେ କୀରତ ସେ । ରସବତୀ । ୩ ।
ବଶୀ କରଣ ଗୁଣ ନେତ୍ର କୋଣରେ । ବସିଛୁ ସୁମୂନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣରେ ।
ବସିଛୁ ଉଚ୍ଚାଟ ରସିକ ପଣରେ । ମୋହନ ପନ୍ଥ ବରତି ସେ । ୪ ।

ମହା ମହୋତ୍ସବେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଭେଟେ । ମହାରଜଜାଙ୍କି ମୋହନ ପାଛୁଣେ ।
ସୂରଙ୍ଗ ଅଧରେ ମନ୍ଦମନ୍ଦ ହାସେ । ଭ୍ରଣି ଲ୍ଲେ ଶ୍ୟାମ ଭାରତୀ ସେ । ରସବନ୍ତୀ ।

ପୟାର ।

କୃଷ୍ଣ ବୋଲେ ଶୁନ ସବ ନୂତନ ବାଲିକା । ନା ଯାଏ ଭ୍ରମର ପାଶେ ସେ ନବମାଲିକା । ୧ । ଜାନିଲ ତବେ ଭ୍ରମର କତ ଭାଗ୍ୟମାନ । ଅପନା ହଇଲ ନବମାଲିକା ମିଳନ ଗୋ । ୨ । ଚଞ୍ଚଳ ନୟନେ ଗୃଲେ ସଖି କତରଙ୍ଗ । ଚାଉ ଶ୍ରେର ପର ହାୟ ତରଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗ । ୩ ।

ପୟାର ।

କନ୍ୟାଗନ ବୋଲେ ଓହେ ବସନ ଶ୍ରେର୍ ଶୁନ । କତଦନ ହୈତେ ଗେଲା ମାଖନଶ୍ରେର୍ ଗୁନ । ଅମାର ସନ ଧନ ଲୟା ବନେ ଲୁକ୍ୟାଛୁଲ । ଶୁନ ଗୁନନିଧି ତୁମାର ଶ୍ରେଗ୍ରଧର ଗେଲ ହେ । ଗୁହାର କରଛେ ଅମି ମଦନରାଜା କାଛେ । କି ଜାନି କି ଦଣ୍ଡ ଦବେ ତୁମି ଜାନ ପିଛେ ହେ ॥ ଡାକେ ଘନ ଘନ ମତ୍ତ ପିକ ଦୂତପର । ପାଲାୟ ପାଲାୟ ବନ୍ଧୁ ବୃଥାହୈବେ ଧର ହେ । ୪ । ଡର ଯବେ ମହବୁକେ ଅମି ସ୍ଥାନ ଦବ । ନିର୍ଭୟେ ଉରଜ ଚଢ଼ ମାଝେ ଲୟା ଯାବ ହେ । କୁନ ବଧୂ କହେ କେନ କରହଛଲନା । ବାହୁ ଫାସି ଲୟା ବାନ୍ଧ ସକଲି ଲଲନା ଗୋ । କନ୍ୟାଗନେ ବାନି ଶୁନି ଛଇଲ ନାଗର । ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସେ ପ୍ରଭୁ ଭାଷେ ମୃଦୁଗିର ହେ । ୬ । ହାଜାର ଜନାକେ କେବା ଘୁଢ଼ାଛେ ଓପ୍ରୋଧ । ପ୍ରହାର ନେହାନ୍ତକୁନ୍ତ କେନ ସଖିକୋଧ ହେ । ଶୁନି ପ୍ରଭୁ ବାନି ସବ ଗୋପିନୀତରଲ । ଲଜ ଭୟ ଦୁହା ନିଲ ଅନନ୍ଦେ ବଭୋଲ । ଫୁଲଫୁଲି ଦଧି ସବେ ଉତ୍ସାହେ ବେଢ଼ଲ । ଗୁଲଲ ଧୂଲ ତ ପ୍ରଭୁ ଚରନେ ଚଢ଼ାଲ ଗୋ । ସୁରଙ୍ଗ ହଇଲ ରଙ୍ଗ ଟଜବ ଚରନ । ସିନ୍ଦୁରେ କଇଲ ସ୍ନାନ କି ବାଲ ଅରୁନ ଗୋ । ଗାନ୍ଧିଅ ଅଶୋକବନ ଅଶୋକ ମାଲିକା । ଲମ୍ବାଇଲ କିଷ୍ଣ କଣ୍ଠେ ସେ ନବମାଲିକା ଗୋ । ମାଲ ପାୟା ଅହ୍ଲାଦ ହୟା ଗଲେ ପର କାଲ ॥ ଶୋଭା ବଲିହାର ଗୋପି ଫୁଲଫୁଲି ଦଲା ଗୋ ॥ ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶ୍ୟାମଘନ ଖେଲେ ହୋର । ବଲେ ଲୟା କନ୍ୟାଗନ ଜରଛୁଲ ଝୋର ଗୋ ।

ଦୁହା ।

ନୀଲଜ ଗୁଲଲ ଖେଲ କୈଲ । ନବଘନ ଲତା ନାଲ ହୈଲ । ୧ ।
ଚଡ଼ୁଅ ଚନ୍ଦନ ଅରଗଜା । ମାରେ ପିଚକାର ନୃତ୍ୟ ବଜା । ୨ ।
ଅନନ୍ଦେ ଗୁଲଲ ଉଡ଼ାଓଲ । ଶ୍ୟାମ ଗୋର ହୋର ବଢ଼ାଓଲ । ୩ ।

ଏକତାଳ ।

ଅଟରାତେ ଅବ୍ଦରତେ ଅବୀରଂଭଡ଼ିଲା ରେ । ଘୋଷା ।

ଲଳିତ ବସନ୍ତ ରାସ, ରସେ ରସି ପୀତବାସ, ଗୋପଗଣ ସଙ୍ଗେ ହୋଇ ଖେଳନ୍ତ ବଢ଼ିଲା ରେ । ଜାହା ଗଲେ ଗଲେ ମିଳି, ତାହା ଭଳି କୂଳେ ବୋଳି; କେଉଁ ବାଳା ବନମାଳୀ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଜଡ଼ିଲା ରେ । କେଉଁବାଳା ଅନୁରାଗେ, ଆଳାପି ବସନ୍ତ ରାଗେ, କେ ପୁଷ୍ପକ ବଲ୍ଲକ ଝଲ୍ଲକ ଫାଢ଼ିଲା ରେ । କେଉଁବାଳୀ ମାରେ ତାଳି, ନାଚେ ଶ୍ୟାମ ତଳି ଡଳି, ଫୁଲଫୁଲ-ରାସସ୍ଥଳୀ ଉଚ୍ଛୁଳି ପଡ଼ିଲା ରେ । କେ ଗଣ୍ଡେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ, ଶ୍ରୀମୁଖୁଁ ତାମ୍ବୁଳ ଖାଇ, କେ ପିଅଇ ପିଅଇ ସୁରବେକ ଏଡ଼ିଲା ରେ ॥ ଫିଙ୍ଗନ୍ତେ କାହା ନୟନେ, ସେକ୍ଷଣି ସେହୁ ଅୟନେ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବେନାକର କେ ଅଡ଼ିଲା ରେ ।

ପୟାର ।

ଏହିମତ ଖେଳ କରେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ । ବନ ତରୁଲତା ମହୀ ସୁରଙ୍ଗ ବରନ ହେ । ସବ ଗୋପୀ କରମୁଠା ଏକାବେଳେ ଫିଟେ । ଗୁଲାଲ ଧୂଳିତେ ଛନ ଚନ୍ଦ୍ରଦଗେ ଉଠେ ହେ । ନଅଳ ମାଧବୀ ମଲ୍ଲି ଝରାଝ ତରେ । ସବେ ଅନୁରାଗି ହୋଇଛେ ଯେମନ୍ତ ମନ୍ଦାର ହେ । ୩ ।

ପୟାର ।

ଏହିକାଳେ ଶ୍ରୀରାଧାର ସଖୀ ଶ୍ରୀଲଳିତେ । ବୃନ୍ଦାବନେ ପ୍ରବେଶିଲ କୁସୁମ ତୁଳିତେ ହେ । ଲୁକା ଲୁକ ନବଢ଼ ଲତବା ମାଝେ ଥାଇ । ଗୋପୀ ଗୋପୀନାଥ ପ୍ରେମ ରାସୋତ୍ସବ ଦେଖି ହେ । କ୍ରୋଧଭରେ ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗିମା କରଅଁ କୁଟିଲ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଧନୀ ପାଶେ ଚଳିଁ ଗେଲ ହେ ॥

ଉହ୍ନା ।

ବାଟୁରେ ଅନ୍ତରେ ସହଚରୀ । ଧନ ଗ୍ଲାଭି ଅଂତମତ୍ର ହରି । ୧ ।
ଧନୀ ଆଜା ବଟନ ରାସୋତ୍ସବ । ଅଟବ ସେଇ ହବେ ଅନୁଭବ । ୨ ।
ଭାବତେ ଭାବତେ ପଥ ଚଲେ । ଶୀଟଦ୍ର ଶ୍ରୀରାଧିକା ପାଶେ ମିଳେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବସନ୍ତେ ବାସନ୍ତ କୁସୁମସୁକୁମାରୈରବୟବୈ ।
ଭ୍ରମନ୍ତୀ କାନ୍ତାରେ ବହୁବହ୍ୱିତକୃଷ୍ଣାନୁସରଣଂ ।
ଅମନ୍ଦଂ କନ୍ଦର୍ପଜ୍ୱରଜନିତଚିନ୍ତାକୁଲତୟା ।
ବଲବାଧାଂ ରାଧାଂ ସରସମିଦମୂଚେ ସହଚରୀ ।

ଝୋଲ ।

ଏକଦିନେ ରାଈ, ସଖୀଗଣର ସଙ୍ଗେ, ବସନ୍ତ ଭ୍ରମଣ କରେ ଗୋ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରାନନେ, କୁସୁମ କାନନେ, ମାଧବୀ ଫୁଲ୍ଲ କେ ହେରେ ଗୋ ।
ତାରା ସଞ୍ଚରନ୍ତ ମଧ୍ୟେ । ଫିରେ ସୁକୁମାର ଶ୍ରୀଚରଣେ ଗୋ । ୧ ।
ମାଧବୀ ଫୁଲକେ, ହେରଇତେ ଧନୀ, ମାଧବ ପଡ଼ିଲ ମନେ ଗୋ ।
କିଶୋରର ଚରନ, ଦରଶନ ଭରେ, ଅନୁସରେ ଫଳବନେ ଗୋ ।
ନବ କିଶୋର ରାଧିକେ, ବୃଷଭାନୁ ସୁତା ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୨ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଦ୍ଧ କଳସ, ଧ୍ୱଜ ବଜ୍ରାଙ୍କୁଶ, ଚିହ୍ନମାନ ଦେଖେ ନେନେ ଗୋ ।
ସୁରଙ୍ଗ କମଳ, ବିମଳ ଛବିତେ, ଭାବିତେ ପୁଲକ ଗାତେ ଗୋ ।
ଉତ୍ତମୁଟେଷ୍ଟ ନୀଳବାସ, ତାରେ ନା ହେବ ତେଜଇ ଶ୍ୱାସ ଗୋ ।
ଏହିକାଳେ ମନ୍ଦ, କନ୍ଦର୍ପର ଚନ୍ଦ୍ରା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ହଇଲା ଜାତ ଗୋ ।
ତବେ ଚନ୍ଦ୍ରା କୂଳେ, ସିନ୍ଧାର ଅକୂଳେ, ବାଧାଭରେ ରାଧା ଯୁକ୍ତ ଗୋ ।
କର ନୀଳୋତ୍ପଳ ଫୁଲେ, ମୃଦୁ ଚୁମ୍ବନ ରଙ୍ଗେ ଶିଥିଲେ ଗୋ । ୪ ।
ହେନ କେଳି ସଖି, ଲଳିତା ଅସିଅଁ, ମିଳିଲ ରାଧାଙ୍କ ପାଶେ ଗୋ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ହରିଦେବ ନନ୍ଦନ, କଷ୍ଟଗୁଣ ପରକାଶେ ଗୋ ।
ବୋଲେ ଶୁଣ କୁତୁହଳି, ଗୋପୀନାଥେର ସୁରସ କେଳି ଗୋ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଲଳିତ ଲବଙ୍ଗ ଲତା, ମୃଦୁ ପରଶିଲ ଲତା, କୋମଳ ମଳୟ ମନ୍ଦାନିଳେ । ମତ୍ତଭୃଙ୍ଗ ମଧୁପାନେ, ନିକୁଞ୍ଜ କୁଟିର ବନେ, କୁଜନ୍ତ ପ୍ରମତ୍ତ ପିକକୁଳେ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ, ନୃତ୍ୟନ୍ତ ଯୁବତୀ ଜନେ, ଦୁରନ୍ତ ନାଗର ସନେ, ବିରହୀ ମଗନେ ସାବଧାନେ ଗୋ । ୧ । କାମମନୋରଥେ ମତ୍ତ, ପଥିକ ଯୁବତୀ ଯତ, ଜନିତ ଅକୂଳେ ଅତିକ୍ଲାନ୍ତ । ଅଳିକୁଳ ମୋଦଭର, କୁସୁମ ସମୂହେ ପୂର, ସକଳି ବକୁଳ ପୁଷ୍ପବନ୍ତ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ । ୨ । ନବୀନ ତମାଳ ମାଳ, ମୃଗମଦ ପରିମଳ; ବିପିନ ଯୁବତୀ ଉରସ୍ଥଳ । ନାଗର ମଦନ ନଖ, କ୍ଷତ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ରେଖ, ରଙ୍ଗରାଜେ ପଲାଶ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ । ୩ । ମନ-ମଥ ମହୀପତି, କନକ ଦଣ୍ଡ ଅକୃତ, ନାଗେଶ୍ୱର କୁସୁମ ବିକାଶେ । ପାଟଳି ପଟଳେ ଅଳି, ବସିଛେ ଏମନି ଝଲି; ସ୍ମର-ଶର ଭରତ ଆଭାସେ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଳେ ବନେ । ୪ । ତରୁଣା କରୁଣା ପୁଷ୍ପ, ଲଜ୍ଜା ତ୍ୟଜି କରେ ହାସ୍ୟ, ଜଗଜନେ ତାଏ ଦେଖି ଯାଏ । କେତକୀ ଦନ୍ତୁର ସ୍ମିତ,

ମାର କୁନ୍ତ ମୁଖାକୃତି,ବିରହୀ ବଧିବେ ତୋଷ ପାଏ ଗୋ । ହରି ବିହରେ ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ । ୫ । ମାଧବୀ ମଲ୍ଲିକା ଜାତି, ପରିମଳେ ଯତି ମତି, ମୋହନେ ମୋହନ ବୃନ୍ଦାବନେ । ତାହେ ଉଛୁଳ ବମନୀ, ସ୍ନେହେ ନିଜ ବନ୍ଧୁମାନ ମାନବ୍ୟେର ମସ୍ତକ ସାଜେନ ଗୋ । ହରି ବିହରେ, ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ । ୬ । ପଲ୍ଲବିତ ଲତା କାନ୍ତା, ପାଦପକାନ୍ତେ ଜଡ଼ନ୍ତା, ମୁକୁଳିତେ ପୁଲକିତ ଚ୍ୟୁତ ବୃନ୍ଦାବନ ସରସରେ, ଯମୁନା ବହଇ ଧୀରେ, ତାକେ ସ୍ପରଶିଅଁ ଅସେ ବାତ ଗୋ । ହରି ବିହରେ ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ । ୭ । ସରସ ବସନ୍ତ ଗୀତ, ବର୍ଣ୍ଣିତେ କମ୍ପଇ ଚିତ୍ତ, ଯାତ ଯୁଥି ବନ୍ଧ୍ୟେ ମଧୁପ । ଦୁଃଖେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ତବ କାନ୍ତ ଏହିକାଲେ, ନବ ବଧୂ ରମିତେ ଅଲପ ଗୋ । ହରି ବିହରେ ସରସ ବସନ୍ତ କାଲେ ବନେ । ୮ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଦରବିଦଳିତ ମଲ୍ଲୀ ବଲ୍ଲୀ ଚଞ୍ଚତ୍ପରାଗ
ପ୍ରକଟିତ ପଟୁ ବାସୈର୍ବାସୟନ୍ କାନନାନି,
ଇହହି ଦହତି ଚେତଃ କେତକୀ ଗନ୍ଧବନ୍ଧୁ
ପ୍ରସରଦ ସମବାଣପ୍ରାଣବଦ୍ଗନ୍ଧ ବାହଃ ।

ପଦ୍ୟାର ।

କେଲିକଦମ୍ବେର ତଲେ ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ, ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା ହୟେଁ ମୂରଲୀ ବଦନ ହେ । ୧ । ବସନ୍ତେର ମହୋତ୍ସବ ହେରି ରସ ରାଜ, ମତ୍ତ ହୟେଁ ନୃତ୍ୟକରେ ଗୋପିନୀ ସମାଜ ଗୋ । ୨ । ଯମୁନା ପୁଲିନେ ଦର ବିଦଳିତ ମଲ୍ଲି, ପଡ଼ିଅଛି କୁସୁମ ଧୂଲି ଶୋଭେ ଦଶେ ବଲ୍ଲି ଗୋ । ୩ । କାନନେ ଭରତ ହୟେଁ ପ୍ରକଟେ ସୁବାସ, ଦହନ କରେ ନବବିରହିଣୀର ମାନସ ଗୋ । ୪ । କେତକୀର ବନ୍ଧୁ ହୟେଁ ମନ୍ଦବାତ ବହେ, ପ୍ରପଞ୍ଚ କୁସୁମ ବାନ ପଞ୍ଚପ୍ରାନ ଦହେ ଗୋ ।୫।

ଡ଼ୂହା ।

ଶୁନ ଶୁନ ଅଗୋ କମଲିନୀ, ଗୋପୀ ମାଝେ ନାଚେ ନୀଲମଣି । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଉନ୍ମୀଲନମଧୁଗନ୍ଧଲୁବ୍ଧ ମଧୁପ ବ୍ୟାଧୂତ ଚ୍ୟୂତା-ଙ୍କୁର,
କ୍ରୀଡ଼େତ୍କୋକିଳ କାକଳୀ କଳକଳୈ ରୁଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ କର୍ଣ୍ଣଜ୍ୱରାଃ,
ନୀୟନ୍ତେ ପଥିକୈ କଥଂ କଥମପି ଧ୍ୟାନାବଧାନକ୍ଷଣ,
ପ୍ରାପ୍ତପ୍ରାଣସମାସମାଗମରସୋ ଲ୍ଲାସୈ ରମୀ ବାସରାଃ । ୨୫ ।

ଉନ୍ମିଳିତ ମଧୁଗନ୍ଧେ ଲୁବ୍ଧ ମଧୁକର; କମ୍ପନ କରେ ବଲ୍ଲେକନେ ନବ ଚ୍ୟୁତାଙ୍କୁର ଗୋ । ୧ । ତାହେ ସୁକୋମଲ କଲରବେ କ୍ରୀଡ଼ା କରେ; ଶୁନ୍ତେ କମ୍ପଇ କର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପଜ୍ୱର ଭରେ । ୨ । ପ୍ରବାସି ବନିତାକୁଲ ହେଉଅଁ ଅକୁଲ; କି କରୁପେ ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରଛେ କେବଲ ଗୋ । ୩ । ପ୍ରାନେର ପ୍ରୟାନକାଲ ପ୍ରାପ୍ତି ହୈଛେ ତାରେ; ଏହକାଲେ ତବ କାନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସେ ବିହରେ ଗୋ । ୪ ।

ଧୁହା ।

ଶୁନ ଶୁନ ସଖି କିଶୋରୀ; କ୍ରିଷ୍ଣନାଚେ ଗୋପୀ ଅଛେ ଘେର । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଦ୍ୟୋତ୍ତୁଙ୍ଗ ବସା ଭୁଜଙ୍ଗ କବଳ କ୍ଳେଶାଦ ବେଶା ବଳଂ,
ପ୍ରାଲେୟ ପ୍ଳବନେଚ୍ଛୟାନୁସରତି ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡଶୈଳାନିଳଂ;
କିଞ୍ଚସ୍ନିଗ୍ଧରସାଳ ମୌଳିମୁକୁଳାନ୍ୟାଲୋକ୍ୟ ହର୍ଷୋଦୟ
ଦୁନ୍ମୀଳନ୍ତି କୁହୂଃ କୁହୂରିତି କଲୋତ୍ତାଳାଃ ପିକନାଂଗିରଃ । ୨ ।

ପୟାର ।

ଆର ଏକକଥା ଶୁନ ପ୍ରାନେର ସଜନି; ମଲୟ ପର୍ବତୁଁ ମନ୍ଦବାତ ଆଇଲ ଧ୍ୱନି ଗୋ । ୧ । ଭୁଜଙ୍ଗ ଖାବାର ଡରେ ଲୁକାଯୁଁ ଲୁକାଯୁଁ; ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଉଠ-ମାଙ୍ଗେ ପଡ଼ଲ ଝୁଣ୍ଟିଅ ଗୋ । ୨ । ଝାମଜାୟା କ୍ଳେଶଭରେ ଯମୁନାକେ ଗେଲ, ତାରେ ମଜ୍ଜି ମନ୍ଦବାତ ଚେତନା ପାଇଲ୍ଲ ଗୋ । ୩ । ଲଳିତ ଲବଙ୍ଗଲତା ବେଣ ସ୍ପର୍ଶ କୈଲ; କମ୍ପିତ ଚ୍ୟୁତ ମୁକୁଳ ହରଷ ଲଭିଲ ଗୋ । ୪ । ତାହେ ମିଲି ପିକ କୁହୁ କୁହୁ ରବଭରେ; କାମ କୁହୁ ଘୋଷିଅଛେ ବିପନ ମାଝାରେ ଗୋ । ୫ । ସେହ ସର୍ପଖିଆ ବାତ ଅଛେ କ୍ରିଷ୍ଣସଙ୍ଗେ; ତାକେଲଯୁଁ । ନାଚୀମାଙ୍ଗେ ନାଚେ ନବ ରଙ୍ଗେ ଗୋ । ୬ । ଚୂଡ଼ାନିଠାଲନି ତାଲେ ମୃଦୁଲ ପବନେ; ନାଚେ ନଟବର ସଏ ଗୋପନାରୀ ସନେ ଗୋ । ୭ ।

ପୟାର ।

ଶୁନିଯୁଁ । ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମ ଶିଥିଲ ହଇଲ; ମନେମନେ କୋଧ ମୁଖେ ଆନନ୍ଦ ବାଢ଼ିଲ ଗୋ । ୧ । ବୋଲେ ଆମି ଦେଖି ଯାବ ବନ୍ଧୁର ସାଜନି; ଗୈରାଇ ଗୋପିନୀ ନିଛେ ଆମାର ନୀଲମନି ଗୋ । ୨ । ଲତାର ଉହାଡ଼େ ଥାକି ଲୁକ୍କିଅଁ ହେରିବ; କେମନି କରଇ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରାନେର ବାନ୍ଧବ ଗୋ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ଅନୁରାଗି ବିନୋଦିନୀ; ସଖି ସାଥେ ଗେଲ ଯାହାଁ ନାଚେ ନୀଲମନି ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଅନେକନାଗ୍ରୀପରିରମ୍ଭସମ୍ଭ୍ରମସ୍ଫୁରନ୍ମନୋହାରିବିଲାସଲାଲସଂ ।
ମୁରାରିମାରାଦୁପଦର୍ଶୟନ୍ତ୍ୟସୌ; ସଖୀ ସମକ୍ଷଂ ପୁନରାହ ରାଧିକା ।

ଯଥାରାଗ ।

ଦେଖ ସଖି ସନେ, ଲତା ଛଳେ ଲୁକ, ଦେଖେ ରାଈ ଶ୍ୟାମ ବିଳାସ ।
ଅନେକ ନାଗରୀ; ପରିରମ୍ଭ କରି; ଗୋବିନ୍ଦର ମନ ଉଲ୍ଲାସ ।
ମାର ମାଦକେ ସଂଭ୍ରମ; ହୃଦେସ୍ଫୁରେ ମନୋହାରି ପ୍ରେମ ଗୋ । ୧ ।
ପୂର୍ବେ ମୁରଦୈତ୍ୟ; ଯେଉ ନାଶିଥିଲ; ସେଇ ନାକି ଏଇ କଲିଛେ ।
ଅବେ କି ସୁନ୍ଦର; ହୋଇଛେ ସାଜେନ; ଦେଖ ଟଗ ଗୋପିନୀ ସହିତେ ।
ବୋଲେ କିଶୋରୀ ରାଧିକା ! ଦେଖ କି ଶୋଭା ଏ ଗିରି ଟେକା ଗୋ ।୨।
ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ; ନୀଲ କଳେବର; ପୀତ ବସନମାଲ୍ୟା ।
ଖେଳନ୍ତ ଚଞ୍ଚଳ; ରତନ କୁଣ୍ଡଳ; ଗଣ୍ଡଯୁଗ ସ୍ମିତ ସାଲିଯା ।
ମଧ୍ୟାନାହିଁ ଏକ ନାରୀ ସବ ମୁଗ୍ଧାସନେ ଖେଳେ ହରି ଗୋ ।୩।
ପୀନ ପୟୋଧର; ଗୋପିନୀ ନିକର ଲିହିଛେ ଶ୍ୟାମେର ହୃଦେ ଗୋ ।
ମର୍କତ କପାଟେ; କୁନ୍ଦନ ସଂପୁଟେ; ବସାଇଲ ଉନମାଦେ ଗୋ ।
କୁନ ଗୋପୀ ଅନୁରାଗେ କରେ ଆଳପ ପଞ୍ଚମ ରାଗେ ଗୋ ।୪।
ଦେଖ ଦେଖ ସଖି; କୁନ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ; ବିଳସେ ଉଲ୍ଲାସେ ଅତି ଗୋ ।
ନୟନ ଉଲ୍ଲୋଳେ; ମଦନେ ଚହିଲ ସହଜେ ମୁଗୁଧା ଜାତି ଗୋ ।
ଶ୍ୟାମ ବଦନ କମଲ । ଧ୍ୟାନଧରି ମୁନିମତ୍ତ ଭେଲ ଗୋ ।୫।
କୁନ ନାରୀ ବନ୍ଧୁ କପୋଳ ତଳତେ; କୁନ ନାରୀ ଶ୍ରୁତି ମୂଲେ ଗୋ ।
ମଣ୍ଡି ଗୁରୁ ଚୁମ୍ବ; ଖଣ୍ଡି ଅଛେ ଦମ୍ଭ; ପୁଲକେର ଅନୁକୂଳେ ଗୋ ।
ସାକ୍ଷୀ ହୟ ବିଶାଖିକେ । ମିଥ୍ୟା ପଣ୍ଡିତେର ଅଦ୍ଭୁତେକ ଗୋ ।୬।
କୁନ ରସିକନୀ; ହଇୟା ଉନ୍ମତ୍ତ ଯମୁନା ନଦୀର ତୀରେ ଗୋ ।
ଲତାକୁଞ୍ଜ ଗତେ; ବନ୍ଧୁକେ ଲଇତେ; ବାସ ଆକର୍ଷଣ କରେ ଗୋ ।
ମଞ୍ଜୁ ବଞ୍ଜୁଲ ବଲ୍ଲରୀ । କୁଞ୍ଜେ ଏକାନ୍ତେ ମଗନ ଭରି ଗୋ ।୭।
କୁନ କୁନ ନାରୀ; ଦେଇ କରତାଳି; ଝୁମୁ ଝୁମୁ ଅଭରନ ଗୋ ।
ନାଚେ ଚଳ ଚଳି; ବାଜାୟା ମୁରଲୀ; ଶ୍ୟମଲିଆ ନବଘନ ଗୋ ।
କୁନ ନାରୀ ପ୍ରଶଂସାରେ; ଦେଏ ଅଲିଙ୍ଗନପୁରସ୍କାରେ ଗୋ ।୮।
କୁନ ଗୋପୀ ସ୍ତନ; ଜଘନ ବସନ ଆକର୍ଷଣ କିସ୍ତ କରେ ଗୋ ।
ହେନ ଶୋଭା ହେରି; ମଦନ ମୋହନ; ସର୍ବାଙ୍ଗେ ପୁଲକ ପୁରେ ଗୋ ।

କୁନ ଗୋପୀ ମାରେ ଢାଲ । ବଳେ ଗଲେ ଗଲେ ଯାଏ ମିଳି ଗୋ । ୯ ।
କୁନ ନିତମ୍ବିନୀ, ପୁଲକ ବହୁଅଁ ; କ୍ରିଷ୍ଣ ମୁଖେ ଚୁମ୍ବ ଦଏ ଗୋ ।
ମଦନ ଦର୍ପନ; ବଦନୁ କେବଳ; ଗୋପିନୀ ତାମ୍ବୁଲ ଖାଏ ଗୋ ।
କେଲି କଦମ୍ବର ତଳେ; କେଳି କରଇ ଯମୁନା କୁଳେ ଗୋ । ୧୦ ।
କୁନ ରସିକିନୀ; ତାମ୍ବୁଲ ଚର୍ବନ; କରଅଁ ଦ'ଭାଗ କରେ ଗୋ ।
ଅଧକ ଖାଇଅଁ, ଆଧକ ଲଇଅଁ ; ଦଏ ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଗୋ ।
ହେନ ବେଳ ବିମ୍ବାଧରେ, ଦନ୍ତ ଦଂଶନେ ସିତ୍କାର ଧରେ ଗୋ । ୧୨ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନ, ନିଧୁବନ ଶୈର, ମାଧୁରୀ ଏମନି ସାଜେ ଗୋ ।
ଚଞ୍ଚଳ ନେତ୍ରାନ୍ତେ; ଚଲେନ ଗୋପିନୀ, ବଙ୍କିମ ଭୁରଜା ମାଝେ ଗୋ ।
ଗୁରୁ କୁଟିଳ ଅଲକ, ମୋତ କଲପେ ଅତ ଝଟକ ଗୋ । ୧୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ବିଶ୍ୱେଷାମନୁରଞ୍ଜନେନଜନୟନ୍ନାନନ୍ଦମିନ୍ଦୀବର ।
ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ୟାମଲକୋମଳୈ ରୁପନୟନଙ୍ଗୈରନଙ୍ଗୋତ୍ସବ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦଂ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀଭିରଭିତଃ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ମାଲିଙ୍ଗିତଃ ।
ଶୃଙ୍ଗାରଃ ସଖି ମୂର୍ତ୍ତି ମାନିବ ମଧୌ ମୁଗ୍ଧୋ ହରିଃ କ୍ରୀଡ଼ତି ।

ପୟାର ।

ଅଖିଲ ସଂସାର ଜନ ଜନିତ ଆନନ୍ଦ; ଇନ୍ଦୀବରଦଲଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋ । ନିଜ ଅଙ୍ଗେ ଅନଙ୍ଗେର ଉତ୍ସବ କରାଇ, ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀ ନିର୍ଭରେ ରମଇ ଗୋ ॥ ସ୍ନେହ ଅବିବାହୀ ଧନ୍ୟା କନ୍ୟାଗନ; ନିର୍ଭରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କରେ କ୍ରିଷ୍ଣ ଅଲିଙ୍ଗନ ଗୋ ॥ ଶୃଙ୍ଗାର ରସକ ସଖି ମୂର୍ତ୍ତିବନ୍ତ ହେଇଛେ, ମୁଗ୍ଧାମନ ହରିହର କ୍ରୀଡ଼ା ଆରମ୍ଭିଛେ ଗୋ । ଏମନି କହୁଅଁ ଧନୀ ବିପିନେ ବିହରେ, ଭିଲ୍ଲ ଲତା ଲୁକେ କହୁଁ କଭୁଁ ହେରେ ହେରେ ॥ ଲଳିତ ବସନ୍ତ ରାସେ ରସିଛେ ମୋହନ, ଶୋଭା ବଲିହାରି ରାଧେ ମୃଦୁ କମ୍ପମାନ ଗୋ ।

ପୟାର ।

ପ୍ରଥମ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପନ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରଣମିତ ॥ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ କ୍ରିପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ॥ ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ; ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଥ ହେ ॥ ତାର କ୍ରିପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ ॥ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ଗୁହ୍ୟତ ଜନା ଯେଇ ହୟ; ଏଇ ନୀଲ ବନମାଳ ଗଲତେ ପରୟ ହେ ॥ ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ମୂର୍ଖ ନା ହଏ

ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ତ୍ରୟୋଦଶ ଛାନ୍ଦ, କାର୍ତ୍ତିନ କର ଓହେ ହରିଷ୍ଟ ଲିଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନବୃନ୍ଦ ହେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଛାନ୍ଦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ବିହରତି ବନେ ରାଧା ସାଧାରଣପ୍ରଣୟେ ହରୌ ।
ବିଗଳିତନିଜୋତ୍କର୍ଷଦୀର୍ଷା ବଶେନ ଗତାନ୍ୟତଃ ।
କ୍ୱଚିଦପି ଲତାକୁଞ୍ଜେ ଗୁଞ୍ଜନ୍ମଧୁବ୍ରତମଣ୍ଡଳୀ ।
ମୁଖରଶିଖରେ ଲୀନାଦୀନାପ୍ୟୁବାଚଃ ରହଃ ସଖୀଂ ।

ବୋଲି ।

ଲଲିତା ବିଶାଖା, ବେନି ସଖିସନେ, ବିହରଅଁ ବନେ ଶ୍ରୀରାଧେ ।
ସାଧାରନ ପ୍ରେମେ, ଉତ୍କର୍ଷା, ଈରଷା, ବସେ ମନେ ମନେ ସନ୍ତୋଷେ ।
ମତ୍ତ କରୀନ୍ଦ୍ର ଗାମିନୀ, ମୃଦୁ କମ୍ପନ ନାସା ନଥିନୀ ଗୋ । ୧ ।
କୁଟିଲ ଗାରମା, ଭ୍ରୂଲତା କାର୍ମ୍ମୁକେ, କାଜଳ ଶିଞ୍ଜିନ ପୂରନ ।
ବିଶେଷେ ବିଶାଳ, ନୀଳୋତ୍ପଲ ବାନ; ଡେରନ୍ତି ଲକ୍ଷନ ତୀକ୍ଷନ ।
ମନ୍ଦ ସନ୍ଧାନ ମାଧୁରୀ; କୈଲ ପ୍ରୟୋଗ ଗୋବିନ୍ଦ ହେରି ଗୋ ।
ହେବ ଅଥୟ ମୁରଲୀଧାରୀ ଗୋ । ୧ ।
ଗୋପୀ ଗୋପୀନାଥ; ସମ୍ମତ କଣ୍ଠିତ; ଲେବନ କରନ୍ତେ ଚଳିଲ ।
ଅର୍ଜୁନେର କୁଞ୍ଜେ; ମଧୁବ୍ରତପୁଞ୍ଜେ; ଝଙ୍କୃତ ନିନାଦ ଶୁନିଲ ।
ତାତେ ମିଳଅଁ ଶ୍ରୀମତୀ । ପ୍ରାନ ସଖିରେ ରଙ୍ଗେ ଭାରତୀ ଗୋ । ୩ ।
ମୟୂର ଚନ୍ଦ୍ରିକା; ଚୂଡ଼ା ମନୋହର; ତାର ତଳେ ବେଢ଼ା ମଲ୍ଲୀ ଗୋ ।
ଝିଣ୍ଟୀ ଗୋଟି ଚମ୍ପା; କିଂଶାଖା କେତକୀ, ଏମନି ଝଲକା ଝଲି ଗୋ ।
ଯେନ କାଲ ମେଘ ପାଶେ; ପୁରନ୍ଦର ଧନୁ ଶୋଭା ଦିଶେ ଗୋ । ୪ ।
ମଦନ ମୋହନ; ମୋହନ ଅଧରେ; ମୋହନ ପିୟୂଷ ସାଜେ ଗୋ ।
ତାତେ ପାନକରି; ମୋହନ ମୁରଲୀ; ମଧୁର ମଧୁର ବାଜେ ଗୋ ।
ଝମେ ଝଲକ କପୋଲେ । ତାତେ ଚୁଇଁତେ କଖନ ଚଲେ ଗୋ । ୫ ।
ବିପୁଲ ପୁଲକ; ଶ୍ରୀଭୁଜ ପଲ୍ଲବ; କତ ନାରୀ ଆଲିଙ୍ଗନେ ଗୋ ।
ଘନ ଅପଘନ; ରତ୍ନଆଭରନ; ମିଶେ ଯେନ ଅଙ୍ଗେ ଘନେ ଗୋ ।
ସଖି ଆମି କି ବାଉଲ; ଦଖି ପରିହାସ ନା-କରିଲ ଗୋ । ୬ ।
ବାନ୍ଧୁଯିବ ନବ; ପଲ୍ଲବ ଅଧର ଦରହାସେ ମନୋରମ ଗୋ ।
ଗୋକ ହୈଛେ ବଧୂ; ବଦନ ଚୁମ୍ବନେ; ମଦାଦ କଲିକା ସମ ଗୋ ।

ସଖି ଅମି କି ବାଉଲ; ଦଖି ପରିହାସ ନା କଇଲ ଗୋ । ୭ ।
ମକର କୁଣ୍ଡଳ; ମନୋହର ଗଣ୍ଡ; ସ୍ଥଳେଛେ ଖେଲଇ ଦୋଲି ଗୋ ।
ପୀତବାସ ଠାନି; ମୁନିଗନ ମନ; ମନସିଜେ ଦଏ ଢାଲି ଗୋ ।
ସୁର ଅସୁର କିନ୍ନର; ବାରେ ହେର ହିବେ ପଞ୍ଚକର ଗୋ । ୮ ।
କଦମ୍ବ ତଳରେ; ହେରି ହେନ ବେଳ; ଉଯ୍ ଉପୁକାଯୁଁ । ଛନେ ଗୋ ।
ନୂଆ ଗୈର ପରି, ତରଙ୍ଗ ଗୃହାନି ; ସେଇତ ପଡ଼ିଲ ମନେ ଗୋ ।
ସଖି ଅମି କି ବାଉଲ; ଦଖି ପରିହାସ ନାକଇଲ ଗୋ । ୯ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ସକଳି ବଧୂର; ଅଧରୁ ମଧୁର ମଧୂ ଗୋ ।
ମରନ୍ଦ ଖାଇଅ; ମଧୁରିପୁ ନାମ ବହିଛେ ଗୋକୁଳ ବଧୂ ଗୋ ।
ରସ ଉପାସିକ ଜନେ; ତାର ରଚନ ସୁରିହ ମନେ ହେ । ୧୦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଗଣୟତି ଗୁଣଗ୍ରାମଂ ଭ୍ରମ୍ୟ ଭ୍ରମାଦ୍‌ବପିନେ ହତେ ।
ବହତି ଚ ପରିତୋଷଂ ଦୋଷଂ ବିମୁଞ୍ଚତି ଦୂରତଃ ।
ଯୁବତୀସୁବଳତୃଷ୍ଣେ କୃଷ୍ଣେ ବିହାରଣୀ ମାଂ ବିନା ।
ପୁନରପି ମନୋ ବାମଂ କାମଂ କରୋତି କରୋମି କିଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତବେ ନବୀନ କିଶୋରୀ; ସାଥେ ଲୟୁଁ । ସହଚରୀ; ଅଛୁନେର କୁଞ୍ଜବନେ ଭ୍ରମେ । ମନେ ପ୍ରାଣନାଥ ସୁରି; ହୃଦୟେ ଉତ୍କଣ୍ଠା ଭରି: ଅବେଶ ଜାତବେଦ ଗୁନ ଗ୍ରାମେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ପୁନରପି କାମ କୈଲ ଦୁଃଖୀ ଗୋ; ଅବେ କି କରିବ କହ ଦଖି ଗୋ ॥ ଲଳିତା ସଖିରେ ଭାଷେ, ବନ୍ଧୁକେ ମୁଞ୍ଚିଲ ଦୋଷେ; ବହିଲ ଅପରିତୋଷ ଚିତ୍ତେ । ଯୁବତୀ ସମୂହେ ହିସ୍ତ; ହୋଇଲ ରସରାଜ କିସ୍ତ; ଅମି ହେଲ ବିରହନୀ ମତେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ପୁନରପି କାମ କୈଲ ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ଅବେ କି କରିବ କହ ଦଖି ଗୋ ॥ ସତେ ଅଜ ନିଶିମାଝେ; ଯାବ ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ; ଏକାନ୍ତେ ବସିଅ ଥିବ ବନ୍ଧୁ । ସକଳି ଦିଗକେ ଗୃହିଁ; ଚକିତ ହଇଯୁଁ । ରହି ଲୁକଅଁ ହେରିବ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁରେ । ସଖି ରେ; ହସିଅଁ କରିବ କୋଲ ସେହି ରେ; ବଳେ ଅମାର ଗଳେ ମିଳିଁ ଯାଇବରେ ॥ ପ୍ରଥମେର ସମାଗମ, ଲଜ୍ଜିତେ ହେରଅଁ ଶ୍ୟାମ ରଞ୍ଜିବ ବିନୟ ଅନକୁଳେ । ମଦନେର ମନୋରଥ; ସବ-କାରେ ହବେ ସ୍ୱାର୍ଥ; ରଞ୍ଜିବ ଅମାର ସନେ ସେଇରେ । ସଖିରେ; ଉଦାର କେଶି ମଥନ ହୋଇ ରେ । ମନ୍ଥନକରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇଁ ରେ । ୪। ନବୀନ ପଲ୍ଲବ ଶେଯେ; ସୁତଅଁ ମୋହନ ରାଜେ; ଶୁଅବ ଅମାକେ ଉରପରେ । କର

ଗାଢ଼ ପରିରମ୍ଭ ଦବେ ଗଣ୍ଡେ ଗୃହ୍ଣ ଚୁମ୍ବ, ଗୃହ୍ଣିବ ଅଧରୁ ସୁମଧୁର ରେ । ସଖିରେ, ଉଦାର କେଶି ମଥନ ହୋଇ ରେ, ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇ ରେ । ୫ । ଅଲସିତରେ ଉନ୍ନତ: ଲୋଚନ ଯୁଗ ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ; ପୁଲକେ ଲଳିତ ସୁ-କ-ପୋଲ । ଶ୍ରମଜଳେ ଜଳଧର; କମ୍ପମାନ କଳେବର; ମଦନ ଉନ୍ମାଦେ ଅତି ଲୋଲ ରେ । ସଖିରେ ଉଦାର କେଶି ମଥନ ହୋଇରେ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇ ରେ । କାମ ବୀଜ ସ୍ତୋତ୍ର ମନ୍ତ୍ର; କୋକିଳ କଳ କୁଜିତ; ଶୁଣିକେଶୁଁ ଗାତ୍ର ଶ୍ଳଥ ହବେ । ହେମବେଲ ଘନସ୍ତନେ; କାନ୍ତ ନଖ ତୀକ୍ଷ ମୂନେ; ମାର ଜୟ ନଖେ ଲିଖି ଦବେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଉଦାର କେଶି ମନ୍ଥନ ହୋଇ ଗୋ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇଁ ଗୋ ॥ ସୁରତେ ପରିପୂରିତ; ମନ ନୂପୁର ଝଣତ; ଚରଣେ ବାଜିବ ତାନମାନ । ବାଜିବ କଟି କିଙ୍କିଣୀ; ନାଚିବ ନାଶା ନଥଣୀ; କୁଚ ଉହେ ଉଠିବ ଚୁମ୍ବନ ରେ । ସଖିରେ, ଉଦାରକେଶୀ ମଥନ ହୋଇ ରେ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନ କର ଲଇଁରେ । ୮ । ସୁରତ ରସେ ଅଲସ; ନୟାନ ପଙ୍କଜକୋଷ, ରବି-ଦୂ ଉଦୟେ ଫେଡ଼ି ମୁଦ । ଅମି ଶ୍ୱାସ ଚେଳି ଯିବେ; ମଦନ ମୋହନ ତରେ; ମନମଥେ ହଇବେ ଉନ୍ମାଦ ରେ । ସଖିରେ, ଉଦାରକେଶୀ ମଥନ ହୋଇ ରେ; ମନ୍ଥନ କରେ ସ୍ତନେ କର ଲଇଁରେ । ୯ । ରସିକ ବୃନ୍ଦ ସୁନ୍ଦର; ମଧୁବନ ପୁରନ୍ଦର; ମୋହନ ମାନସେ ଭାବି ରାଧା । ଉତ୍କଣ୍ଠା ନାୟିକା ହଏ; ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଅବେ ଧାୟେ; କବେ ଯିବେ ଅମର ମନବାଧା ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଉଦାରକେଶୀ ମଥନ ହୋଇ ଗୋ; ବଲେ ଅମର ଗଳେ ମିଲ୍ୟା ଯାଇ ଗୋ ॥

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ହସ୍ତସ୍ରସ୍ତବିଲାସବଂଶମନୃଜୁ ଭ୍ରୂବଲ୍ଲୀ ମଦଲ୍ଲଵୀ
ବୃନ୍ଦୋତ୍ଥାବଦୃଗନ୍ତୈ ବୀକ୍ଷିତମତ ସ୍ୱେଦାର୍ଦ୍ର ଗଣ୍ଡସ୍ଥଲଂ ।
ମାମୁଦ୍ୱୀକ୍ଷ ବିଲକ୍ଷିତ ସ୍ମିତ ସୁଧାମୁଗ୍ଧାନନଂ କାନନେ ।
ଗୋବିନ୍ଦଂ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀଗଣବୃତଂ ପଶ୍ୟାମି ହୃଷ୍ୟାମିଚ ।

ଦୀର୍ଘ ଛନ୍ଦ ।

ଶୁନ ଅଟଗୋ ସହଚରୀ; ଗୋବିନ୍ଦ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀ; ବୃନ୍ଦଲୟୁଁ । କେଳି କରୁଥିଲ । ତାକେ ଦଖି ଅମି ହାସି; ଢାଲ ଯିବେ ମୋହନବଂଶୀ; ହସ୍ତ କାମ୍ପି ଖସିଯାଇ ପଡ଼ିଲ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଥର୍ୟାଗେଲ ଅମାକେ ସେ ଦଖି ଗୋ; କେନେ ଦେଖିଲ ତାକେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ୧ । ମାଲମନ ଭୃବଲତା; ନନ୍ଦନ ଯେମନ ଭୃଲତା; ଯନ୍ତ୍ରକରେ ଗୋପିମାର ତୁଲେ । ସେ ଚଞ୍ଚଳ କୁଆ ଗେଲ; ସୁସମଜଣ୍ଡ କପୋଲ; ଗଣ୍ଡସ୍ଥଲ

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱେଦ ଜଳେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ଥର୍ୟା ଗେଲ ଆମାଦେର ସେ ଦଶି ଗୋ; କେନ କୈଲ ତାକେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ଅଧର କରେ ବିଡ଼ମ୍ବ; ଉସ ସ୍ଥାନ ପକ୍ବବିମ୍ବ; ତାତେ ଛିଲ କତ ସୁଧାରସ । କୁଥାଁ ସେ ଶୁଖିଆଁ ଗେଲ; ମିଠା ସ୍ଥାନେ ସିଠା ହୈଲ; ଧରା ଦ୍ରୈର ଯେମନ ବିରସ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଥର୍ୟାଗେଲେ ଅମାଦେ ସେ ଦଶି ଗୋ; କେନେ କୈଲ ତାକେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ଗୋ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ଦୂରନ୍ନେକ ସ୍ତୋକ ସ୍ତବକନବକା ଶୋକକଳିକା-
ବିକାଶଃ କାସାରେ ପବନପବନୋଽପି ବ୍ୟଥୟତି ।
ଅପି ଭ୍ରାମ୍ୟ ଭୃଙ୍ଗୀରଣିତରମଣୀୟାନ ମୁକୁଳ-
ପ୍ରସୂତି ସ୍ତୁତାନାଂ ସଖି ଶିଖରଣୀୟଂ ସୁଖୟତି ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତାକେ କୈଲ ଅମି ଦୁଃଖୀ; ଅବେ ହୈଲ ନବମାଖି; ଦୂରନ୍ତ ନେକନ-ସ୍ତୋକକର । ସ୍ତୈବକ ନବମାଲିକା; ନିଅଳ ଶୋକ କଳିକା; ବିକାଶ କାସାରେ ଧୂମାଧୁମ୍ର ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ସେଇ ଅବେ ଅଛା ସୁଖ ଦଏ ତାକେ ଦଖି କାମେ ଅମାର ଗାଏ ଗୋ । ୧ । ଉପବନେର ପବନ, କଥା କରେ ଉନମନ, ଭୃଙ୍ଗି ଭୃଙ୍ଗ ଭ୍ରମେ ମତ୍ତଭରେ । ରମନ୍‌କରେ ଟୈତବନେ, ମୁକୁଳ ମକରନ୍ଦପାନେ, ରମଣୀୟ ଝଙ୍କୃତ ସୁସ୍ୱରେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ସେଇ ଅବେ ଅଛା ସୁଖ ଦଏ, ତାକେ ଦଖି କାମେ ଅମାର ଗାଏ । ୨ । ଅଭିନବ ଘନଶ୍ୟାମ, କୋଟିକାମ ଅଭିରାମ, ସୁରସ ସନ୍ଦୋହ ପୁରନ୍ଦର । ସକଲି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଗନ, ତାକେ ଅବେ କର ଧ୍ୟାନ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ସେ ତୁମାର ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଆରାଧନା କର-ଅଛ ସଦା; ଅବେ ଯେନ ତୁମାର ନାମ ରାଧା ଗୋ । ୩ ।

ଭୂହ୍ବା ।

ରାଈ ବୋଲେ ଶୁହଁ ଲଳିତାକେ, ସମ ନଏ ସଖି କାମ ତାକେ । ୧ । ସମ ନଏ କାମ ସମ ନଏ, ରସମୟ ତନୁ ଶ୍ୟାମରାୟ । ହବେନାଇ ହବେନାଇ ହବାର ନାଇଁ ଗୋ, ନୀଳମଣି ତନୁ ତୁଲ ନାଇଁ ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟାମୃତସିନ୍ଧୁଭଙ୍ଗଲଲନାଚିତ୍ତାଦ୍ରିସଂପ୍ଲାବକ ।
କର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦସନର୍ମରମ୍ୟବଚନା କୋଟୀନ୍ଦୁସୀତାଙ୍ଗକଃ ।
ସୌରଭ୍ୟାମୃତସଂପ୍ଲବାବୃତଜଗତ୍ପୀୟୂଷରମ୍ୟାଧର ।
ଶ୍ରୀଗୋପେନ୍ଦ୍ର ସୁତଃ ସଂକର୍ଷତି ବଲାତ୍ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟାଣ୍ୟାଲିମେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଅହ୍ଲାଦ ମୟେ; ଛତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଧ୍ୱସ୍ତ ହଏ; ବଢ଼ିଯାଏ ସୌଭାଗ୍ୟ ମୃତନଦୀ । ବୃନ୍ଦାବନ ବନଭୂଇଁ: ସବଦଗ ପୂର୍ଣ୍ଣହୋଇ; ଚଉଦ ଭୁବନ ଯାଏ ଭେଦ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ଅମିତ ଅବଳା ବଳାତ୍କାରେ: ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ତନୁ ଉଗ୍ରଉଲ ସିଦ୍ଧକାରେ ଗୋ । ୧ । ବାଲ ଅରୁଣ ପ୍ରବାଲ; ବନ୍ଧୁଜୀବ ନବଦଲ; ଉସ୍ନମ୍ଳାନ ପକ୍ୱ ବିମ୍ବାଧର । ଅଖିଳ ଲାବଣ୍ୟ ପୂର; ପିୟୂଷ ରସ ମନ୍ଦର: ଛାଡେ ମନ୍ଦହାସ ସୁମଧୁର ରେ । ସଖି ରେ; ଅମିତ ଅବଳା ବଳାତ୍କାରେ; ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୨ । ବୃନ୍ଦାବନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନ୍ଦୁ; ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅମୃତ ସିନ୍ଧୁ; ଏକ ବିନ୍ଦୁ ଜଗତ ଡୁବାଏ । ଉମା ରମା ଶଚୀ ଆଦି, ଲଳନା ମାନସ ଅଦ୍ରି; ଭଜନ୍ତ ଧ୍ୱଂସନେ ବଜ୍ର ହଏ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅମିତ ଅବଳା ବଳାତ୍କାରେ; ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୩ । କର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ପରିହାସ; ରମ୍ୟ ମନୋହର ବେଶ; ଲାବନି ମଞ୍ଜୁଳ ସୁକୋମଳ । ଦ୍ରାକ୍ଷାରୁ ସୁସ୍ୱାଦୁ ପୂର; ଅମୃତରୁ ଅତି ମଧୁର; ଚନ୍ଦନୁ ଅଧିକ ସୁଶୀତଳ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅମିତ ଅବଳା ବଳାତ୍କାରେ, ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୪ । ଶ୍ରୀଗୋପେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦସୁତ, ସର୍ବ ବ୍ରତ ବିଭୂତ, ନାରୀ ମନ ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କୃତ । ଗୋପୀ ନେତ୍ର ନୀଳୋତ୍ପଳ; ମାଳ ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଏକୋଜ୍ୱଳ; ମନ୍ମଥ ମନ୍ମଥ ଅତ୍ରାକୃତ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅମିତ ଅବଳା ବଳାତ୍କାରେ, ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅକର୍ଷନ କରେ ଗୋ । ୫ ।

ଚୁହ୍ଲା ।

ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନ୍ଦୁ; ରସିକ ଶେଖର ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ । ୧ ।
ଦ୍ରାକ୍ଷାରୁ ଅଟେ ଅତି ମଧୁର; ଚନ୍ଦନୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଶୀତଳ । ୨ ।
ଅମିତ ଅବଳା ନାରୀଗନ; ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ କରେ ଅକର୍ଷନ । ୩ ।
ମନ୍ମଥ ପୀଡେ଼ ଅମାର ଗାଏ; କି କରିବୁଁ କହସି ଉପାଏ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନବାମ୍ବୁଦଲସଦ୍ଦ୍ୟୁତନବତଡୀନ୍ମନୋଜ୍ଞାମ୍ବରଂ ।
ନିଭର୍ଣ୍ଣୀରୁଚିରକ୍ୱିତ ଲଲିତବନ୍ୟ ବେଶୋଜ୍ଜ୍ୱଳଃ ।
ସୁଧାଂଶୁମଧୁରାନନଃ କମଲକାନ୍ତିଫୁଲ୍ଲେଚନଂ ।
ଶ୍ୟାମ ମଦନମୋହନଃ ସଖି ତନୋତି ନେତ୍ର ସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଅଭିନବ ଜଳଧର; କମନୀୟ କଳେବର; ଧିକ୍କୃତ କରଇ ନୀଳମଣି । ଝଟଝଟ ବିଦ୍ୟୁଝଟୀ; ପରିଧାନ ପୀତପଟୀ; ସୁରୁଚିର ତ୍ରିଭଙ୍ଗିମା ଠାଣି ଗୋ ।

ସଖି ଗୋ । ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତେ ହଏ ନେନେ । ପୁଲକ ପୂରଇ ଅବେ ଗାନେ ଗୋ । ୧ । ସୁଲଳିତ ବନ୍ୟବେଶ, ମନୋହର ମନଭ୍ରଂଶ, ଶିରେ ଶୋଭ୍ର ରଙ୍ଗ ଯାମୁଡ଼ାଳି । ନବୀନପଲ୍ଲବ ପୁଞ୍ଜ, ନାଅଲି ସ୍ତବକ ସ୍ୱଚ୍ଛ, ଅଜାନୁଲମ୍ବିତ ବନମାଲୀ ଗୋ । ସଖିଗୋ । ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତେ ହଏ ନେନେ । ପୁଲକ ପୂରଇ ଅବେ ଗାନେ ଗୋ । ୨ । ନିର୍ମଳ ଶରଦପୂର୍ଣ୍ଣ-ସୁଧାଂଶୁ ମଧୁରବନନ, ଝଲକ କନ୍ଦର୍ପ ଦରପନ । ଅମଲ କମଲଦଲ, ଜିନ ନୟାନ ସୂତ୍ରଲ, କତମତ ମଦନମୋହନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତେ ହଏ ନେନେ, ପଲକ ପୂରଇ ଅବେ ଗାନେ ଗୋ ॥

ଦୂହା ।

ସୁଲଳିତ ଲବଣ୍ୟ ସେ ବେଶ । ମନ ମଧୁକରେ ହଏ ଭ୍ରଂଶ । ୧ ।
ଶିରେ ଶୋଭ୍ର ରଙ୍ଗ ଜାମୁଡ଼ାଲି । ଧଏ କାମିନୀର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଟାଲି । ୨ ।
ନବୀନ ପଲ୍ଲବ ତଥି ସାଜେ । ନାଅଲି ସ୍ତବକ ମନ ଗଞ୍ଜେ । ୩ ।
ଅଜାନୁଲମ୍ବିତ ବନମାଳ । ପୁଲକିକରେ ହୃଦ ଅମାର । ୪ ।
ନିର୍ମଳ ଶରଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ । ଝଲକ କନ୍ଦର୍ପ ଦରପନ । ୫ ।
ଅମଲ କମଲ ଜିନ ନେନ । କୁଳବତୀର ସ୍ୱରେ ମହନ୍ତୁ । ୬ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନବଜଳଦ ନିଃସ୍ୱନ ଶ୍ରବଣ କର୍ଷ ପିଞ୍ଜିତ ।
ସନତ୍ରବଚନାମୃତେ ସ୍ନପିତ ଭାମିନୀମାନସ ।
ରମାଦିକା ବରାଙ୍ଗନା ଶ୍ରବଣହାରି ବଂଶୀକଲ ।
ଗମେ ମଦନମୋହନ ସଖି ତନୋତୁ କର୍ଣ୍ଣସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନାରାୟଣ ମନୋହାରୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଶ୍ରବଣହାରୀ, ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ଉଚ୍ଚାଟନ । ଅବ୍ୟକ୍ତ ମଧୁରଯନ୍ତ, କାମ ଉଦ୍ଦୀପନମନ୍ତ ମଦନମୋହନ ବଂଶୀସ୍ୱନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ସେଇ ଧ୍ୱନି ଶୁଭେ ଅବେ କାନେ, କାନେ ପଶି ଅମାର ପ୍ରାଣ ଟାନେ ଗୋ । ଗମ୍ଭୀର ଜଳଦଘୋଷ, ବଂଶୀସ୍ୱନ କରେ ଧ୍ୱଂସ, ସ୍ତମ୍ଭନ ଗୁନ ଛାତେ । ପତିବ୍ରତା ବ୍ରତମନ, ମନ୍ଥନେ କରାଏ ସ୍ୱନ ପରହାସ ବଚନ ଅମୃତେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ । ସେଇ ଧ୍ୱନି ଶୁଭେ ଅବେ କାନେ ପଶି ଅମାର ପ୍ରାଣ ଟାନେ ଗୋ ॥

ଦୂହା ।

ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ଉଚ୍ଚାଟନ, କର୍ଣ୍ଣେ ବାଜି କରଇ ଉଷ୍ଣନ । ୧ ।
ଅବ୍ୟକ୍ତ ମଧୁର ଧ୍ୱନି ପୂର, କାମ ଉନ୍ମାଦେ ହୁଅଇ ଘାର । ୨ ।

ମଦନ ମୋହନ ବଂଶୀ ସ୍ୱନ, ଦହଇ ଅମାର ପଞ୍ଚପ୍ରାନ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

କୁରଙ୍ଗ ମଦଜାଦ୍‌ବପୁ ପରିମଳୋମିକୃଷ୍ଣାଙ୍ଗକ ।
ଶକାଙ୍ଗ ନଳିନାଷ୍ଟକେ ଶଶୀ ଯୁତାବଗନ୍ଧଃ ପ୍ରଥ ।
ମଦେନ୍ଦୁବରଚନ୍ଦନାଗୁରୁ ସୁଗନ୍ଧ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ।
ଶମେ ମଦନମୋହନ ସଖି ତନୋତି ନାସାସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ମୃଗମଦ ମଦଜାତ, ବପୁ ଅପ୍ରୁବ ମିତ, ପରସିଲ ଲହର ତରଙ୍ଗ । ସେ ଅଙ୍ଗେ ଅଷ୍ଟ ନଲିନ, ସୌରଭ କର୍ପୂର ଉସ୍ତ୍ରନ, ଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମ ସୁଶୀତଲ ସଙ୍ଗରେ । ସଖିରେ; ସେଇ ଗନ୍ଧ ଅସଇ ନାସାତେ, ଅଘ୍ରାନ କରହ ଅଚମ୍ବିତରେ । ପୁନଃ ପୁନଃ ସ୍ନେହ କରେ, ପାପ ନାସା ଅଶାଭରେ, ମଦନମୋହନ ସୁଗନ୍ଧତେ ରେ । ଚନ୍ଦନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗୃରୁ, ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଗୁରୁ ଅଗୁରୁ, ମଲ୍ଲିକାଦି ପାରିଜାତ ମାଲ । ଶୋଭା ନଦୀ ବଢ଼ାଓଲ, ସକଲି ସୁଗନ୍ଧ ଜଲ, ଡୁବାଇଯିଁା ନାସା ବେନି କୂଲ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ସେଇ ଗନ୍ଧ ଅସଇ ନାସାତେ, ଅଘ୍ରାନ କରହ ଅଚମ୍ବିତେ ଗୋ । ଅଘ୍ରାନ କରତେ ଗନ୍ଧ, ମନ ହଇଛେ ଅନନ୍ଦ, ଅମି ଅଭାଗିନୀ କର୍ମହୀନ ଗୋ । ଧନ୍ୟା କନ୍ୟା ଗନସଙ୍ଗେ, ବିହାର କରିଲ ରଙ୍ଗେ, ସେ ଲଗି ଦହଲ ପଞ୍ଚପ୍ରାନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ତା ଲଗି ହଇନୁ ଅମି ଦୁଃଖୀ, ଅବେ କି କରିବ କହ ଦୁଖି ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ହରିନ୍ମଣି କବାଟିକା ପ୍ରତିତ ହାରି ବକ୍ଷସ୍ଥଲେ ।
ସୁରାରି ତରୁଣୀ ମନଃ କଳୁଷ ହାରି ଦୋହର୍ଗଲ ।
ସୁଧାଂଶୁ ହରି ଚନ୍ଦନୋତ୍ପଳ ଶିତାଭ୍ରସିତାଙ୍ଗକ ।
ଶମେ ମଦନମୋହନ ସଖି ତନୋତି ବକ୍ଷସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ମହାନ୍ଦ୍ର ନୀଲ କପାଟ, ତାର ଭୁଜ ବକ୍ଷ ତଟେ, ଝଟ ଝଟ ରସାନ ଯେମନ୍ତ । ସୁରାରୀ ତରୁଣୀ ମନ, କଳୁଷ ତାପ ମୋଚନେ, ଯୁଗଳ ଅର୍ଗଲ ବାହୁ ବେନି ରେ । ସଖିରେ, ହୃଦେ ଅମାର ଏଇ ସ୍ପୃହା ହଏ, କେ ଅନି ମିଲାବ ଗାଏ ଗାଏ ରେ । ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦନ ଉଜ୍ବଲ, ଶୁଭ୍ର ଅଭ୍ର ସୁଶୀତଲ, ସର୍ବାଙ୍ଗ ଅହ୍ଲାଦ ସୁମାଧୁରୀ । ସେଇ ଅଙ୍ଗେ ଅଲିଙ୍ଗନ, ଦବେ ମଦନ ମୋହନ, ସଦେ ଏଇ ଭାଗ୍ୟ ଅଛେ କାର ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ହୃଦେ ଅମାର ଏଇ ସ୍ପୃହା ହଏ; କେ ଅନି ମିଲାବ ଗାଏ ଗାଏ

ରେ । ୨ । ସତେ ଭରଅଛେ ପୁଣ୍ୟ, ମିଳିବେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ନା ଦେଖିଲେ ଦେନେ ରହିବେ ପ୍ରାଣ । ଅମିତ ଅଭାଗୀ ନାରୀ ଦେହ ଦବେ ବଂଶୀଧାରୀ, କର ଅମି ଏଇ ନିବେଦନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ; ହୃଦେ ଅମାର ଏତେସ୍ପୃହା ହଏ, ଦେ ଅନ୍ନ ମିଳିବ ଗାଏ ଗାଏ ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ବ୍ରଜାତୁଲ କୁଳାଙ୍ଗନା ଇତର ରସାଳି ତୃଷ୍ଣା ହରଃ ।
ପ୍ରଦୀବ୍ୟ ରଧରାମୃତେ ସୁକୃତି ଲଭ୍ୟ ଫେଲ୍ଲବ ।
ସୁଧାଧି ଦାହ ବଲ୍ଲିକା ସୁଦଳ ବିଟୀକା ଚର୍ବିତ ।
ଶମେ ମଦନ ମୋହନ ସଖି ତନୋତି ଜିହ୍ୱାସ୍ପୃହାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଅତୁଳ କୁଳ ଯୁବତୀ, ସମ୍ମୁହେ ତୁମ୍ଭ ଅତି, ରସ ବଂଶ ତୃଷ୍ଣା ହରେ ସେତ । ଏମନ୍ତ ସୁକୃତି ଯେଇ, ତାରେ ଯବେ ଲଭ୍ୟହୋଇ, ସେ ସୁଦବ୍ୟ ଅଧରା ଅମୃତ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଜିହ୍ୱା ଅମାର ଭାଗ୍ୟମାନ ନାଏ, ଅର କି ମିଳିବ ସ୍ପୃହା ହଏ ଗୋ । ୧ । ସୁସ୍ୱାଦୁ ନାଗ ବଲ୍ଲିକା ପକ୍ୱସୁଦଳ ବଟୀକା, ଗର୍ବିତ ଚର୍ବିତେ ସୁଧାନିଲ । ତାକେ ମଦନ ମୋହନ, ଦବେ ଅମାର ବଦନ, ଅଧ ଅଧ କରଅଁ କଖନ ଗୋ । ସଖି ଗୋ, ଜିହ୍ୱା ଅମାର ଭାଗ୍ୟମାନ ନଏ, ଅରକି ମିଳିବ ସ୍ପୃହା ହଏ ଗୋ । ୨ । ଏମନି ଉତ୍କଣ୍ଠାଭବେ, ସର୍ବାଙ୍ଗ ପୁଲକ ପୁରେ, ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରିୟ କରୟୁଁ । ଲାଲସା । ହା ଜୀବ ବନ୍ଧୁ ବୋଲିଅଁ, କିଶୋରୀ ଅଚେତ ହୟୁଁ, କଣ୍ଠ ଗଦଗଦେ କହେ ଭାତା । ପ୍ରାନସଖି ଗୋ । ଅମି ହୈଲୁଁ ଅବେ ନିରମାଣୀ ଗୋ । ଅବେ କି କରବ କହ ଦଖି ଗୋ । ୩ । ଓହେ ନାଥ ପ୍ରାଣନାଥ, ମୋହନ ମୂରଲୀ ହାତ, କୁଥା ଅଛ ଦାଓ ଦରଶନ । ଓହେ ମଦନ ମୋହନ, ମଦନ କରେ ଦହନ, ବହନ କରହ ଅଲିଙ୍ଗନ ହେ । ବନ୍ଧୁ ହେ, ଦଖାଅ ତୁମାର ମୁଖ ଇନ୍ଦୁ, ଦର୍ଅ ଓଷ୍ଟୁଁ ଏକ ସୁଧା ବିନ୍ଦୁ ହେ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଉଠତେ ଏଇ ବଚନ, କୁମ୍ଭ ଉଠେ ଘନ ଘନ, ପ୍ରବଳ ନିଃଶ୍ୱାସ ନାସେ ବହେ ଗୋ । ସୁନ୍ଦର ଏ ଦଶା ଦେଖି, ଲଳିତା ବିଶାଖା ସଖୀ, ଆଶ୍ୱାସିଅଁ ଏଇ ବାଣୀ କହେ ଗୋ । ଧନି ଗୋ, ତୁମିତ ହଇଲେ ଅଭିମାନୀ ଗୋ, ସକୋଧେ ତେଜିଲ ନୀଳମଣି ଗୋ । ସେ ଶ୍ୟାମ ମଧୂପ ଜାତି, ସବ ପୁଷ୍ପେ ତାର ମତି ମଧୁପାନେ ସଦା ଅଭିରୁଚି । ପଦ୍ମେର ସଦା କିଙ୍କର, ବସ୍ତୁସ୍ତ ଇଥେ ନା ଜବ ବୁଝିଅଛୁ ଅମି ଅର୍ଥ ଗୀତେ ଗୋ । ଧନି ଗୋ, ଅମି ଯାବ ଅବେ କୁଞ୍ଜବନେ

ଏଖନ ମିଳବ ତୁମାର ସନେ ଗୋ । ୨ । ବ୍ରଜବଧୂ ଲମ୍ପଟ କେଲି, କଞ୍ଚୁଛ୍ଲଳ ବନମାଳି, ତୁମାର ଖୁଇଡେ ଗ୍ରେରେର ସେ ମଡ । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହସ୍ୟ । ତେଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କ୍ଷମାକର ତାର ଦୋଷ, ଗ୍ରିହେ ତଲ ଏ ନହେ ଉଚତ ଗୋ । ଧନ ଗୋ, ଅମି ଯାବ ଅବେ କୁଞ୍ଜବନେ, ଏଖନ ମିଳବ ତୁମାର ସନେ ଗୋ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶୁନ୍ୟ । ସଖିର ବାନୀ, କଛୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ହସ୍ୟ । ଧନୀ, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ସେଖାନେ ଚଲିଲ । ବିଶାଖା ସଖିର ସନେ, ମିଲିଲ ଲତା ଭୁବନେ, ଲଲିତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଶେ ଗେଲ ହେ । ଶୁନ ହେ ଅନୁରାଗୀ ଜନ ଦଅ ମନ, ବୃନ୍ଦାବନେ ଦୁଃଖୀ ଶ୍ୟାମ-ଘନ ହେ । ଶୁନ ରସ ଉପାସିକେ, ନା ଲୟ ଦୋଷ ଆମାକେ, ଏଇ ନିବେଦନ ତୁମି ଘେନ । ମକ୍ଷିକା ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ମଧୁ ତାକେ ପନକର ସାଧୁ କୃଷ୍ଣରସ ପରମ ପାବନ ହେ । ମହାନ୍ତେ ଶିରେ ଦାଓ ତୁମାର ପଦଧୂଲ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଭେଟିଲ ବାଉଲ ହେ । ୨ ।

ପୟାର ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ଦୁନମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କିପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଆଁ ହେ । ତାର କିପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ ॥ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ଗୃହିତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଏଇ ଲୀଳା କନ୍ୟାନା ତଲେତେ ପରସ୍ ହେ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଞ୍ଜନ ପ୍ରେମ ସାଗର ତ୍ରୟୋଦଶ ଛନ୍ଦ, ଗାଇନ କର ନିନ୍ଦେ ନିସ୍ଥୂଲିଙ୍ଗ ଜାନିବୃନ୍ଦ ହେ ॥

ତୃତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ଗୀତ ।

ରାଇ ନୟାନ କଠାରୀ, ବାଜ ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ଧୋଇ ।
ବାଜାନ୍ୟ । ଶ୍ୟାମକେ ନୟାନ ମୁନ, ବାଜାନ୍ୟ ଚରନ ମଞ୍ଜୀର ତାନ ।
ବାଜାନ୍ୟ ମୁଗଧା ଦ୍ୱାର୍ଣ୍ଣ କାମକେ, ଶଙ୍କାନ୍ୟ ଅନଙ୍ଗ ଅନୁପାମତନେ ।
ଶ୍ୟାମ ମର୍ମ ସ୍ଥାନ ଭେଜେ, ଗ୍ରେବ ସମ ଉପ୍ସ କାମଘରେ ହେ । ୨
ଦମଦମ ବୁକ ଠମକ ଘାତ, ଗମ ଗମ ସ୍ୱେଦ ଜମକ ଜାତ ।
ଅସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତେ ହନ୍ତୁ ବଶୀ ଖସିତ; ନସ୍ତ ନସ୍ତ ନାଗ୍ରୀ ବାଧାଭୂଷିତ ।
ରାଇ ନୟାନ କଠାରୀ, ବାଜ ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ୧ ।

ଛନ ଛନ ମନ ଛନକା ସମ, ବଚନେ ଘନଶ୍ୟାମ ଶ୍ୟାମଲ ଧନ ।
ମନ ମନସିଜ ସନ୍ତାପେ ଲୀନ, ଘନ୍ଘନ ଶ୍ୱାସ ନାସେ ବିଷମ ।
ରାଈ ନୟନ କଠୋର, ବାଜି ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ୩ ।
ଦର ଦର ହାସେ ଅଧର ଲୀନ, ତର ତରଙ୍ଗିମା କେତିର ସମାନ ।
ଧର ଧର ଗର ଗର ଉନ୍ମାଦ, ଜର ଜର ଅଶ୍ରୁ ନେବ ପ୍ରମାଦ ।
ରାଈ ନୟନ କଠୋର, ବାଜି ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ୪ ।
ଶ୍ଳଥ ବାସ ଚୂଳ ବନ୍ଧନ ଭଙ୍ଗ, ବ୍ୟର୍ଥ ଅର୍ଥ ଲୁଠ ଅନର୍ଥ ପୁଞ୍ଜ ।
ଦଣେ ଦଣେ ଦଣେ କିଶୋରୀ ରୂପ, ବସେ ରସି ଭାଙ୍କେ ରସିକ ଭୂପ ।
ରାଈ ନୟନ କଠୋର, ବାଜି ଶ୍ୟାମ ମରମ ବିଦାରି ହେ । ୫ ।
କିସ ଲକମୁଖ କି ନାଲବିର, ବିଳସ ଉଲ୍ଲାସ ସକଳି ଦୂର ।
ମହାଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ କିଶୋର, ତଖନି ତେଜିଲ ଗୋପିନୀ ବର ।
ଶ୍ୟାମ ମର୍ମଶ୍ରାମ ଭଜେ, ଗ୍ରେଦିନୀରୁ ସମ ବାମ ରାଜେ । ୬ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

କଂସାରିରପି ସଂସାରବାସନାବନ୍ଧଶୃଙ୍ଖଳାଂ ।
ରାଧାମାଧାୟ ହୃଦୟେ ତତ୍ୟାଜ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀଃ ॥

ପଦ୍ୟାର ।

ସମ୍ୟକ ସାର ବାସନା ଯେଇ ରାସଲୀଳା, ତାର ବନ୍ଧନକୁ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀମତୀ ଶୃଙ୍ଖଳ ॥ ହେନ ବେଳ ତାର ଯବେ ହୋଇଲ ମହାମାନ । କଂସାରିର ସମ ରସ ସଂସାର ଉପ୍ରନ୍ନ ହେ ॥ ରାଧା ମାନେ ତ୍ୟାଗକୈଲ ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀରେ, କୋଥା ପ୍ରାଣେଶ୍ୱରୀ ବଲି କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ ଫିରେ ।

ଦୂହା ।

ବାଉଲ ହୋଇଯା ତାପପୁଞ୍ଜେ ଉଲେ ବନମାଳୀ ପ୍ରତିକୁଞ୍ଜେ । ୨ । କଖନ ବସନ୍ତ ପକ୍ଷୀ ହେର, ଧାଏଁ ବାହୁତୁଲି ମୋଦଭର । ଧରିତେ ନାରଏ ଯବେ ତାକେ, ଢଳିଅ ପଡ଼ଲ ଅବନୀକେ । ୨ । ତବେ ଚେତା ହୋଇଯା ବନଘୋରେ, ଯାରେ ହେରେ ଉଠେ ବୋଲେ ତାରେ । ୪ । କୁଞ୍ଜପୁଞ୍ଜ ଲତାତରୁ ହେରି, ତାଙ୍କ ରାଇ ବାର୍ତ୍ତା ପୁଚ୍ଛେ ହରି । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଉଚ୍ଚିତ ବକୁଲମନ୍ଦାର କେତକୀକାନ୍ତ ଯୂଥିକେ
ଅଶୋକମାଧବୀକୁନ୍ଦ ପଶ୍ୟତାଂ କ୍ୱ କୃଶୋଦରୀ

ଗୀତ

ବକୁଳ କୁନ୍ଦ ମନ୍ଦାର, ଯାତିଯୂଥି କର୍ଣ୍ଣିକାର, କହ ଗୋ, ଆମାର ଦୁଃଖ ଦେଖି ଦୟା ବହ ଗୋ । ୧ । ନିଅଲୀ ମାଧବୀ ମଲ୍ଲି, ଦେଖିଅଛ କି ପ୍ରାଣଅଳି, କହ ଗୋ କହ ଗୋ । ୧ । ଅଗୋ ଅଗୋ ଚମ୍ପାଫୁଲ, ତୁମି ତାହା ତନୁ ତୁଲ, କହଗୋ କହଗୋ । ୩ । ଆଗୋ ଛୁଗ୍ଧଅନା ଜାତି, ଦେଖିଅଛ କି ରସବତୀ, କହଗୋ କହଗୋ । ଅଗୋ କୁନ୍ଦ କରବୀର, ଦେଖିଅଛ କି ନାଗରବର, କହଗୋ କହଗୋ । ୫ । ଟଗର ତଗରଚ କିଅ, ଜଳୁଛେ ଆମାର ହିଆ କହଗୋ କହଗୋ । ଆଗୋ ସବ ଲତା ଶୁନ, ତୁମି ତାର ଭେଟ ଦେହ, କହଗୋ କହଗୋ । ତୁମାର ଗର୍ଭେ ଲୁକି ତାର ବାଢ଼ାଏ ପ୍ରେମ ପସର, କହଗୋ କହଗୋ । ଅଗୋ ସହକାର କୁଳ, କୁଥା ପ୍ରାନଧନୀ ଗେଲ, କହଗୋ କହଗୋ । ୯ । ତୁମାର ପ୍ରିୟା ତାପ ହର ଦୁଃଖୀଜନେ ଦୟାକର, କହଗୋ କହଗୋ । ୧୦ । ଆମି ଭାଗ୍ୟହୀନ ଜନ, ଆମାର ଦୁଃଖ ଶୁନ କାନ, କହଗୋ କହଗୋ । ୧୧ । ମନ ଧନ ଲୟା ଧନୀ, କୁଥ୍ୟ ଗେଲ ଅଛ ଜାନି, କହଗୋ କହଗୋ । ୧୨ । ଏଇମତ ଶ୍ୟାମ-ରାଏ, ବାଉଳେର ମତହଏ, କହଗୋ କହଗୋ । ଆମାର ଦୁଃଖ ଦେଖି ଦୟାବହ ଗୋ । ୧୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଇତସ୍ତତାମନୁସୃତ୍ୟ ରାଧିକାମନଙ୍ଗବାଣବ୍ରଣଖିନ୍ନ ମାନସଃ ।
କୃତାନୁତାପଃ ସ କାଳିନ୍ଦନନ୍ଦନୀତଟାନ୍ତକୁଞ୍ଜେ ବିଷସାଦ ମାଧବଃ ।

ପୟାର ।

ଅନଙ୍ଗେର ଶରଘାତେ ଖିନ୍ନ କଳେବର ଇତସ୍ତତ ହୟା ଶ୍ୟାମ ରାଧା ଅନୁସରେ ହେ । କ୍ଷତ ହରଣୀର ସମ ସବ ଅଙ୍ଗ ଜଲେ, ପ୍ରବଳ ସନ୍ତାପେ ନେତ୍ରୁ ଅଶ୍ରୁ ଜଳ ଗଲେ ହେ । ୨ । କାଳିନ୍ଦୀ ତଟାନ୍ତ କୁଞ୍ଜେ ଗେଲ ମହାଖେଦେ, ଶୁଇଲ ପଲ୍ଲବ ଶେଯେ ମାଧବ ବିଷାଦେ ହେ । ନିଦ୍ରା ନ ଅସିଲ ନୀଲକମଲ ନୟାନେ, ବାଉଲ ହାଇୟା ଫିରେ ସକଲ କାନନେ ହେ । ୪ । ସଭ୍ରମେ ପଲ୍ଲବ ଶେଯେ ବଂଶୀ ଛାଡ଼ି ଗେଲ, ତୁଲସୀ ବନେ ପ୍ରବେଶ ହୈଲ ହେନ ବେଲ ହେ । ବୃନ୍ଦାବେ ମାନସେ ତବେ ସୁମରନ କୈଲ; ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ଦୁଃଖେ ବୃନ୍ଦା ସେଖାନେ ମିଲିଲ ହେ । ଶ୍ୟାମ ଗୃନ୍ଦ ଦୁଃଖ ଦେଖି ବୃନ୍ଦା ଦୁଃଖୀ ଅତି, ତାରେ କହେ ରସରାଜ ବିନୟ ଭାରତୀ ହେ । ଆମାର କପାଲ ମନ୍ଦ କି କହିବ ବୃନ୍ଦେ, ଟମୀ ଛାଡ଼ି କ୍ରୀଡ଼ା କୈଲ ଅନ୍ୟା କନ୍ୟା ବୃନ୍ଦେ ଗୋ । ପିଣ୍ଡ ଯବେ କରେ ରେଖା ପ୍ରାନ କି ନା କାନେ, ଲୁକାଅଁ ଦେଖିଲ ବନ୍ଧ ବେନି ସଖି ସନେ । ଅପରାଧ ଡରେ ଆମି ସନ୍ନିଧେ ନା

ଗେଲ, ବିନତି କରିଅ କୋପ ନିବାରି ନାରିଲି ଗୋ । ୧୦ । ହିତାଦର କରିବ ତେଗୋ ପଦ୍ମିନ ବନ୍ଧୁରେ, ଏଇ ଦୋଷେ ଲୁପ୍ତି ଗେଲ ମଦନ ସିନ୍ଧୁରେ ଗୋ ।୧୧ । କି କରିବ କି କହିବ ରାଇର ବିରହେ, କିବା ଧନେ କିବା ଜନେ କିବା ସୁଖୀ ଗୃହେ ।୧୨। ସକ୍ରୋଧ ବଦନ ତାର କୁଟିଳ ଭ୍ରୂଲତା, ଚନ୍ଦ୍ରଅଁ ସଜୀବ ଗାଣ୍ଡିବ ଦଣ୍ଡେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଚଢାଗୋ । ୧୩ । ଲୋହିତ କମଳେ ଯେନ ଭୃଙ୍ଗ ପନ୍ତି ଖେଳେ, ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା ନେଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଛନ୍ତି ଜଳେ ଗୋ । ବୃଥାହି ବିଳାପ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅର ନା ମିଳିବ, ଅନୁସରି କୁନ ବନେ ଦରଶନ ପାବ ଗୋ । ୧୫ । ହୃଦେର ପଦକ ହବେ ନାଲସୁ ଅସୁପୁଁ ।, ଏଇ ଭାଗ୍ୟ କୁଥା ଅର କରିବେନ ଦୟା ଗୋ । ୧୬ । ହୃଦୟ କଲନା କୈଲ ଚଉଦ୍ଧୀ ରତନ, ଖିନ୍ନ କରିଦେଇ ତନୁ ଗାଇ ଏଇ ଗୁନ ହେ । ୧୭ । ଏତ କହି ଶ୍ୟାମରାଏ ଅଥିର ବାଢ଼ିଲ, ପୁନର୍ବାର ଅନର୍ଦ୍ଧାର ମାର ପ୍ରହରିଲ ହେ । ୧୮ । ଭୂମିତେ ଢଳିଅଁ ପଡ଼ି ଧୂଳି ବୃକେ ମାଖେ, ଅଶ୍ୱାସିଅଁ ବୃନ୍ଦା ତରେ ଆଉଜାୟା ରାଖେ ହେ । ୧୯ । ବୃନ୍ଦାର ସ୍ମରଣେ ଶ୍ୟାମ ହୃଦେ ଉଠେ ଜ୍ଞାନ; ତାକେ ସାକ୍ଷି ଦିଅଁ କାମେ କରେ ନିବେଦନ ହେ । ନିକଟ୍‌ବାସାଞାଲେ ବୃନ୍ଦେ ବିଟଞ୍ଚ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ, ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ପଖାଳିଲ ଚରନାରବିନ୍ଦ ହେ । ୨୧ ।

ଦୁହା ।

ଘନଶ୍ୟାମ ଜ୍ଞାନଭୂଲେ, ମଦନ ରାଜାକେ ବୋଲେ । ୧ !

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ହୃଦ ବିଶଲତାହାରେ ନାୟଂ ଭୁଜଙ୍ଗମନାୟକଃ ।
କୁବଲୟଦଲଶ୍ରେଣୀ କଣ୍ଠେ ନ ସା ଗରଳଦ୍ୟୁତିଃ ।
ମଲୟଜରଜୋ ନେଦଂ ଭସ୍ମପ୍ରିୟାରହିତେ ମୟି ।
ପ୍ରହର ନ ହରଭ୍ରାନ୍ତ୍ୟାଽନଙ୍ଗ କ୍ରୁଧା କିମୁ ଧାବସି ।

ଯଥାରାଗ ।

ହୃଦେ ଅଛେ ମାଲ. କମଲ ମୃନାଲ ନା ହଏ ଭୁଜଙ୍ଗ ହାର ହେ । କଣ୍ଠେତେ ଅଳୟ, ନୀଲ କୁବଲୟ, ନହେ ନୀଳକଣ୍ଠ ହାର ହେ । କେନ ହର ଭ୍ରାନ୍ତି କର, କ୍ରୋଧେ ଧାଇଁତେ ଧାଇଁତେ ମାର ହେ । ସର୍ବାଙ୍ଗ ଜଳିତେ, ଚନ୍ଦନ ବୋଲିତେ, ମିଶାୟୁଁ । କର୍ପୂର ଧୂଲି ହେ । ଲାଗିଅଛେ ଗାଏ, ଭସ୍ମ ବୋଲି ତାଏ, ତୁମି କେନ ଯାଓ ଭୁଲି ହେ । ଧରି ଫୁଲଧନୁରେ, ବୃଥା ପ୍ରହାର ନା କର ମାର ହେ । ୨ । ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ହଇଅଁ ଗିରିରାଜପୁତ୍ରୀ, ସଦା ଥାକେ ହର କୋଲେ ହେ । ପ୍ରିୟାର ବିହନେ, ବାଉଲ ହଇୟୁଁ । ବନେ ବନେ ଅମି ଭଲେ ହେ । ସେଇ ସଦା ଦିଗମ୍ବର, ଆମ ପରିଅଛେ ପୀତାମ୍ବର ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପାଣୌ ମା କୁରୁଚୂତଶାୟକମମୁଂମା ଗୃପ ମାଗ୍ରେପୟ
କ୍ରୀଡ଼ାନର୍ଜିତବିଶ୍ୱମୂର୍ଚ୍ଛିତଜନାଘାତେନ କଂ ପୌରୁଷଂ ।
ତସ୍ୟା ଏବ ମୃଗୀଦୃଶୋ ମନସିଜପ୍ରେ ଙ୍ଖତ୍କଟାକ୍ଷାଶୁଗ-
ଶ୍ରେଣୀଜର୍ଜ୍ଜରିତଂ ମନାଗପି ମନୋ ନାଦ୍ୟାପି ସଂଧୂକ୍ଷତେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଗୃପେ ଅଗ୍ରେପନ, ନା କର ଆମାଙ୍କେ, ରସାଲ ଶାୟକ କର ହେ; କ୍ରୀଡ଼ାରେ ନର୍ଜିତ, ସୌଭାଗ୍ୟ ବର୍ଜିତ, ଅଖିଳେ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ନର ହେ । ଆମାର ଘାତେ କି ପୌରୁଷ; ତୁମି ନା ଲଭିବା କଭୁ ଯଶ ହେ । ୧ । ଏକଜନା ଯଦି ପ୍ରହାର କରୟେ, ଅନେକ କି ତାରେ ମାରିବ ହେ; କ୍ଷତିହୟ ଯଦି ନା କରେ ବିବେକ, କେନେ ଶସ୍ତ୍ର ଧର କରେ ହେ; ଘାତ ପରେ ଘାତ କର, ପ୍ରାନ ହରିଛେ ଆମାକେ ଭାର ହେ । ୨ । ଭ୍ରୁ ଲ୍ଲତା କାମାନେ ଅଞ୍ଜନେର ଗୁନେ, ସନ୍ଧିୟ କଟାକ୍ଷ ଶର ହେ, ବିନ୍ଧିଅଁ ଲାଘବୀ, ସ୍ୱଣ ମୃଗଦୃଶୀ, ଫିଙ୍ଗି ଅଛେ ଏଇ ଜ୍ଵର ହେ । ବୃଦ୍ଧି କତ ଶତଶର, ପଷି ନା ଦଣଇ ତୁମି ହେର ହେ, ଲୋମେ ଲୋମେ ବାଜିଅ ଜର୍ଜର ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଭ୍ରୂ ଗୃପେ ନହ୍ରତଃ କଟାକ୍ଷବିଶିଖୋ ନର୍ମାତ୍ରୁ ମର୍ମବ୍ୟଥାଂ
ଶ୍ୟାମାତ୍ମା କୁଟିଳଃ କରୋତୁ କବରୀଭାରୋଽପିମାରୋଦ୍ୟମଂ,
ମୋହନ୍ତାବଦୟଞ୍ଚ ତନ୍ୱି ତନୁତାଂ ବିମ୍ବାଧରୋ ରାଗବାନ୍
ସଦ୍ୱୃତ୍ତସ୍ତନମଣ୍ଡଳସ୍ତବ କଥଂ ପ୍ରାଣୈର୍ମମ କ୍ରୀଡ଼ତି ।

ଯଥାରାଗ ।

ଭ୍ରୂ ଭଙ୍ଗି ମା ଗୃପେ, କଟାକ୍ଷ ବିଶିଖେ, ନର୍ମାନଛେ ମର୍ମବ୍ୟଥା ହେ; ଯାଅଛା ଶାମଲ, କବରୀ କୁଟିଳ, ଉଦ୍ୟମ ମାରନ କଥା ହେ; ତାର ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟେ ମୋହ, ତନୁ ତନୁତା ମୁଁଅଇ ଦେହ ହେ । ବିମ୍ବାଧର ଯାର, ରାଗ ବୃଦ୍ଧି କର, ସେହି ହେତୁ ରଙ୍ଗ ଅତି ହେ; ତାତେ ମନ୍ଦହାସ, ଧୃତବଂଶ ଧ୍ୱଂସ, କରତେ ନା ହଏ ଶାନ୍ତି ହେ । ସ୍ତନମଣ୍ଡଳ ସଦ୍ବୃତ୍ତ, ସେହି ଏବା ପ୍ରାନେ କରେ ନୃତ୍ୟ ହେ ॥

ଭୂହା ।

ପୁନଃ ବୃନ୍ଦା ମୁଖ ହେରି; କହଇ ମୁରଲୀଧାରୀ ॥

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ତାନି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସୁଖାନି ତେ ଚ ତରଳାଃ ସ୍ନିଗ୍ଧା ଦୃଶୋର୍ବିଭ୍ରମା

ତ୍ୱଦ୍‌ବକ୍ତ୍ରାମ୍ବୁଜସୌରଭଂ ସ ଚ ସୁଧାସ୍ୱାଦୀ ଗିରାଂ ବଙ୍କିମା
ସା ବିମ୍ବାଧରମାଧୁରୀତି ବିଷୟାସଙ୍ଗେଽପି ଚେନ୍ମାନସଂ
ତସ୍ୟାଂ ଲଗ୍ନସମାଧିହନ୍ତ ବିରହବ୍ୟାଧିଃ କଥଂ ବର୍ଦ୍ଧତେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ତା ଅଙ୍ଗ ସୁରଣ, ସୁଖସମୁଦାୟ ସଚେତ କରେ ତରଲ ଗୋ
କମ୍ପିତ ଘ୍ରାଣ, ଭ୍ରମ ଜନମ; ମୁଖପଦ୍ମ ପରିମଳ ଗୋ ।
ବଙ୍କବଚନ ଅମିୟ, ତାତେ ଅଛେ କତ କମନୀୟ ଗୋ ।
ପୁନଃ ବିମ୍ବାଧର, ମାଧୁରୀ ମନେରି, ସକଳ ବିଷୟ ବଟେ ତଗୋ
ଏଇ ଧ୍ୟାନ ଧଇଲ, ବିରହ ନା ଗେଲ, ବ୍ୟାଧିତ ବର୍ଦ୍ଧିଲ ଘଟେ ଗୋ;
ପ୍ରାନସହ ବୃନ୍ଦେ ଶୁନ, ରସମୟୀ ବିନେ ବ୍ୟାଧି କେନ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଭ୍ରୂପଲ୍ଲବଂ ଧନୁରପାଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗିତାନି, ବାଣାଗୁଣଃ ଶ୍ରବଣପାଲିରିତି ସ୍ମରେଣ
ତସ୍ୟାମନଙ୍ଗ ଜୟ ଜଙ୍ଗମଦେବତାୟା. ମନ୍ତ୍ରାଣି ନିର୍ଜିତଜଗନ୍ତି କିମର୍ପିତାନି ।

ଯଥାରାଗ ।

ଭ୍ରୂପଲ୍ଲବଧନୁ, ଅପାଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗ, ତରଲ ମୃନାୟିା ଶର ଗୋ
ଶ୍ରୁତିଯୁଗ ପାଲି, କାଜଲ ସିଞ୍ଜାନି, ଭୁରୁଧନୁ ଟଙ୍କାକାର ଗୋ
ଶର ତେରଛ ବଙ୍କିମା, ବ୍ୟକ୍ତ ଚଞ୍ଚଲ ରାଗେ ରଙ୍ଗିମା ଗୋ । ୧ ।
ହର କୋପାନଲେ, ଦେହକେ ଜାଲୟିାଁ, କାମ ହୟାଛିଲ ଭୁତ ହେ
ତା ଅଯୁଧ ପାୟିା, ଜଙ୍ଗମ ଦେବତା, ହେଇଲ ପରାକ୍ରମବନ୍ତ ଗୋ ।
ଧାନୁକରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜନା; ଜଡ଼ାଇଲ ଜଗଜୟ ବାନା ଗୋ । ୨ ।
ସେ କଟାକ୍ଷ ପ୍ରାନ୍ତେ, ପ୍ରାନ କଦର୍ଥିଛେ, ବିଷାମୃତ ଚଲୟାଛେ ଗୋ ।
ନିଜ ପରାକ୍ରମେ; ବିନ୍ଧଅଁ ମରମେ; ନିରନ୍ତରେ ଜଲୟାଛେ ଗୋ
ନା ମାର ଏ ନା ଜୀଅଏ, ପୀଡ଼ା ଭୁଲତେ କଖନ ନଏ ଗୋ । ୩ ।
ଏମନି ପ୍ରଳାପ, ବଚନ କଲାପ, କହିତେ କହିତେ ଶ୍ୟାମ ହେ ।
ଧନୀ ରୁପ ଗୁନ, କରଅ ଧିଆନ, ଉନ୍ମତ ଭାବେ ଉଦ୍ଦାମ ହେ ।
ଭ୍ରୂବିଲାସ ମନ୍ଦହାସ, ହର ହର ସମୟ ଉଲ୍ଲାସ ହେ । ୪ ।
ତନ୍ମୟ ହଇୟା, ତଦାଲାପ ଭରେ, ତଚ୍ଚେଷ୍ଟା ହୟାଛିଲ ହେ ।
ତଦାତ୍ମିକା ହୟିା ବିବେକ ହାରାୟିା, ଅପନାକେ ପାଶୋରଲ ହେ ।
ବୋଲେ ବୃନ୍ଦା କୁଥା ଧନୀ, ଅମି କାଏ ଅଛେ କୁନଖାନି ଗୋ ।୫।
ରାଇ ନୀଲମନି, ନୀଲମନୀ ଧନୀ, ଶ୍ୟାମ ଶ୍ୟାମ ଧନୀ ଧନୀ ଗୋ ।

କଏ କୃଷ୍ଣ ହଏ, ଅମି ନା ଜାନଏ, ନାଶିଛ ସଖଙ୍କ ଖାନ୍ତି ଗୋ ।
ଅମି ଅଧ ଗୋଗ୍ର କାଲ, ହେର କୃଷ୍ଣିତଙ୍କୁ ପଦାଛଲ ଗୋ । ୬ ।
ଅମାର ତୁଲନା, ଅଛେ କୃଷ୍ଣଜନା, ଅଧ ଗୋଗ୍ର ଅଧ କାଲ ।
କୁନ୍ଦନ ମର୍କତ, କରଅଁ ଏକତ୍ର, ଅଧ ଅଠ ନିର୍ମାଣଲ ଗୋ ।
ଧାତା କେବଲ କୌତୁକୀ; ଅମି ଏମନ ପିତୁଲ ସେ କି ଗୋ । ୭ ।
କଷ୍ଟେ ଅମ୍ଭ ଗଧେ ପରାନ, ପବନ ଯନ୍ତ୍ରବଳେ ଗତାଗତ ଗୋ ।
ସେହ ଗନ୍ଧ ଗେଲା, ପରାନ ପିତୁଲ, ଗହଲ ସ୍ତମ୍ଭେର ମତ ଗୋ ।
ଜିହ୍ୱା କହଇ ବଚନ, ପୂର୍ବ କରଅଛେ ସୁଧାପାନ ଗୋ । ୮ ।
କହ ଏ ଉତ୍ତର; କି ଲ୍ଭେର ଅନ୍ତର; ଉପୁଜଲ ମହାଭାବ ହେ ।
ଯାହା ଯାହା ହେତେ, ତାହା ତାହା ସ୍ଫୁରେ, ରାଧାମୟ ହଇଁ ସବ ହେ ।
ତବେ କହଇ ବୃନ୍ଦାକେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଚତୀ ଚତନ୍ତ ତାତେଇ ହେ । ୯ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କସ୍ମାତ୍ ବୃନ୍ଦେ ପ୍ରିୟସଖି ହରେଃ ପାଦମୂଲାତ୍ କୁତୋଽସୌ ।
କୁଣ୍ଡାରଣ୍ୟେ କିମିହ କୁରୁତେ ନୃତ୍ୟଶିକ୍ଷାଗୁରୁଃ କଃ ।
ତ୍ୱଂ ତନ୍ମୂର୍ତ୍ତିଃ ପ୍ରତି ତରୁଲତା ଦିଗ୍‌ଦିଶାସୁ ସ୍ଫୁରନ୍ତୀ ।
ଶୈଲୂଷୀ ବଦ୍ଭ୍ରମନ୍ତି ପୁରତୋ ନୃତ୍ୟଯନ୍ତି ସ୍ୱପଶ୍ଚାତ୍ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କହ ବୃନ୍ଦେ ମନ ଝୁରେ, କୁଥା ପ୍ରିୟସଖି ହରେ, ଅମାର୍ମନ ହର ନାଚେ ହର । ତାଏ ସମ୍ବୋଧନ ଭରେ, ବୃନ୍ଦେ ଅମେ ବୋଲ ହରେ, କୁଥା ଅଛେପାଦମୂଲ ତାର ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ, ଯେଇ ପାଦ ତୁମେ କରେ ଧ୍ୟାନ, ହଇଅଛ ଅନ୍ଧନ ବରନ ଗୋ ।୧। ନନ୍ଦିନୀ ତା ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି; ହର ନୀଲ ଧୃତବୃତ; ତାର ଶିକ୍ଷାପାଇ ଅଚି ନାଚେ । ସମତାଲ ସମଲୟ; ଭ୍ରମିତେଛ ହଇଁ । ତନୁପୁ; ଜଙ୍ଘ ନାଚେ କଭୁଁ ଅଗେ ପିଛେ ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ; ସ୍ୱଧୀର ଅଧୀର କେହ୍ନେ କହ; ଏରଭାବ ହୃଦେ ଉଠେ କୋହ ଗୋ । ୨ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅରଣ୍ୟେ ଥାକ; କୃଷ୍ଣ କତେ ଦେଖିଅାଛ କି; ନୃତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ ଶିରୋମନ । ଅମାକେ ଲୁଚୁୟା ବନେ, ନାଚେ ଅମାର ନୟାନେ, କୁହୁକ ରଚଲ ଗୁନମନ ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ, ପ୍ରତି ତରୁ ଲତା ତାର ମୂର୍ତ୍ତି, ଦଶଦିଗରେ ହୁଏ ଶ୍ଫୁର୍ତ୍ତି ଗୋ ।୩। ଶକ୍ତ ସହ ଲଙ୍ଗ ଯେନ,ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଭ୍ରମେ ତେନ; ପୀତଅଙ୍ଗୀ ପୀତବେଶ ଦଲ । ଅମି ଉଭ ଶିବେର ମତ, ଭ୍ରମିତେଛ ଶକ୍ତ ପର୍ବତ, ମାଥା ଘୁମେ ଘାମ ବୃଦ୍ଧି ହେଲ ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ, ଅମାର ପିଛେ ନୃତ୍ୟକରେ ସେଇ,ଝୁମୁଝୁମୁ ନୁପୁର ବାଜଇ ଗୋ । ୪ । ଶୁନ ଶୁନ ସୁମଧୁର, ସ୍ୱସ୍ୱର ନୁପୁର ସ୍ୱର, କର୍ଣ୍ଣପୁର ମନତୁଷ୍ଟ ହଏ । ହୃଦେ ଦାସ ଦୁଃଖ ସ୍ମର,ବନ୍ଧୁ ଥିଲ କି ପାଇର; ଅତବୋଲ

ବାହୁ ତୁଲି ଧାଏ ସେ । ମୋହନ, ଅସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତେ ବେଶବାସ ପିନ୍ଧେ, ନା ପାଇଁ ଅବଳା ମାନେ ଲଜ୍ଜେ ସେ । ୫ । ଗୃହେ ଗୃହେ ପ୍ରାନ ଗୃହେ, ତାଙ୍କର ସାତ୍ତ୍ୱିକ୍ୟ ବାଧେ କଣ୍ଠରୁ ରୋଧ ହୋଇ ଗଲା । ଗର୍ଗ ଗଦ୍ଗଦ ଧାଧାଧାଧା ଉଚ୍ଚାରନ୍ତେ ହୁଏ ବାଧା ଅଶ୍ରୁଧାର ଉପହାର ହେଲ ସେ । ମୋହନ । ମର୍କତ ପ୍ରତିମା ଜ୍ୟୋତିହୀନ, ଚେତା ଭୁଲି ହଇଲ ମଉନ ସେ । ୬ । ତବେ ବୃନ୍ଦା ଦୁଃଖଭରେ; ଦୁ'ନୟନ ଅଶ୍ରୁବରେ,ବସାଇ ଲୟାଁ ନିଜ ବାସାଞ୍ଚଲେ । ଚରନ ଗୃଲନା କାଲେ ଜପେବୋଲେ କର୍ଣ୍ଣମୂଲେ, ଉଠ ୨ ନନ୍ଦେର ଦୁଲାଲ୍ ହେ । ମୋହନ, ତୁମାର ଦୁଃଖୀ ପ୍ରାନେଶ୍ୱରୀ ଯେପିଅଛେ ପ୍ରିୟ ସଙ୍କେତସ୍ତ ହେ ।୭। ଏ ହେନ କହନ କାଲେ, ଲଲିତା ଅସିୟାଁ ମିଲେ, ଶ୍ୟାମେର ବସନ ଦଶା ହେର । ଅନ୍ତରେ ଅକୁଲ ଭରେ, ବଚନ ରଚ ବାହ୍ୟରେ; ଅପନା ଅର୍କିଲେ ଏଇଶିସ୍ତ ହେ । ମୋହନ, ଶନ୍ତ୍ରାମନି ଫେଲୟାଁ ଚରନ, ନାନାରତ୍ନ ହଇଲ ମଣ୍ଡନ ହେ । ୮ । ଛାଳେ କେଲ ନିରମାଣ, ତୁମି ହେଲ ଅତ ଦୁଃଖୀ, ଉଠ ୨ ଜାନାଗେଲ ସବ । ଏ ହେନ ବଚନାମୃତ, ଯବେ ହେଲ ଶ୍ରୁତିଗତ, ଚେତା ଲଭି ଉଠିଲ ମାଧବ ସେ । ମୋହନ, ନେତ୍ର ଫେଡ଼ି ଗୃହେଁ ଲଲିତାକେ, ନିଜକର କପାଲରେ ଠୁକେ ସେ ।୯। ଲଲିତା ବନଦେବତୀ, ଅଶ୍ୱାସିତେ କେଲ ଶାନ୍ତ ଶିଲମନ •ଅଙ୍ଗୁ ଝାଡ଼ି ଧୂଲି । ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକା ଚୁଲି, ଯତନେ ବନ୍ଧନ କେଲ, ଉତ୍ତରୀୟ •ବାସ ଗଲେ ଦେଲ ସେ । ମୋହନ, ପୂର୍ବେ ଯେଇ କୁଞ୍ଜେ ଶୁତଛିଲ, ବୃନ୍ଦାସନେ ସେଖାନେ ଚଲିଲ୍ ସେ । ୧୦ ।

ପୟାର ।

ତୃତୀୟ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ; ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟିପ୍ରଣମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ,ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ।୨। ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ; ଶୃଙ୍ଗାର ନିବେଶ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୁପନ ଅର୍ଥ ହେ ।୩। ତାର କି ପାଇଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବଣ ହେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୃହିତ ଜନା ଯେଇ ହୟ,ଏଇ ଲୀଲା ରତ୍ନମାଲ ଗଲତେ ପରୟ ହେ ।୫। ପିଣ୍ଡିକେର ନାମ ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହଏ ବର୍ଣ୍ଣତେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମ ସାୟର ସପ୍ତୋଦଶ ଛନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ନିସ୍କୁଲିଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନୀ ବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଚତୁର୍ଥ ଛାନ୍ଦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଯମୁନାତୀର ବାନୀର-ନିକୁଞ୍ଜେ ମନ୍ଦମାସ୍ଥିତଂ ।
ପ୍ରାହ ପ୍ରେମଭରେ ଦ୍ଭ୍ରାନ୍ତଂମାଧବଂ ରାଧିକା ସଖୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଯମୁନା ତୀର ବାନୀର; ମିଳନ ଅନିଳ ପୂର; ନିକୁଞ୍ଜେ ପ୍ରବେଶ ଶ୍ୟାମରାୟେ । ବସି ପଲ୍ଲବଶୟନେ, ମନ୍ଦ ମଦନର ବାନେ; ନବୀନକିଶୋରୀ ରୂପଧ୍ୟାୟେ ସେ । ମୋହନ, ବଂଶୀ ଛାଡ଼ି ଛଳ ଶେଯପରେ, ବୃନ୍ଦା ଲଯ଼ିଁ ଦଳ ନିଜ କରେ ସେ । ୧ । ସକଳ ବିଷୟ ଛାଡ଼ି, ରାଧା ପ୍ରେମଜଳେ ବୁଡ଼ି, ମାଧବ ମନ ମଗନ ହୋଇଲ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଏହି, ସମୟେ ଲଳିତା ସହି, ଶ୍ରୀମତୀର ଦଶା ବିବରିଲ ହେ । ଶୁନହେ, ରସିକ ଭକତ ଜନା ଅବେ, ରାଧାଦଶା ଶୁନି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଯାବେ ହେ । ୨ ।

ଚୂହ୍ନା ।

ହେରି ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ । ଲଳିତା ଜଣାସେ ଦୁଃଖ ।
ଶୁନ ହେ ନାଗରବର । ରାଇ ଦୁଃଖ ଗୁରୁତର । ୨ ।

ଚଉପଦୀ ।

ଓହେ ମାଧବ, ତବ ବିରହେ ଦୁଃଖୀ ରାଇ । ପ୍ରଖର ମନସିଜ, ବିଶିଖ ଭୟଭର ଦହିଁ ଭିବେ ଲୀନ ହୋଇ । ଘୋଷା । ଭେଦାଉ ଖେଦ, ଅଧୀର ଭୟାତୁର, ନିନ୍ଦତ ଚନ୍ଦନଜଳଅରି । ବିଷଧର ପୂର, ଗରଳ ବହି ଅଓଉ ମାନତ ମଳୟ ସମୀରି । ୧ । ତୁହିଁ ଅଭାବ ବର, ଧନେ ଯା ଅନୁଦିନ, ଜାରତ ମଦନଶର ଜ୍ୱାଳ । ଅନ୍ତର ଘାତକଇକ ବଚ ଭଇଭର, ସଜଳ ନଳିନୀଦଳ ମାଳ । ୨ । ତବ ବିଲୁସ ଉଲ୍ଲାସ ହରି ହରି ବଞ୍ଚିତ ରଚ ଫୁଲ ସଜ୍ଜା । ତୁହିଁ ସନେ ଶୁଅବ, ସୁକୁସୁମ ତିଳକ, କୃତ ବିକଳିତ ସଜ୍ଜା । ୩ । କମଳ ମୁଖମଣ୍ଡଳ, ଲୋଚନ ମେଘଜଳ ବରଖା ଶାଓନ ସାରି । ରାହୁବିକଟ, କଟଇତ ଇନ୍ଦୁକେ; ଗଳିତ ଅମୃତଧାରି । ୪ । ଲୁଡ ମନମଥ କଳେବର ଲିହିତ ବାଟିତ ମୃଗମଦ ଲାଭେ । ବୋଲେତ ମୃଦ୍ଧେନ ମୃଣ୍ଡ ଚୁଡଶର ପାଇଁ ମକରିତ ଶୋଭେ । ୫ । ପ୍ରତିପଦମାଧବ ଠାମନିବେତ ତୁହିଁ ଚରନେ ପଇନାମା । ତୁହିଁ ବିମୁଖେ ସନ୍ତତ ସୁଧାକର କର କରଲ ତନୁଧାମା । ୬ । ବିଲୋକିତ ଅଗ୍ରତ ଜଳଦ ସୁମୁରତ, ଧ୍ୟାନ ଲୟେ ଯବ ପ୍ୟାରୀ । ମୋଦ ଖେଦ ବିଷାଦ ଉରଗ୍ରେବକେ ପଞ୍ଚତ ତାପବିଜ୍ଞେର । ୭ । ନାଲଜ ଦୁଃଖ ସହଚରୀ କିଗଦତ ନାଲଜକେ ମୁଖହେରି । ଓକ କରୁନାଓ ଦୀନ ଶିରୀଚନ୍ଦନ ମାଗତ ହାତ ପ୍ରସାରି । ୮ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶୁନ ଶୁନ ହେ ମାଧବ ରାଧାଦୁଃଖ ଅସମ୍ଭବ ତବ ବିନେ ବିରହେ ଅକୁଳେ । ପ୍ରଖର ମଦନଶର, ଭୟେ ପୁରିତ ଶରୀର, ତବ ରୂପ ଅବିରତେ ଭାଳେ ହେ ।

ମାଧବ, ଅଙ୍ଗେ ହଏ ସାତ୍ତ୍ୱିକ୍ୟ ଜନିତ, କୁମ୍ଭା ସ୍ୱେଦ ପୁଲକ ପୁରିତ ହେ । ୧ ।
ଚନ୍ଦନେ ଉପୁଜାଏ ଖେଦ, ପ୍ରାନମାନଙ୍କେ ହେଲ ଭେଦ, ନିନ୍ଦେ ମଳୟଜ ଗୃନ୍ଦରାତ ।
ଉତ୍ଫୁଲ କରନ ଦଳ, ହେଉ ଦଏ ବହୁ ଗାଳି, ତୁମି ଅଟ ଜୀବଧନ ଜାତ ହେ ।
ଚନ୍ଦ୍ରମା ବାଡ଼ବାଗ୍ନି ସାଥରେ ସର୍ଜ୍ଜନ, ଆମାକେ ଦହବ ଏ କାରନ ହେ । ୨ ।
ଅକୁଲେ କହେ ସଖିରେ, ଚନ୍ଦନ ନା ଦଅ ମୋରେ, ମଲୟ ପର୍ବତେ ଗୃହି-
ତାର । ନାଗବଳି ତଉଠାରଣେ, ଭରତ ହୟାଛେ ଦଶେ, ସେଇ ନିଷ୍ଟେ ହବେ
ପ୍ରାନହର ଗୋ । ସଖି ଟେ, କତ ବ୍ରନ ଅଙ୍ଗେ ହଏ ଜାତ, ଯାହା ଯାହା ଲଗେ
ଚନ୍ଦୁମାନ ଗୋ । ୩ । ମଲୟ ସମୀରଲଗ, ହଏ ବହୁ ଦୁଃଖଭାଗୀ, ବୋଲେ ସର୍ପ-
ରାଜ ମୁଖୁଁ ଅଏ । ଗରଲ ଭରିତ କର, ବହେ ଧୀରେ କି ଗୃଭୁରୀ, ଅଖନି
ଦହବ ଅମାର କାୟେ ହେ । ମାଧବ, ଏମନି ବାଉଲ ଚେଷ୍ଟା ଧରେ, ଅରକି
କହବ ଶ୍ରୀରମୁଖେର । ୪ । ଭବ ଅଭ୍ରବ ବର୍ଦ୍ଧନେ, ତାପ ବଢ଼େ ଦିନେ ଦିନେ,
ମାରଶର ଜ୍ୱାଲ ପୀଡ଼ାଦଏ । ଅନ୍ତରଗତ ଭୟରେ, କବଚ କରଛେ ଜରେ,
ସଜଳ ସରୋଜ ଦଲ ଚୟେ ହେ । ମାଧବ, ସେଇ ଶୁଷ୍କ ହଏ ତାପଭରେ, ଚୂର୍ଣ୍ଣ-
ହଏ ଧରଟେ ହସ୍ତରେ ହେ । ୫ । ତୁହାଁସନେ ସୁବିଲାସ, ମନେର ମତ ଉଲ୍ଲାସ,
ହରନ ହଇତେ ସେ କିଶୋରୀ । ବେଶ ଭୂଷା ଫୁଲସଜ୍ଜା, ସବଭୋଗ କୈଲ
ତେଜ୍ୟା; ଯତ ଯତ ସୁଖ ହର ହେ । ମାଧବ. ଶୋକସିନ୍ଧୁ ମାଝେ ଡୁବିଅଛେ, କତ
ବିବରବ ତୁମାର୍କାଛେ ହେ । ୬ । ମନେତେ ବିଚାରେ ଏଇ, କବେ ତୁମାର
ସଙ୍ଗପାଇ, ଶୁଅବ କୁସୁମ ଶଯ୍ୟା ପରେ । କରେ ଏଇ ନିଷ୍ଟାବ୍ରତ, ଶୁନ ଓହେ
ପ୍ରାନନାଥ; ସତ୍ୟଙ୍କର କହୁଲ ଅଗ୍ରତର ହେ । ମାଧବ, ତୁମାର ବିନେ ନା ବଞ୍ଚିଉ
ରାଈ, ପ୍ରାନତାର କଣ୍ଠାଗତ ହୋଇ ହେ । ୭ । ବଦନ ପଦ୍ମମଣ୍ଡଲେ, ମୀନନୟନ
ଯୁଗଲେ, ଜଲଧାର ଅବିରତେ ଝରେ । ଶ୍ରାବନମାସେର ପର, ଯେନ ମେଘ
ବହେ ବ୍ୟାର, ତେନ ମତେ ଅଶ୍ରୁଧାରା ଗିରେ ହେ । ମାଧବ, ଅପଘନେ ଫିନ୍ଧାବାସ
ଭଗେ; ଅତିବୁଃଖ ତୁମାକେ ନା ଲଗେ ହେ । ୮ । ଯେନ ରାହୁ ଦନ୍ତଘାତ, ସୁଧାଧାରା
ହଏ ଜାତ, କୁମୁଦବାନ୍ଧବ ଅବୟବେ । ସେହ ଉପମାକୁ ବହ, ମୁଖେ ଅଶ୍ରୁଧାରା
ରହ, ସନ୍ତତ ମଗନ ତବଭାବେ ହେ । ମାଧବ; ଯେଇ ଅଟେ ଲବନୀ ପିତୁଲ;
ତାକେ ତୁମି ଅତ ଦୁଃଖ ଦିଲ ହେ । ୯ । ଲଗିଛେ ମଦନ ଭୁତ, ଲୀନହଏ
ଦେହଗତ; କସ୍ତୁରୀ ଦିଲତେ ଅମି ବୋଲ । ଖେଦେ ବୋଲେ ପଞ୍ଚଶର, ଅମି
ଧରଛେ ପୟର, ଅମାକେ ନା ତେଜ କୁନଭାଲ ହେ । ମାଧବ; ଅହା କି
କଷ୍ଟତେ ବାଞ୍ଚେ ସଖୀ, ଅର କି ରାଈକେ ତୁମି ଦେଖି ହେ । ୧୦ । ବାଉଲେ
ଅମ୍ଭକେ କହ, ପତପଦେ . ଭାଷା ଏହ, ତୁମାର ଚରନେ ପରନାମ । ତୁମାର

ବିମୁଖ ଦେଖି, ସୁଧାକର ଏଇଲଖି, କରନେ ଜଉତେ ଜଳ ଘାମ ହେ । ମାଧବ, କେତେକ୍ଷନେ ପଡ଼େ ମହୀପରେ, ଅତିକଷ୍ଟେ ଚଉ ଗତ୍ତାଭରେ ହେ । ୧୧ । କେତେ-କ୍ଷନେ କରେ ଧ୍ୟାନ, ଲୟ ହତେ ଶୁନି ଅନ, ଅଚାନତେ ଜଳଦ ରୁପ ପ୍ରଭା । ହାସେ କାନ୍ଦେ ଖେଦ ହୃଦେ, ବାଲପ ବଦେ ବିଷାଦେ, ସନ୍ତାପ ପ୍ରତାପ ତବ ଲୋଭା ହେ । ମାଧବ, ଭାବିତେ ଭାବିତେ ଚେତାଭରେ, ଧୂଳିତେ ଲୁଠଲ ଭୂମି ପଡରେ ହେ । ୧୨ । ବୃଷଭାନୁର ଲଲନୀ, ଦୁଃଖେ ଭାସଇ ସଙ୍ଗିନୀ; ନନ୍ଦଲାଲ ଅଗ୍ରେ ବିନୟରେ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କର ଯୋଡ଼ି ମାଗେ ଦାନକର, କରୁଣା କରିହ ଆମାର ପଟର ହେ । ନାଥ ହେ, ଜବେ ଏଇ ଲିଙ୍ଗ ଦେହ ଯାବେ; ନିଜଧାମେ ସୁସେବା ମିଳିବେ ହେ । ୧୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଆବାସୋ ବିପିନାୟତେ ପ୍ରିୟସଖୀ ମାଳାପି ଜ୍ୱାଳାୟତେ ।
ତାପୋଽପି ଶ୍ୱସିତେନ ଦାବଦହନଜ୍ୱାଳା କଳାପାୟତେ ।
ସାପିତ୍ୱଦ୍ୱିରହେନ ହନ୍ତ ହରିଣୀରୂପାୟତେ ହା କଥଂ ।
କନ୍ଦର୍ପୋଽପି ଯମାୟତେ ବିରଚୟନ୍ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଲବିକ୍ରୀଡ଼ିତଂ ।

ଚୈଃଲି ।

ଭୁବନ ବନସ୍ତୁ ତାପ ବନଦାହ, ମଣ୍ଡନ ଭୁଜଙ୍ଗ ହଇଛେ ।
ଅନଙ୍ଗ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ, ପ୍ରାନ ଅନୁକୂଳ, କାରନେ ଓଗାଳି ରହିଛେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ; ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରଧା ପ୍ୟାରୀ ହେ । ୧ ।
ନାସା ଛପ୍ରି ଶ୍ୱାସ, ହୁତାଶନ ବତ, ବାତାସ ପବନ ପ୍ରଖର ।
ଅଜ୍ ରାଧାନାମ, ଲୋପ୍ୟହେଲି ବ୍ରଜେ ଶୁନହେ ରସିକ ଶେଖର ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ ।୨।
ଶିରୀଷ କୋମଲ; ତନୁ ତା ଚିନୁଛା ଗିରି ସମ ତମ ପ୍ରାପ୍ତି ହେ ।
ଗିରୀଶ ଅଇର, ଉରୀଧାରେ ପ୍ୟାରୀ, ଭରିଅଛେ ତନୁ ଛପ୍ରି ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ ।୩।
ଚନ୍ଦ୍ରହସ୍ତା ଯାଏ, ମୃଦୁଯନ୍ତ୍ର ଶେଯ, ଧୂର୍ତ୍ତ ଅଙ୍ଗେ ତପ୍ତ ଲଗି ହେ ।
କୁବଲୟ ଫୁଲ, ମାଲ ଜ୍ୱାଳ ବର୍ଯ୍ଯୁ, କୁବଲୟ ଭୂଷା ତ୍ୟାଗି ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ ।୪।
ବାଟିପଇପାଠୀ, ଫଟିର ଲମ୍ପିଲେ, ନାଟିକା ଛୁଡ଼ଅଁ ଯାଏ ହେ ।
କାଟି କାଟି ବାଟି, ଉଷୀର ସାଝଲ, ମାଟି ଯୋଗ୍ୟ ଫୁଲ ହଏ ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବଂଶୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ । ୫ ।

ଫିଟିଅଛି କୁନ୍ତଳ, ଲୁଟିଅଛି କୁଚଳ, ଘୋଟିଅଛେ ମହାଦଶା ହେ ।
କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ ପୁରନ୍ଦରୀ, ତୁଟିଛେ ବଞ୍ଚିବା ଆଶା ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ବାଣୀଧାରୀ, ତୁମାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ରାଧାପ୍ୟାରୀ ହେ ।୬।

ରାଗ ଏକ ।

ଲଲିତା କହଇ ଶୁନହେ ଶ୍ୟାମ, ବିପିନ ହୋଇଛେ ଶ୍ରୀମତୀ ଧାମ ।୧।
ଯତନ ରତନ ମଣ୍ଡନ ମାଳ, ଜାନଇ ତନ୍ବୀ ଦହନ ବ୍ୟାଳ ।୨।
ନାସା ମାର୍ଗେ ବହେ ତପତ ଶ୍ୱାସ, ଜଠେ ବନଦାହ ତାପ ହୁତାଶ ।୩।
ତାର ମାର୍ଗେ ଯେନ ଷଡ ହରିଣୀ, ଅହା କ କଷ୍ଟେତେ ବର୍ତ୍ତିଛେ ଧନୀ ।୪।
ଶ୍ରମ ଜାମ ବ୍ୟାଘ୍ର ଓଗାଲେ ଅଗେ, ସର୍ଜନ କରଇ ଗର୍ଜନ ରାଗେ ।୫।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ତହୁନ ସଂହ, ତନ୍ବୀର କଷ୍ଟ କେମନ ସହ ।୬।

ଦୋହା ।

ତବେ ପ୍ରିୟସଖୀ ଦୁଃଖେ, କହେ ଶ୍ୟାମ କଣ୍ଠଠାକେ ।

ଚଉପଦୀ ।

କି କହବ ଶ୍ରୀରାଧିକା ଦୁଃଖ ଅସମ୍ଭବ ହେ, ଯେମନ୍ତ ହୋଇଛେ ତବ ବିରହେ କେଶବ ହେ । ଘୋଷା । ସ୍ତନ ବିନୋଦିତ ହାର, ମେରୁତୁଲ୍ୟ ମହାଭାର, ଜ୍ୟାନ ପିତୁଳ୍ ବୋଲି କୃଶତା ଜଭବ ହେ ।୧। କୁଙ୍କୁମ ଚନ୍ଦନ ପଙ୍କ, ସରସ ଶଶାଙ୍କ ଟାଙ୍କ, ହେଉଅଛେ ଭସ୍ମ, ଚୁର୍ଣ୍ଣିତେ ଅପୂର୍ବ ହେ ।୨। ନାସେର ପ୍ରଖର ଶ୍ୱାସ, ଜାନତେ କାମ ହୁତାଶ, କବେ କହେ ଅବେ ଏଇ ଦହନ କରବ ହେ ।୩। ଜଳଧାର ଅନୁକ୍ରିତେ ନଳିନ ନୟାନ ପ୍ରାନ୍ତେ, ଦଶେ ଦଶେ ବିଲୋକତେ ମୃନାଳ ସମ୍ଭବ ।୩। ସଦା ବାମ କରତଳ, ରାଖିଛେ ଅଧ କପୋଳ, ସୀଥେର ବାଳଚ ଶଶୀ ଅଦ୍ଭାଞ୍ଚଳ ଭବ ହେ ।୪। ନେନ କଣଳସ୍ଥ ତଲେ, ତାଏ ହୁତାଶନ ଜଳେ, ତନୁ ତାତେ ଚୁର୍ଣ୍ଣହଏ କୋମଳ ପଲ୍ଲବ ହେ ।୬। ରୂପଧ୍ୟାନ ଗୁନ ଗାନେ, ନାମ ଜପଇ ମନେ, ବଚ୍ଚିତ ବିରହେ ବାଞ୍ଛେ ମରନ ଚୈଭବ ହେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବଦାଲେ ପ୍ରାନ ନାଥ ହସ୍ତ ନିଦାରୁନ; ତୁମାକେ ନା ଦେଖି ରାଇ ପ୍ରାନେ ନା ବଞ୍ଚିବ ।୮।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ସ୍ତନ ବିନୋଦିତ ହାର, ମେରୁ ତୁଲ୍ୟ ମହାଭାର, ମାନତେ ନହଇ ତାର କୃଶ । କୁଙ୍କୁମ ପଙ୍କ ଚନ୍ଦନ, ବପୁରେ କରେ ଲେପନ, ଶଶାଙ୍କରେ ତାତେ ମାନେ ବିଷ ହେ । କେଶବ; ତବ ବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଅଛେ ଏକା ହେ । ନାସା ନିଶ୍ୱାସ ପବନ; ହେଉ ହଏ ଅନୁପମ; କାମ ଅଗ୍ନି ପ୍ରାୟେ

ତନୁ ଦହେ । ନଳିନ ନୟନ ଶ୍ରାନ୍ତେ, ଜଳଧାର ଅନୁବ୍ରତେ, ସ୍ତନତଟରେ ଝଳେକ ଜଳେ ବହେ ହେ । କେଶବ, ତବ ବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରି ଅଛେ ଏକା ହେ । ୨ । ନେତ୍ର କୁଶଳୟୁ ତଳେ, ତାଏ ହୁତାଶନ କଲେ, ତନୁ ତାପେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହଏ ସଜ୍ଜା । ସଦା ବାମ କରତଳ, ରଖିଅଛେ ଅଧ କପୋଳ, ସାୟଂ-କାଳ ଶଶୀ ଦଶେ ଯଥା ହେ । କେଶବ, ତବ ବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରିଅଛେ ଏକା ହେ । ୩ । ହରି ହରି ୨ ସ୍ବକାମେ ସେହୁ କପଟ, ବିରହରେ ବାଞ୍ଛିଏ ମରନ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ପ୍ରାନ ନାଥ ସ୍ବ ନିଦାରୁନ; ତୁମ୍ଭର ବିନେ କପୋଳେ ଶରନ ହେ । କେଶବ, ତବ ବିରହରେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, ପ୍ରାନ ମାତ୍ର ଧରି ଅଛେ ଏକା ହେ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସା ରୋମାଞ୍ଚତି ଶୀତ୍କରୋତି ବିଲପତ୍ୟୁତ୍କମ୍ପତେ ତାମ୍ୟତି ।
ଧ୍ୟାୟତ୍ୟୁଦ୍ ଭ୍ରମତି ପ୍ରମୀଲତି ପତତ୍ୟୁଦ୍ୟାତି ମୂର୍ଚ୍ଛତ୍ୟପି ।
ଏତାବତ୍ୟତନୁଜ୍ୱରେ ବରତନୁର୍ଜୀବେନ୍ନ କିନ୍ତେ ରସାତ୍ ।
ସ୍ବର୍ବୈଦ୍ୟପ୍ରତିମ ପ୍ରସୀଦସି ଯଦି ତ୍ୟକ୍ତୋଽନ୍ୟଥା ହସ୍ତକଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କଦମ୍ବ କୋରକ ଜିନି, ରୋମାଞ୍ଚ ଶ୍ରଅଙ୍ଗ ଖାନି, ଶୀତ୍କାର ବିଳାପ କମ୍ପ ଘାମେ । ତବ ରୂପ ଧ୍ୟାନଭରେ, ବସନ ଉଦୀର୍ଣ୍ଣ ଦରେ, ରହି ଚହଟେ ମଥା ଭ୍ରମେ ହେ । ମୋହନ, ପୁନରପି ଆଗେ ଲଗି ଧାଏ, ଭୂମି ପଡ଼ି ଗଡ଼ି ମୂର୍ଚ୍ଛ ଯାଏ ହେ । ୨ । ଲାବଣ୍ୟ ଲବନୀ ଲତା, ଅତନୁ ଜ୍ୱରେ ତନୁତା, ବଞ୍ଚିବା ଅମାର ଅଭ-ରସା । ତୁମ୍ଭେ ଧନ୍ୱନ୍ତରୀ ହେଲେ ପ୍ରସନ୍ନେ ସ୍ୱରସ ଦଲେ ତବେ ବା ଅନ୍ୟଥା ମୃତ୍ୟୁ ଦଶା ହେ । ମୋହନ, କଖନ କଣ୍ଠନ ବାର ନଏ; ସ୍ପଷ୍ଟ ଭୁଲ ନାସେ ଦଟେ ହଏ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ମର ତୁରଂ ଦୈବତ ବୈଦ୍ୟହୃଦ୍ୟ, ତଦଙ୍ଗସଙ୍ଗାମୃତମାତ୍ର ସାଧ୍ୟ
ବିମୁକ୍ତବାଧାଂ କୁରୁଷେ ନ ରାଧାମୁପେନ୍ଦ୍ର ବଜ୍ରାଦପିଦାରୁଣୋଽସି ।

ଦୈବୀବୈଦ୍ୟ ହୃଦ୍ୟକର, ସେଲ ସ୍ମରରୋଗାତୁର, ତବଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ସୁଧାରସେ । ସାଧହଦ୍ଧି ବ୍ୟାଧି ଯବେ, ରାଧା ବାଧଃ ମୁକ୍ତହବେ, ଅକୁଲ ସମୁଦ୍ରେ ନିତ୍ୟେ ଭାସେ ହେ । ମୋହନ, ଉପେନ୍ଦ୍ର ନାମେତ କିବା ଗୁନ, ମତେ ହେନ୍ତୁ ବଜ୍ରୁ ନିଦାରୁନ ହେ । ୧ ।

ଚଉପଦୀ ।

ହେ କେଶବ, କିଶୋରୀ ମଣି ନ ବାନ୍ଧବ, କେତେ ବେଳ ବ୍ୟାଧି ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଘୋଷା । ଦଇବ ବୈଦ୍ୟ ହୃଦୟ, ଅମାକେ କର ଉଦୟ, କରୁନା ଔଷଧି ଦେଇ ରଖି ଜୀବ । ୧ । ଏକେତ ରାଜକୁମାରୀ, ଅଜନମ ସୁକୁମାରୀ, ଅଳ୍ପକ ବାଧାରେ କଳ୍ପ ଅନୁଭବ । ୨ । ରଖି କଲେୟ ଶେଯ, କରିଇଣ ତାତ-ପର୍ଯ୍ୟ, କବେ କି ଲଭିବ ତାର ଚେତାଲବ । ୩ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ଶ୍ୟାମ ତୁମି ତାରେ ହେଲ ବାମ, ବଗୁର କି ନାରୀବଧେ ଭଗିହେବ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କନ୍ଦର୍ପଜ୍ୱରଜର୍ଜ୍ଜରା ତୁର-ତନୋରସ୍ତ୍ୟର୍ଥ ମସ୍ୟାଶ୍ଚିରଂ
ଚେତଶ୍ଚନ୍ଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମଃ କମଳିନୀ ଚନ୍ତ୍ରାସୁ ସଂନ୍ତ୍ରାମ୍ୟତି ।
କିନ୍ତୁ କ୍ଷାନ୍ତରସେନ ଶୀତଳତରଂ ତ୍ୱାମେକମେବ ପ୍ରିୟଂ
ଧ୍ୟାୟନ୍ତୀ ରହସିସ୍ଥିତା କଥମପି କ୍ଷୀଣାକ୍ଷଣଂ ପ୍ରାଣିତି ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କନ୍ଦର୍ପ ଜ୍ୱର ଜର୍ଜର, ଅଶ୍ରୁର୍ଯ୍ୟ ଅକୁଳତର, ଚିର ଅଚେତନ ବରଧନ । ଚନ୍ଦ୍ରମା ଚନ୍ଦନ ଉହେ, କମଳିନୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେହେ, ଚନ୍ତାତମେ ଅନଳ ସମାନ ହେ । ମୋହନ, କିନ୍ତୁ କ୍ଷାନ୍ତ ରସେନ ଶୀତଳ, ତୁମି ତାରି ଏକେ ମହାବଳ ହେ । ଦୂରକ ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥଳ, ରସଭ୍ରଷ୍ଟ କୁତୁହଳ, ପରିହାସ ଇଙ୍ଗିତ ଚାତୁରୀ । ମୁହୂର୍ତ୍ତି ୨ ଧ୍ୟାନ, କରଅଁ ରଖିଛେ ପ୍ରାନ, କ୍ଷୀନ ହେଲା ନବୀନା କିଶୋରୀ ହେ । ମୋହନ, ତୁମି ତାର ଏକେପ୍ରାନ ହୟ, ତୁମାର ବିନେ ସବ ଶୂନ୍ୟମୟ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କ୍ଷଣମପି ବିରହ ପୁରା ନ ସେହେ, ନୟନ ନିମୀଳନ ଖିନ୍ନୟା ଯୟାତେ
ଶ୍ୱସିତ କଥମସୌ ରସାଲଶାଖାଂ, ଚିର ବିରହେଣ ବିଲୋକ୍ୟ ପୁଷ୍ପିତାଗ୍ରଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନୟନୁ ନିମିଷେ ଯେଇ, ଅନ୍ତର ନା କରେ ସେଇ, ବିରହରେ ଛିନ୍ନ ଭାର । ଯେମନ ରସାଲ ଶାଖା, ପରେ ବସି ଭରେ ଦେଖ୍ୟା, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଅକୁଲ ମାଧୁରୀ ହେ । ମୋହନ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ନଏ ଚନ୍ଦ, ଜୀବ ଥିଲେ କି ନା ଦେଖେ ନେନ୍ଦ ହେ । ୧ ।

ପୟାର ।

ଚତୁର୍ଥ ଛନ୍ଦେର ବାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ; ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ

ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୧ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣେ ଅର୍ଜ୍ଜ ହେ । ୩ । ତାର କୃପାବଳେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୃହୀତ ଜନା ଯେଉ ହୟ, ଏଉ ନିଜ ରତ୍ନମାଳ ଗଳାରେ ପରସ୍ପ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେତ ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ତୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ ॥ ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମ ସାଗର ତ୍ରୟୋଦଶ ଛାନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ନିସ୍ପୃହ ଭକ୍ତ ଜନ ବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ପଞ୍ଚମ ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅହମିହ ନିବସାମି ଯାହି ରାଧାମନୁନୟ ମଦ୍ବଚନେନ ଚାନୟେଥାଃ ।
ଇତି ମଧୁରିପୁଣା ସଖୀ ନିଯୁକ୍ତା, ସ୍ୱୟମିଦମେତ୍ୟ ପୁନର୍ଜଗାଦ ରାଧାଂ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଲଳିତା ବଦନୁ ରାଇଦଶା ଶୁଣି; ଦଗ୍ଧ ଅକୁଳ ମୋହନ ।
ବୁକେ କର ମାରି, କହେତ ଫୁକାରି, ଅନେ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱରୀ ବହନ ।
ଯାଅ ଯାଅ ଗୋ ଲଳିତେ, ଆମାର ବିନୟ ଘେନୟିଁ । ଶତେ ଗୋ । ୧ ।
ମଦନ ଅନଳ, ଜଳିତେ ଅନ୍ତର, ଚଳିତେ ନା ପାରି ପାଦେ ଗୋ ।
ଚଲ ଧନି କାଛେ ଆମି ଇଥେ ଅଛେ, ବସିଆଁ ମଦନ ଖେଦେ ଗୋ ।
ମୋରେ ନିବେଦନ କର, ତୁମି ଆନିଅ ଦ୍ରବେ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୨ ।
କରିଅଛୁ ଆମି ଯତ ଅପରାଧ, ସେହି ସେ କରିବ କ୍ଷମା ଗୋ ।
କ୍ଷମାନିଧି ରାଧେ; ପରମ ଦୟାଳୁ; ଶରଣ ବତ୍ସଳ ବାନା ଗୋ ।
କ୍ଷମା କରାଇଆଁ ଦୋଷ, ଶୀଘ୍ରେ ଏଇ କୁଞ୍ଜେ ଲୟିଁ । ଅସ ଗୋ । ୩ ।
ଶୁନିଆଁ ଲଳିତା; ଅତି ଅନନ୍ଦିତା, ଧନିପାଶେ ଚଲିଁ ଯାଗେଲ ହେ ।
ବୃଷଭାନୁପୁରେ, କିଶୋରୀ ଛାମୁରେ, ଶ୍ୟାମ ଦଶା ବିବରିଲ ହେ ।
ଅପରାଧି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ତୁହିଁ ଚରନ ମାଗେ ଶରନ ହେ । ୪ ।

ପୟାର ।

କିଶୋରୀ ଛାମୁରେ ସଖି ନିବେଦନ, ତବଲାଗି ଅତିଦୁଃଖୀ ମଦନମୋହନ ଗୋ । ୧ । ଦହଇ ମଦନ ସଖା ମଲୟ ପବନ; ଦହଇ ବିରହ ହୃଦ ବିକଶେ ସୁମନ ଗୋ । ୨ । ବିଷାଦେ ମଦନ ଖେଦେ ବନେ ବନମାଳି, ବସିଅଛେ ତବ ପ୍ରେମ ଉନମାଦେ ଘାଲି ହେ । ୩ । ଚନ୍ଦ୍ରେର କିରନ ହେଉ ମୃତ୍ୟୁତୁଲ୍ୟ ହଏ, ତା ଉପରେ ପଞ୍ଚବାନ ବିକଳ କରଏ ଗୋ । ୪ । କର୍ଣ୍ଣପାଶେ ଭୃଙ୍ଗ କୂଳ ଗୁନୁ

ଗୁଣନ୍ତୁ କରେ, ନିଶି ହେଉଛେ ବରହେର ବ୍ୟାଧି ବୃଦ୍ଧି ହବେ ଗୋ । ୧୫ । ଦବ୍ୟ ଧାମ ତେଜ ବନମାଝେ କଖନ ବସେ; ଲୁଟିଆ ଅବନୀ ଧୂଳ ତବ ନାମ ଘୋଷେ ଗୋ । ୬ । ଦବ୍ୟୋଲ୍ଲାଦୁ ମହା ପ୍ରଳୟ୍ ଜନିତ, ତବ ଅନୁକମ୍ପା ଯେଇ ସେ ତାର ସୁକୃତ । ୭ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପୂର୍ବଂ ଯତ୍ର ସମଂ ତ୍ୱୟା ରତିପତେରାସାଦିତାଃ ସିଦ୍ଧୟ
ସ୍ତସ୍ମିନ୍ନେବ ନିକୁଞ୍ଜମନ୍ମଥମହାତୀର୍ଥେ ପୁନର୍ମାଧବଃ ।
ଧ୍ୟାୟଂସ୍ତ୍ୱାମନିଶଂ ଜପନ୍ନପି ତବୈବାଳାପ ମନ୍ତ୍ରାକ୍ଷରଂ ।
ଭୂୟସ୍ତ୍ୱତ୍କୁଚକୁମ୍ଭନିର୍ଭରପରୀରମ୍ଭାମୃତଂ ବାଞ୍ଛତି ।

ପୟାର ।

ତାର ରସରସ ହେଉ ପୂର୍ବେ ତୁମି ଯେନ; ହସ୍ୟାଲ୍ଲୁଲ ରତିପତିଶରେ ମହାକ୍ଷିଲୁ ଗୋ । ୧ । ତେମନି ମନ୍ମଥ ମହାତୀର୍ଥେ ପୁନଃ ମଜା । ବସିଛେ ନିକୁଞ୍ଜେ ଶ୍ୟାମ ତୁମାର ନାମ ଭଜ ଗୋ । ୨ । ଧ୍ୟାନ ଧରେ ଅହର୍ନିଶି ତୁମାର ସ୍ୱରୂପ, ତୁମାର ଆଲପ ମନ୍ତ୍ର ବଲ୍ଲି ହଏ ଜପ ଗୋ ।୩। ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସ୍ତନ କୁମ୍ଭ ଦ୍ୱୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଧାରସ । ତାଏ ଗାଢ଼ ଅଲିଙ୍ଗନ ବାଞ୍ଛିତ ମାନସ ଗୋ । ୪ । ଧୀର ସମୀରନେ ଯମୁନାର ତୀର ବନେ । ବସିଅଛେ ବନମାଲୀ ତଦ ଦରଶନେ ଗୋ । ୫ । ରତିସୁଖ ଦ୍ୱୟ ଏଇ ସଂସାରତେ ସାର; କାମ ମନୋହର ବେଶେ କର ଅଭିସାର ଗୋ । ୬ । ଅଗୋ ନିତମ୍ବିନି ଧନି ବିଲମ୍ବ ନା କର; ହୃଦୟେ ପଗନବନ୍ଧୁ ଦୁଃଖ ଅନୁସର ଗୋ । ୭ । ସଙ୍କେତ କରିଆ ତବ ନାମ ଲୟା ହରି, ବାଦନ କରେ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ମୋହନ ବାଂଶରୀ ଗୋ । ୮ । ଉଡ଼ାୟା କୁସୁମ ଧୂଲି ମଲୟ ପବନ । ପତନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗେ ବ୍ୟଥା ନିପତନ ଗୋ । ୯ । ପନେ ପନେ ବାଜ ବାତ ବିଚଲିତ ଭରେ । ତବ ଅଗମନ ମାନି ଏଇ ସଙ୍କେତରେ ଗୋ । ୧୦ । ସୁକୁସୁମ ଶଯ୍ୟା ରଚି ଆପନି ଶ୍ରୀକରେ । ସଚକିତ ନେନେ ତବ ପଥ ଅନୁସରେ ଗୋ । ୧୧ । ଅଧିର ନୂପୁର ଧ୍ୱନି ଉପୁକେ କେଲିଛେ, ତାଏ ତେଜ ଅଭିସାର ହୁଅ ଶ୍ରୀରାଧିକେ ଗୋ । ୧୨ । ନିବିଡ଼ ତମିର ଘୋର ଉଦୟ ହଇତେ । ପରୟା ନୀଲ ନିଚୋଲ ଚଲ ନିକୁଞ୍ଜେତେ ଗୋ । ୧୩ । ଦଖି ଦଖି ରମନୀ ଏ ରମନୀୟ ନିଶି । ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ମାରତମ ଦଶେ ଦଶେ ଦଶି ଗୋ । ୧୪ । ତାତେ ଯଦ୍ଧ ଊର ତବେ ଶ୍ୟାମେର ମାନ ତେଜ । କାଲ୍ଲି ଭୁଙ୍ଗ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣିକର ଅଜ । ୧୫ । ଆମାର ବଚନେ ଶୀଘ୍ରେ ଘନଜଘନାତେ । ପରିହୃତ କର କାଞ୍ଚିଦାମ ଚଲିତେ ଗୋ । ୧୬ । ପଲ୍ଲବ ଶଯ୍ୟାର ପାଶେ ମିଲିବ ଯଖନ । ଅଜନ୍ମ ଦାରିଦ୍ର୍ୟେ କୋଟିନିଧି ପ୍ରାପ୍ତି ଯେନ

ଗୋ । ୧୭ । ମୁଦ୍ରିତ ନେତ୍ର ପଙ୍କଜେ ହୃଷ୍ଟ ଜାତ ହବେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ଗାଏ ଗାଏ ମିଳ୍ୟା ଯାବେ । ୧୮ ।

ଛନ୍ଦ ।

ତବେ ବୋଲେ ସହଚରୀ । ଶୁନ ପ୍ରାନ ଶ୍ରୀ କିଶୋର । ୧ ।

ଚଉପଦୀ ।

ଶୁନଗୋ ସଜନୀ ତବବନେ ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର । ନ ଲୁଚଇ ସୁଖଭୋଗ ବାସ ବନକନ୍ଦର । ଘୋଷା । ଡେଙ୍କି ପଲଙ୍କ ସୁପାତି । କରସେ ଲୁଣ୍ଠଇ ଛିତି । କିର-ବଧୂ ସୁବଶର ଦହେ ତାର ଅନ୍ତର । ୧ । ବ୍ରସରସ ଦେଖି ତାର । ଯେମନ୍ତେ ଅତୁରତର । ଗତରାତ୍ର ସ୍ମୃତି ଚିନ୍ତ ମତି ଅତି କାତର । ୨ । ବସି ଯମୁନାତୀରେ ଦରଶନ ଲାଳସରେ, ମୁରଲୀତେ ଗାଏ ତୁବ ନାମ କହି ମନ୍ତର । ୩ । ବନପ୍ରିୟର ଫୁଗୀର, ତା ସଙ୍ଗେ ଭୃଙ୍ଗ ଝଙ୍କାର, ଶୁଣନ୍ତେ ବରସମଣି ସ୍ୱରେ କୁମ୍ଭ କୁମର । ୪ । ରଞ୍ଜି କୁଶଳଯ ତଲ୍ପ, ନିମେଷକ କୋଟି କଲ୍ପ ସମ ମଣି ସରସିଜ ପନେ କର ସଞ୍ଚାର । ୫ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ଧୀର, ନାୟକ ଅତି ଅଧୀର, ଗୁଣି ଗୁଣି ନ ସରଇ ତାର ନିଶି ବାସର । ୬ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଝଙ୍କାରତି ମୁହୁଃ ଶ୍ୱାସାନାଶାଃ ପୁରେ ମୁହୁଃ ସ୍ରୁଯତେ,
ପ୍ରବିଶତି ମୁହୁଃ କୁଞ୍ଜଂ ଗୁଞ୍ଜନ୍ମୁହୁର୍ବହୁତାମ୍ୟତି ।
ରଚୟତି ମୁହୁଃ ଶଯ୍ୟାଂ ପର୍ଯ୍ୟାକୁଳଂ ମୁହୁରୀକ୍ଷତେ;
ମଦନକଦନକ୍ଲାନ୍ତଃ କାନ୍ତେ ପ୍ରିୟସ୍ତବ ବର୍ତ୍ତତେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ପୁନଃ ପୁନଃ ନାସା ଶ୍ୱାସ ବଚଳତେ ପୀତବାସ, ନାସାଅଗ୍ରେ ପୁନଃ ପୁନଃ ଦଶେ । କଖନ କଖନ ହେର, ଅଯୂଙ୍କ ଅଛେ ବୃଦୃର, ବପ୍ରଲାପ କରଇ ବମୁଖେ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ପୁନଃ ପୁନଃ କୁଞ୍ଜମାଝେ ଯାଏ, ଭୃଙ୍ଗଧ୍ୱନି ଶୁନି କୋଧ ହୟେ ଗୋ । ୧ । ପୁନଃ ପୁନଃ ଶଯ୍ୟା ରଞ୍ଚି, ଅକୁଲ ନିକର ସଞ୍ଚି, ପୁନଃ ପୁନଃ ତାକେ ବଲୋକଇ । ମଦନ କଦନକ୍ଲାନ୍ତେ, ପ୍ରାନପ୍ରିୟା କାନ୍ତ ଶାନ୍ତେ, ଅବଶାନ୍ତେ ସନ୍ତାପ ବାଢ଼ଇ ଗୋ । ଧନି ଗୋ । ପୁନଃ ପୁନଃ କୁଞ୍ଜମାଝେ ଯାଏ, ଭୃଙ୍ଗଧ୍ୱନି ଶୁନି କୋଧ ହୟେ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଭୂଦ୍ବାମ୍ୟେନ ସମଂ ସମଗ୍ରମଧୁନା ତତ୍ପାଂ ଶୁରସ୍ତଂ ଗତୋ ।
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନସ୍ୟ ମନୋରଥେନ ଚ ସମଂ ପ୍ରାପ୍ତଂ ତମଃ ସାନ୍ଦ୍ରତାଂ ।

କୋକାନାଂ କରୁଣସ୍ୱନେନ ସଦୃଶୀ ଦୀର୍ଘା ମଦଭ୍ୟର୍ଥନା ।
ରାତ୍ରିର୍ଗଚ୍ଛତି ଜାତୁ ନ ସଫଳଂ ବାଲ୍ୟ ମନସ୍ୟୋ ରମ୍ୟୋଽଭିସାରକ୍ଷଣଃ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବାସ୍ପେ ଭବ ଧୂମାକାର, ନାସାଗ୍ରଅଁ ଦବାକର ଅସ୍ତାଚଳ ଉଜ୍ଜଳ ଆପନି । ଗୋବନ୍ଦେର ମନୋରଥେ, ଘଟଦଗେ ପ୍ରତିପଥେ, ନିବଡ଼ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟିଲାନି ଗୋ । ଧନି ଗୋ,କେହୋ କାରେ ଦଖାଦଖି ନସ୍ୟେ,ଯେହ ଯାହାଁ ତାହାଁ ଚଲ୍‌-ଯାଏ ଗୋ । ୧ । ଏହୁକାଲ ହେର କୋକ-ଦମ୍ପତି କରଇ ଶୋକ, ଚିରକାଲ ନା କରୟେ ବ୍ୟର୍ଥ । କଲମ୍ବେ କିଫଳେ ଦୁଃଖେ, ହେଳ ଦଖ ହଏ ମୁଗ୍ଧେ ରମ୍ୟ ଅଭିସାରେ ସବ ସ୍ୱାର୍ଥ ଗୋ । ଧନି ଗୋ, କେହୋ କାରେ ଦଖାଦଖି ନସ୍ୟେ, ଯେହୋ ଯାହାଁ ତାହାଁ ଚଲ୍ୟାଁ ଯାଏ ଗୋ । ୨ । ଶୁନିଅ ଲଳିତା ବାଣୀ, ମାନ ତେଜି କମଳିନୀ, ପନ୍ଧାନ କୈଲ ନୀଳବାସ । କସ୍ତୁରୀ ଲପିଅ ଗାଏ, ମର୍କତ ବଳୟ ଭାଏ, ମଣ୍ଡି ନିଇଲ ଉଲ୍ଲାସେ ଅବେଶ ଟସେ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ନୂପୁର ଦଲ ବଶା-ଖାର କରେ, ଲଳିତାର ସାଥେ ଗତି କରେ ସେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ଲଳିତା ବିଶାଖା ସନେ ଶ୍ରୀରାଧିକା କୁଞ୍ଜେତେ କରଇ ଗମନ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସ, ହଇଅଁ ମାନସ, ବୋଲେ ମୃଦୁ ମୃଦୁ ବଚନ ।
ଶୁନ ଶୁନ ଗୋ ଲଳିତେ, ଅମି ଏହେନ ବଗୁର ଚତ୍ତେ ଗୋ । ୧ ।
ଅଶେଷ ଚୁମ୍ବନ, ଦବେ ଶ୍ୟାମଘନ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦ ହଇ ଗୋ ।
ପ୍ରବୋଧ କରଅଁ, କୁଞ୍ଜକେ ଲଇଅ, ବାସିବେ ଆମାକେ ହର ଗୋ ।
ଶୁନ ଶୁନ ଗୋ ଲଳିତେ, ଅମି ଏ ହେନ ବଗୁର ଚତ୍ତେ ଗୋ । ୨ ।
ଏମନି ବଗୁର ବେନି ସଖିସନେ କରୟେ ଶ୍ରୀରାଧେ ଗମନ ।
ଦେଖି ବନମୃଗ ପୁଲକିତ ହୈଲ ଶୁଭଇ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ ।
ଅତି ଅନନ୍ଦେ ଶ୍ରୀମତୀ, ବେନି ସଖୀ ସନରେ ଗମନ୍ତ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସଞ୍ଚସ୍ତ୍ରଚକିତଂ ବନ୍ୟସ୍ୟନ୍ତୀ ଦୃଶୌ ତମିରେ ପଥି ।
ପ୍ରତିତରୁ ମୁହୁଃ ସ୍ଥିତ୍ୱା ମନ୍ଦଂ ପଦାନି ବିତନ୍ୱତୀଂ ।
କଥମପି ରହଃ ପ୍ରାପ୍ତାମଙ୍ଗୈର ନଙ୍ଗତରଙ୍ଗିଭିଃ ।
ସୁମୁଖି ସୁଭଟଃ ପଶ୍ୟନ୍ ସ ତ୍ୱାମ ପୈତୁ କୃତାର୍ଥତାଂ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ସଭୟ ଚକିତ ହୟାଁ, ତମିରକେ ନ ହାରୟାଁ, ଥାକି ଥାକି ପ୍ରତିତରୁତଲେ ।

ମନ୍ଦମନ୍ଦ ପଦ ଚଳେ, କୁନ୍ଦରୂପେ ରହ ସ୍ଥଳେ, ଅନଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗ ଭଲେ ମିଲେ ସେ । ସେକାଳେ, ସୁମୁଖୀର ଏଇ ଶୋଭା ଯେତ, କବି ହୋଇ କେ କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସେ । ୧ । ମୋହନରାଜ ସୁକୃତ, ଦଇବ ବପାକ କୃତ୍ୟ, କୁଟିନେଣ ନା କୈଲ କୃତାର୍ଥ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ହେନ, ଦକ୍ଷିଣନାୟକ ଗୁନ, କୁନକେଲି ଅନୁକୂଳେ ସ୍ୱାର୍ଥ ସେ । ସେକାଳେ, ସୁମୁଖୀର ଏଇ ଶୋଭା ଯେତ, ଦେଖିତେ ନାରିଲ ଶ୍ୟାମନେଣ ସେ । ୨ ।

ତ୍ରିପଦୀ ।

ସଭୟ ଚକିତେ ବନୋଦରୀ, ତମିରକେ ନିହାରି ଅପନା ।
ଥାକି ଥାକି ପ୍ରତିତରୁତଳେ, ମନ୍ଦଗତି କରି ପଦ ଗୃଳେ ।
କୁନରୂପେ ରହେ ରହସ୍ଥଳେ, ଅନଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗରେ ମିଳେ । ୩ ।
ଦେଖ ଦଇବ ବପାକ କୃତ୍ୟ, କୁଟିନେଣ ନା କୈଲ କୃତାର୍ଥ । ୪ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଅବେ ଶୁନ, ଦକ୍ଷିଣନାୟକର ଏ ଗୁନ । ୫ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନ ହେନ ବଧି, ଲଲିତା ଯେକାଳେ, ଗେଲ ବନୋଦରୀ ପାଶେ ହେ ।
ସେବା ଉନ୍ନେସିଯୁଁ, ଅସିତେ ନିପୁରା, ଅଜ୍ଞା ମାଟିଗେଲ ବାସେ ହେ ।
ପଥ ହେରିଇତେ ହରି, ହରି ଅସ୍ତ୍ରେ ଅସ୍ତ୍ର ବ୍ୟସ୍ତ ଭରି ସେ । ୧ ।
ଦେଖ ମନ୍ଦ ବଧି, କେମନ ଅବଧି, ଏ ସବ ବଧି ବଶେଷ ହେ ।
ଲତାନ୍ତରେ ଲୁକି, ସେବ୍ୟା ପଦ୍ମାସଖୀ, ଗେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପାଶ ହେ ।
ତାକେ କହି ଏ ଚରିତ, ଶୀଘ୍ରେ ଅନିଲ ତାରେ ରମତି ହେ । ୨ ।
ଶ୍ୟାମ ପାଶେ କୁଞ୍ଜ, ପ୍ରବେଶ ହଇଲ, ଯବେ ଅସି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ହେ ।
ଦୂରୁହୁଁ ନୂପୁର, ରଣିତ ନନଦେ, ଶ୍ୟାମ ଧାଏଁ ରାଇ ବୋଲି ହେ ।
ଭ୍ରମେ ଦୁହିଁ ବାହୁ ତୋଲି, ହୃଦେ କେଲି କୈଲ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ତୁସେ । ୩ ।
ଏକେତ ନିବଡ଼, ଘୋର ଅନ୍ଧକାର, ଦୁହେ କାମ ଅନ୍ଧପୁଞ୍ଜ ହେ ।
ମଦନ ନିହ୍ୱଳେ, ଜାନିତେ ନାରିଲ, ଗାଢ଼େ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ସେ ।
ଶ୍ୟାମ ଅନାୟତ୍ତ ହେଲ; ନିଜ କୁଞ୍ଜେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ନିଲ ସେ । ୪ ।

ପୟାର ।

ପଞ୍ଚମ ଖଣ୍ଡେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୧ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାରି ହେ । ୨ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟ ହେ । ୩ । ତାର କୃପାବଲେ ତାର

ବଦନ ଜଦ୍ଦୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ ଭରେ ଉର୍ଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ଚ୍ଚନ ହେ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ଗୁହାତ ଜନା ଯେଉଁ ହସ୍ତ, ଏଇ ଲୀଳା ରତ୍ନମାଳ ଗଳତେ ପରସ୍ତ ହେ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲସ୍ତ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମ ସାସ୍ତର ନ୍ୟୋଦଶ ଛନ୍ଦ, ଜାଡ଼ିନ କର ଓହେ ନିସ୍ତୁଲଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଷଷ୍ଠ-ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଥ ତାଂ ଗନ୍ତୁମଶକ୍ତାଂ ଗୃହମନୁରକ୍ତାଂ ଲତା ଗୃହେ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା
ତଚ୍ଚରିତଂ ଗୋବିନ୍ଦେ ମନସିଜ ମନ୍ଦେ ସଖୀ ପ୍ରାହ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଗମନେ ଅଶକ୍ତ, ଶରମନୁରକ୍ତ, ଏ ଅନ୍ତରେ ବିନୋଦିନୀ ସେ ।
ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ନା ଦେଖି, ହୋଇ ଅତିଦୁଃଖୀ, ଲଳିତାକେ ବୋଲେ ବାଣୀ ଗୋ ॥
କୁଆ ଅଛେ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ, ତୁମି ଦେଖାଅ ତା ମୁଖଇନ୍ଦୁ ଗୋ । ୧ ।
ନିକୁଞ୍ଜ ମନ୍ଦିର, ପ୍ରତି ପ୍ରତି ଖୋଜ, କହଇତେ କମ୍ପିତେ ଅଙ୍ଗ ଗୋ ।
ତୁମାର ଅଧର, ବନ୍ଧୁଲି ଫୁଲେ କି, ବସିଅଛେ କୃଷ୍ଣ ଭୃଙ୍ଗ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ଆମି ବାସକସଜ୍ଜା କି ହେଲ ଗୋ । ୨ ।
ଶ୍ୟାମ ଅନୁସରେ, ରହସ୍ୟ ବାଗ୍ରରେ; ଚଲିତେ ନାପାରି ପାଦେ ଗୋ ।
ଶେଷ ହଏ ହେଜ; କଣ୍ଟଲେସ୍ତ ଶେଯ; ଆର ନ ବାଞ୍ଛିବ ଖେଦେ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥା ଗେଲ, ଆମି ବାସକସଜ୍ଜା କି ହେଲ ଗୋ । ୩ ।
ଅପୂର୍ବ ଲୀଳା, ଅପୂର୍ବ ରୂପ, ନୟନେ ଘାଇଲ ମୋର ଗୋ ।
କୁଆ ଅଛେ ହରି, ତା ସ୍ମିତ ନ ବାଇ, କେମନେ କୈଲ ଅଭିସାର ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ଆମି ବାସକସଜ୍ଜା କି ହେଲ ଗୋ । ୪ ।
ନବଘନ ହେଇ, ନବୀନ କିଶୋରୀ, ଅଧର କୁଞ୍ଚିତ କରେ ଗୋ ।
ଘନ ଅନ୍ଧକାର, କି ନ୍ତେର ଅକାର, ବୃଙ୍ଗି ଲଜ ପରିହରେ ଗୋ ।
ଗତ ବଳମ୍ବେ ମୋହନ, କରେ ବାସକ ଶେଯେ ବେଦନ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ବିପୁଲ ପୁଲକପାଲିଃ ସ୍ଫୀତ ଶୀତ୍କାରମନ୍ତର୍ଜନିତଜଡ଼ିମକାକୁବ୍ୟାକୁଲଂ ବ୍ୟାହରନ୍ତୀ
ତବ କିତବ ବିଧାୟା ମନ୍ଦକନ୍ଦର୍ପଚିନ୍ତାଂରସଜଲଧିନିମଗ୍ନା ଧ୍ୟାନଲଗ୍ନା ମୃଗାକ୍ଷୀ ।

ଯଥାରାଗ ।

ବିପୁଲ କପୋଳ, ପୁଲକ ବିକଚ, ଶୀତ୍କାର ଜଡ଼ିମ ଜାତ ଗୋ ।

ମାଧବ କୈତବ, ପ୍ରକଟ ଭୈରବ, ବ୍ୟାକୁଳେ ବିରହ ଶଶ୍ଚ ଗୋ ।
ମନ୍ଦ କନ୍ଦର୍ପ ଶନ୍ତାତେ, ରସ ଜଳଧି ନିମଗ୍ନ ଛାତେ ଗୋ । ୧ ।
ବିରହ ଅନ୍ତରେ, ଉତ୍କଣ୍ଠିତା ଭରେ, ସ୍ୱଇ ସଖି ଚାହିଁ ଭ୍ରଷି ଗୋ ।
ଦଖ ସୁମନ, ବ୍ୟଜନ କରେ ଧରି, ଅଶାଉଥିଁ ଥିଲି ବସି ଗୋ ।
ମନ୍ଦ ଏମନି କପାଳ, ଦଖ କୃଷ୍ଣ କେନେ ନ ଆସିଲ ଗୋ । ୨ ।
ଚନ୍ଦ୍ରକ ଚନ୍ଦନ, ଦଳି ଏକପାନେ, ସ୍ୱଖିଥିଲି ଦଖ ସହି ଗୋ ।
ମାନିକ୍ୟର ଦୀପାବଳୀ ଜାଳି ଜାଳି, ମାର୍ଗ ହେରି ଅଛେ ରହି ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ କୁନ ନାୟିକା କିବା ସ୍ୱଖିଲ ଗୋ । ୩ ।
ତାମ୍ବୂଳକେ ବୋଳି, ମୁକ୍ତାକ ଚୂର୍ଣ୍ଣକେ, କେତକୀ ଖଦର ଦ୍ୟଅଁ ଗୋ ।
କାର୍ପୂର ଲବଙ୍ଗ, ଜାତି ଫଳ ଚନ୍ଦ୍ର, ସ୍ୱଖିଥିଲି ଯୋଗାଇଅଁ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ଇହ ସବ ବିଅର୍ଥ ହଇଲ ଗୋ । ୪ ।
ଏହେନ ସମୟେ ପଲ୍ଲବ ଚଳିତେ, କାନ୍ତ ଆସେ ବୋଲି ଭ୍ରମେ ଗୋ ।
ଚଞ୍ଚଳେ କିଶୋରୀ ଉଠି ମାର୍ଗ ହେରି, କୃଥାବୋଲି ପୁନଃବସେ ସେ ।
ଶଚ୍ଚ ଚଞ୍ଚଳେ ଶ୍ରୀମତୀ, ପୁନଃ ପୁନଃ ହେରେ ଉତ୍କଣ୍ଠ ସେ । ୫ ।
କରୀଦନ୍ତ ପଲଙ୍କତେ, ବିଛି ନିଚେ ବିଛି ପରାଗ ସୁମନେ ଗୋ ।
ଦଖ ନାନାଜାତ, ସୁମନକେ ମାଳ ଗାନ୍ଥିଥିଲି ସୁଯତନେ ଗୋ ।
ସଖି କୃଷ୍ଣ କୁଥାଗେଲ, ବାସ ବାସ ବାସିହୋଇ ନାଶ ଗେଲ ଗୋ । ୬ ।

ଦୁହା ।

ମାଧବ କୈତବ ପ୍ରକଟରୁ ବୈଭବ ବ୍ୟାକୁଳ ଶନ୍ତା ଗୁରୁ । ୧ ।
ମନ୍ଦ କନ୍ଦର୍ପ ଶନ୍ତାରେ ମଗ୍ନ, ଧ୍ୟାନ ମୃଗାକ୍ଷୀ ସେ ଛାତେ ଭଜ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଙ୍ଗେ ସ୍ୱାଭରଣଂ କରୋତି ବହୁଶଃ ପତ୍ରେଽପି ସଞ୍ଚାରିଣି
ପ୍ରାପ୍ତଂ ତ୍ୱାଂ ପରିଶଙ୍କତେ ବିତନୁତେ ଶଯ୍ୟାଂ ଚିରଂ ଧ୍ୟାୟତି ।
ଇତ୍ୟାକଳ୍ପବିକଳ୍ପତଳ୍ପରଚନାସଙ୍କଳ୍ପ ଲୀଳାଶତ
ବ୍ୟାସକ୍ତାପି ବିନା ତ୍ୱୟା ବରତନୁର୍ନୈଷା ନିଶାଂନେଷ୍ୟତି ।

ବୋଲି ।

ଅଙ୍ଗ ଅଭରନ, ବହୁଭରି ମାନି, ପଲ୍ଲବେ ସଞ୍ଚାର କରେ ଗୋ ।
ବଲେ ବନ୍ଧୁ ଆର, ସତେକି ଲଭବ, ଇଥେ ବସାଇବ କରେ ଗୋ ।
ଶଙ୍କା କେବଲ ଉପୁଜେ, ଧ୍ୟାନ ଧରତେ ପଲ୍ଲବ ଶେଯେ ଗୋ । ୧ ।
ପୁନଃ ପୁଷ୍ପଶେଯ, କରଅଁ ରଚନ, କେଲି କଲପନା କରେ ଗୋ ।

କୁସୁମ ବୃଞ୍ଜନ, ଲଯ଼ୀ କମଲିନୀ, ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ପଥ ହେରେ ଗୋ ।
ବୋଲେ ବନ୍ଧୁ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ, ସତେ ଲଭିବ କସ୍ତୁରୀ ଅଙ୍ଗ ଗୋ । ୨ ।
ବନ୍ଧୁ ଅଙ୍କେ ବସି, ସତେ ଏଇ ନିଶି, ନିମିଷ ମାନିବ ଅମି ଗୋ ।
କେ ଦିବ ଅଧର, ଆଧୁଁ ସୁମଧୁର, ସଖି ନିଦାରୁଣ ତୁମି ଗୋ ।
କହ ଅବେ କି କରିବ, କିଏ ପ୍ରାଣନାଥ ଆନ୍ୟାଦିବ ଗୋ । ୩ ।

ଚଉପଦୀ

ଏ ରଜନୀ ! ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ରଖିଲ କେ ସଜନୀ । ଘୋଷା ।
ମୁଁ ଦୁଃଖୀ ହୋଇଲି ଅଭାଗିନୀ, କୃଷ୍ଣ ନଇଲେ ମୋ ପୁରେ ପୁଣି ।
ନାନା ଜାତି ପୁଷ୍ପେ, ଶେଯ ଶୋଇଲି ଛା-ପୁରେ ରହିଲେ ବେଣୁପାଣି ।୧।
ଅମଳାନ ବସ୍ତ୍ର କୁଞ୍ଚିକରି, ନାନାପୁଷ୍ପ ମାଳ ଗନ୍ଥିକରି ।
ଏ ସର୍ବ ପଦାର୍ଥ, ହୋଇଲ ବିଅର୍ଥ, ବାପିହେଲେ ନ ଅସିଲେ ହରି ।୨।
ତାମ୍ବୁଲ ପୂଗ ଅଳାଇଚରେ, ସଜାଡି ରଖିଲି ଏ ପାଞ୍ଚରେ ।
ଚୁଆ ଚନ୍ଦନ କର୍ପୂର ଗୋଳି କରି, ବୋଳିବାକୁ ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ।୩।
ମାର ଶତ୍ରୁ ମୋରେ ବେଢ଼ି ଅଛି; ମୋ ଜୀବେ ଭରସା ନାହିଁ କିଛି ।
ପଞ୍ଚବାଣେ ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ ଘେନିଯିବ, ଏମନ୍ତ ମୋ ଚିତ୍ତେ ଆସୁଅଛି ।୪।
କେଉଁ ଛଇଳୀ ଏ ଗୋପ ପୁରୀ, ଲୁଚାଇ ରଖିଛି ନରହରି ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଏରୂପ ଦର୍ଶନେ, କିଶୋରୀ ଅଛନ୍ତି ମାନକରି ।୫।

ଝୋଲ ।

ଏଇବୋଲି ରାଇ, ଜଗି ଆଁ ଜଗିଆଁ ନିଶି ପଞ୍ଚ ଘଡି ନିଲ ହେ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ଶୁନ ଠାକୁରାଣୀ, ତୁମାନେ ଯେ ଦୁଃଖ ଦିଲ ଗୋ ।
ସେ କି ଆମାର ଦୁଃଖ ନିବେ, ତୁମି କି ପାକେଲେ ଦୁଃଖ ଯାବେ ଗୋ ।୧।

ପୟାର ।

ଷଷ୍ଠ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହଇଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁଗୋବିନ୍ଦପାଦେ କୋଟିପ୍ରନମିତହେ ।
ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ ମଦନମୋହନ ଅଙ୍କେ ନିବାସ ଯାହାରହେ ।
ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତବ ନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟ ହେ ।
ତାରକି ପାଇଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଞ୍ଜନି ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ
ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ଗୃହୀତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଏଇଲିଲ ରନୁମାଲ ଗଲାତେ ପରୟ ହେ ।।
ପିଣ୍ଡିକେର ନାମ ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହିଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେହେ
ଅଞ୍ଜନ ପ୍ରେମ ସାଯ଼ର ନଯ଼ୋଦଶ ଛନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନକର ଓହେ କସ୍ତୁରିଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନୀ ବୃନ୍ଦହେ ।

—*—

ସପ୍ତମ ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଥାନ୍ତରେ ଚ କୁଳଟାକୁଳବର୍ତ୍ମପାତ ସଞ୍ଜାତ ପାତକ ଇବ ସ୍ଫୁଟଲାଞ୍ଛନ-ଶ୍ରୀଃ ।
ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତର ମଦୀପୟଦଂଶୁଜାଲୈ-ଦିକ୍‌ସୁନ୍ଦରୀବଦନଚନ୍ଦନବିନ୍ଦୁରିନ୍ଦୁଃ ।

ପୟାର ।

ଏଥାନ୍ତେ ନଭମଣ୍ଡଳ ଶୋଭା ମହାସାନ୍ଦ୍ର, କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁଦୟେ ଉଦେ ହୋଇଲ ଚନ୍ଦ୍ର ହେ । ୧ । କୁଳଟା କୁଳକେ ଯେବେ ପଥ ନ ଦେଖାଇଲ, ସେ ସବୁ ନାଗ୍ରୀର ତବେ ଶଶୀକେ ବାଧିଲ ହେ । ୨ । ସେ ପାତକ ଲାଞ୍ଛନ ସ୍ୱରୂପେ ଜାତ ହୋଇଲ, ତାକେ ଅଙ୍ଗୀକାର କରି ବହୁଅଛି କେବଳ ହେ । ୩ । ଦିକ୍‌ସୁନ୍ଦରୀ ବଦନ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାୟେ, ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତରେ ତାର ମହା ଶୋଭାପାଏ ହେ । ୪ ।

ଚୂଡ଼ା ।

ନଭମଣ୍ଡଳ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାନ୍ଦ୍ର, କୃଷ୍ଣ ଅନୁଦୟେ ଉଦେ ଚନ୍ଦ୍ର । ୧ ।
ବଦନ ଚନ୍ଦନବିନ୍ଦୁ ପ୍ରାୟେ, ବୃନ୍ଦାବନେ ମହାଶୋଭାପାଏ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପ୍ରସରତି ଶଶଧରବିମ୍ବେ ବିହିତବିଲମ୍ବେ ଚ ମାଧବେ ବିଧୁରା ।
ବିରଚିତବିବିଧବିଲାପଂ ସା ପରିତାପଂ ଚକାରୋଚ୍ଚୈଃ ।

ପୟାର ।

ବିରହୀ ବଧିତେ ପ୍ରସରିଲ ଶଶଧର । ଉଛୁଳିଲ ଶ୍ରୀରାଧିକା ସନ୍ତାପ ସାଗର ହେ । ୧ । ମାଧବ ଗମନ ତବେ ଦେଖିଲ ବିଳମ୍ବ । ବିଶେଷ ରଚନା କଲ ବିଳାପ କଦମ୍ବ ହେ । ୨ । ଅପରିମିତ ସନ୍ତାପ ଉଦ୍‌ଭବାର ଭରେ । କୁରଙ୍ଗୀ ପରାୟେ ଝୁରେ କୁଞ୍ଜବନ ଘୋରେ ହେ । ୩। ବୋଇଲ ସଖୀଜନ। ଭାଷା ନ ମାନୁଅଛି ପୂର୍ବେ । କେ ଆଉ ଶରଣ ହବେ ନାରୀମାନଙ୍କ „ଅବେ । ୪ । କୁନ ସମ୍ଭୃତେ ହରି ଏ ନବ ଯୌବନ । ବିନାଶିତେ ବୀର ହୋଇବେ ଏକାନ୍ତେ ଏ ବନ ଗୋ । ବିଫଳ ନିର୍ମଳ ରୂପ ଯୌବନ ଆମ୍ଭର, ଏ ବୃନ୍ଦାବନୀତେ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଜନେ ପର ଗୋ । ୬ । ନିଶୀଥେ ଗମନ କଲି ଯଦି ଏ ଗହନ, ତବେ କି ମଦନ ମୂର୍ଖ ନ କରେ ଦହନ ଗୋ । ୭ । କି କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ନାନାରତ୍ନ ବଳୟ ଭୂଷଣ, ହରି ବିରହେ ବହୁତେ ବହୁତ ଦୂଷଣ ଗୋ । ୮ । ସ୍ମରଣ ମଙ୍ଗଳ କେତୁ ହାରାଧୀ ଉଦୟ, ବିରହାନଳେ ଜଳୁଅଛି ତବେ ଭଲ ହୟ ଗୋ । ୯ । ବିନ୍ଦୁରେ ବଞ୍ଚିତ ଆମ୍ଭେ ଏ ମଧୁଯାମିନୀ, ତାର ସଙ୍ଗେ ନିଶିନିଲ ସୁକୃତୀ କାମିନୀ ଗୋ । ୧୦ । ସେ କାମିନୀ କାମଶିଳ ହୃଦେ ହୟେଁ । ମାଲ୍ୟ, ମୃଦୁ ସକୁମାର ଅଙ୍ଗେ କଲି ରତିଲୀଳ ।

ଅମିଏଥେ କୁଃଖେ ବସିଅଛୁ ସେ କ ଜାନେ, ସେ ଯୁବତୀ ବଢ଼ାଅଚ୍ଛ କ୍ରୀଡ଼ା ତାର ସନେ । ୧୨ । ସେଇ କୃଷ୍ଣଭୃଙ୍ଗ କୁଞ୍ଜକେ ଚୁମ୍ବୁଛିଲେ, କମଲ ସ୍ତନମନେ କରେ ଭ୍ରମନକାଲେ ଗୋ । ୧୩ । ପୁନଃ ଅମାରମନେ ଶଙ୍କା ଉପୁଜେ ଲଲିତେ, ଖଲ ଖଣ୍ଡ ଭଲ ଜନିଗୁନ ଅଛେ ତାତେ ଗୋ । ୧୪ ।

ଉହା ।

ଶୁନ ଗୋ ଲଲିତା ଅମାର ବାନୀ, ଶଙ୍କା ଉପୁଜେ ମନତେ ପୁନି । ୧ ।
ଖଲ ଖଣ୍ଡ ଗୁନ ଅଛେ ତାର, ଏ ବଗୃର ହଏ ଗୋ ଅମାର । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ତ ହ୍ମିଂ କାମପି କାମି ନୀମଭିସୃତଃ କମ୍ପା କଲାକେଲିଭି-
ବଦ୍ଧୋ ବନ୍ଧୁଭିରନ୍ଧକାରଣି ବନାଭ୍ୟର୍ଣ୍ଣେ କ ବୁଦ୍ ମୁଁ ଭ୍ରାମ୍ୟତି ।
କାନ୍ତଃ କ୍ଳାନ୍ତମନା ମନାଗପି ପଥି ପ୍ରସ୍ଥାତୁମେବାକ୍ଷମଃ ।
ଶଙ୍କେତ କୃତମଞ୍ଜୁ ବଞ୍ଜୁଲଲତାକୁଞ୍ଜେଽପି ଯନ୍ନାଗତଃ ।

ପୟାର ।

କ ଅନୁସରନ କରେ କୂନ ରମନୀରେ; ବନ୍ଧନ ହୋଇଛେ କବା କୂନନାରୀ ପ୍ରେମଡୋରେ ଗୋ । ୧ । ଅମାକେ ଖୋଜତେ କବା ମୁରଲୀବଦନ, ଅନ୍ଧକାର ବନଭୂମି କରଏ ଭ୍ରମନ ଗୋ । ୨ । ଅନାଗମ ଜାନି ଅମାର କାନ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତମନ, କୁନସ୍ଥାନେ କବା ବନ୍ଧୁ କରିଲ ପ୍ରୟାନ ଗୋ । ୩ । ମଞ୍ଜୁଲ ବଞ୍ଜୁଲଲତା କୁଞ୍ଜେର ଭବନେ; ସଙ୍କେତ କରିଯୁଁ । ବୁଝ ନା ଅସିଲ କେନେ ଗୋ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସ୍ନେହାଧିନୀ ବାନୀ ଶୁନି, ମାଧବକେ ଖୋଜଗେଲ ଲଲିତା ସଜନୀ ଗୋ । ୫ ।

ଉହା ।

ଶ୍ରୀରାଧିକାବାନୀ କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁନି, ଲଲିତା ଗମନ କୈଲ ପୁନି । ୧ ।
ମାଧବ ପଥକେ ଅନୁସରି, ବୃନ୍ଦାବନେ ଖୋଜେ ସହଚରୀ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଥାଗତାଂ ମାଧବମନ୍ତରେଣ ସଖୀ ମିୟଂ ବୀକ୍ଷ୍ୟ ବିଷାଦମୂକାଂ ।
ବିଶଙ୍କମାନା ରମିତଂ କୟାପି; ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ଦୃଷ୍ଟ ବଦେତଦାହ ।

ବୋଲି ।

ତବେ ଲଲିତା ସଜନୀ ଚଲି ହେ, ଧୁଣ୍ଡେ ପ୍ରତିକୁଞ୍ଜେ ବନମାଲୀ ହେ ।
ବିଷାଦ ଭଜଯୁଁ । ଲୁକଯୁଁ । ଲୁକଯୁଁ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ କୁଞ୍ଜେ ମିଲି ହେ । ୧ ।
ତାତେ ଦେଖିଅଁ ରସିକରାୟେ ହେ, ସଖୀ ମୁକ ବର୍ଣ୍ଣାପିକ ପ୍ରାୟେ ହେ ।
ବିଶଙ୍କ ମାନସେ, ମନମଥ ଯୁଦ୍ଧେ, ପ୍ରମଥଲ ଯୋଦ୍ଧା ହ୍ରୟେ ହେ । ୨ ।

ଅନ୍ୟ ମସ୍ତକ କେତକୀ ଦଳେ ହେ; ନଖ ଲିଖନେ ଏଇ ଲିଖିଲେ ହେ ।
କମଳିନୀ ଦୁଃଖୀ, ଲତାକୁଞ୍ଜେ ରହି, ଭୃଙ୍ଗ ଉନ୍ମତ୍ତ ହେଲେ ହେ । ୩ ।
ଫିଙ୍ଗି ଗବାକ୍ଷ ମାର୍ଗେ ଏ ଲିଖା ହେ, କ୍ରୋଧେ ନାଦଲ ଲଳିତା ଦେଖା ହେ ।
ମିଳିଲ ତ୍ୱରତେ, ବିନୋଦିନୀ ପାଶେ, ଦୟାଁ ଅଶ୍ରୁ ଜଳ ମୁଖା ହେ । ୪ ।
ହେଉ ଶ୍ରୀମତୀ ଅକୁଳ ମତ ହେ, ସଖୀ କହଇ ଶ୍ୟାମେର ବୃତ୍ତ ହେ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନେ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ, କପଟିଙ୍କ ଅଛେ ମାତ ହେ ।

ଡୁହା ।

ପ୍ରବେଶିଲ ସଖୀ ରାଈପାଶେ; ଭାସି ଶୋକ ଜଳେ ଏଇ ଭାଷେ । ୧ ।
ରଚନ୍ତେ ବଚନ ଗଦ ଗଦ; ଧରି ଶ୍ରୀ କିଶୋରୀ ପଦଦ୍ୱନ୍ଦ । ୨ ।
ବୋଲେ ଶଠ ଧୃତ ନଟପଟ; ନଟ ପଟଳ ମୁକୁଟ ପୀତପଟ । ୩ ।
ଏଇ ଯମୁନାର ତୀର ବନେ; ରମନ୍ କରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ । ୪ ।
ନାନା ପରିରମ୍ଭେ ପରିରମ୍ଭ; ଅରମ୍ଭ ସୁରତି ରସ ଦମ୍ଭ । ୫ ।
ଆମାକେ ପେଶିଯାଁ ତୁମାର କାଛେ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ ମାତିଅଛେ । ୬ ।
ଭୁଲି ମିଥ୍ୟା ପଣ୍ଡିତେର ଭାଷେ; ଦୁଃଖୀ ହେଲ ରାଧେ ବନଦେଶେ । ୭ ।
ଦୁଃଖୀହୟାଁ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ; ଶ୍ୟାମଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୋଲେ । ୮ ।

ଚଲ୍ ।

ତବେ ପ୍ରାନସଖୀ ବୋଲେ; ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୋଲେ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରଚିତ ସ୍ମରସମର; ବିରଚିତ କଳେବର; ବେଣୀ ତୁଟି ଫିଟି ଲୁଟେ କେଶ ।
ପଡ଼ିଛେ କୁସୁମ ଗଭା; ବିଶେଷ ରହିଲ ପ୍ରଭା; ଅବର ନାହିଁକ ନିଜ ବାସ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀ ରାଧେ, ବିଲସଇ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ ଗୋ । ୧ ।
ହରିରମ୍ଭ ଭରେ; ତରଳିତ କୁଚ ହାରେ; ଦଳିତ ବିକାର ଉଭୟ ହେ ।
ବିଚଳ ଅଳକାବଳୀ; ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ; ଅଧର ମଧୁର ଉନ୍ମାଦକେ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ବିଲସଇ ପ୍ରିୟବତୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ ଗୋ । ୨ ।
ଚଞ୍ଚଳ କୁଣ୍ଡଳଲୁଲି; ଲଳିତ କପୋଳ ଝୁଲି, କିଙ୍କିଣୀ ବାଜଇ କନକନ ।
ଜଘନ କଟୀନଡ଼ିନେ, ଲଜ୍ଜିତ କାନ୍ତ ଲୋକନେ; ବିପରୀତ ରସେ ରସକିଣୀ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ବିଲସଇ ପ୍ରିୟବତୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ ଗୋ । ୩ ।
ବିପୁଳ ପୁଲକ ପୃଥୁ ଜନିତ ଭଙ୍ଗବେ ପଥୁ; ଶ୍ୱାସବଶେ ବିକାଶେ ଅନଙ୍ଗ ।
ଶ୍ରମଜଲ ବିନ୍ଦୁଭର, ସୁରଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗ ମାଧୁରୀ; ଯାର ରତିରନ ଅତିତୁଙ୍ଗ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ବିଲସଇ ପ୍ରିୟବତୀ ସନେ; ମଧୁରିପୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ । ୪ ।

ଛୁହା ।

ମଧୁରସୁ ମତ୍ତ ମଧୁପାନେ, ମାତ୍ତଅଛେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ । ୧ ।
ଦେଖିୟାଁ ସେ ଶୋଭା ନୟାନରେ, ଆଇଚ କହନ୍ତେ ଶୀଘ୍ରସ୍ୱରେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବିରହପାଣ୍ଡୁ ମୁରାରିମୁଖାମ୍ବୁଜଦ୍ୟୁତିରୟଂ ତିରୟନ୍ନପି ବେଦନାଂ ।
ବିଧୁରତୀବ ତନୋତି ମନୋଭୁବଃ; ସୁହୃଦୟେ ହୃଦୟେ ମଦନବ୍ୟଥାଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଯେଉ ମୁଖ ଦୁଃଖେ ପୂରି, ପାଣ୍ଡୁର ବରନ ଧରି, ସେଇ ମୁଖ ପଙ୍କଜ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ । ସେ ସବୁ ନାରୀଙ୍କ ଗହେ, ତନୁତାହାନ ତନୁହେଁ; ସୁହୃଦ ସ୍ୱଧର୍ମ ଏ ବାଢ଼ିଲ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ପୂରୁବ ମଦନ ବ୍ୟଥା ହୃଦେ, ନାହିଁ ନାହିଁ ମାତି ରତିମଦେ ଗୋ । ୧ । କାମମଦ ଉଚ୍ଛାଟନେ, ରମଣୀ ମୁଖ ଚୁମ୍ବନେ ଅଧରେ ଅଧର ଅଛେ ମିଳି । ମୃଗମଦେ କୁଚ ବେଲ୍ଲ, ବୋଲିୟାଁ କର୍ପୂର ଧୂଳ; ତାରାଭଲେ ତିଳକ ନିବେଶି ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଏଇ ଯମୁନାର ତୀର ବନେ, ରମନକରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସନେ ଗୋ । ୨ ।

ଡୁହା ।

ତବେ ବଲେ ସହଚରୀ; ଅବେ ସେଇ ବଂଶୀଧାରୀ । ୧ ।
ପୂରୁବ ବିରହ ଦଶା, ଲେଶେ ନାହିଁ ତବ ଆଶା । ୨ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖ ପାଣ୍ଡୁର ଥିଲ, ସେ ଅବେ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭେଲ । ୩ ।
ହୃଦୟେ ସୁହୃଦ ଲେଶ, ନାହିଁ ନାହିଁ କାମ ବାସ । ୪ ।
ଶୁନି ସହଚରୀ ବାଣୀ, ତବେ କହେ ବିନୋଦିନୀ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନାୟାତଃ ସଖି ନିର୍ଦୟୋ ଯଦି ଶଠସ୍ତ୍ୱଂ ଦୂତି କିଂ ଦୂୟସେ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦଂ ବହୁବଲ୍ଲଭଃ ସ ରମତେ କିଂ ତତ୍ର ତେ ଦୂଷଣଂ ।
ପଶ୍ୟାଦ୍ୟ ପ୍ରିୟସଙ୍ଗମାୟ ଦୟିତସ୍ୟାକୃଷ୍ୟମାଣଂ ଗୁଣୈ-
ରୁତ୍କଣ୍ଠାର୍ତ୍ତିଭରାଦିବ ସ୍ଫୁଟଦିଦଂ ଚେତଃ ସ୍ୱୟଂ ଯାସ୍ୟତି ।

ଯଥାରାଗ ।

ନା ଅସିଲ ଯଦି, ସେ ଶଠ ନିର୍ଦ୍ଦୟ. ତୁମାର କିବା ଦୋଷ ଗୋ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ଯେ ବହୁ ନାୟିକା ବଲ୍ଲଭ, ଲମ୍ପଟ କୁଳେ ଈଶ ଗୋ ।
ତାକାବାକେ ଏଇ ଗୁନେ, କିବା ଦୁଷନ ଏକର ମନେ ଗୋ । ୧ ।
ତମି ସେ ଦମ୍ପତି, ସମ୍ପତି ହେରତେ କୃଶ ହୟ କୁଚ କାଟେ ଗୋ ।

ତୁମାକେ ପେଷିଥା, ଅମାକେ ଅଇଥାଁ, ଉଅର ବିପିନ ମାଝେ ଗୋ ।
ତାର କୁନସ୍ଥାନେ ଗେଲ, ଅମି ଭ୍ରମି ଉତ୍କଣ୍ଠାର୍ଥ ଜଲ ଗୋ ।
ଦୂତୀ ଏଇ କଥା, ଶତ୍ରୁ ଦଟକରେ, ବଦଗ ଚତୁର ଲଗି ଗୋ ।
ସେଇ ନାଗରମଣୀ, ଶ୍ୟାମ ଦେହୋଧୃଣୀ, ସୁଖ ନୟା ସଙ୍ଗଭଗୀ ଗୋ ।
ଯାର ବଶ କୈଲ ହରି, ତାର ସମ ଅଛେ କୁନ ପୁରୀ ଗୋ । ୩ ।
ଗାଢ଼ ମଧୁବନେ, ସୁରତ ଭୁବନେ, ମୂରତ ଅଥଯ ହବେ ଗୋ ।
ମିନ୍ୟା ଫୁଙ୍କାପୁନା, ସମଦ୍ରଯୁକନା, ଗାଏ ଗାଏ ମିଲାଁ ଯାବେ ଗୋ ।
ଯେନ ଚମ୍ପାପୁଷ୍ପେ ଅଲ, ତେନ ଶ୍ୟାମାଁ ଶ୍ୟାମ କୁତୁହଲ ଗୋ । ୪ ।
ମର୍କତ ବଲୟ ସଞ୍ଚାର ସେ ଜାନ, ଗାଢ଼େ ନା ଭଙ୍ଗଏ ଅମି ଗୋ ।
ସେ ତନୁ କୋମଲ, କତ ବ୍ୟସ୍ତ କୈଲ, ସେ କାମିନୀ ମନ୍ଦା କାମୀ ଗୋ ।
ଯଥା ବନ୍ଧୁ ନବଘଟନ, ତଥା ମିଲ୍ୟାଯାବ ଅପଘନେ ଗୋ । ୫ ।
ଖଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର ଚଣ୍ଡେ, ଚୁମ୍ବନ ବେଳଆଁ, ତାର ଦନ୍ତଘାତ ଦବେ ଗୋ ।
ମିଠୁଆ ଅଧର, ମିଠୁଆ କରତେ, ଗ୍ରାସେର ସୁଧା ପିବେ ଗୋ ।
ଗୃହୁ ସନ୍ଧ ନଖମୁନେ, ଷତକୈଲ ତନୁ ନୀଲଘନେ ଗୋ । ୬ ।

ପୟାର ।

ପୁନକହେ କମଲିନୀ ଶୁନ ପ୍ରାନସଖ, ଯାକେ ବନମାଲୀ ଛୀଡ଼େ ସୁକୃତଟି ସେଖ ଗୋ । ୧ । ଅନୀଲ ତରଲ ସେଇ କମଲ ନୟାନ, ତାକେ କୁଶଲୟ ଶେଯେ କରଛେ ପତନ ଗୋ । ୨ । ବିକଶିତ ସରୋଜ ଲଲିତ ବଦନ, ସ୍ଫୁଟ କୈଲ କାମ କାଣ୍ଡେ ଲଗାୟାଁ ରଦନ ଗୋ । ୩ । ଅମୃତୁଁ ମଧୁରରେ ଯେଇ ବାଣୀ ମୃଦୁ, ଦ୍ରୁଦକନା ବଚନ ହେଛେ ସେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ଗୋ । ୪ । ସ୍ଥଲ ଜଲ ପଦ୍ମ ଶୋଭା ଯେ କର ଚରନ, ତାସ୍ୱେ ଗାଦ୍ୟେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ଏ ଗୃହ କାରନ ଗୋ । ସଜଲ ମେଘ ମଣ୍ଡଲ ଯେ ତନୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ, ତାକେ ସେ ବିରହଭରେ ଲୁଟେ ମର୍ଦ୍ଦି ଦଲ ଗୋ । ୬ । ରସାନ କୁନ୍ଦନ ଝଲ ଯେଇ ପୀତାମ୍ବର, ହାଁବେ ଦଶିୟା ସଖୀ ମଲନ ତାହାର ଗୋ । ୭ । ଭୁବନ ସୁନ୍ଦରବର ତରୁନ କେଶରୀ, ଗୀରେପି ହଇଲ ତାକେ ପାୟା ସେ ନାଗରୀ ଗୋ । ୮ । ଏମନ ଉତ୍କଣ୍ଠାଭରେ ଗର୍ବ ତାପ ସଞ୍ଚି, ଲଗିକେ ମଲୟାନିଲ ତାକେ ଷ୍ଟୁଲ ମୁଞ୍ଚି ଗୋ । ୯ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମନୋଭବାନନ୍ଦନଚନ୍ଦନାନିଲ, ପ୍ରସିଦ ରେ ଦକ୍ଷିଣ ମୁଞ୍ଚ ବାମତାଂ ।
କ୍ଷଣଂ ଜଗତ୍ପ୍ରାଣ ବିଧାୟ ମାଧବଂ, ପୁରୋ ମମ ପ୍ରାଣ ହରେ ଭବିଷ୍ୟସି ।

ପଯ୍ୟାର ।

ଓହେ ମନ ଭବାନନ୍ଦ ଚନ୍ଦନ ଅନଲ, ପ୍ରସନ୍ନ ହବେ ପ୍ରସନ୍ନ ଅବଲା କେବଳ ଗୋ ।୧। ଅମି କରଯୋଡ଼ ମାଗି ତେଜ ଦକ୍ଷିଣତା, ବାମା ତେଁା କରୁନା ଶୁଣି ହଇସ୍ତୁ ବାମତା ହେ । ୨ । ତୁମ୍ଭ ସ୍ୱାମୀ ପୁନଃ କର ମାଧବେ ବଧାନ, ସେଇ ରତରନେ ଅନ୍ତ ବଣୀର୍ଣ୍ଣ ନଧାନ ହେ । ୩ । ତୁମାକେ ଜଗତ ପ୍ରାନ କେବୋଲେ ସମୀର, ପୁରେ ପଣି ନାରୀମାନଙ୍କେ ନାରୀ ମନୋହର ହେ । ୪ ।

ଉହା ।

ମନୋଭବ ଚନ୍ଦନ ଅନଲ, ପ୍ରସନ୍ନ ହବେ ଅବଳା କେବଳ । ୧ ।
କରଯୋଡ଼ ମାଗି ଦକ୍ଷିନତା, କରୁନା ଶୁଣି ହସ୍ତୁ ବାମତା । ୨ ।
ପୁନଃ କର ମାଧବେ ବଧାନ, ରତ ଅନ୍ତେ ବଣୀର୍ଣ୍ଣ ନଧାନ । ୩ ।
ଜଗତ୍ପ୍ରାନ କେବୋଲେ ସମୀର, ନାରୀମାନଙ୍କେ ନାରୀ ମନୋହର । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କର୍ପୂରବ ସଖୀସମ୍ବାସୋଽୟଂ ଶିଶୀବ ହୁମାନନୋ ;
ବିଷମିବ ସୁଧାରଶ୍ମି ର୍ଯସ୍ମିନ୍ ଦୁନୋତି ମନୋଗତେ ।
ହୃଦୟମଦୟେ ତସ୍ମିନ୍ନେବଂ ପୁନର୍ବଲତେ ବଳାତ୍ ।
କୁବଳୟଦୃଶାଂ ବାମଃ କାମୋ ନିକାମ ନିରଙ୍କୁଶଃ ।

ଦୋଳି ।

ସଖି ଏ ପବନ, ଶନ୍ଦୂର ସମାନ, ବିଷସମ ସୁଧାନିଧି ଗୋ ।
ଦାହନର ଜ୍ୱାଲ, କଳନା ନା ଯାଏ ବାମଯବେ କୃପାନିଧି ଗୋ ।
କାମେନିରଙ୍କୁଶ ଅଟେ, ତାକେ ବୋଲିବେ ଯବନ କାଟେ ଗୋ ୨ ।

ଉହା ।

ସଖି ଏ ପବନ ବୈରୀ ହେଲା, ଅନଲରୁ ଦଗୁନ ବହଲ । ୧ ।
ସୁଧାନିଧି ଚନ୍ଦ୍ର ସୁଶୀତଲ, ସେ ଅମାକେ ହେଲ ବିଷତୁଲ । ୨ ।
ହୃଦୟ ଅମାର ମନ୍ଥନ କରେ, କି କହିବୁ ସଖି ଟୋ ତୁମାରେ । ୩ ।
ତଲେ ସଦୟ ନାହିଁ ଏହାର, ଦହନ କରେ ଅବଲା ଶରୀର । ୪ ।
ପ୍ରାନନାଥ ଅମାରେ ହେଲ ବାମ, କି ବୋଲିବ ନିରଙ୍କୁଶ କାମ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବାଧାଂ ବିଧେହି ମଲୟାନିଲ ପଞ୍ଚବାଣ ।
ପ୍ରାଣାନ୍ ଗୃହାଣ ନ ଗୃହଂ ପୁନରାଶ୍ରୟିଷ୍ୟେ ।

କଂଠେ କୁଣ୍ଠାନ୍ତରଙ୍ଗିନି ଷମସ୍ୟା ତରଙ୍ଗେ
ରଙ୍ଗାନ୍ନ ସିଂଶ ମମ ଶାମ୍ୟନ୍ତୁ ଦେହଦାହଃ ।

ଝୋଳ ।

ମନ୍ଦ ମଲୟ, ମରୁତ ପବନ ଯେ, କୁନ୍ଦନ ଅଙ୍ଗିନୀ ବୋଲେ ହେ ।
ବାମହସ୍ତ ବାମ, ଅବଳାଙ୍କେ ବଧି, ପାବେ କୁନ ଯଶ ଭଲେ ହେ ।
ଅମି ସହଜେ ଅବଳା, କାନ୍ତ ରହୁଟଛ ଶ୍ରାନ୍ତେ ପ୍ରବଳ ହେ । ୧ ।
ମୀଚ ସରବତ, ଅତରତେ ଭଲ, ନାବୋଇବେ କୁନକନା ହେ ।
ଯମେର ଭଗିନୀ, ହବେ ଏ ଯମୁନା, ଅଛେ ଶୀତଳତା ଗୁନ ଗୋ ।
ଅନ ସିଂଶ ତାରକଲ; ତବେ ଦେହ ଦାହ ହବେ ଭାଲ ଗୋ । ୨ ।
ଦମ୍ଭ ତ୍ୟଜ ବିପ୍ରଲବ୍ଧା ହୟିଁ। ଧନୀ, ବିପ୍ରାଲପ ଗୁରୁତର ହେ ।
କାଟେତେ ଲାଗିତେ ନାଣି ଅବଶେଷ ପ୍ରକଟି କୁକୁଟ ଗିର ହେ ।
ମନ୍ଦ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ନନ୍ଦାତ୍ମଜ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୁଳେ ହେ । ୩ ।

ପୟାର ।

ବିପ୍ରଲବ୍ଧା ରସ ଏଇ ଉତ୍କଣ୍ଠା ସାଗର, ବର୍ଣ୍ଣିତେ ନା ପାରି କିପାମୟୀ କିପାକର ଗୋ । ୧ । ସପ୍ତମ ଛନ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ । ୨ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୩ । ପଦ୍ମାବତୀକାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ। ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟ ନେ । ୪ । ତାର କିପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉ...ଷ୍ଟ ବେନ ହେ । ୫ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ଗୃହିତ କନା ଯେଇ ହୟ; ଏଇ ମାଲ ରତ୍ନମାଲ ଗଳେତେ ପରୟ ହେ । ୬ । ଚିଣ୍ଡିବେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶଠେଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୭ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ତ୍ରୟୋଦଶ ଛନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତନକର ଓହେ ନିଷ୍କୁଲଙ୍କ ଜ୍ଞାନୀବୃନ୍ଦ ହେ । ୮ ।

ଅ...ମ-ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅଥ କଥମପି ଯାମିନୀଂ ବିନୀୟ, ସ୍ମରଶରଜର୍ଜ୍ଜରିତାପି ସା ପ୍ରଭାତେ ।
ଅନୁନୟ ବଚନଂ ବଦନ୍ତମଗ୍ରେ, ପ୍ରଣତମପି ପ୍ରିୟମାହ ସାଭ୍ୟସୂୟଂ ।

ଯଥାରାଗ ।

କାଟାଇ କଷ୍ଟେ ନିଶି, ନୀଲପିକ ଭୁଷି, ସ୍ମରଶରେ ଜର୍ଜ୍ଜରିତେ ହେ ।

ମହାଦୁଃଖୀ ହୋଇ, ସକଳ ଦିଗକେ, ଗୃହେଁ ଦୃଷ୍ଟି ଫିରାଇଦେ ସେ ।
କୁଆ ନା ହେରଇ । ହରି, ଅତିଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ଶ୍ରୀ କିଶୋରୀ ସେ । ୧ ।

ଓଡ଼ା ।

କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ନିଶି ନିଲ, ଶ୍ୟାମଚନ୍ଦ୍ର ନା ଆସିଲ । ୧ ।

ଭାଷାସୂକ ।

ଶୁନ ଆନ ବଧିବିଧାନ ବାମ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସ୍ନେହେ ଅବଦ୍ଧ ଶ୍ୟାମ,
କଖନ ସମୟ ସୁରତ ପ୍ରାନ୍ତ, ଧନୀ ଅଗମନ ଜାନିତେ କ୍ଲାନ୍ତ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ୟାମଘନ ମନେ ଛନ, ମାନସେ କିଶୋରୀ ଧ୍ୟାନ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସ୍ନେହେ ଅବଦ୍ଧତା । ସଖିରେ ସଙ୍କେତ ଦଲ. ଋଦ୍ଧ ଅଭିସାରୀ ହୋଇଲ, ଲତାଗୃହେ ଅଛେ ଲଭିଚନ୍ଦ୍ରା ସେ । ମୋହନ, ହଇଛେ ବାସକ ସଜ୍ଜା ଜାନି, ବାସନ୍ତୀ କୁସୁମ ବନୋଧନୀ ସେ । ୧ । ଅକୁଲ ହୃଦୟେ କ୍ଲାନ୍ତ, ହେନବେଲ ନିଶିହତ, ଚନ୍ଦ୍ରା-ବଲୀ ଚେଲ ନିଜବାସେ । ନାଗର ଆପନା କର୍ମ ଦୋଷେ ଘୋରଭ୍ରାନ୍ତ ସମ, ମନୁଲ ମରମ ରାଇ ରସେ ସେ । ମୋହନ, ଅକୁଲ କାତରେ ଛନଭରି, ପହିଲେ ଗବାକ୍ଷତଲ ହେରି ସେ । ୨ ।

ଭାଷାସୂକ ।

ହେନ ବେଲ ହେରି ଗବାକ୍ଷ ମୂଲ; ଏକ ଲିଖା ଦେଖି କେତକୀଫୁଲ । ୧ ।
ଲଲିତାର ହସ୍ତ ଅକ୍ଷର ବାର, ଦମଦମ ବୁକୁ ଧମକ ଭାରି । ୨ ।
ଛନ ଛନ ହୟା ମନ୍ମଥ ରାତ, ଘନ ଘନ ଶ୍ୟାମ ତନୁନ ଯାତ । ୩ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀନନ୍ଦନ ଅଥୟ କାହ୍ନୁ, କାୟେ ମନୋବାକ୍ୟେ ଶ୍ରୀମତୀ ଧ୍ୟାନୁ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ ।

କେତକୀ କୁସୁମ ପାଖା, ମାଝେ ସଖୀ ହସ୍ତ ଲିଖା, ପଢ଼ି ଶ୍ୟାମରାୟେ ଚେତା ହୂନ୍ଦ । ବାତୁଲ ସମ ମୋହନ, କେବଲ ଶ୍ରୀମତୀ ଧ୍ୟାନ, ସନ୍ତାପ ସମୁଦ୍ର ମାଝେ ବୁଡ଼ି ସେ । ମୋହନ, ସଙ୍କେତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଇ ପାଶେ, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ଚଲେ ବନଦେଶେ ସେ । ୧ । ଯଥା ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀରାଜା, ଅପରାଧ ଡରେ ପ୍ରଜା, କ୍ଲାନ୍ତକରେ ହଏ ଇତସ୍ତତଃ । ତଥା ଗଲତେ ଜଡ଼ରୀ ବାସ ଶେଷ କରେଶ୍ୱର, କରଦ୍ୱୟ କରି କୋରକିତ ସେ । ମୋହନ, ସଙ୍କେତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଇପାଶେ, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ଚଲେ ବନଦେଶେ ସେ । ୨ । କ୍ରୀଡ଼ା ପରଶ୍ରାନ୍ତ ବସେ, ମିଲି ଶ୍ରୀମତୀ ପାଶେ, ପ୍ରଭାତ ଅରୁନ ଉଦେବେଲ । ମାସ ଉପବାସୀ ସମ, କୃଶ ହଇ-ଅଛେ ଶ୍ୟାମ, କେଶ ବେଶ ହେନ ମୁକୁଲ ସେ । କିଶୋରୀ, ଏମନି କାନ୍ତେର

ଶାନ୍ତ ହେବ, କୋଧେ ଅପସନ ଗେଲ ଥିବ ସେ । ୩ । ଲୋକରେ ସେ ଅଲୋକିତ ରାଧା ବାଧା ଅକଥିତ; ପିଷ୍ଟ କର ଦୃଷ୍ଟି ଦୂରେ ବନ୍ଧୁ । କାନାଯ୍ୟା ଲଳିତା ସଖୀ, ଦରପନ ଦାଲ ରାଗି, ପ୍ରତିବନ୍ଧେ କୃଷ୍ଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଗୃହେଁ ସେ । କିଶୋରୀ, ମୁଖ ପୋଛି ହଇଲ ମଉନ, ନା କହୁଛି କଥା ଏଲ ମନ ସେ । ସେ ସମୟେ ଶ୍ୟାମ ବେଶ ମାଧୁରୀରେ ହୁଏ ରେଷ, କହେ ପ୍ରତି ମୂର୍ତ୍ତିରେ ବଚନ ସେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଯାଯୁ ହେ ମାଧବ, ଅଭସ୍ତ ବାନ୍ଧବ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଧବ କେଶବ । ହେରିଲେ ତୁମାକେ, ସନ୍ତାପ ଅମାକେ, କହ ମର୍ମବାର୍ତ୍ତା ଉଦ୍ଭବ । ବନ୍ଧୁ ଯାଯୁ ହେ ବନ୍ଧୁ ଯାଯୁ ହେ; ସେ ନବରମଣୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୁ ସମୁଝାଯୁ ହେ । ତୁମାକେ ଲୋଚନ, ଅକୁଳ ବର୍ଦ୍ଧନ, ପ୍ରିୟା ଅନୁରାଗ ଭରେ ହେ । ଚରନ ଅଲକ୍ତ, ଅରୁନ ଅବ୍ୟକ୍ତ, ଗ୍ଲାଇ ଦର୍ଶିଁ ଅଛ ଉରେ ହେ । ମାଧବ ତୁମି ଯାଯୁ ହେ । ସେ ନବ ରମଣୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ, ତାକେ ଯାଯୁ ସମୁଝାଯୁ ହେ । ରଜନୀ ଜାଗିତ, ଉଜାଗର ବପୁଁ, ଅଲସେ ହୁଯେ ନିମିଷ ହେ । କହୁଛେ ତୁମାର, ଲୋଚନ ଭଙ୍ଗିମା, ସ୍ଫୁଟରସାଭିନ ବେଶ ହେ । ମାଧବ ତୁମି ଯାଯୁ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୁ ସମୁଝାଯୁ ହେ । ତାହାର ବଦନ ରୁଚିରେ ତୁମାର, ଅଧର ଦଶେ ମାଲିମ ହେ । ତବ ତନୁ ଅନୁରୂପକୁ ବହୁଯୁଁ ହଇଛେ ଅତି ସୁଷମ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୁ ହେ, ସେ ନବରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୁଁ ସମୁଝାଅ ହେ । ତୁମାର ବିମ୍ବାଧରେ, ଦନ୍ତଘାତ ଦର୍ଶି ଚିତ୍ତେ ଆମାର ବାଢ଼େ ଖେଦ ଗୋ । ନିରେଖି ଲୋଚନ, କର ତୁମି ଦଶେ ତବ ଅଙ୍ଗେ ତବ ଭେଦ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୁ ହେ, ସେ ନବରମଣୀ ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୁଁ ସମୁଝାଯୁ ହେ । ବାହୁରେ ମଳିନ, ତରଳିତ ମନ ଦଶଇ ଅତି ନିଷ୍ଠୁର ହେ । କାମ ଶରେ ଖିନ, ଅନୁଗତ ଜନ ଠାରେ ବଞ୍ଚିତ ଦୂଷନ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୁ ହେ, ସେ ନବରମନୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ ତାକେ ଯାଯୁଁ ସମୁଝାଯୁ ହେ । ୬ । କନ୍ଦର୍ପ ସମରେ, ଚଞ୍ଚଲ ନଖରେ, କ୍ଷତ ଦଶେ ତୁମାର ଗାଏ ହେ । ମର୍କତ ସିଲେକି, କଲ ଧୌତ ରେଖା, ରତି ଜୟ ଲିଖା ପ୍ରାୟେ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୁ ହେ, ସେ ନବରମନୀ, ଅତି ସୁହାଗିନୀ ତାକେ ଯାଯୁଁ ସମୁଝାଯୁ ହେ । ୭ । ଅବଲା ଶରୀର, କବଳ ହେତୁରେ, ବନେକି ଭ୍ରମନ କର ହେ । ବାଲ୍ୟତ କାଲରେ, ପୁତନାକେ ବଧି, ଯଶ କରିଛ ବିସ୍ତାର । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯୁ ହେ, ସେ ନବ ରମନୀ, ଅତି ସୁହାଗିଣୀ, ତାକେ ଯାଯୁଁ ସମୁଝାଯୁ ହେ । ଏଲ ସବ ଚିହ୍ନ, କରିଯ୍ୟା ମଣ୍ଡନ, ଶୋଭିକେ ଦେଖାଉଛ ଝୀଲ ହେ ।

ଯୌତ କଣ୍ଠଇତେ, ଯମୁନା ନଦୀତେ, ଜଳ ଛବା ଶୁଖିଗେଲ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯ୍ଧ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ, ଅତ ସୋହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଯ୍ଁ । ସମୁଝାଯ୍ ହେ । ୯ । ଶନ୍ତାମନ ଜାନ, ରସିଯ୍ଁ ଆପନ, ଚନ୍ଦ୍ରା ଶିରୋମଣି ହେଲ ହେ । କାନ୍ତାରେ ରୁଣିଯ୍ଁ । କାନ୍ତାରେ ରସିଯ୍ଁ । ରସିକେନ୍ଦ୍ର ଯଶ ପାଇଲ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯ୍ଧ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତ ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଯ୍ଁ । ସମୁଝାଯ୍ ହେ । ନାଗରୀ ସନ୍ତାପ, ସାଗର ତୀରତେ, ସଙ୍କେତ ନାବେଡ ରଖିଲ । କୃପାସିନ୍ଧୁ ଲଯ୍ଁ ସିନ୍ଧୁ ମାଟେ ଥୋଯ୍ଁ, ବଚ୍ଛେଦ ବତାସ ଯୋଖିଲ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯ୍ଧ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତ ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଯ୍ଁ ସମୁଝାଯ୍ ହେ ।୧୧। ଯେ ତନୁ ତୁଲନା, ଶିରୀଷ ନା ହଏ, ସେ ଏହା କେମନ ସହିଲ । ଏ ପାପ ନଯ୍ନ, ଏ ତାପ ହରତେ, ଏ ନିଜ ପ୍ରାନ ନା ରହିଲ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯ୍ଧ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତ ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଯ୍ଁ । ସମୁଝାଯ୍ ହେ । ୧୨ । ଓହେ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ରାଧାବନ୍ଧୁ ନାମ ଅଶୋଭା ସେ ଯବେ ହୋଇଲ । ହେ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ, ଅବେ ତୁମି ଦୀନ ବନ୍ଧୁର ନାମକେ ତେଜିଲ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯ୍ଧ ହେ, ସେ ନବ-ରମଣୀ, ଅତ ସୁହାଗିନୀ, ତାକେ ଯାଯ୍ଁ । ସମୁଝାଯ୍ ହେ । ପଣ୍ଡିତ ନାଯିକା କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ରିକା, କଣ୍ଠୋରୀ ମୁକୁଟମଣି ହେ । ଚରନ କମଲେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ, ନାଶିବ ସନ୍ତାପ ଖୀନ ହେ । ମାଧବ, ତୁମି ଯାଯ୍ଧ ହେ, ସେ ନବ ରମଣୀ ଅତ ସୁହାଗିନୀ ତାକେ ଯାଯ୍ଁ । ସମୁଝାଯ୍ ହେ । ୧୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ତବେଦଂ ପଶ୍ୟନ୍ତ୍ୟାଃ ପ୍ରସରଦନୁରାଗଂ ବହିରିବ ।
ପ୍ରିୟା ପାଦାଲକ୍ତଚ୍ଛୁରିତମରୁଣଚ୍ଛାୟହୃଦୟଂ ।
ମମାଦ୍ୟ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ପ୍ରଣୟ ଭରଭଙ୍ଗେନ କିତବ ।
ତ୍ୱଦାଲୋକଃ ଶୋକାଦପି କିମପି ଲଜ୍ଜାଂ ଜନୟତି ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତା ଅଙ୍ଗ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ, ହଇଛ ଅଙ୍ଗେ ଲେପନ, କୁଙ୍କୁମେର ଶୋଭାବନ୍ଧ ଅତ । ତା ରଙ୍ଗ ରାଜୀବ ପଦ, ଅଲକ୍ତେ ରଞ୍ଜିତ ହୃଦ, ମାନିକ୍ୟ ପରାୟେ ମାନେ ଛତ ହେ । କିତବ, ତବ ଅଙ୍ଗ ଦେଖିଯ୍ଁ । ଏମାନ, ମନେ କ୍ଷୋଭ ବାଢେ ଅନୁକ୍ଷନ ହେ । ୧ । ତାର ସ୍ତନ ଉର ହାର ମଣ୍ଡିଛ ବ୍ରଜ ସୁନ୍ଦର, ଭାଲ ହୋଇଛେ ନୀଲମନି ମୁର୍ତ୍ତି । ରାଙ୍ଗିଁ ଏ ସବ ଚିହ୍ନ, ସମ୍ମତ ଦେଖାଅ କେନ, ଦେଖି ଆମାର ହୃଦେ ଶୋକ ଅତ ହେ । କି ତବ, ତବ ଅଙ୍ଗେ ତବ ଚିହ୍ନ ଦେଖି, ଲଜ୍ଜା କି ତ୍ୟଜିଲ ତୁମାର ମୁଖ ହେ । ୨ । ଧୋଇତେ ଯମୁନା ଜଲ, ଅବେ କିବା ଶୁଖି

ଗେଲ, ତାର ଅନୁରାଗେ ରାଗ ଅଛି । କୁମ୍ଭକାର ଅଗ୍ନି ଯେସନ, ଦାହକରେ ହୃଦ ବନ, ଶୋଭା ବାହେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ଅଛି ହେ । କି ତବ, ନାହେର ନାଶ୍ରନ ଉମାର ଗୀର, ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ତିନ ବାର ହେ । ୩ । ଅଷ୍ଟମ ଛାନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଥ ହେ । ତାର କୃପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ଚନ୍ଦ୍ରଗୃହିତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଏଇ ଲୀଳା ରତ୍ନମାଳା ଗନ୍ଥେଛି ପଢ଼ୟ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହିଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଛନ୍ଦେ ଦୋଷ ନାଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ଏୟୋଦଶ ଛାନ୍ଦ, କୀର୍ତ୍ତିନକର ଏହେ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଜ୍ଞାନିବୃନ୍ଦ ହେ ।

ନବମ ଛାନ୍ଦ

ଯଥାରାଗ ।

ବାଟୁକ ଆପଣ. ବଲ୍ଲୁକେ ନାହେର, କ୍ରୋଧେ ରଙ୍ଗ ଏକ ଦାମୀ ହେ ।
ସହଚରୀ ସନେ, ମିଳିୟା ସଘନେ, ପ୍ରବେଶ ମନ୍ଦିରେ ଧନୀ ହେ ।
ତବେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ, ଚଲେ ନିରାଶେ କୁଞ୍ଜ ସଦନ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରିୟ ମହା ପ୍ରିୟ, ପ୍ରାନ ପ୍ରିୟ ସଖି, ସକଳ ମଞ୍ଜରୀ ଗନ ହେ ।
ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗି କୁଟିଲ, ଭଙ୍ଗିତେ କୁଟିଲ, ପ୍ରନୟ ପ୍ରକମ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣ ହେ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏଇ ଆଜ୍ଞା ଦିଲ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ହେ । ୨ ।
କୃଷ୍ଣ ନାମ ଅଛୁଁ, ଆମାର ଶ୍ରବନେ, ନା ଶୁନାଅ କଭୁଁ କେହୁ ଗୋ ।
ଯେଦବ ଗ୍ରହନେ, କୀର୍ଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଯାନିହୁ ଉଗାରି ଦେହୁ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏଆଚରନ କୈଲ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୩ ।
ସେଷନି ମର୍କତ, ବଳୟ ଛେଜଲ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଆଭରନ ଖଞ୍ଜି ଗୋ ।
ନିଷବତ କର, କାଜଲ କସ୍ତୁରୀ, ଫୋଛଲ ପ୍ରମାଦ ମଞ୍ଜି ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭରି, ଏ ଆଚରନ କୈଲ କିଶୋରୀ ଗୋ ।
ଶୁକ ଶାରୀକାର ପଞ୍ଜର ଭାଙ୍ଗିୟା, ତାକେ ଉଡ଼ାଇୟା ଦିଲ ଗୋ ।
ଫଲ ବନ କାଲ୍ଲ, କୁଦୁମେର ଗାଛ, କଟିଆ ବିନାଶ କୈଲ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭରି, ଏ ଆଚରନ କୈଲ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୫ ।
ଶୁଭ୍ରବାସ ପର, କାଞ୍ଚବାସ ତେଜି, ଦର୍ପନ ଆଦର ଗେଲ ।

କୁକାବାଦ ଶବ୍ଦେ, କଣ୍ଠ କେ ମୁଦଯ୍ୟା, କି ସ୍ତବଣ୍ଟେ କୋଧ ହେଲ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏ ଅଚରନ କେଲ କଶୋରୀ ଗୋ । ୬ ।
ଅନ୍ଧାର ରଜନୀ, ନା ହେରଲ ଧନୀ, ଯମୁନା ଜଲ ଛୀଂକାଲ ଗୋ ।
ପିକ ଭୃଙ୍ଗ ଧ୍ୱନ, ନକର ନା ଶୁନ, କାଲ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପେକ୍ଷିଲ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏ ଅଚରନ କେଲ କଶୋରୀ ଗୋ । ୭ ।
କେଶ ବେଶ ବଷ୍ଟ, ମାନ ନାଗରୀଣ, ବାସେ ଗୁପ୍ତ ିକେଲ ତାକେ ଗୋ ।
ଶ୍ୟାମଳ ସଶୀର, ସାଥ ଜନେଷିୟଁା, ମଝିଲ ବଷମ ଶୋକେ ଗୋ ।
ମହା ଅଭିମାନ ଭର, ଏ ଅଚରନ କେଲ କଶୋରୀ ଗୋ । ୮ ।
ଗଣ୍ଡେ କର ଦୟିଁା, ଶ୍ରୀମୁଖ ପୋତୟିଁା, ଅବନୀ ଲଖଇ ଦୁଃଖେ ଗୋ ।
କମଲ କୋମଲ, ଦଲେ ଦ୍ୱନ ଗେଲ, ଲୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖେ ଗୋ ।
ବନ୍ଦ ବସନ୍ତ ବହଙ୍ଗୀ, ପରି ବର୍ନ୍ନିଲ ସୁରସ ଅଙ୍ଗୀ ଗୋ । ୯ ।

ପୟାର ।

ଘନ ଘନ ଶ୍ୱାସ ତେଜେ ଘନପୀନସ୍ତନା, ମନ ମନସିଜ ମନ୍ଥି କେଲ ଦୀନଜନା ହେ । ୧ । ସ୍ନେହକାର ଜ୍ୱାଲରେ ତପ୍ତ ଲୌହ ଯଥା, ଧନୀଅଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦନାଦ ଦତେ ତଥା ହେ । ୨ । ମହାଶୀର୍ଣ୍ଣ ଶୀର୍ଣ୍ଣକଟି ପର୍ଣ୍ଣସଜ୍ଜା ମାଝେ, ନୟନ ପିତୁଳ ରୂପ ସମତୁଲ ଜାକେ ହେ । ୩ । ନଳିନୀପଲ୍ଲବ ଯେଯେ ଘ୍ରାସେ ଧୀରେ ଧୀରେ, ନା ତେଜେ ନେହ୍ନ ନୈତକ ସବସଖୀ ଡରେ ॥ ଝଁସିଁଯାଯାବ ବୋଲ ଡରେ ସବସଖୀ ଦ୍ୟସ୍ତ, ନା ଖଞ୍ଜେ ଉଡ଼ବା ଡ଼ରେ ମଞ୍ଜରୀ ସମସ୍ତ ହେ ! କାମଯମନ୍ତ୍ରୀତେ ଗୋପେଶ୍ବରେ ସଖୀ ସେବେ, ମହାମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ପାଠ ଦ୍ୱିଜ କରେ ତବେ ହେ । ସେ ଅକ୍ଷତ ସଖୀ ଅନ ଭଏ ଚମ୍ପୀଗିରେ, ସେ ଅକ୍ଷତ ହୟେ ତନୁ ତପ୍ତିନୀରେ ହେ । ୭ । ମୁକ୍ତ ଶୁକସାରୀ ଯତ ଅସେ ପାଶେ ପିରେ, ସେ ସକଲ ବାଞ୍ଛେ ସେହୁ ଅର୍ଣ୍ଣ ଖାଇବାରେ ହେ । ୮ । ଯବେ କିପାମୟୀ ରାଧେ ନେହ୍ନ ତେଜେ ନୀର, ଶ୍ରାବନମାସେର ଘୋର ଘନବୃଷ୍ଟି କାଲ ହେ । ୯ । ଛୁନଛୁନ ମାର୍ଗେ ସେଇ ଯମୁନା କେ ଯାଏ, କୁଲଲଙ୍ଘେ ବୃଦ୍ଧି ହୟେ ସେ ମଧୁ-ସମୟେ । ୧୦ । ସେ କଶୋରୀ ପାଦପଦ୍ମେ ଭୃଙ୍ଗବତ ମତ, ଅପରହ୍ନ କାଲେ ଶିରୀଚନ୍ଦନ ବନ୍ଦତ ହେ । ୧୧ ।

ଦୁହା ।

ଅଥାନ୍ତରେ ଶୁନ ରସ । ମହାଦୁଃଖି ହୟିଁା ପୀତବାସ । ୧ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଅର୍ଜିତ କର୍ମକେ, ଧର ଚିତ୍ତଧାର, ବର୍ଜିତ ସମସ୍ତ ସୁଖ ହେ ।

ପଞ୍ଚବାଣ ବାଣ୍ଡ, ଭୁଦଣ୍ଡ ଦାଣ୍ଡରେ; ଦାଣ୍ଡାଯାଇଁ ହଇଲ ଲଖ ହେ
କ କରବ କୁଥା ଯାପ୍ତେ, ଅପେ ଅପନ୍ନ ଲକ୍ଷକେ ଖାପ୍ତେ ହେ । ୧ ।
ଭୁଜଙ୍ଗ ଚୁଟ୍ରନ୍ଦ୍ରା, ଧଣ୍ୟାଁ ତେମନ୍ନ, ସେମନ୍ନ ହଇଛେ ଲଜ ହେ ।
କହୁତେ ସରମ, ନା କହୁତେ ମାର, ମରମେ ମାରଇ ବ୍ୟାଜ ହେ ।
ତବେ ଖାଯାଁ ଲଜବାଜ, ଗେଲ ବୃନ୍ଦାପାଶେ ଶ୍ୟାମରାଜ ହେ । ୨ ।
ବୃନ୍ଦା ସୁପଞ୍ଚରୀ, କନକ ମଞ୍ଜରୀ, ବସନ୍ତ ବହଙ୍ଗୀ ବାଈ ହେ ।
ସଦା ଥାକେ ପାଶେ, ଏହେନ ବରଷେ, କଖନ ନାଟାରେ ଯାଇ ସେ ।
ଶ୍ୟାମ ଭାରେ ନା ଦଖିଲା, ବସ୍ତ୍ର ଯାନ୍ନ ଜନ୍ମେସିତେ ଗେଲା ହେ । ୩ ।
ଧୀରା ଅଧୀରା, ଛାଡି ହେଇ ବାରା, ପଦେକ କହୁତେ ନାଈ ହେ ।
ସଭୁରେ ଚଭୁରେ, ଚଣ୍ଡକର କରେ, ଶିରୀଷ ପୁଷ୍ପକେ ଧଈ ସେ ।
ରାଖି ରହଲ ଭାଭାର, ନେଣ ଦ୍ୱୟ ଥନ ଥନ କଈ ସେ । ୪ ।
ହେଇ ଏ ବଧାନ, ବୃନ୍ଦା ଅନୁମାନ, ହଇଲ ମୋହନ ତାପ ହେ ।
କହନା ନା ହପ୍ତେ, ସହନା ନା ଯାପ୍ତେ, ମନେ ଧଈ ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ହେ ।
ସେହୁ ଅସେ ଯାନ୍ନ କାଲ, ବନେ ଭେଟିଲ ଠେକ୍କନକାଲ ହେ । ୫ ।
ଲାଜ ଦାହ ଦୁହିଁ, ଏକସ ହଇଛେ, ବଚନ ନା କହେ ହଇ ହେ ।
ଅମି କ କରବ, ଏଇ ଷଡ଼ାକ୍ଷର, ଭଚାରଲ ମନ୍ଥପର ହେ ।
ବୃନ୍ଦା ଶୁନି ବୋଲେ ତାତେ, କାହୁ ନାଇକ ଅମାର ହାତେ ହେ । ୬ ।

ଦୁହା ।

ଏହା ଶୁନ୍ନ ବାଶୀଧାରୀ, କହେ ନେନେ ଅଶ୍ରୁ ଭରି । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବୋଲେ ଶ୍ୟାମ ଶୁନ ବୃନ୍ଦେ, କେବଲ ପରନ କାନ୍ଦେ, କେମନ୍ନ ଲଭବ ପ୍ରାନେଶ୍ୱରୀ । ଅମାର କରମ ଦୁଷ୍ଟ, କୃପାନିଧି କୋପାବିଷ୍ଟ, ଅପନ୍ନ ଅର୍ଜିଲ ଏଇ ଶିରୀ ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ । କହ କ କବ କୁଥା ଯାବ, କୁନ ମନ୍ଥନାରେ ଧନୀ ପାବ ଗୋ । ୧ । ସକଲି ଉପାସୁ ତୁମି, ମହା ଅପରାଧୀ ଅମି, ସହଜେ କିଶୋରୀ ଯମାଶୀଳା । ରହୁବେ ପ୍ରାନ ଅମାର, ଧନୀ କୋଧ ହବେ ଦୂର, ଏଇବୁଦ୍ଧି ଦବେ ହଯାଁ ଅଲା ଗୋ । ବୃନ୍ଦେ ଗୋ । କି କହୁବ ଅମାର କର୍ମବାଧା । ଦଅ ଗେଲ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ରାଧା ଗୋ । ୨ । ଶୁନିତେ ବନଦେବତୀ, ହୃଦେ ପଦ୍ମମାଚି ସ୍ତୁତି, ଦୈବେ ଅସି ମିଳିଲ ସେଖାନେ । ହେଇ ଶ୍ୟାମ ତଡ଼େନ, ପ୍ରନାମି ଦେବୀ ଚରନ, ପଦୁନେଶ୍ୱୈ ଅଶ୍ରୁ ଥନ ଥନ ସେ । ମୋହନ, ବସେ ହେଇ ଦୁଃଖି ଭଗବତୀ, ବୃନ୍ଦା ସବ ଶବବେ ଝଟିତି ସେ । ୩। ବୃନ୍ଦା ମୁଖେଁ ଦେବୀ ଶୁନ, ବୋଲେ

ଶୁନ ଗୀଳମନ, ତୁମିତାର ସେ ତୁମାର ପ୍ରାନ । ବପରକପେ ମହାମାନ, ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ଅଲପନ, ଏ ସବ ପ୍ରଣୟ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ହେ । ମୋହନ, ଅନୁକୂଲତେ ଅନୁକୂଲ ଅଛେ, ମୋଦ ଇନ୍ଦୁ ହୃଦେ ହେବେ ପିଛେ ହେ । ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଓପନ ପଢ଼ି, ପଷିପଡ଼ ମୃଗ ଲକ୍ଷି, ସନ୍ତାପ ଜର୍ଜର ମର୍ମ ମାଟେ । ଦେବା ତୁମି ଦାଅ ଦାନ୍, ଫେଡ଼ ଏର ଅଭିମାନ, ରସମୟୀ ହୁଷିକେଶ କାଯେ ଗୋ । ଦେବୀ ଗୋ, ତୁମାରେ ସବଂବା ଅମି ସେବ, ଦବେ ଆମାର ପରାନ ବାଞ୍ଚବା ଗୋ । ୫ ।

ଊହା ।

ଶ୍ୟାମମୁଖୁଁ ଏହା ଶୁନ, ଛଟବ ବୋଲେ ବୃନ୍ଦା ବାଣୀ । ୧ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନହେ ମୋହନ, କୋପଣା ରତନ, ବହୁଛେ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ମାନ ହେ ।
ତୁମାର ଲଚିଯୁଁ, ଯତ କାଲଦ୍ରବ୍ୟ, ସବ ମାନେ ହୁତାନେ ହେ ।
ନାଥ ଏର ବୁଦ୍ଧି ଧର, ସବ ସଖିରେ ବିନୟ କର ହେ । । ୧ ।
ସମସ୍ତ ଯାଚିନ୍ମୋଁ, ପ୍ରସଙ୍ଗେର ବଶେ, ଅବା କୁନ କୁନ ବେଲ ହେ ।
ନାଗ ନାଗରୀର, ପ୍ରକୋପ ଫନାତେ, ପଢ଼ବେ ମନ୍ତ୍ରର ଧୂଲି ହେ ।
ଶୁନ ମୋହନ ଉଦ୍ଦେଗେ, ଗେଲ ଲଲିତା ମନ୍ଦିରେ ବେଗେ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରିୟ ମର୍ମ ସଖା, ଶ୍ରୀମଧୁମଙ୍ଗଲ, ସଙ୍ଗେ ମାତ୍ର ଏକା ଅଛେ ହେ ।
ମାଟେଁର ସମୟେ, ହଇୟୁଁ । ସଭୟେ, ମିଲିଲ ଲଲିତା କାଛେ ସେ ।
ମଧୁ ଏମନ କହିଲ, ସୁଧା ଫିଙ୍ଗି ମଧୁପାନ କୈଲ ହେ । ୩ ।
ଅବେ ତାପ ବଶେ, ମଦନ ହୁତାଶେ, ବାଞ୍ଚିବ ନାହିଁ କାହ୍ନାଇ ଗୋ ।
ତୁମି ସାହା ହୟ, ଧନୀକେ କହୟ, ପ୍ରାନ ରଖ ପ୍ରାନସହ୍ଣ ଗୋ ।
ଦନ୍ତେ ତୃନ ଧରିଁୟା ଯାବ, ରାଇ ଚରନେ ଚୁଲ ଲୁଟାବ ଗୋ । ୪ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନତେ ଲଲିତା, କହେ ଭର ଶନ୍ତା, ଆମାକେ ନାହିଁକ ବାଧି ହେ ।
ଯାର ଲଟି ଅବେ, ଯମୁନାର ଜଲ, ମୁଛୁଛିଲ ରସନାଧି ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ଅବାର ସଖୀରେ କହ ହେ । ୧ ।
ପଢ଼ଆଁ ବାଢ଼ଅ, ସତିୟାଁ ଯାଇଛେ, ମନୋହ୍ରା ନାକରେ କୋଧେ ହେ ।
କୃଷ୍ଣାରଦ ଶବ୍ଦେ, କର୍ଣ୍ଣକେ ମୁଦଇ, ମହାଅଭିମାନୀ ରାଧେ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କହହ, ତୁମି ବିଶାଖା ସଖୀରେ କହ ହେ । ୨ ।

ପୟାର ।

ଲଲିତାକେ କହେ ଶ୍ୟାମ ବିନୟ ବଚନ, କେମନ ରମଣୀମନ ତେଜବେ

ଗୁମାନ ଗୋ । ରସନାଥ ଷପାନାଥ କୃପାନାଥ ବଟେ, ଅମାର କୁଦୈବ ଦୋଷେ ଅପୂର୍ବ ପ୍ରକଟେ ଗୋ । ୨ । ପଦ୍ମ ଭ୍ରମେ ଯଦି ଭୃଙ୍ଗ କୁଟଜକେ ଗେଲ, ତବେ ପ୍ରାନସହ ତାର କୁଥା ହବେ ଭଲ ଗୋ । ୩ । କଳ୍ପନା ତରୁତେ ଯବେ ନାରଣ ଫଲଲ, ତାତେର କି ବୋଲିବ ଅମାର ଏ ମନ୍ଦ କପାଲ ଗୋ । ୪ । ସଖୀମାଙ୍କେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତୁମି ବନ୍ଧୁ ତୁମାର ବସ, ଶୀଘ୍ରମୁତେ ଜାନାଇୟାଁ ଷମାକର ଦୋଷ ଗୋ ।

ପୟାର ।

ଶ୍ୟାମେର ବିନୟ ବାକ୍ୟେ ଲଲିତା ଅଚଲ, ବେନାକରେ ବେନାକର୍ଣ୍ଣ ଛୁଇଁଅ ଚଞ୍ଚଲ ହେ । ୧ । ଗୁଣ ମାନ ଅଗ୍ନି ଜ୍ୱଲେ ପ୍ରବଲ ହଇତେ, ତୁମାର ବିନୟ ଘୃତ ଦେବା ଧାବ ତାତେ ହେ । ୨ । କୃକାରାଧ ଶଦେ ଯେନ୍ତ୍ର କର୍ଣ୍ଣକେ ମୂଦଇ, ଅପନା କେଶକେ ବିଷସମ ଯେ ମାନଇ ହେ । ୩ । ନୀଲବାସ ନୀଲ ବସନ କାଜଲ କସ୍ତୁରୀ, ମାନିନୀ ମାନ୍ୟାଛେ ସୃଖେ ହୁତାଶନ ପରି ହେ । ୪ । ନାହଏ ଗ୍ରହନ ନବ ଇନ୍ଦୀବର ମାଲ, ଖଦର ଯୋଗୁଁ ଚର୍ବନ ନାକରେ ତାମ୍ବୁଲ ହେ । ୫ । ସାକ୍ଷାତେ ତୁମାର କଥା କେବା ଜାନଇବ, ତୁମାର ଲାଗିଯାଁ ଦୁଃଖୀ ହେଛେ ସଖୀସବ ହେ । ୬ । କେଶ ଜ୍ରିସିରବାଟେ କେବା ମାଡରଞ୍ଜେ, କେବା ସିଲେ ଜଲସିଞ୍ଚେ କେବା କଟନ ବଞ୍ଚେ ହେ । ୭ । କୁନତରେ ଭୋଗ-ବାଞ୍ଛା କରୁନାହିଁ ତାର, ଅବନୀ ଦର୍ପନ ଗ୍ରହି ବସିଛେ ଅଧୀର ହେ । ୮ । ଏକାକୀ କହିଯାଁ ଅମି ଜାନାଇତେ ନାରେ, କହନାଥ ସବସଖୀ ସବ ମଞ୍ଜରୀରେ ହେ । କୁନ କୁନ ପ୍ରସଙ୍ଗତେ ତୁମାର ଭାଗ୍ୟବଲେ, ସମୟ ଜାନିୟାଁ ଅବା ଜିଜ୍ଞାସି ସକଲେ ହେ । ୧୦ ।

ଯଥାରାଗ ।

ତବେ ଶ୍ୟାମଘନ, ସଖା ସାଥେ ପୁନ, ମିଲିଲ ବିଶାଖା ପାଶେ ହେ ।
ଅକୁଲ ବର୍ଦ୍ଧନେ, ବିନୟ ବଚନେ, ନାଗର ନରେନ୍ଦ୍ର ଭାଷେ ହେ ।
କାମଶରେ ହୟାଁ ଖିନ୍ନ, ନେଣ ଦ୍ୱୟ କରେ ଅନ ଅନ ହେ । ୧ ।
ବିଶାଖା ବୋଲଇ, ଶୁନହେ ନାଗର, ସୁରତ ବାହୁଲ୍ୟ ଭାଲେ ହେ ।
ଯତ ଚିହ୍ନ ଅଙ୍ଗେ, ଭୂଷନ କରିଲେ, ସେ ଶୋଭା ଦେଖିଛେ ଡୋଲେ ହେ
ଯେଇ ଯାର ଅଟେ ପ୍ରୀତ, ସେକି ହବ ଏମନ ରୀତ ହେ । ୨ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଯେମନ ଅକୁଲ, ବର୍ଦ୍ଧନ ବଚନ, ଶୁନତେ ରହୁ ସେ ଗୀର ହେ ।
ତୁମାର ଲାଗି ଅମାର ରସବତୀ ରାଧେ, ତେଜଲ ଯମୁନା ନୀର ହେ ।
ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଅମାର, ସେହ୍ୱଦନୁ ନାହିଁ ଖଟିବାର ହେ । ୩୧ ।

ତମିସ୍ରା ହେଉତେ, ଜଳଇ ଅନ୍ତର, ନାରକ୍ତରେ କୋପ ଭର ହେ ।
ତୁମାର ଲାଗି ଧନୀ ସାଞ୍ଜେର ସମୟେ ବାହାର ନାହଏ ପୁରୀ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ଅବର ସଖିରେ କହ ହେ । ୩୨ ।

ଦୁହା ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ ନୀଲମନ, ବିଶାଖାରେ ବୋଲେ ବାଣୀ । ୩୧ ।
ଶୁନଗୋ ପ୍ରାନସଙ୍ଗିନୀ ଧନ ଦୁର୍ଜୟ ମାନିନୀ । ୩୨ ।
ଆମି ଅପରାଧ କୈଲ, ତାରେ ଅତ ଦୁଃଖ ଦିଲ । ୩୩ ।
ଆମି ହୈଲ ମହାଦୁଃଖୀ ତୁମି ତାର ମର୍ମ ସଖୀ । ୩୪ ।
ଧନୀର ପଦ କମଲେ, ଶରନ ପଶିବ ବଲେ । ୩୫ ।
ଶରନ ବତ୍ସଲ ସେଇ, ଶରନ ରାଖିବ ସେହୁ । ୩୬ ।
ଅଛେ କ୍ଷମାନିଧି ଗୁନ, ଦୟାଶୀଲ ପ୍ରାନଧନ । ୩୭ ।
ତୁମି ଲୟାଁ ଯାୟ ମୋରେ, ଭେଟାଅ ଧନୀ ଛାମୁରେ । ୩୮ ।
ପାଦଦୋଷେ କେବା କର ଛେଦଛେ କହ ନାଗର । ୩୯ ।
ଅପେ ଜିହ୍ୱା ଛେଦ ଯଦ, କେ ହଇବେ ପ୍ରତିବାଦୀ । ୪୦ ।

ଦୁହା ।

ଶୁନତେ ବିଶାଖା ଆଲି, ବୋଲେ ଶୁନ ବନମାଲି । ୧ ।
ଚତୁରାଲି ଛାଡ଼ ଶ୍ୟାମ, ଆମାରେ ନାହିଁ ଏ କାମ । ୨ ।
ଯେବା ଯେଇ କର୍ମ କରେ, ଅନେକେ ଭୁଞ୍ଜିତେ ପାରେ । ୩ ।
ବନ୍ଧୁ ମାନସିନ୍ଧୁ ତଟେ, ଘୋଟିଛେ ପ୍ରଲୟ ବାଟେ । ୪ ।
ଲଙ୍ଘିବ କେମନି ତରେ, ଭେଟିବ ଲୟାଁ ଛାମୁରେ । ୫ ।
ଏଇ ସାଁଝେର ସମୟେ, ମନ୍ଦିରୁ ବାହାର ନୟେ । ୬ ।
ତମିର ହେଉତେ ଯାର, ଅକୁଲେ ଜଲେ ଅନ୍ତର । ୭ ।
ଶୁକ ସାରୀ ବାଣୀ ଶୁନି, ବଜ୍ରାଘାତ ସମ ମାନି । ୮ ।
ସଦା କ୍ରୋଧେ କମ୍ପମାନ, କହିତେ କେବା ଭାଜନ । ୯ ।
ସଖି ମଞ୍ଜୁଘୋଷାଦି ସବେ, ସନ୍ତତ ବର୍ତ୍ତିଛେ କ୍ଷୋଭେ । ୧୦ ।
ଯାୟ ହେ ନାଗର ଯାୟ, ତୁମାକେ ହେଉତେ ଭୟ । ୧୧ ।
ସକଲ ସଖୀରେ ବୋଲ, ଏକନେ ଉପାୟ ଭାଲ । ୧୨ ।
ତୁମାର ଦଶା ତାର କ୍ରୋଧ, ଯା ଅବେ ସବାରେ ବୋଧ । ୧୩ ।
ଶୁନିୟା ମୋହନ ରାୟେ, ସେଖାନୁ ଚଲିୟାଁ ଯାଏ । ୧୪ ।
ମିଲି ଚନ୍ଦ୍ରା ସଖୀ ପାଶ, ସଖା ସନେ ପୀତବାସ । ୧୫ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁଣି ବେଣି ଜଣା, ଚନ୍ଦା ପାଶେ ମିଳି, କହୁଛନ୍ତି କହଲ ସେଇ ହେ ।
ତୁମାର ଲାଗି ଆମାର, ନୀଳବାସ ସେବା, ସେହୁଦନୁ ଆଉ ନାଇ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ଅନେ ସଖୀ ପାଶେ କହ ହେ । ୧ ।

ଝୋଲ ।

ଚନ୍ଦା ମୁଖ ହେର, କହେ ବଂଶୀଧାରୀ, ଅଗୋ ପ୍ରାନସଖି ଶୁନ ଗୋ ।
ଘନରସ ବିନେ ମୃଗକ ବାଞ୍ଛେ କି, ତୃକେଲେ ଗଙ୍ଗାଜଲ ପାନ ଗୋ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ବିନେ ଚକୋରେର, ଅନେ ପ୍ରମୋଦ ବାଢ଼େ କି ତାର ଗୋ ।୧।
ଯଦି ଦୋଷ ଜାନି, ଦଣ୍ଡ ଦେ ବଧିଲେ, ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଅଛେ ଆର ଗୋ ।
ଅମିତ ବାତୁଲ, ଚେଷ୍ଟା ଅଚପଲ, ଧନୀ ଗୁନନିଧି ସାର ଗୋ ।
ଦାସ ଜନା ସଦା ଦୋଷୀ, ପ୍ରଭୁ ସହଜେ କରୁଣାରାଶି ଗୋ । ୨ ।
ବନ୍ଧୁର ସମ୍ମୁରେ, ବିନୟ ଅମାର, କହିଯ ସଜନୀବାରେ ଗୋ ।
ଗାଲି ଦେଛେ ଭାଲ, ଆଲି ତୁମି ତାର, ବାଲିଶ ସଙ୍କୋଧବରେ ଗୋ ।
ଆମି ଧରିଂୟା ତୁମାର କର, ତୁମି ଏଇ ନିବେଦନ କର ଗୋ । ୩ ।
କର ଅଙ୍ଗୀକାର, କୈଲ ପାଉବାର, କେମନ ମୁଞ୍ଚିବେ ମାନ ଗୋ ।
ଅଙ୍ଗୀକାରେ ହର, ଭଖିଲ ଗରଲ, ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେର ଉପକାରେ ଗୋ ।
ସଖି ଦେଖ ଚନ୍ଦ୍ରମାଚେ, ସଦା କଲଙ୍କ ବହିଛେ ଅଙ୍କେ ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର ।

ଚନ୍ଦା ବଲେ ଓହେ ଶ୍ୟାମ ଚନ୍ଦପକ୍ଷୀ ଆମି, କହ କହ କୁନତରେ ହୈବ ବନଗାମୀ ହେ । ୧ । ରାଈ ମାନଦନକର କରେ ଜଲିଂୟାଯାବ, ତୁମାର କାଯକେ ଆମି କେମନେ କରବ ହେ । ୨ । ତୁମାର ଲଗି ନୀଲବାସ ସେବା କେ ମୁଞ୍ଚିଲ, ତୁମାର ରୂପପଟେ ସବ ଚନ୍ଦନ ଲିପିଲ ହେ । ୩ । କସ୍ତୁରୀମଞ୍ଜରୀ ନାମ ତ୍ଵଦଲାର ଦଲ, କର୍ପୂରମଞ୍ଜରୀ ନାମ ସବାରେ ଡାକଲ ହେ । ୪ । ବିନୋଦନୀ ବୋଲାଇଛେ ତୁକାର ପ୍ରଥମେ, ଆପନି ଡାକଲ ଗୌରମଞ୍ଜରିକା ନାମେ ହେ । ୫ । ଆମି ଖମ ନଚ୍ୟେ ତବ ଦୁଃଖ ଜାନାଇତେ, କି ଜାନି କି ହବେ ସବ ସଖି ଉପାୟେତେ ହେ । ୬ । ଶୁନିୟା ନାଗରବର ଶୀଘ୍ରେ ଗେଲ ଚଲି, ଚମ୍ପକଲତିକା ପାଶେ ସଖା ସାଥେ ମିଲି ହେ । ୭ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନି ସଖା ସାଥେ, ଚମ୍ପକଲତାକେ, କହୁଛେ କହଲ ତାରା ହେ ।
ସେହୁଦନୁ କୃଷ୍ଣ, ଶ୍ରମର ଆମାର, ନା ହଏ ଏକରେ ଧରା ଗୋ ।

ତବେ ଉପାୟ କରନ୍ତ, ତୁମି ଇନ୍ଦୁରେଖା ପାଶେ ଯାଅ ହେ । ୯ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଚମ୍ପକ ଗନ୍ଧସୁବାସ, ଚମ୍ପକଲତିକା ପାଶ, ଚଞ୍ଚଳ ବାନ୍ତଅ ସୁକୋମଳ । ବନ୍ଧୁର ବିରହାନଳ, ଅନ୍ତର ଅମାର ଜଳେ, କହ ହବେ କେମନ୍ତ ଶୀତଳ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଧନୀ ଅଭିମାନ ଘୁଞ୍ଚାଇବ, ତ୍ଵରତରେ ମୁଖଁ ବଞ୍ଚାଇବ ଗୋ ।୧। ଚନ୍ଦ୍ରାକର ଚଣ୍ଡକର, ମଳୟ ଲଗି ସମୀର, ବାଜୁଛି କୁନ୍ତର ଘାତ ମାନ୍ତ । କିଶୋରୀ ନାମ ମନ୍ତ୍ରର, ଜପନ୍ତ କରେ ନିରନ୍ତର, ଅଛେ ଏ ନିଲଜ ପ୍ରାଣଖାନ୍ତ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଅମିତ ସହଜେ ଅତ ଦୀନ, ଦାନ ଦେବେ ବନ୍ଧୁ ମାନଧନ ଗୋ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ୟାମ ବାକ୍ୟେ ହେନକାଳେ, ଚମ୍ପକଲତିକା ବଲେ, ଶୁନ ଓହେ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମଲ । ହେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ଭ୍ରମର, ସର୍ବଦା ସେବା ଅମାର, ତୁମାର ଲାଗି ବନ୍ଧ ହେଲ ହେ । ମୋହନ, ଅମି କୁନ ବ୍ୟକ୍ତ ଜାନାଇତେ, ତୁମି କି ନା ଜାନ ଭାଲମତେ ହେ ।୧। ନୀଲମନ୍ତ ଶିଳ ଯତ, ଯତ ଛିଲ ମରକତ, ସକଲି ଫେଲାୟୁଁ ଢଲ ଜଲେ । ଶୁନିତେ କୋକିଲ ବାଣୀ, ସୁମରଇ ଜଇମୁନି, କୋଧଭରେ ଚେତନା କେ ଭୁଲେ ହେ । ମୋହନ, ମଣ୍ଡିଛେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚୁଡ଼ କରେ, ବସନ୍ତ କାହିଲି ଅଛେ ଭରେ ହେ ! ୨ । ଅହେ ହେ ଚନ୍ଦ୍ରକରୁଲ, ସବସଖୀ ପାଶେ ଚଲ, ସକଲ ଉପାୟେ କର କାର୍ଯ୍ୟ । ତୁମାର ସୁଭାଗ୍ୟଛିଲେ, ମାନ ଲେଉ ତଥିଗିଲେ, କି ପାମଯୀ କି ପାଦବେ ଅଜ ହେ । ମୋହନ, ଚଞ୍ଚଳ ଗମନ କର ଅବେ, କି ଜାନ କେମନ୍ତ ଯୋଗହବେ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନ ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ, ଇନ୍ଦୁରେଖା ପାଶେ, ବଚନ ରଞ୍ଜିତେ ରଞ୍ଜି ହେ ।
ତୁମାର ଲଗି ଅମାର, ଦରପନ ସେବା, ସେହିବନୁ ଅଛେ ମୁଞ୍ଜି ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହେ, ତୁମି ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟାପାଶେ ଯାଅ ହେ । ୧ ।
ଶୁନୟୁଁ । ଚମ୍ପକଲତା ବାଣୀ, ସଖିସାଥେ ଲୟୁ ନୀଲମନି । ୧ ।
ଶୀଘ୍ରେ ମିଳି ଇନ୍ଦୁରେଖାପାଶ, ତବେ ଚଞ୍ଚଳ ମୃଦୁଲ ମଞ୍ଜୁଭାଷ ।୨।
ଇନ୍ଦୁରେଖା ମୁଖହେର, କହଇ ମୁରଲୀଧାରୀ । ୩ ।
ଅମାର ପ୍ରାନଧନୀ ରାଈ, ହିଦେ ଅଭିମାନ ଲଈଁ । ୪ ।
ଦଗ୍ଧେ ମଦନଶରେ, ଭାସାୟୁଁ ସନ୍ତାପ ନୀରେ । ୫ ।
ଦୁର୍ଦ୍ଦୈବ କପାଲ ଦୋଷେ, ମନ୍ଦନ ହଇଛେ ରୋଷେ । ୬ ।

ତୁମି ତାର ଶ୍ରୀମୁଖରେ ନିବେଦନ କର ବାଟରେ । ୭ ।
କ୍ଷମାକର ଅବେ ଦୋଷ, ଅମି ତାର ନିଜ ଦାସ । ୮ ।

ଝୋଲ ।

ଶ୍ୟାମେର ବିନୟେ, ଇନ୍ଦୁରେଖା କହେ, ଶୁନ ଓହେ ବଂଶୀଧର । ତୁମାର ଲାଗିୟାଁ ଦରଶନ ସେବା, ଅମାର ହଇଲ ଦୂର ହେ । ମୋହନ । ୧ । କୁନ-ମତେ ଅମି କହବ ତାହାକେ, ସମ୍ମୁଖେ ଯାଇତେ ନାରେ ହେ । ଗତ ରାତି ସାତ, ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ଶ୍ରୀମତୀ, ଅନ୍ତରତେରେ ସ୍ଫୁରେ ହେ । ମୋହନ । ୨ । ଶ୍ୟାମଲ ସଖୀର, ସଙ୍ଗ ଉପେକ୍ଷିୟାଁ, ଶ୍ରମୁଖେ ଅବନୀ ଲଖି ହେ । ଅଶନ ବସନ, ଭୂଷନ ଦୂଷନ, ମାନିଛେ ଅଜାନୁ ସୁଖି ହେ । ମୋହନ । ୩ । ଦମ ଦମ ଶ୍ବାସ, ଗମ ଗମ ନିସ୍ପନ୍ଦ, ବିଷମ ବିଷୟ ସବ ହେ । ପରମ ଦୟାଳ, କରମକେ ମାନି, ବିରଜ ପ୍ରନୟ ଭାବ ହେ । ମୋହନ । ୪ । ସରସ ହୃଦୟା, ମହା ସୁହୃଦୟା, ମହାକୋଧେ ଜର ଜର ହେ । ମହା ରଙ୍ଗଭାଙ୍ଗି, ଛାମୁରେ କହୁଛେ, ଅମି କି ସମର୍ଥ ଉତ୍ତର ହେ । ମୋହନ । ୫ । ସବ ସଖୀ ମିଲି, ଉପାୟ ରଚନେ, କଖନ ବା ହବେ ଭାଲ ହେ । ସଭାରେ କହିଲ, ଅଞ୍ଜନ ଚଲିଲ, ଚକନ କାଜଲ କାଲ ହେ । ମୋହନ । ୬ । ଶୁନି ବାନୀ ତାର, ଶ୍ରୀଗିରିଧର, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ପାଶେ ଗେଲ ହେ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଶ୍ରୀନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ, ନିଜଦୁଃଖ ବିବରିଲ ହେ । ମୋହନ । ୭ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନ ବ୍ରଜାନନ୍ଦ, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ପାଶେ ନିଜ ଦୁଃଖ ବିବରିଲ ହେ ।
ସେ କହେ ତୁମାର,ଲାଗିୟାଁ ଅମାର, ଉମ୍ବିକା ପାଶୋରିଲ ହେ ।
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ରଙ୍ଗଦେବୀ ପାଶେ ଯାୟ ହେ । ୧ ।

ପୟାର ।

ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ମୁଖ ହେରି କହେ ଶ୍ୟାମଘନ, ପ୍ରାନେଶ୍ବରୀ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ହୃଦେ ମହାମାନ ଗୋ । ଦୋଷ ବିନି ରସମୟ ହେମଗତ ହୈଛେ, ନିଜ ଜନେ ପରପର କେବଲ ମାନିଛେ ଗୋ । ମାନବତୀ ନାରୀ କାର ନା ରହଇ ଜ୍ଞାନ, ଅମାର ପରାନ ଅଛେ ଧରି ତାର ଧ୍ୟାନ ଗୋ । ୩ । ସ୍ବପ୍ନେ ହେରିନାହିଁ ଯାର ଭୂଭଙ୍ଗି କୁଟିଲ, ସେ ହୃଦୟ କଦାଲୟା ନିର୍ଦ୍ଦୟ କୁଟିଲ ଗୋ । ତୁମି ତାର ମାନ୍ୟମୟୀ ଦୈନ୍ୟ ଅମାର ଯେନ, ଯାୟାଁ ସମ୍ମୁଖେ ଯା କହ ଏହ ନିବେଦନ ଗୋ । ୫ ।

ପୟାର ।

ରଙ୍ଗହୃୟାଁ ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା କହେ ନାଥ ଶୁନ, ତୁମାର ଲାଗି ପାଶୋରିଲ ଉମ୍ବିଛବାଦନ ହେ । ଏକଦିନେ ବୀନାଯନ୍ତ ଲୟାଁ ପାଶେ ଗେଲ, ସୁସ୍ବରେ

ଢାମୋଦରଙ୍କ ଅନ୍ନପନ ହୋଇ ହେ । ୨ । ଘନଶୋଭା ହେବ ଏକଚନ୍ଦ ଗାନରଣ୍ଠି, ଓହେ ଘନଶ୍ୟାମ ତୁମାର ହ୍ରତ ମନେ ପାଣ୍ଠି ହେ । ୩ । ପଦଣ୍ଡକ ମଦନରେ ଯେତ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲ, ଆମାର ବଦନେ ଏକବଟି ନା ହେରଲ ହେ । ୪ । ଏମନ୍ତ ଜନାକେ ଆର କହବ କେମନ୍ତ, ତୁମି ତ କେବଲ ଶଠ ଧୂର୍ତ୍ତ ଶିରୋମନୀ ହେ । ୫ । ଅବେ ଯାଅ ସର୍ବସଖୀ ଉପସଖୀ ଛାଛେ, ସବାର ଉପାୟ ବଲେ କିବା ଭଲ ହେଉଛେ ହେ । ୬ । ଏହ୍ର ବାଣୀ ଶୁନି ଶ୍ୟାମ ତଖନ ଚଲିଲ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ସନ୍ନିଧିରେ ସଘନେ ମିଲିଲ ହେ । ୭ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଶୁନିଯାଁ ମୋହନ ରଙ୍ଗଦେବୀ ପାଶେ, ଦୁଃଖ କରେ ନିବେଦନ ହେ ।
ସେ କହେ ତୁମାର ଲାଗିଯାଁ ଆମାର, ସେହ୍ନବଦନ୍ ନାହିଁ ଗାନ ହେ ॥
ତବେ ଉପାୟ କରହ, ତୁମି ସୁଦେବୀର ପାଶେ କହ ହେ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଦୁଃଖେ ରଙ୍ଗଦେବୀପାଶେ, ମଦନମୋହନ ଭାଷେ, ସଖୀ ଅମି କର୍ମ ହୀନଜନା, ଅମାକେ ସାହା ହଇବେ, ଧନୀ ମାନ ତଆଗିବେ, ଏବେ ତୁମି ଏମନ୍ତ ମନ୍ତନା ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଅସାହ୍ର ଜନାକେ ସାହାହେଲ ତାର ସୁମଙ୍ଗଲ ସବକାଲେ ଗୋ । ୧ । ବିନୋଦନୀ, ଅମାର ମନ, ବିନୋଦନୀ ଦୁନୟାନ, ବିନୋଦନୀ ଅମାର ପଞ୍ଚଭୂତ । ବିନୋଦନୀ ଅମାର ତନ, ରାଈବିନୋଦନୀ ବିନୁ ଅଶନ ବସନ ବିଷମତ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ କେମନ୍ତ ଲଭିବ ଅମି ତାରେ, ଏମନ୍ତ ଉପାୟ କହ ମୋରେ ଗୋ । ୨ । ଯାହାଁ ଯାହାଁ ଦୃଷ୍ଟି ଫିରେ, ତାହାଁ ତାହାଁ ରାଈ ସ୍ଫୁରେ, ଅଧ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦଗବଦଗତେ ଗୋ । ଜଲ ମୀନ ସମତୁଲ, ବାଢେ ଦଗୁନ ଅକୁଲ, ଜନ୍ଦନ ଉଡ଼ିଯାଁ ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ, ଧନୀର ଅଧର ସୁଧାପାନେ, ନାଘୁଞ୍ଚେ ସନ୍ତାପ ବିଷ ଅନେ ଗୋ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରଙ୍ଗଦେବୀ ବୋଲେ ବାଣୀ, ଶୁନ ହେ ମୁରଲୀପାଣି, ଅପେତ ଅର୍ଜିଲ ଏହ୍ର ଦଶା ହେ । ଜଗତ ନାଶାଗତେ, ଲତା ନିକୁଞ୍ଜ ପୁରତେ, କରଲ ଯେମନ ଲୋକହସା ହେ । ମୋହନ, ତୁମି ତ ଭ୍ରମର ଷୁଧାତୁର, ପରାପର ନାହିଁକ ବିଗ୍ଭର ହେ । ୧ । କର୍ପୂର ଚନ୍ଦ୍ରମା କୁନ୍ଦ, ସଖୀଆଦ ଶ୍ୱେତବୃନ୍ଦ, ନାଚହ୍ନିଲ କେଇ କୁନହଏ । କର୍ପୂର କାର୍ପାସ ଏକ, ରାଖୀବ ଯଦ୍ର ବିବେକ, କହ ତବେ କର କି ଉପାୟ ହେ । ମୋହନ, ଧନୀର କିଦୋଷ ଅଛେ ଇଥେ, ଗୁରୁତର ଗୁମାନ ଜନ୍ମିତେ ହେ । ୨ । କହ୍ରତେ ଅବେ ଅମାର, ନାହ୍ରକ ବୁଦ୍ଧି ବିଗ୍ଭର, ରସନିଧି

ସନ୍ନିଧିରେ ଅର । ତୁମାର କାଟିସ୍ୱାଁ ହେନ, ଲଳିତ ନବୀନ ଗାନ, ନିଜ ସେବା ହଇଲ ବନ୍ଧୁର ହେ । ମୋହନ, ସବ ସଖୀ ମଞ୍ଜରୀରେ ବୋଲ, ସକଲ ଉପାସ୍ୱେ ହବେ ଭାଲ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ.

ଶୁନସ୍ୱାଁ । ନାଗର, ସୁଦେବୀର ପାଶେ, କହଲ ଅନ୍ତର ଦୁଃଖ ହେ
ସେ କହେ ସେ ଦନୁ, ଗଲନ ଅମାର, ଲଲିତ ନବୀନ ସୁଖ ହେ ।
ଶୁନ ଶୁନ ଓହେ ଶ୍ୟାମ, ମୋହ ତହୁଁ ଶୁନ ଏ ମରମ ହେ । ୧ ।

ଉହ୍ଲାଁ ।

ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖା ସମସ୍ୱେ, ଧରଛିଲ ତୁମାର ଗାସ୍ୱେ । ୧ ।
ନାଥ ରତିରସ କାନ୍ତା ସନେ, ଦଂଶନ ଘାତ ବଦନେ । ୨ ।
ଯେ ନିତ୍ୟେ ମଧୁପିଅଇ, ସେକ ଅଙ୍ଗେ ବୋଲିହୋଇ । ୩ ।
ନାଥ ରବିସୁତା ଜଲେ ଯେଇ, ସ୍ନାନ କରତେ ନା ଯାଇ । ୪ ।
ନାଥ କାଲବରନ ତେଜିଛେ, ଅମି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଶୁନିଛେ । ୫ ।
ନାଥ ତଥାପିହିଁ ଦୃଢ ରସେ, କଭୁଁ ଚଇଲ ନା ମିଶେ । ୬ ।
ନାଥ ବିଷମ ହଇଛେ ମାନ, ନିରତେ ହଏ ବର୍ଦ୍ଧନ । ୭ ।
ନାଥ ନଦୀବାଢ଼ିଂୟା ବାଲୁକାରେ, ବନ୍ଧ କି କରତେ ପାରେ । ୮ ।
ନାଥ ଅମାର ଉପାସ୍ୱ ଯେଇ, ହବେ ତାହା କହବଇଁ । ୯ ।
ନାଥ ଅବେ ଉପାସ୍ୱ କରହ, ତୁମି ରୂପମଞ୍ଜରୀରେ କହ । ୧୦ ।

ଝୋଲ ।

ଶୁନିସ୍ୱା ନାଗର, ଗେଲ ଶୀଘ୍ରତର, ସୁଦେବୀ ସଖୀର ପାଶ ହେ ।
ସଖା ସାଥେ ଲସ୍ୱାଁ, ବନସ୍ୱ ଭରସ୍ୱାଁ, ରଅିଲ ମଞ୍ଜୁଲ ଭାଷ ଗୋ ।
ଶୁନ ଶୁନ ପ୍ରାନ ସଖି, ଅମି କେବଲ ପରମ ଦୁଃଖୀ ଗୋ । ୧ ।
ରାଧା ରସବତୀ, ମୋରେ କୋପମତି, ହଇଛେ ମୋରେ ନିର୍ଦ୍ଦସ୍ୱା ଗୋ ।
ତୁମାର କୃପାତେ, ଅମାକେ ମିଲିବ, ପ୍ରାନଧନୀ ପଦଛାସ୍ୱା ଗୋ ।
ତୁମି ତାର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ, କର ମାନିନୀ ମାନକେ ଭଙ୍ଗ ଗୋ । ୨ ।
ଧନୀ ସ୍ନେହ ଧନେ, ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ ଲସ୍ୱାଁ, ଭବନାବ ମାଝେ ଭର ଗୋ ।
ଲଭ ଲେଭ ଆଶେ, ଅଶାନଦୀ ମାଝେ, ଅନଲ ବ୍ୟାପାର କର ଗୋ ।
ଲାଗି ଦୈବ ବାତାସ, ଅଶା ନଉକା କୈଲ ବିନାଶ ଗୋ । ୩ ।

ଝୋଲ ।

ସ୍ନେହ ଧନ ଗେଲ, ଦରଦ ହଇଲ, ନିଲ ଉପବାସେ ଦିନ ଗୋ .

ଧନୀ ଓଷ୍ଠ ସୁଧା, ପାନେ ଯାବେ କ୍ଷୁଧା, ତୁମ୍ଭେ କର ସନମାନ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ବହ ବାରେ, ଆମ୍ଭେ ହାଜର ହେବ ସେବାରେ ଗୋ । ୪ ।
ଶୁଣ ଶ୍ୟାମ ବାଣୀ, ସୁଦେବୀ କହଇ, ତୁମ୍ଭେତ ଚତୁର ବର ହେ ।
କଥାର ଅଳ୍ପେ, ଭଙ୍ଗିର ପ୍ରତାପେ, ସତୀବ୍ରତ ଧ୍ୱସ୍ତକର ହେ ।
ଆମ୍ଭେତ କହବ ଆଉ, ତୁମ୍ଭେ ବଂଶୀ ମୁକୁଟ ସାର ହେ । ୧ ।
ବାଂଶୀ ବାଜାଇଣ, ଧୃତ ହାଜାଇଣ, ରସେ ମଜାଇଣ ନାରୀ ହେ ।
କୁଳେର ବଢ଼ାଇ, ସଘନ ଛଡ଼ାଇ, ଘୃତ ଛଡ଼ା ଫୁଲ ପରି ହେ ।
ଅବଳାର କେତେ ବଳ, କର ଯେତେ ତୁମ୍ଭେ କଳବଳ ହେ । ୨ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କେ ଛଳିଲ, ଯେବେ ଭଲ ହେଲ, ଏକଲି ନୟେ ଏ ବଧୂ ହେ ।
ସକଳ ସଖିରେ କହିଥିଲା ଆଗଲ, ଏହେ ନାଥ ଗୁଣନିଧି ନହେ ।
ଆମ୍ଭ ଉପାୟ କରହ, ତୁମ୍ଭେ ରୂପ ମଞ୍ଜରୀରେ କହ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ

ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ, ଲବଙ୍ଗ ମଞ୍ଜରୀ, ତୁଳସୀ ଏକେ ସ୍ଥଳେ ହେ ।
ମିଳି ବନ୍ଧୁ ଶ୍ୟାମ, ଦୁଃଖ ନିବେଦନ, କଲେ ଏ ହେନ କାଳେ ହେ ।
ତବେ ପଙ୍କଜନା ବସି, ରୂପ ମଞ୍ଜରୀ ମୋହନେ ଭାଷି ହେ । ୧ ।
ଶୁଣ ଶ୍ୟାମରାୟେ, ତୁମ୍ଭ ଦର୍ଶିଭୟେ, ଉପୁଜାଏ ଆମାର ମନେ ହେ ।
ଯାର ନାଗ ବେଣୀ, ମର୍କତ ବଳୟ, ନା କରଇ ଅଭରନ ହେ ।
ତ୍ୟଜି ତିଳକ କସ୍ତୁରୀ, କାନ୍ତ ଯାର ଇନ୍ଦୀବର ହେଉ ହେ । ୨ ।
ତତ୍ପରେ ରୋପିତ, ତମାଲ ଗାଛକେ, ଦନ୍ତରେ ଉପାଡ଼ ଦଲ ହେ ।
ଜନେକ ଅଯୋଗେ, ଦଇବେର ଯୋଗେ, ଘଟନ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ଗଲ ହେ ।
କତ ବଳ୍ପେ ଦୂକେଣୀ, ଭୃଙ୍ଗ ଡରେ ପୁଷ୍ପଲତା ନାଶି ହେ । ୩ ।
ଆପନା କେତେକେ, ନ ହେରଇ କୋପେ, ଅଞ୍ଜନ ଅନଳ ମାନେ ହେ ।
ସାରୀ ଶୁକ ପିକ, ପଞ୍ଜରୀ ଭାଙ୍ଗିଣ, ପିକ ଡାକେ ମୁଦେ କାନେ ହେ ।
କି କହବ ଯେ ନା ଶୁଣେ, ତାକେ କହବ ଏଥ କେମନେ । ୪ ।
ଯେଇ କିଛି ହଏ, ତୁମ୍ଭର ଲାଗିଣ, ତବେତ ବିଚାର କର ହେ ।
ସମୟ ବୁଝିଣ, ହୃଦୟ ଝିଟିଣ, ଲଗିଣ ସବ ସହଚରୀ ହେ ।
କଥା ପ୍ରତିଙ୍କେ ଜୟାଏ, ସବେ ନୈବ ନାଗର ଯାଏ ହେ । ୫ ।
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଅଣା ଅପାଳିକ, ଘନ ଉଦେ ହେବା ଯୋଗ ହେ ।
ବୁଝି ବଂଶୀଧର, ଚଳିଲା ନିକୁଞ୍ଜେ, ଏକଲା ବନ୍ଧୁର ସଙ୍ଗେ ହେ ।
ନବ କିଶୋରୀ ରାଧିକେ, ରଖ ଦୁଃଖ ହରି ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ ଗୋ । ୬ ।

ଦୁହା ।

ତବେ ଶ୍ରୀରୂପମଞ୍ଜରୀ, ତୁଳସୀକେ ସଙ୍ଗକରି । ୧ ।

ପୟାର ।

ଚଳିଲ ଶ୍ରୀ ବୃଷଭାନୁ ନୃପବର ପୁରେ, ମିଳିଲ ଶ୍ରୀମତୀ ପାଶେ ମହାଖେଦ ଭରେ ହେ । ୧ । ଏକାଲେ ଲଳିତା ଆଦି ସବ ସହଚରୀ, ରାଇ ଧନୀ ହେରି ସବେ ହୃଦେ ଦୁଃଖ ଭରି ହେ । ୨ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କେ ବାଟି ଲେପେ ଉଶୀର, କେ କଣ୍ଠେ ମୃଣାଳ ହାର, କେ ପନିର ନୀର ସିଞ୍ଚେ ଶିରେ । କେ କରେ ପାଦ ଚାଳନ, କେ କରେ ଲର୍ଯ୍ୟା ବ୍ୟଜନ, ବାଞ୍ଛେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଶନ୍ତ୍ରାଇରେ ସେ । ସେକାଳେ କେହୁ ମୁକ୍ତା ମାଳ ମୁକ୍ତ କରେ, କେ କୁରରୀ ପରି ବସି ଝୁରେ ସେ । କେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦନ ଗୋଳି, ଲେପନ ନ କରେ ଆଳୀ, ସ୍ଫୋଟକ ଜନମ ହେବା ଡରେ ସେ ॥

ଦୁହା ।

ଓହେ ସାଧୁଜନ ଶୁନ, କିଶୋରୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମାନ । ୧ ।

ଏହା ଜାନି ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ, ଏକାଳେ ମିଳିଲ ଆସି । ୨ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ହେରି ଏ ସବ କଥିତ, ଦେବୀ ଦୁଃଖ ଅକଥିତ, ଶୀଘ୍ରରେ ରାଧା ପାଖେ ଗେଲ । ତୁଳସୀ କସ୍ତୁରୀ ଧନୀ, ବୋଲିଲ ଅଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖି, ଉଠ ଭଗବତୀ ବାଙ୍କେ କେଲ ସେ । ଶ୍ରୀମତୀ, ବଚିତେ ନାରିଲ ଏକେବାର, ପୂର୍ଣ୍ଣଶେଯେ କେଲ ନମସ୍କାର ସେ ।୧। ଆସନ ସୁଚାବା ଦେଭେ, ପ୍ରସନ୍ନମୁଖୀ ଅଗ୍ରତେ, ବସି ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ମୃଦୁହାସୀ। ଆପନା ଦୋଷେ ଆପନି, କାହାକେ ଛେଦହ ପୁନି, ଏ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ହେ ନୟାନ ପ୍ରାନ ବୁଦ୍ଧି ମନ, ତାକେ କର ପର ପର କେନ ଗୋ । ୨ । ତୁମି ଜାନ ଯେ ଦୁର୍ବଲ, ତାକେ କତ ଗୁନେ କେଲ, ବଧି କେଲ ଏମନି ବଧାନ । ତୁମାର ପାଶେ ଦୂତ ଗେଲ, ଜାନି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଏଲ, ନୂପୁର ନିନାଦେ ଶ୍ୟାମଘନ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ତୁମି ବୋଲୋ ତାରେ କୋଲ ଦେଲ, ତୁରିତେ ଚତୁରୀ କୁଞ୍ଜେ ନିଲ ଗୋ । ୩ । କହ ତାର କିବା ଦୋଷ, ସେହେତ ନାଗର ଈଶ, ତୁମାର ତୁଳନା କଥା ନୟେ । ମନ ଦୋଷେ ନାଶ ନେତ୍ର, ନେତ୍ର ଦୋଷେ ନାଶ ଗାତ୍ର, ଅଙ୍ଗୁଳିକ ଦୋଷେ ବାହୁ ଯାଏ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଆମି ମାଗି ସବ ମାନ ଧନ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦବେ ଦାନ ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର ।

ଏ ବାଣୀ କହୁଛେ ଧନୀ ମୁଖପୋଛି ବସି, ତବେ ଅପନା ମନ୍ଦରେ ଚଲେ ପୁର୍ଣ୍ଣମାସୀ ହେ । ୧ । ଏକାଲେ ପ୍ରଦୋଷ-ଶେଷ ସବ ସହଚରୀ, ରୂପମଞ୍ଜରୀଆଦ ମିଲି ସକଲ ମଞ୍ଜରୀ ହେ । ୨ । ପ୍ରିୟା ପ୍ରିୟ ଦୁଃଖ ଯାବେ କୁନ ଉପାୟତେ, କୃଷ୍ଣ ନିବେଦନ ସର୍ବେ ବଗିଚରଆଁ ଚତ୍ତେ ହେ ।

ଡୁହା ।

ତବେ ସବ ସହଚରୀ, ଚଲେ ଯାହାଁ ଶ୍ରୀ କଶୋରୀ । ୧ ।

ପୟାର ।

ବହିଲ ଶ୍ରୀମତୀପାଶେ ମହା ଖେଦଭରେ, ଲଚିତେ ଜାଗିତେ ନିଶି କଣ୍ଠ ନାହିଁ ସରେ । ୧ । ତୁଲସୀ କହିଲ ଲଲିତାର ମୁଖ ହେର, ତୁମି ଏକ କାଥା ବଣ୍ଡ ନିଶି ଯେ ନ ସର ଗୋ । ୨ । ପ୍ରାନେଶ୍ୱରୀ ଦୁଃଖେ ଅମି ଦୁଃଖୀ ହୟୀ ସବେ, କଥାର ପ୍ରସଙ୍ଗେ ନିଶି ହରନ ହଇବେ ଗୋ । ୩ । ବଶାଖାହୁଁ କୃତ ଯୋଗେ ବଦେନ୍ତ ଲଲିତେ, ଶୁନ ଶୁନ ସବ ସଖି ମନଦୟାଁ ଇଥେ ଗୋ । ୪ । କାମପୁରୀ ବୋଲି ପୂର୍ବେ ଏକନଗ୍ର ଛିଲ, ବଦ୍ୟାଧର ନାମେ ଖ୍ୟାତ ତଥି ମହୀ-ପାଲ ଗୋ । ୫ । କାମ ମୋହନର ନାମେ ଏକଇ ସାଧବ, ସେହିନଗ୍ରେ ଗୃହ ତାର ଅଚେ ବୈଭବ ଗୋ । ପରମସୁନ୍ଦରୀ ନାମେ ତାର ମନୋହାରୀ, ଯୁବାଜନ ମନୋରମା ମହା ସୁକୁମାରୀ ଗୋ । ୭ । ତା ପତି କାମ ମୋହନ ଲମ୍ପଟ ଭୂପତି । ତାକେ ଛାଡ଼ ପର ନାରୀ ଲୟାଁ ମାତେ ନିତି ଗୋ । ୮ । ତା ଗୁନ ଜାନିୟାଁ ସେ ମଦନ ପୀଡ଼ା ଭରେ, ପରପୁର୍ବେ ଚତ୍ତେଦୟାଁ ନିଜ ଦୁଃଖ ହରେ ଗୋ । ୯ । ଏକଦନେ ପତି ପତ୍ନୀ ଉଭୟ ସଙ୍କେତ, ବକୁଲ କୁଟିମେ ଅନ୍ୟଅନ୍ୟେ ଅଭି-ମତ ଗୋ । ୧୦ । ପତର ସଙ୍କେତ ନାରୀ ନାରୀର ପୁରୁଷ, ଦୁହାଁ ନ ଅସିଲ ତଥି ଦୁହାଁ ପରବେଶ ଗୋ । ୧୧ । ନିବଡ଼ ଅନ୍ଧାରେ କେହ ଚହ୍ନିତେ ନାରଲ, ଦୁହାଁର ସଙ୍କେତ ଜନା ଦୁହାଁ ବଗିରଲ ଗୋ । ୧୨ ।

ଡୁହା ।

ନିବଡ଼ ଅନ୍ଧାର ଅତି ଘୋରେ, କେହୋ କାହାକୁ ଚହ୍ନି ନ ପାରେ । ୧ ।
ପତିକେ ସଂକେତ କରିୟା ଛିଲ, ଜାନି ଦୁହାଁ ପରବେଶ ହେଲ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଅଙ୍ଗ୍ଲେଷୋଦନ୍ତୁ ଚୁମ୍ବନାଦଦନ୍ତୁ ନଖୋଲ୍ଲେଖାଦନ୍ତୁ ସ୍ମାରଜଃ
ପ୍ରବୋଧାଦନ୍ତୁ ସମ୍ଭ୍ରମାଦନ୍ତୁ ରତାରମ୍ଭା ଦନ୍ତୁ ପ୍ରୀତୟୋଃ ।

ଅନ୍ୟାର୍ଥ ଗତଯୋ କ୍ରମାନ୍ନିଲତସ୍ପୋଃ ସମ୍ଭାଷଣେ ଜାନତେ ।
ଦମ୍ପତ୍ୟୋରହ ନୋ ନ ବୋ ନ ଚପସି ବ୍ରୀଡ଼ାବମିଶ୍ରୋ ରସଃ ।

ପୟାର ।

ପରସ୍ପର ଆଲିଙ୍ଗନ ଚୁମ୍ବନଖଣ୍ଡିତ, ଦ୍ୱୟ ରତି ରସେ ବୋଧା ରହିଲ ସୁରତ ଗୋ । ୧ । ଅନ୍ୟେ ଅନ୍ୟେ ପ୍ରେମ ଅନ୍ୟେ ଅନ୍ୟେ ଆଗମନ, ସ୍ୱଭ୍ରମେ ମିଳନ ହେଲ ତାହା ଦ୍ୱୟଜନ ଗୋ । ପତି ପତ୍ନୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଚନ୍ଦ୍ରି ସମ୍ଭାଷଣ କାଳେ, ହାସିଦେ ହାହିଦେ ତବେ ଚତୁରାଳି ବୋଲେ ଗୋ । ଏଇ ଦେହ ଦେଇ କର ନୟମ ଯେ କର, ପରନାରୀ ଭୋଗ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁକ ଅମାର ଗୋ । ଅତନ ଅସ୍ୟାଚ କୁନ କାର୍ଯ୍ୟେ ଏତ ଖୋଜନ, କହ କହ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ଅମି ଶୁଣ କାନନ ହେ । ଚତୁରା ବଚନ କାନ୍ତ ଶୋଇ ବୀଣାପାଣି, ଲ୍ଲବନେ ପ୍ରବେଶ ବୁହିଁ ଲଜ୍ଜାଜଳେ ଭାଳି ଗୋ । ଏବକଥା ପ୍ରାନ୍ତ ହେବେ ପୁହାଏ ରଜନୀ, ବସିଛେ ମଜନେ ନୁତନ ଗ୍ରନ୍ଥ ବିନୋଦନୀ ଗୋ । ଗବାକ୍ଷ ମାର୍ଗେ ହେଉ ମହା ଅନ୍ଧକାର, ମ୍ମରଣର ଘାତେ ଶଙ୍କା ଉପୁଜେ ଅନ୍ତର ଗୋ । କୁତ୍ସ୍ତ ଷୋଳଅନା ମାନ ବାରଅନା ହେଲ, ଚମ୍ପକ ଲତାରେ ତବେ ତୁଳସୀ କହିଲ ଗୋ । ଏପ୍ରହର ଆର ଏକ କଥା ତୁମି ବୋଲ- ନାଶି ପୁହାଇଛେ ଏବେ ସବେ ହବେ ଭଲ ଗୋ । ୧୦ । ନୃନୋଦ୍ୟା ଚମ୍ପକଲତା ଅବସ୍ଥେ ପ୍ରସନ୍ନ, ଲଳିତା ଚରନ ଧ୍ୟାନେ କହେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ । ୧୧ ।

ଉହା ।

କୁତ୍ସ୍ତ ଷୋଳଅନା ମାନ ଛିଲ, ବାରଅନାରେ ଯାଯ଼ୀ ରହିଲ । ୧ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

କରଣ ଶବାର୍ଯ୍ୟ କୃତ, ଚମ୍ପକଲତା ରହିତ, ସେହସଙ୍କେ ରାଜା ବିଦ୍ୟାଧର । ମାଧବ ତାର କୁମର, ନବଯୁବା କଲେବର ମଦନ ମୋହନ ରୂପ ଯାର ଗୋ । ସଖିଗୋ, ରତ୍ନାକର ନାମେ ରାଜାମନ୍ତ୍ରୀ, ନନ୍ଦନାମାଲତୀ ପଦ୍ମନେତ୍ରୀ ଗୋ । ୧ । ପଦ୍ମିନୀ ପଦ୍ମବଦନୀ, ଅଭିନବ ଯୌବନୀ, ମାଧବେ ତା'ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତିକୈଲ,ନାନା- ସ୍ଥାନେ ନାନାବନେ, ଦୁର୍ଦିନେ ଗୋପ୍ୟଭୁବନେ, ପ୍ରତିଦିନେ ଭାବବୃଦ୍ଧି ହେଲ ଗୋ, ସଖି ଗୋ, ରତ୍ନାକର ନାମେ ରାଜାମନ୍ତ୍ରୀ, ନନ୍ଦମାଲତୀ ପଦ୍ମନେତ୍ରୀ ଗୋ । ୨ । ଏକଦିନେ ସେହ ଡାୟେ, କହିଲ ରହସମୟେ, ତୁମିତ ରାଜାର ଏକପୁତ୍ର, ଆମିତ ମନ୍ତ୍ରୀ ନନ୍ଦନା, କେ କରିଛେ ପାରେ ମନା; ବିଭା ହଇଲେ ରହେ କୁନ ଶଙ୍କ ହେ, ନାଥ ହେ, ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ରହିବ ବାସ୍ତବତ୍ର, କେନ କର ଏମନ ଅବିଧ ହେ । ୩ । ତ ରବାକ୍ୟେ ରାଜପୁତ୍ର, ମନେଧନ୍ଦ ଚିନ୍ତା ଗୋତ୍ର, ଜାନୟ ଜନକ ସନମତ, ମନ୍ତ୍ରୀକେ ବରଣ ତବେ, ବିବାହ ହଇଲ ପବେ, ତବେ [illegible] ରତ

ଅନୁବ୍ରତେ ଗୋ । ଦଶି ଖୋ ମାଳତୀର ସ୍ନେହେ ସଦା ମତ୍ତ, ଏବସ୍ଥାନ ତନୁ ଭଲାଭଲ ଗୋ । ୪ । ଏକଦାନେ ଫୁଲବନେ, ଗୃହଦଣ୍ଡାର ସଖମାନେ, ଫୁଲଯେବେ ବୁଝିଁ ଅଭଟସେ, ବୋଲେ ଅଛେ କ୍ଷଣୋଦରୀ, ତା ଗୃହ ଛବୁକ ଧର, କୁମାର ରହିଛି ମୃଦୁଭାବ ଗୋ । ଧନୀ ଗୋ, କହ କହ ତୁମି ରସିକନୀ, ସନ୍ଦେହ ନାଶିହ ମନ କାନ୍ତ ଗୋ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଯଃକୌମାର ହରଃ ସଏବ ହିବରସ୍ତାଏ ବ ଚୈତ୍ରକ୍ଷପା,
ସ୍ତେଚୋନ୍ମିଳିତ ମାଳତୀସୁରଭୟଃ ପ୍ରୌଢ଼ାକଦମ୍ବାନିଳା ।
ସାଚୈବାସ୍ମି ତଥାପି ତତ୍ରସୁରତ ବ୍ୟାପାରଲୀଳାବଧୌ,
ରେବାରୋଧସିବେତସି ତରୁତଳେଚେତଃସମୁତ୍କଣ୍ଠତେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତୁମ ସେହି ପ୍ରିୟବାଣୀ, ଅଟି ସେହି ପ୍ରାନପତି, ଏଇତ ଚୈତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରରାତ । ସେଇତ ମାଲତୀ ଗନ୍ଧ, ଲୟିଁ । ବାତବହେ ମନ୍ଦ, କଦମ୍ବ ଅନିଲ ବହେ ଅତ ଗୋ ଧନ ଗୋ, କହ କହ ତୁମି ରସନିଧି, ଏଥେତ ସୁରତ ସେହି ବିଧି ଗୋ । ୧ । ପୂର୍ବେ ରେବାନଦୀକୂଳେ, ପାଣୀବେଗୁନୟି । ମୂଳେ, ଯେହି ଭାବ ଉପୁଜିଲ ତଥି, ତାହାକେ ସ୍ମରତେ ମନ, ଉତ୍କଣ୍ଠା ହୁଏ ବର୍ଦ୍ଧନ, କେମନ ସେ ଭାବ ହୁଏ ଏଥି ଟଗୋ । ଧନ ଗୋ, ତୁମି କାମ କେଳି କଳ୍ପଲତା, ନାଶିହ ହୃଦରେ ଏହି ଚନ୍ତା ଗୋ । ୨ । ପ୍ରିୟମୁଖୁଁ ପ୍ରିୟବାନୀ, ଶୁନ୍ତ କହେ ରସିକନୀ, ନ୍ଲେହତେ ସେ ଶୋଭା ନା ମିଳଇ । ପରକୀୟା ରସସ୍ୱାଦୁ, ନ ହଜେ ଅମ୍ବିଲ ମୃଦୁ, ତେମନ ଉତ୍କଣ୍ଠା ହବେନାହିଁ ହେ । କାନ୍ତ ହେ, ମନେ ତୁମି କରହ ସ୍ମରଣ, ମାନ ତ୍ୟଜ ଉତ୍କଣ୍ଠା ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ । ୩ । ପ୍ରିୟାର ବଚନେ ପ୍ରିୟ ହରଷ ବିସ୍ମୟ ମୟ, ପ୍ରିୟାସନେ ଗୃହ ନିଶି ନିଲ, ଏହିକଥା ହେଁଛେ ପ୍ରାନ୍ତ, ଶଶିନୋଦନୀ ଅଧେ ଶାନ୍ତ, ଜାନୟିଁ । ତୁଳସୀ ବିବରିଲ ଗୋ । ଶୁନ ଗୋ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ଏକ କଥା ଏକର, ନିଶି ହେଲ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର । ୪ ।

ତୁହା ।

ସ୍ୱଦୃକଥା ଶୁନ ଶଶିନୋଦିନୀ ଅବ୍ୟକ୍ତସ୍ୱାମାନ ତ୍ୟଜ ଦୂନ । ୧ ।
ନିଶି ହେଲ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର, ନିଁପାମସ୍ତି ପଦ ଅଶେବର । ୨ ।
ଶୁନିସ୍ତା ସେ ତୁଳସୀର ବାନୀ. ରଙ୍ଗଦେବୀ କହଇ ତ୍ୟଖନି । ୩ ।
ଦୂଦେବୀ ହୁଁ ତୃତ ବଦିକରେ,ଅବମ୍ବିଲ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ । ୪ ।

ପୟାର ।

ରଙ୍ଗଦେବୀ ବୋଲେ ଶୁନ ସର୍ବ ସହଚରୀ, ତୁଳସୀ କ୍ଷେତ୍ରର ନାମେ ଏକଇ ନଗରୀ ଗୋ । ୧ । ସେ ରାଜ୍ୟେ ବିପ୍ରେକ ନାମ ମଦନସୁନ୍ଦର, ମଦନ ସୁନ୍ଦରୀ ନାମେ ମନୋରମା ତାର ଗୋ । ୨ । ସେ ବ୍ରାହ୍ମନ ବେଶ୍ୟା ରତ ସର୍ବଦା ହଇଲ, ଗୃହରେ ଯେ ଥିଲ ଧନ ସର୍ବସ୍ୱ ସରିଲ ଗୋ । ଧନ ନ ପାଇଁ ଯାଇ ବେଶ୍ୟା ଯତେକ କୈଲ ମାନ, ଅନେକ ନିଜ ନାରୀରେ କହିଲ ବ୍ରାହ୍ମନ । କିଛି ଅର୍ନ ଧନ ଅବେ ତୁମି ସେ ଅମାକେ, ଅମି ନିବାରିବ ତବେ ବେଶ୍ୟାର ମାନକେ । ଅମାର ଦୁଃଖ ଲାଗେ ଯଦି ତବେ ଏହା କର, ଶୁନିଯା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ତବେ ଗେଲ ପିତାଘର ଗୋ । ବେଶ୍ୟା ଅପମାନେ ବିପ୍ର ଗଙ୍ଗାତେ ଝାସିଲ, ଭେଇଁଛେ ରାଘବମନ୍ତ୍ରୀ ପିଠିରେ ବସିଲ ଗୋ । ବଧିବଲେ ନଦୀପାର ହଇଲ ବ୍ରାହ୍ମନ, ତୀରେ ଔଶଷ୍ଟର ତଲେ ମିଲିଲ ଆପନ ଗେ । ୮ । ସେହି ଔଶଷ୍ଟ ନିକଟେ ଏକ ଦୈବୀପୁର, ମେହୁସୁଲ ନାମ ସଖୀ ବିଖ୍ୟାତ ତାହାର ଗୋ । ୯ । ସେହି ବିପ୍ର ସେହି ଦିନ ଭ୍ରମିତେ୨, ପ୍ରବେଶିଲ ବିଦ୍ୟାନନ୍ଦ ରାଜାର ପୁରତେ ଗୋ । ତାର ସୁତା ଅବିବାହୀ ପରମ ସୁନ୍ଦରୀ, ଶଯ୍ୟନ କରଇ ମୁଖେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଧରି ଗୋ । ୧୦ । ସେହି ଦିନ ସେହି ନାମ ବିସ୍ମରନ କୈଲ, ସେହି ଅପରାଧେ ଦୈତ୍ୟ ତାହାକେ ଅନିଲ ଗୋ । ଖାଇତେ ଦେଖିଲ ସେହି ପରମାସୁନ୍ଦରୀ, ରମନ କରତେ ଛିଲ ତବେ ନିଲ ନିଜ ପୁରୀ ଗୋ । ୧୩ । ସେହି ଭାଲେ ସେହି ବିପ୍ରେ ଦେଖିଯା ଅସୁର, ଅସୁରୁଣୀ ପାଶେ ଗେଲ ଲଯା କନ୍ୟା ବର; ଦଇତୁଣୀ ପୁଛୁତେ କହିଲ ତର ତାତେ, ଆଯ ଅଯ ଯାକେ ଅମି ଖାଇବା ବାଞ୍ଛିତେ । ସେହି ବୋଲେ ନାରୀ ହଯାଁ । ନାରୀକେ ଖାଇବ, ଦୈତ୍ୟ ବୋଲେ ତବେ ଅମି ଭୋଜନ କରିବ । ଏଇ ଔଶଷ୍ଟର ତଲେ ଏକ ବିପ୍ର ଅଛେ, ଶୀଘ୍ର ତୁମି ଯାଯା ତାକେ ଭୋଜନ କର ସ୍ୱଚ୍ଛେ ଗୋ । ଶୁନିଯାଁ । ଅସୁରୀ ଚିଯା ବିପ୍ରକେ ଦେଖିଲ, ଶୋଭା ଦେଖି ଭୁଲ୍ୟା ବଲାତ୍କାରେ ରମନ୍‌କୈଲ । ଦୈତ୍ୟର ମରନଭେଦ କହେ ବିତକାଲେ, ହେନବେଲା ରାଜନନ୍ଦିନୀକେ ଦୈତ୍ୟବୋଲେ । ତୁମାର ଅମାର ଅସି କଇ ରତିରଙ୍ଗ, ସେ କହେ ଅବିବାହିର ଅଶୁଦ୍ଧତା ଅଙ୍ଗ ଗୋ । ୨୦ । ଶୁନିଯାଁ । ବ୍ରାହ୍ମନ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତେ ବିରହଯା, ରତିରସେ ଅତି ତୋଷେ ଦିବାନିଶି ନିଏ ଗୋ । ୨୧ । ଶୁନିଯାଁ । ବ୍ରାହ୍ମନ ପାଶେ ଅସୁର ଧାଇଁଲ, ଅସୁରୀ ବ୍ରାହ୍ମନ ରତି ଅରମ୍ଭ ଦେଖିଲ ଗୋ । ୧୧ । ତାକେ କ୍ରୋଧ ହୈତେ ସେହି କର ବାଡ଼ାଇଲ, ମଦନ ମରନ ଶସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱିଜହସ୍ତେ ଦିଲ ଗୋ । ସେ ଶସ୍ତ୍ର ଦୈତ୍ୟର ନାଭି ମଣ୍ଡଲେ ବ୍ରାହ୍ମନ, ପ୍ରହାରତେ ଗର୍ଜିଦୈତ୍ୟ ହରିଲ ଜୀବନ ଗୋ । ୨୪ । ଅସୁରୀ ବ୍ରାହ୍ମନଲଯାଁ । ନିଜ

ସ୍ତ୍ରୀ ହେ ଗେଲ, ଏ କନ୍ୟାରେ ବିଭାହୟ ବିପ୍ରେ ଜାଞ୍ଚିଲ ଗୋ । ଦ୍ଵିଜବଳେ ତାତ ମାତ ସନମତ ବିନେ; ବ୍ରାହ୍ମଣର ମତି ନହେ ରତ ବିଧି ଭଳେ ଗୋ । ୨୭ । ଦେବଈଶ୍ବରେର ମାୟା ଉସୁଷ ଅନନ୍ଦେ, ବିଦ୍ୟାନଗ୍ରେ ଗେଲ ଦୁହିଁ ବସାଇୟାଁ । ଭବନ୍ଧ ଗୋ । ପ୍ରବେସିତେ ରାଜଗ୍ରୀହେ ନନ୍ଦିନୀ ନନ୍ଦନେ, ଦେଖିୟା ସକଳେ ରାଜା ରାଣୀ ତୋଷମନେ ଗୋ ॥ ସେହିବିପ୍ରେ ନିଜକନ୍ୟା ବିବାହ କରିଲ୍ଲ, ଅର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ଧନଜନ ଜଉତୁକ ଦିଲ୍ଲ ଗୋ । ୨୯ । ଅପୁସି ପ୍ରସନ୍ନେ ରାଜସୁତା ବିଭାହୋଇ, ଅଚଳା ବିଭୂତ ଲଭି ବିପ୍ର ବିହରଇ ଗୋ । ୩୦ । ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ନିଜ ନାରୀ ପିତା ଗୃହେ ଥିଲ୍ଲ, ବର୍ଦ୍ଧମାନ ଦିଅଁ ତାରେ ଅଜ୍ଞାତେ ପେଷିଲ୍ଲ ଗୋ । ଏହି ଏହି ବିଧି ଶୁନି ବିପ୍ରବଧୂ ଅଶ୍ରିତେ । ତାତ ମାତ ଅସି ସମର୍ପିୟା ଦିଲ ତାତେ ଗୋ । ୩୨ । ଅତି ଅନାଦର ହେର ଦୁଃଖିତେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବିଷଖାୟା ମରେ ଗେଲ ଶୂନରେ ସଜନ ଗୋ । ୩୩ । ଏକ କଥା ଶ୍ରାନ୍ତିହେତେ ରାଣୀ ମନେମନେ, ବଞ୍ଚିଲେ କେମନ୍ତେ ମାନ ରଖିବ କେମନେ ଗୋ । ବୋଲେ ଇନ୍ଦୁରେଖା ବେଗେ ଧରାଅ ଦର୍ପନ, ନେତ୍ର ସୁଫଳରେ ଅବେ ରଞ୍ଜିବ ଅଞ୍ଜନ ଗୋ ।

ତୁହା ।

ଏଇ କଥା ଶୁନି ବିନୋଦନୀ, ବାରଅନା ମାନ ତେଜି ପୁନ ।

ପୟାର ।

ଅନନ୍ଦେ ଉଲ୍ଲାସ କହେ ଭୁଙ୍ଗ ନେହ୍ୟ ଗୁନ । ନୃତ୍ୟମୁ ଚ୍ଛହର ଗାଠି ଅଧେ ହୈଲ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋ । ତୁମାର କଥାକେ କିଶି ହଇବେ ପ୍ରଭାତ, ଶୁନି ଛୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଅତି ପୁଲକିତ ଗୋ । ୨ । ଶ୍ରୀରାଧିକା ପାଦପଦ୍ମ ମହାପୁଷ୍ପ ଧିଳା କଥନ ଝାଡ଼ିବେ ଶିଶୁଚନ୍ଦନ ବାଉଲା ହେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

୧ ଇନ୍ଦୁରେଖା ଓହ୍ନି କୃତ, ଛୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବିପରୀତ, ଅବନ୍ତିକ ନଗ୍ର ନରପତି । ତାର ସୂତା ମହାସତୀ, ତାର ନାମ ଗୋ ସାବିତ୍ରୀ; ଶୋଭାକେ ସମାନ ନପୁ ରତିପତି । ସଖି ଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତି, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ ପତି ଗୋ । ୧ । ବିସ୍ତାରତେ ତିନ ଧାତ, ନନ୍ଦଉଁ ସଭଭର, କୁଙ୍କୁମ ଲଟିୟୁଁ । ତାଏ ମଡିକେ । ଏ ତିନ ନଦୀକେ ନେଇ, ନିଧ୍ୟାଧାବ ଜିଣ୍ଟେ ସେଇ, ତେହବେ ସତ୍ୟକୈଲ ନିକେ ଗୋ, ସଖି ଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତି, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ ପତି ଗୋ । ୨ । ସେଇ ନଦତଟେ ଏକେ, ଧର୍ମଦ୍ଵିଜ ହଦାଥାହେ, ତାତେ ଦୟା କୈଲ ଭଗବାନ; ଅସିୟା ଚଣ୍ଡପବନ, ଉଡ଼ାୟା ନିଲ ବ୍ରାହ୍ମନ; ପାର ହୈଲ ବିଟଶଯ ବର୍ଣନ ଗୋ, ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତି, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ

ପତି ଗୋ । ୩ । ଅନନ୍ତର ସାବର୍ଣ୍ଣୀ ଛାଡେ, ବାସହେଲ ବେଦ ମତେ, ନିଷ୍ଠପ ପଙ୍ଗୁକେ ସେବା କରେ । ଏକଦିନେ ଗ୍ରଜଗିହେ, ବେଶହସ୍ତୀ । ବେଶ୍ୟାପାଏ, ତାକେ ଦେଖି ପଙ୍ଗୁମନ ଝୁରେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରକ୍ଷି ପଙ୍ଗୁକୈଲ ପତି ଗୋ । ୪ । ପତିର ଦୁଃଖିତ ବାନୀ, ନବୀନା ଏ ବାଧ୍ୟ ଶୁନି, ସତୀ-ମତି ପରମ ଅକୁଳ । ଯାଇଛେ ବେଶ୍ୟା ଅଙ୍ଗନା, ଝାଡ଼ୁଦ୍ୟି ମାର୍ଜନା, ନିତି ନିତି କରେ ନିରମଲ ଗୋ । ସଖିଗୋ ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରକ୍ଷି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ ପତି ଗୋ । ୫ । ସେବା ଦେଖି ବେଶ୍ୟାବଣ, ବୋଲେ ତାକେ ଲୟ୍ଁ ଆସ, ଶୁନି ସତୀ ବାଢ଼ଲ ଆନନ୍ଦ । ବୋଝାକର ପଙ୍ଗୁପତି ତାତେ ମିଲେ ସତ୍ୟବତୀ, ପଙ୍ଗୁ ସୁଖ ଯେନ ଜଦେ ଶୁଦ୍ଧ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରକ୍ଷି ପଙ୍ଗୁ କୈଲ ପତି ଗୋ । ୬ । ବେଶ୍ୟାଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ପାଯ୍ଁ, ପଙ୍ଗୁ ଦ୍ୱିଜ ତୋଷହସ୍ତୀ, ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ କୈଲ ଯବେ । ପୁନଃ ତାକେ ବୋଝାକର, ମାଥାତେ ହୃଷ୍ଟତେ ଧର, ସତ୍ୟବତୀ ଗିହେ ଗେଲ ବେଗେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟ-ରକ୍ଷି ପଙ୍ଗୁକୈଲ ପତି ଗୋ । ୭ । ଶୁନଗୋ ଆନ ଚରିତ, ସେଦିନେଓ ନିଶିତେ ବାତ, ଗୌର ଲୟ୍ଁ ନାଶିପ୍ରାନ୍ତ ହେତେ । ଏକ ତପସ୍ୱୀର ପାଶେ, ବାଣ୍ୟା ଗେଲ ତସ୍କରଣେ, ତପସ୍ୱିନା ଯାନେ ଧ୍ୟାନେ ବସେ ଗୋ । ସଖୀଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମ ସୁମତୀ, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁକୈଲ ପତି ଗୋ ।୮। ରାଜା ଗୈରବଲ୍ୟା ତାରେ, ଲୟ୍ଁ ନଗ୍ରର ବାହାରେ, ଶୂଲେ ଦିଲ ମହାକୋପ ମନେ । ଶୂଲେ ବସି ଉଷିପ୍ରାନ, ଅଛେ ଅକୁଳେୟୁ ମାନ, ବୋଝା ଲୟ୍ଯା ମିଲେ ସେହୁଖାନେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ସତ୍ୟବତୀ ପରମସୁମତୀ, ସତ୍ୟରାଖି ପଙ୍ଗୁକୈଲ ପତି ଗୋ । ଅନ୍ଧାରେ ପଥ ନ ଦେଖି, ଶୂଲକାଷ୍ଠେ ବୋଝାବାଜୁ, ବୋଲେ ତପସ୍ୱୀ ଶାପଦେଲ । ଯେ କଇଲ ଏକରମ, ନିଶି ଶେଷେ ତାର ପ୍ରାନ, ଯାବେ ନଷ୍ଟେ ଧର୍ମ ଯବେ ମୂଳ ଗୋ । ସଖୀଗୋ, ବୋଲେ ଆମି ଅଟୁ ଯବେ ସତୀ, ତବେ ନିଶି ନ ପାହୁ ଝଟିତ ଗୋ । ଏବଚନେ ଏକରାତ, ହଇଲ ସତେ ବାତ, ଦୁଃଖେଲଭ ଚରାଚର ଜନେ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ବୋଲେ ଆମି ଅଟୁଁ ଯବେ ସତୀ ଗୋ, ତବେ ନିଶି ନ ପାହୁ ଝଟିତ ଗୋ । ୧୧ । ଜାନକୀ ଆଇଲ ବାଧ୍ୟ, ସତୀଙ୍କ ବହୁ ପ୍ରବୋଧ୍ୟ, ପତିକେ ମଦନ ଶୋଭ୍ର କୈଲ । ଋଷିଙ୍କ ମୁକ୍ତ କର, ଉନଜନା ଚରାଚର, ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଲୋକେ ଚଳି ଗେଲେ । ସଖିଗୋ, ଦେଖ ଦଇବେର ଅତବଲ, ସତୀଯୋଗୁଁ ମୁନି ତରିଯାଗେଲ ଗୋ । ୧୨ । ସତୀର ଅପମାନ ଏଇ, ଶୁନଗୋ ପରାନ ସଇ, ସ୍ୱାମୀ ଆର କିଷି ଉଦ୍ଧାରିଲ । ଆମାର ସଖୀ ଶ୍ରୀମତୀ, ପତିଠାରେ କୋପମତି, ପତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଜାନକୀ କେବଲ ଗୋ । ସଖିଗୋ, ଦେଖ ଦଇ-ବେର ଅତବଲ, ସତୀଯୋଗୁଁ ମୁନି ତରିଯା ଗେଲ ଗୋ । ଶୁନୟ୍ଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରେ,

ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅକୁଳତେ, ମନ ଯେବେ ବୃଥା ମାନ କୈଲ । ଏହି ଅପରାଧେ ଦଣ୍ଡ, ଦଲ ମଦନ କୁଦଣ୍ଡ, କେମନ ହବେ ବନ୍ଧୁର କୁଶଲ ଗୋ । କେମନ, ଉଦ୍ଧବ ସଖୀରେ ଅମି ଅର, ବନ୍ଧୁରେ କରିଯୁଁ । ଦଲ ପର ଗୋ । ୧୪ । ଏଇକାଲେ ନିଶିହତ, କାକ କୁକ୍କୁଟେରରତ, ପ୍ରକଟ ଅରୁନ ଉଦେ ହୈତେ । ପଦ୍ମିନୀ ମୁଦ୍ରତେ ଭୃଙ୍ଗ, ନଶିନାଲ ତାର ସଙ୍ଗ, ପ୍ରକାଶିତେ ଉଠିଲ ଗର୍ଜିତେ ସେ । ଷଟ୍‌ପଦେ, ମକରନ୍ଦ-ପାନେ ମତ୍ତଭରେ, ଝଂକୃତ ନିନାଦେ ଦଗ ଫିରେ ସେ । ୧୫ । ଭୃଙ୍ଗରବେ ଯବେ ଶ୍ରୁତ, ଢେରଲ ସ୍ୱରବତୀ; ତବେ ବୋଲେ ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ । ଭୃଙ୍ଗ କତ ଫୁଲେ ପ୍ରୀତ, ପଦ୍ମିନୀକେ ସ୍ନେହଅତ, ନିଶି ନିଲ ତାକେ ଗର୍ଭେଭରି ଗୋ । ସଖିଗୋ, ଭୃଙ୍ଗଦୋଷ ନା ଲଇଯୁଁ । ଯବେ, ସବେ ନିଶି ହରିଲ ଯବେ ଗୋ । ୧୬ । ଏଇ ବାନୀ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ, ଦ୍ୱିତୀୟା ତଥିରଲକ୍ଷ୍ୟ, ହାସ ଶଶି କଛୁ ଉଦେ ହୈଲ । ଅଧର ଗଗନ ଦିନେ, ଲଜ୍ଜାକଲ ଦିଅଁ ଛନ୍ଦେ, ଅନକେହୋ କାନ୍ଦତେ ନାରିଲ ଯେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଡେକଲ ନିଶ୍ୱାସ ଧୀରେ ଧୀରେ, ମଜ୍ଜି ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ଜଳଧିରେ ସେ ।୧୭। ସବସଖି ଚତ୍ର ଜାନ, ନିତ୍ୟକୃତ୍ୟ ସାଧିଅନ, ସ୍ନାହାନ ମାର୍ଜନା ବଢ଼ାଓଲ । ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ନୀଲାମ୍ବର, କୁଣ୍ଡଦିଲ ଚନ୍ଦ୍ରକର, ଅନନ୍ଦେ ଧନୀକେ ପରାଓଲ ହେ । ଶୁନ ହେ, ଅନୁରାଗୀ ଭକ୍ତଜନା ଅବେ, ଆମାକେ କରୁନା କବେ ହବେ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ତାମଥ ମନ୍ମଥ ଖୀନା ରତିରସ ଭିନ୍ନା ବିଷାଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ।
ଅନୁଚନ୍ତିତ ହରିଚରିତାଂ କଲହାନ୍ତରିତା ମୁବାଚ ରହଃ ସଖୀ ।

ଝୋଲା ।

ଅଥାନ୍ତରେ ବୃନ୍ଦା, ଫଲପୁଷ୍ପଲୟଁ । ଭେଟିଲ ରାଈର ପାଶେ ହେ ।
ଗତରାତ୍ର ରୀତ, ବୁଝି ପ୍ରୀୟଚରିତା, ମତ ଜାନି ବୃନ୍ଦା ଭାଷେ ଗୋ ।
ଅମି ଯତ ଯଦୁଜନା, ତୁମି ସକଲ ପରାନ ସିନା ଗୋ । ୧ ।
ରତିରସ ଭିନ୍ନେ, ମନମଥ ଖୀନେ, ବିଷାଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୟି ଗୋ ।
ହରିତ ଚରିତ. ନା ଚନ୍ତିଯୁଁ । ଚତ୍ର, କଲହାନ୍ତରିତା ହୟି ଗୋ ।
ତୁମାର କଦର୍ଥନା ହେଉ, ଅମି ସକଲେ ଅକୁଳେ ମରୁ ଗୋ । ୨ ।
ଏ ମଧୁପବନେ, ରଙ୍ଗ ହରସନେ, କି ସୁଖ ଭୁବନେ ଅଛେ ଗୋ ।
ଚେକ ତାଲଫଲ, ଉରଜ ଯୁଗଲ, କି କାର୍ଯ୍ୟ ବଲମ୍ବ ହୈଛେ ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନା କର ମାନିନୀମାନ ଗୋ । ୩ ।
କେହଙ୍କ ସେ ସଂସାର, ମାଝେ ଯତ ନର, ସବା ତାର ନାମ ନିଏ ଗୋ ।
ଦିଖ କି ସୁନ୍ଦର, ଜଲଦ ରୁଚିର, ମନୋହର ହରିପ୍ରିୟେ ଗୋ ।

ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନା କର ମାନନମାନ ଗୋ । ୪ ।
କେନେ ଖେଦେ ବସି, ବିଷାଦେ ରୋଦସି, କେନେ ଅତି ବିକଳିତ ଗୋ ।
ଏମନ ବିଧିରେ, ହସି ବେନ ଭାରେ, ଏ ବ୍ରଜଯୁବତୀ ଯତ ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନା କର ମାନନମାନ ଗୋ । ୫ ।
ସଜଲ କୋମଲ, ଦଲ ସୁକୋମଲ, ସଖିରେ ହରିକେ ହେର ଗୋ ।
ସଫଲ ନୟାନେ, ନିକୁଞ୍ଜ ସଦନେ, ଚଞ୍ଚଲ ଗମନ କର ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନାକର ମାନନମାନ ଗୋ । ୬ ।
ଶୁନ ଆମାର ବାଣୀ, ଅହିତ ନା ଯନି, ଗୁରୁ ଅଭିମାନ ତେଜ ଗୋ ।
ହ୍ରିଦୟ ନିଷ୍ଠୁର, ନାକର ହରିରେ, ମଧୁରବଚନେ ମଜ ଗୋ ।
ମାଧବ ତୁମାର ପ୍ରାନ, ତାଏ ନାକର ମାନନମାନ ଗୋ । ୭ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ସ୍ନିଗ୍ଧେ ଯତ୍ପରୁଷାସି ଯତ୍ପ୍ରଣମତି ସ୍ତବ୍ଧାସି ଯଦ୍ରାଗିଣୀ
ଦ୍ୱେଷସ୍ଥାସି ଯଦୁନ୍ମୁଖେ ବିମୁଖତାଂ ଯାତାସି ତସ୍ମିନ୍ପ୍ରିୟେ ।
ତଦ୍ୟୁକ୍ତଂ ବିପରୀତ କାରିଣୀ ତବ ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚର୍ଚ୍ଚା ବିଷଂ ।
ସିତାଂଶୁସ୍ତପନୋ ହିମଂ ହୁତବହଃ କ୍ରୀଡ଼ା ମୁଦୋ ଯାତନାଃ ।

ବୋଲ ।

ଏହୁଗୋ ମହାସ୍ନିଗ୍ଧେ, ହରିର ବିରୋଧେ, କତ ସଜ୍ରୋଷ ତୋର ଗୋ ।
ଦୋଷେ ଯଦ ପ୍ରିୟ, ଚରନେ ଲୁଟିଲ, ତାଏ ହସ୍ୟ କୋଧଭର ଗୋ ।
ଦ୍ୱେଷୀ ସମ୍ମୁଖେ ଅଗତେ, କୋପ ରଞ୍ଜ କି କୋପନା ଶତେ ଗୋ । ୧ ।
ବିମୁଖେ ଗେଲ ଯେ, ପ୍ରାନପ୍ରିୟା ଅବେ, ଏକି ବିପରୀତ ଉକ୍ତି ଗୋ ।
ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚରଚ୍ଚା, ବିଷମାନି ଅବେ, ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡକୁଲିଅ ସିକ୍ତ ଗୋ ।
ସଖି ଏତ ସ୍ୱତ ତୋର, ଦୋଷେ ପ୍ରାନକୁ କର କି ପର ଗୋ । ୨ ।
ସିତାଂଶୁ ତପନ, ଶୀତଲ ପବନ, ହୁତାଶନ ସବ ମାନେ ଗୋ ।
କ୍ରୀଡ଼ା ନିପବନେ, ପୀଡ଼ାହି ଯାତନା, ବଞ୍ଚେ ତବ କ୍ରୀଡ଼ାଧାନେ ଗୋ ।
ସଖୀ ଏକି ରୀତି ତୋର, ଦୋଷେ ପ୍ରାନକୁ କର କି ପର ଗୋ । ୩ ।

ଚଉପଦୀ ।

ମାନନିରତନ ଧନ ମାନତେଜି ଏଟିକି, ଆନନ୍ଦ ଦେଇ ଆନନ୍ଦେ ଭଜ ବେନୁପାଣିକି । ଘୋଷା । କରୁଛନ୍ତି ଦଇନ୍ୟ ରାଧେ, ଧରୁଛନ୍ତି ତୋ ପାଣିକି । ସେ ଶ୍ୟାମ ନାଗର ଦୋଷ ଫିଙ୍ଗିଦିଅ ପାଣିକି । ୧ । ଯାଉବା ଦିନ ଗ୍ଲାଡ଼ବ ବୋଲି ବୃଦ୍ଧି ମଣିକି, ଗୃହୁଁ ପରି ହରିତାଳି କାର ନିଶାମଣିକି । ୨ । ଯାର ଲାଗି ମୁରୁଛଲ

କୁଳ ଶୀଳ ଅଣିକ । କାଣୁକାଣୁ ମଣିଛାକୁ ପରପର ମଣିକି । ୬ । ପୀରତବସ୍ତ୍ରକା ରଣ କାରେଡ ନିଶାଣିକି, ଧୂଃଖଦେକ ସୁଖକର ଦୁଃଖି ଚନ୍ଦ୍ରାମଣିକି । ୪ । ପଦ୍ମେ ଦୋଷକଲେ ପଦ୍ମ ଭୃଙ୍ଗ କି ନ ଗଣିକ, ଭ୍ରମୁଡ଼େ ଉନ୍ମତ୍ତେ ଫୁଲେ ବହିଛୁ ସେ ଜାଣିକି । ୫ । ସେ ଟେହ ନମାନ ଅବେ ଗଲନି ସେ କେଣିକି, କାହାର ଏ ଦଶା ନ ଦେଖିଲ୍ କୃହାବାଣୀକି । ୬ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୃନ୍ଦାଭାଷେ ଠାକୁରାଣୀକି, ଦୋଷ ଡେଜ ସୁଖିକର ବଙ୍କିମଗୃହାଣୀକ । ୭ ।

ଝୋଲ ।

ବୃନ୍ଦାର ବଚନେ, ଲଜ୍ଜିତ ଶ୍ରୀମନ୍ତ, ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ସୁମରନେ ଗୋ ।
ସଜଲ ବଦନ, ଚରନେ ପତନ, ସେହି ସେ ପଲ୍ଲଲ ମନେ ଗୋ ।
ପ୍ରୀୟ ପ୍ରକମ୍ପ ଗୃତ୍ତୃର୍, ଚନ୍ଦ୍ର ନେଶ ଥନ ଥନ କର ଗୋ । ୧ ।
ଜାବ ଚନ୍ଦା ଗୋଳ, କର୍ପୂର କସ୍ତୁରୀ, ବୃନ୍ଦା କରେ ଲୟାଁ ଧଲ ଗୋ ।
କପୋଲ ଗଗନ, ମାଝେ ବନଦେବୀ, କାନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଉଦେ କୈଲ ଗୋ ।
ହେଲ ମହା ଚମତ୍କାର, ମୁଖ ଗର୍ବେ ନନ୍ଦେ କଲଙ୍କର ଗୋ । ୨ ।
ଲଲିତା ବିଶାଖା, ମଣ୍ଡିଲ ସର୍ବାଙ୍ଗେ, ମରକତ ଅଭରନ ଗୋ
ହରିକ ବେଶେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା ବଶେ; କରିଲ ବୃଧେ ଗମନ ଗୋ ।
ପଥେ ଲୁକିଆଁ ତୁଳସୀ, ଶ୍ୟାମେ କହିଲ ଅଳପ ହସି ଗୋ । ୩ ।
ଶୁନ ଓହେ ଶ୍ୟାମ, ରାଇର ମରମ, ବୃନ୍ଦା ଆଦି ସଖି ଯତ ଗୋ ।
ତୁମାର ଚରିତ, ଚନ୍ଦ୍ରଆ ସେ ଶତ କହିଲ ବନସ୍ଥ ଭକ୍ତ ଗୋ ।
ଶୁନି ଲଜ୍ଜିତ ହଇଲ, ନେନେ ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଭରିଗଲ ହେ । ୪ ।
ଚନ୍ଦା ସଖୀ ଜାନି, କସ୍ତୁରକେ ଅନି, ବୃନ୍ଦାକରେ ଲୟାଁ ଧିଲ ହେ ।
ଜାନି ବନଦେବ, କପୋଲ ଗଗନେ, କାନ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ଉଦେ କୈଲ ଗୋ ।
ଲଲିତାଦି ସଖୀଗନ, ଅଙ୍ଗେ ମଣ୍ଡେ ମର୍କତ ଭୂଷନ ଗୋ । ୫ ।
ତବେ ଚନ୍ଦାସଖୀ ନିଲପଟ୍ଟବସ୍ତ୍ର, ଅଙ୍ଗେ ଆଚ୍ଛାଦନ କୈଲ ହେ ।
ଆସି ଲୁକିଲ୍ଲୀ ପଥେତ; ଧଣି ଅସି ଛମ୍ନରେ କହନ୍ତେ ହେ । ୬ ।
ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଭଲ, ଉତ୍ତର କହିଲ ଯାହା ନାହିଁ ଶୁନି ଥିଲଗୋ ।
ତୁମାର ବଚନ, ଅମୃତ ସମାନ, ଅଶାଷ ଧୂାଧା ନିବାରିଲେ ଗୋ
ଯେ ଯାର ଅଛେ ପ୍ରୀତ, ସେ କି ସହଇ ଏମନି ରୀତ ଗୋ । ୭ ।
ଧନୀ ଆମାର ପ୍ରାନ, ଧନୀ ଆମାର ଧନ, ଧନୀ ଆମାର ସର୍ବ ମାନ୍ୟ ଗୋ ।
ଧନୀ ଲାଗି ଆମି, ହୈଲୁଁ ବନଗାମି, ତୁମି କୈଲ ସନମାନ ଗୋ । ୮ ।
ଶ୍ୟାମେର ଆନନ୍ଦ, ସିନ୍ଧୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଉଛୁଲି ଉଠିଲ ଶୁନି ହେ ।

ବିଦା ହଇଲ ତୁଳସୀ, ଅନୁରାଗି ଶ୍ୟାମ ହେଲ ରସି ହେ । ୯ ।

ପୟାର ।

ନବମ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେଲ ସମାପତ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୧ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତି ଈଶ୍ୱରୀ । ମଦନମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ।୨। ପଦ୍ମାବତି କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ । ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟ ହେ । ୩ । ତାର କୃପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ । ଅଜ୍ଞାନୀ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ ।୪। ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସଗ୍ରାହିତ ଯେଇ ଜନା ହୟ । ଏଇ ଲୀଳାରତ୍ନମାଲ ଗଳାତେ ପରୟ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହିଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦେଖ ନା ଲୟ ମହତ୍ତ୍ୱେ । ୬ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ନବୋଦଶ ଛନ୍ଦ । କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ନିଷ୍କୁଲଙ୍କ ଜ୍ଞାନୀବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଦଶମ ଛାନ୍ଦ

ପୟାର ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜିବାରେ ଗେଲ ରସବତୀ ରାଇ. ଫୁଲବନେ ଗୋପମନେ, ପ୍ରବେଶିଲ ଯାଇ ହେ । ୧ । ସାଥେ ସାଥେ ବୃନ୍ଦା ସହ ସବ ସହଚରୀ, ପୁଷ୍ପ ତୁଲିବା କି ଲଲିତାକେ ଦଲ ଠାରି ହେ । ୨ । ସେ କହେ ବନ୍ଧୁରେ ରସସିନ୍ଧୁ ହେଉଛେ ମାନ, କୁନକାର୍ଯ୍ୟେ ଦାନବନ୍ଧୁ ତୁଲିବା ସୁମନ ହେ । ୩ । ଲଲିତା ବଚନେ ମନ୍ଦ ହାସି ବଲେ ତବେ, କରମାଲ ଅଳକର ମାଳ ଯୋଗ୍ୟ ହବେ ହେ । ୪ । ଫୁଲବନେ ମିଲି ଫୁଲ ହାସି ଫୁଲ ତୋଲେ, ନାନା ଜାତି ଧର୍ମ ସଖୀ ବୋଲେ ନାନା ଜାତି ଫୁଲେ ଗୋ । ୫ । କୁନସଖୀ ବୋଲେ ନାହିଁ ପୁନାଗ କରୁନା, ମଲ୍ଲି ପାଶେ ଥାକି କି କରବ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା ଗୋ । ୬ । କୁନ ସଖୀ ବୋଲେ କର ବିରତେ ପୀରତି, ନାଅଲି ହଇତେ ବହୁ ଆମୋଦ ଶ୍ରୀମତୀ ଗୋ । ୭ । କୁନ ସଖି ବୋଲଲ କୁରୁବକ ହରଷିତ, ପୂରୁବ ଉଲ୍ଲାସ ହୀନ ହେଉ ନହର ମୀତ ଗୋ । ୮ । କିଛି-ବଲେ ଗୃହୁବଲି ଛାଡ ଦ୍ରାନ୍‌ଅଲି, କରମାଲ ଅଙ୍ଗ ଦୂଜେଯିବା କରମାଲ ଗୋ ।୯। ହେନ ବେଳ ଲୁକି ଲୁକି ଅଇଲ ବଂଶୀଧର, ରାଜପାଶେ ଅପରାଧି ପ୍ରଜା ପର-କାର ହେ । ୧୦ । ଟଡଟଲେ ଅଗ୍ରସର ଉତ ଘୁଙ୍ଗେ ପିଛେ, ଯୋଡ଼ି ହସ୍ତ ନମ୍ର କୃତ୍ୟ ଚୂଡ଼ା ଶିଖି ପୁଚ୍ଛେ ହେ । ୧୧ । କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ମିଲି ଲତା ଉହାଡ଼େ ଉଠିଲ, ଅଙ୍ଗ ନୀଲୋତ୍ପଲ ଗନ୍ଧ ତଥି ପ୍ରକଟିଲ ହେ । ୧୨ । ଉଜ୍ଜିବଶେ ସଙ୍ଗିନୀର କୈଲ ବିଲୋକନ, ଫେଲୟା ଗୃହାନ ଠାନ ମୁଦଲ ନୟନ ହେ । ୧୩ ।

ପାଟଳଲ ଦୃଷ୍ଟି ବୃଷ୍ଟି ବନ୍ଧୁଚ୍ଛେଦଗୁଲି, ପଡ଼ିଲ ମୋହନ ସଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେ । ୧୪ । ହୃଦମନ ହୃଦମନ ନମୋଦ ନୀଲମନ, ଦାଣ୍ଡାୟା ରହିଲ ଦୂରେ ସେବକ ଯେମନ ହେ । ୧୫ । ହେର କୁନ୍ଦଲତା ନେତ୍ରାନ୍ତରେ ଦିଲ ଠାର, ତରଙ୍ଗ ତରଲ ନେନେ ପରମ ଚତୁରୀ ହେ । ୧୬ । ଲଳିତା ବିଶାଖାସଖି ଗୃହେଁ କହେ ରାଧ, ଏଖାନେ ପ୍ରମୋଦ ଗାଛ କଏ ଅଛେ ରୋଇ ଗୋ । ୧୭ । ପାଇୟାଁ ସେ ଶନ୍ତ୍ରାଫଳ ସଦାଭୁଞ୍ଜି ଅମି, ଅମି ରବ ପୂଜାଯାବ ଝବେ ଭୁଞ୍ଜ ତୁମି ଗୋ । ଲଳିତା ବଲେ ସେଫଲ ପକ୍ୱବିମ୍ବ ବତ, ବିଶାଖା ବଲେ ସେଫଲ ନାରକେଲ ମତ ଗୋ । ୧୯ । ଚିତ୍ରାବଲେ ତାରାପୁଷ୍ପ, ନିର୍ଗତ କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ, କେ ଅନ ଫେଲିୟା-ଦିଲ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ମୁଣ୍ଡ ଗୋ । ୨୦ । ଚମ୍ପକ ଲତିକା ବୋଲେ ଗାଛ ନୟେ ନଟି, ଇନ୍ଦ୍ର ରେଖା ବଲେ ଯଥା ନାର୍ମୁଲିକା ଘଟି ଗୋ । ୨୧ । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବୋଲେ ତୁଙ୍ଗ ଗାଛ ତୃନରାଜ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ବୋଲେ ଛୁୟାହିନ ମାୟା ବୀଜ ଗୋ । ୨୨ । ସୁଦେବୀ ବୋଲୟେ ତାୟେ ବାକା ବାସା କୈଲ, ଶୁନ ବିନୋଦିନୀ ମୁଖେ ବାସ ଅଚ୍ଛାଦିଲ ଗୋ । ୨୪ । ଚମ୍ପକଗାଛେର ତଲେ ଚମ୍ପକ ଗଉରୀ, ଉଦ୍ଧାନ୍ତେ ଥାକିଲ ରାଧେ ଶିର ନମ୍ରକରି ଗୋ ।୨୫ । ଏଇ ବଲ ଫୁଲ ତୋଲେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହାସିନୀ, ନାନାଜାତି ଫୁଲେ ନାନା ଜାତି ମେଧାବିନୀ ଗୋ । ୨୬ ।

ଫୁଲତୋଲା ।

ଦେଖ ଛାଲ ଗୋରା ହୟୁଁ ମିଲନ, କେମିନ ସୁଷମା ଏ ଫୁଲବନ, କେଶର-କାଲିମାବେଢ଼ ଗଉର, କୁନ୍ଦନକମେଙ୍କ ମର୍କତଘେର, ଲଳିତା ତୋଲେ ବକୁଳ, ବୋଲେ କି ଶୋଭା ଏ ଶୋଭା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ବିଶାଖା ନୀଅଲି କୁସୁମେ ତୋରା, ତୋଲିତେ ହେର ଲତାତେ ଭଉଁରା, ଶାଖାସହ ଫୁଲେ ଭୃଙ୍ଗ ଅନିୟାଁ, କହଇ ଶ୍ରୀମତୀ ମନ ଜାନିୟାଁ, ସଖିରେ, ଦେଖ କି ଶୋଭା ଭାଲ, କାନ୍ତା କାନ୍ତ ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗେ ମଞ୍ଜୁଲ । ମଲ୍ଲୀବଲ୍ଲି ତୋଲି ଚିତ୍ରା ବୋଲଇ, ବଲି ଭରି ଫୁଲେ ଭଉଁରା ନାହିଁ, ବାସନ୍ତୀ ଟୀତେ ପୂରକାନନ; କାନ୍ତଭରେ କୁନ ଭରେ ଧାରନ, ସଖିରେ, ଦେଖମଲ୍ଲୀ କୁସୁମ, ଭୃଙ୍ଗସଙ୍ଗ ବିନେ ନୁହେ ସୁଷମ । ଚମ୍ପକତୁଲିୟାଁ ଚମ୍ପକଲତା, ବୋଲେ ସଖି ତୁମ୍ଭ ତନୁ ଭୁଲତା, କଠୁଗୁନେ ଭୃଙ୍ଗ ତେଜିଲ ଯାକେ, ଦୁର୍ଗା ବୋଲଇ ସଚଲ ଲୋକେ, ସଖୀରେ, ଦେଖ ଚମ୍ପକଫୁଲ ଭୃଙ୍ଗବିନେ ସଉରଭ ବିଫଲ । ରଙ୍ଗଦେବୀତୁଲେ ରଙ୍ଗନୀଫୁଲ, ଶ୍ରୀମତୀରେ କହେ ବଚନଛଲ, ବାସନ୍ତୀନେ ବାସ କୈଲ କନନ, ଅଶାକର ଅଛେ ମଧୁସୂଦନ, ସଖୀରେ, ଦେଖ ରଙ୍ଗନୀଫୁଲ, ଭୃଙ୍ଗ ସଙ୍ଗହେତେ ଶୋଭାମଞ୍ଜୁଲ । ଜାତିପୁଷ୍ପ ଲୟାଁ ସୁଦେବୀ କହୁ, ଚୁମ୍ବିୟାଁ ମଧୁପ ଜ୍ଞାନହରାଇ, ମୁଖେ ଲଟିଛେ ମକରନ୍ଦଧୂଲି, ଯାକେ ତେଜ ଦେଖ

ଲୁଚିଗଲେ, ସଖୀରେ, ତବେ ଭ୍ରମର ବନେ, ସୁକାନ୍ତ ହଇଯୁଁ । ଅନ୍ୟ ବନେ ।
ଭୃଙ୍ଗ ହଯୁଁ । ଭୃଙ୍ଗବଦ୍ୟା କହଇ, କେତକୀକୁସୁମ ଶୋକରେ ଲଇଁ, ବୋଲେ ସଖୀ
ଯେଉ କୁସୁମସାର, କଣ୍ଟକ ସମ୍ବନ୍ଧ ତେଜେ ଭ୍ରମର, ସଖିରେ ଦେଖ କେତକୀଫୁଲ,
କାନ୍ତସଙ୍ଗ ନୋହୁ ଜନ୍ମ ବିଫଳ, ଇନ୍ଦୁରେଖା ଲଯୁଁ । ନୀଳଉତ୍ପଳ, ବଲ୍ଲଭାରେ ଧଣି
ଶ୍ରୀକରେ ଦେଲା, କଣ୍ଠେ ଠାର ଦେଇ ମନ୍ଦଲକ୍ଷିତ, ନମ୍ରକରି ମଥା ବଦନ ସ୍ମିତ,
ସେକାଳେ; ଶିହରଚନ୍ଦନ ଭାଷେ, ମୋଦଇନ୍ଦୁ ହୃଦୁ ଅଙ୍କୁର ଅଟଏ ।

ପଯ୍ୟାର ।

ହେନବେଳେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମୋହନ ଆସିଲ; ନୁଅରୁଣ ଯେନ ଲତା ଉହାଡ଼େ
ଥାକିଲ । ହେ । ୧ । ମନ୍ଦକରି କରଦ୍ୱୟ ବୁକୟରେ ରଖି, କମ୍ପିତ ଧୂଷଇ ପକ୍ଷ
କମ୍ପିତ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ହେ ।୨। କତ୍ତୁ ଲକେ କତ୍ତୁଥାକେ ନନ୍ଦଦଏଦଖା; ଶ୍ରୀମନ୍ତକେ
ଠାବଦେଲ ନେବାନ୍ତେ ବିଶାଖା ହେ ।୩। ଫିରିଯୁଁ । ଗୃହାନ ଠାନ ପଚାଯୁଁ । ସଖିରେ,
ପୁରିଯୁଁ । ଶୋଭା ମାଧୁରୀ ମୁଦଲ ଅଷିରେ ହେ । ୪ । ମୃଦୁଲ ପୁଲକଜାଲମନ ତନୁ
ଭଜ, କୃପାସିନ୍ଧୁ ନେବବନ୍ଧୁ ଅଙ୍ଗେ ଗେଲ ବାଜ ହେ । ୫ । ନା ଜାନିଲ ପ୍ରାଯେ
ହଯୁଁ । ରାଜ ରସାଲସି, ଚମ୍ପକଗାଛର ତଳେ ସଲଜ୍ଜିତେ ବସି ହେ । ୬ ।
ଲଲିତା ବୋଲଇ ଚଲ ରବିପୂଜା ଯାଇ, ଏଖାନେ ପ୍ରମାଦଗାଛ କିଏ ଅଛେ
ରେଇ ଗୋ । ୭ । ଯେବେଳେ ମୋହନକେ ତୁଳସୀ ଦଲ ଠାଉ, ମଦମନ୍ଦଗତେ
ଲଜ୍ଜାଭରେ ମିଲେ ହରି ହେ । ୮ । ଦୂରେ ଥାକେ ସନ୍ନିକଟେ ଯାଇତେ ନାରିଲ,
ଲଲିତା ବିଶାଖା ଦୋହେଁ ନେନେ କହ୍ୟାଦିଲ । ୯ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅନ୍ତାନ୍ତରେ ମସୃଣ ବେଶ ବଶାମସେମ ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଃସହମୁଖୀଂ ସୁମୁଖୀ ନୃପେତ୍ୟ ।
ସବ୍ରୀଡ଼ ମିଷିତ ସଖୀବଦନାଂ ପ୍ରଦୋଷେ, ସାନନ୍ଦଗଦ୍‌ଗଦ ପଦଂ ହରି ରତ୍ୟବାଚ ।

ପଯ୍ୟାର ।

ଅନ୍ତରେ ମନ୍ଥନ ବେଷ ଅକୁଟିଲ ବସା, ଧୀରଶ୍ୱାସମୁଖୀ ମହାସୁମୁଖୀ
ସୁରସା ଯେ । ୧ । ସଲଜ୍ଜେ ବିଶାଖା ସଖି ମୁଖ ଅଛେ ହେରି, ଅପରାହ୍ଣକାଲ
ହେଇଛେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁରୀ ହେ । ୨ । ଏସବ ଶୁଭସୂଚକ ହେରି ବେନୁପାନି,
ସାନନ୍ଦ ଗଦ୍‌ଗଦପଦେ ରଚେଁ ମୃଦୁବାନୀ ହେ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନେନେ
ଅଶ୍ରୁବିନ୍ଦୁ ବହେ, ଦୋଷେ ଯେନ ପ୍ରଭୁପାଶେ ପ୍ରିଯଦାସ କହେ । ୪ ।

ଉକ୍ତା ।

ଶ୍ୟାମଘନ ବୋଲେ ବାନୀ । ଶୁନ ଶୁନ ପ୍ରାନଧନୀ । ୧ ।

ଘର୍ଷରଛନ୍ଦ ।

ବଦସି ଯଦ କଣ୍ଟିତ, କରକ ବଜା ବଦିତ, ଦନ୍ତ ରୁଚ ଜଜମ୍ନଦୀ ଭରେ ।
ହରମାର ଅତଘୋର, ପ୍ରବଲ ଦର ତମିର, ଅଧର ଅଲେକ ସ୍ଫୁରିତରେ ଗୋ ।
ପ୍ରିୟେଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବନ, ମୁଞ୍ଜ ମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ ।
ସତତ କାମହୁତାଶ, ଦହଇ ମମ ମାନସ, ଦବେ କଣ୍ଠ ମୁଖ ସୁଧାପାତ୍ର ଗୋ ।୧।
କାନ୍ତ ନେନେ ସୁଖ ସୀମା, କାନ୍ତା ବଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମା, ଏକାନ୍ତ ସ୍ଥଳର କୋଟିନିଧି ।
ଅବେ ଲେଚନ ଚକୋର, ଧବେର ରଞ୍ଜନକର, ତବେ ହବେ ସକଲ ସମ୍ବୃଧି ।
ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବନ, ମୁଞ୍ଜମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ ।୨।
ସତ୍ୟଭାଷି ଯଦ ଅତ ମୋରେ ହୋଇଛେ କୋପମତ, ଦେହ ଖର ନେନ୍ତ ଶର-ଘାତ । ଭୁଜବନ୍ଧନ ଘଟନ, କର ସେ ଦେହେ ଖଣ୍ଡନ, ଯେନ ଅନୁଭବେ ସୁଜାତ ଗୋ । ପ୍ରିୟେଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବନ, ମୁଞ୍ଜ ମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୩ । ତୁମି ଅମାର ଜୀବନ, ତୁମି ଅମର ଭୂଷନ, ତୁମି ଭବନିଧି ରତ୍ନହୃଦୟ । ନା ସ୍ୱାମିନି । ଅନୁରୋଧ, ଅତଯତନେ ନିରୋଧ, କର ଏଇ ଅମାର ହୃଦୟ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବାନ, ମୁଞ୍ଜ ମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୪ । ନୀଲ ନଲିନ ରୋଚନ, ହେତନିତବ ଲେଚନ, ଧରଅଛେ କୋକନଦ ରୂପ । ଫୁଲ୍ଲ କାଣ୍ଡ କାଣ୍ଡ ଯଦ୍ୱ, ରଞ୍ଜନ ହଇଛେ ଯଦ, ଏଇନହେ ତବ ଅନରୂପ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କୃପାବାନ, ମୁଞ୍ଜମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୫ । କୁଚ କୁନ୍ଦନ କଳସ, ମଦନ ମଦେ ଅଲସ, ଡାଏ ମଣ୍ଡମନିଗନେର ହାର । ରଞ୍ଜିବ ତବ ହୃଦୟ, ସୁବେଶ ହୃଦ ଉଦୟ, ରହିଲ ଲାବଣ୍ୟ ଗୃହେର ତାରା ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବାନ, ମୁଞ୍ଜ ମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୬ । ଘନଜଘନ ମଣ୍ଡଲ, ମାର ମନୋହର ସ୍ଥଳ, ବୃସ ତୁ ରସନା ମଣ୍ଡନାତ୍ୱେ । ସେଇ ଘୋଷ ଅକଥନ, ମନ୍ମଥମନ୍ମଥ ଧନ, ପାଲବେ ମଦନ ବଦନତେ ଟେ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବାନ, ମୁଞ୍ଜମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ସ୍ଥଳ କମଲ ଗଞ୍ଜନ, ମମ ହୃଦୟ ରଞ୍ଜନ କାନ୍ତ ରତରଙ୍ଗ ସୁରଞ୍ଜନ । ଚରନ ଦ୍ୱୟ ସ୍ନବସେ, ଅଲକ୍ତ କର ପରଶେ, ସଞ୍ଚ ଏଞ୍ଚ ଅମୃତ ବଚନ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବାନ, ମୁଞ୍ଜମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୮ । ସ୍ମର ଗରଲ ଖଣ୍ଡନ, ମମ ଶିରପିମଣ୍ଡନ, ଦେହି ମଦ ପଲ୍ଲବ ଉଦାର୍ଯ୍ୟ । ଜାଲେ ଦାରୁନ ପ୍ରବଲ, ମଦନ କଦନାନଳ, ହରତାରା ରଞ୍ଜାର ଶଉର୍ଯ୍ୟ ଗୋ । ପ୍ରିୟେ ଗୋ, ତୁମି ଗୃହ୍ଣଶୀଳ କିପାବନ, ମୁଞ୍ଜମାନ ହୋଇଛେ ଏ ନିଦାନ ଗୋ । ୯ । ଏମନ ଚଟୁଲ ଗୃହୁ ରଞ୍ଚେ ମୁରହର ପଟ,

ତାହାଙ୍କାଧି ବଚନ ଜନିତେ । ଶ୍ରୀପଦ୍ମାବତୀ ଚରନ, ଶ୍ରୀଜୟଦେବ ଶରନ ଅନନ୍ତେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବର୍ଣ୍ଣିତେ ହେ । ଶୁନ ହେ, ଉତ୍ସବପାସିବ ଜନା ଅବେ, ଆନନ୍ଦ ସାଗରେ ଜୁବ ସବେ ହେ । ୧୦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପଦ୍ମହର କୁଚାଗେଙ୍କେ ଶଙ୍କାଂଭୂଷ୍ୟା ସତତଂଘନ
ସ୍ତନଜଘନଦ୍ୱାକାନ୍ତେ ସ୍ୱାନ୍ତେ ପରାନବ କାମିନି ।
ବିଶତ ବଚନେ୍ୟାରନେ୍ୟାଧନେ୍ୟାନକୋପି ମନାନ୍ତରଂ,
ସ୍ତନସ୍ଥିମୀପରବମ୍ଭାରମ୍ଭେବଧେହି ବିଧେୟତାଂ ।

ପୟାର ।

ପୁନଃ କହେ ଘନଶ୍ୟାମ ମୃଦୁଲ ବଚନେ, ଅମାର ଆତଙ୍କ ପ୍ରିୟେ କରହ ମୋଚନ ଗୋ । ୧ । ତବ ଅପରାଧେ ଶଙ୍କା ପୁକେ ସନ୍ତତ, ଘନସ୍ତନ ଜଘନା ଗୋ ନାହିଁର ଅକାନ୍ତ ଗୋ । ୨ । କାଣହୋସି ଅନ୍ତର ଗୋ ନାହିଁ ଅନ୍ତରେ, ଏ ତନୁ ଅରଣ୍ୟେ ଆମି ଅଛେ ନିରନ୍ତରେ ଗୋ ।୩। ଅନ୍ତର ହୁଏ ଦନ୍ତ କୋପ ତେଜ ଧନେ୍ୟ, ଅନ୍ୟଭ୍ରମେ ଅଭିନ୍ନଣ ଦୋଷନାଶ ହଦନେ୍ୟ ଗୋ ।୪। ଅନ୍ତେ ରଙ୍ଗନେ ତୁମି ବିଧାତା ପ୍ରମାନ, ସ୍ତନଭର ପରିରମ୍ଭେ ଅରମ୍ଭ ବିଧାନ ଗୋ । ୫ ।

ଓଡ଼ିଆ ।

ଅନ୍ତେ ରଙ୍ଗିନେ ତୁମି ବିଧି, ଅମାକେ କେନ ହୁଅ ଅବଧି । ୧ ।
ସ୍ତନଭର ପରିରମ୍ଭ କର, ବିଧାନ କର ପ୍ରିୟେ କଶୋର । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମୁଗ୍ଧେ ବିଧେହି ମୟି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦନ୍ତଦଂଶ ଦୋର୍ବଲ୍ଲି ବନ୍ଧନିବୀଡ଼ସ୍ତନ ପୀଡ଼ନାନି ।
ଚଣ୍ଡି ତ୍ୱମେବମୁଦମଞ୍ଚ ନ ପଞ୍ଚବାଣ, ଚଣ୍ଡାଳ କାଣ୍ଡଦଳନା ଦଶବଃପ୍ରୟାତୁ ।

ପୟାର ।

ହେ ମୁଗ୍ଧେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଦନ୍ତେ ଦଶନ ରଞ୍ଜିହ, ନିଜ ଭୁଜ ବଲ୍ଲୀରତେ ବନ୍ଧନ ସଞ୍ଚିହ ଗୋ ।୧। ନବୀଡ଼ ସ୍ତନ ପୀଡ଼ନ କର ଏଇ ହୃଦେ, ହେ କୋପନେ କୋପ ଯଦ ବହୁଛ ଉନ୍ମାଦେ ଗୋ । ୨ । ଚଣ୍ଡାଳ କାଣ୍ଡ ଦଳନ କରେ ପଞ୍ଚବାନ, ତବେ ଏଇ ତାପ ମୁଁ ନାହିଁଏ ସହନ ଗୋ । ୩ ।

ଓଡ଼ିଆ ।

ହେମୁଗ୍ଧେ ନିର୍ଦ୍ଦୟାବନ୍ତନୁହ; ନିଜଭୁଜେ ବନ୍ଧନ ସଞ୍ଚିହ । ୧ ।
ନବୀଡେ ସ୍ତନ ପୀଡ଼ମୋ ହୃଦେ ହେକୋପେ କୋପକର ଉନ୍ମାଦୋ୨।
ଚଣ୍ଡାଲ କାଣ୍ଡଦହେ ପଞ୍ଚବାନ, ତାପମୁଁ ନାହିଁଏ ସହନ । ୩ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ବ୍ୟର୍ଥୟତ ବୃଥା ମୌନଂ ତନ୍ୱି ପ୍ରପଞ୍ଚୟ ପଞ୍ଚମଂ ।
ତରୁଣୀ ମଧୁରାଳାପୈ ସ୍ତାପଂ ବିନୋଦୟ ଦୃଷ୍ଟିଭିଃ ।
ସୁମୁଖୀ ବିମୁଖୀ ଭାବଂ ତାବଦ୍ଵିମୁଞ୍ଚ ନ ମୁଞ୍ଚ ମାଂ ।
ସ୍ୱୟମତିଶୟସ୍ନିଗ୍ଧୋମୁଗ୍ଧେ ପ୍ରିୟୋୟ ମୁପସ୍ଥିତଃ ।

ପୟାର ।

ବୃଥା ମାନ ହୁଅଁ । ତନ୍ୱି ବ୍ୟଥା ଦିଅ କେନ, ପ୍ରପଞ୍ଚ ପଞ୍ଚମଶର ବାଧା କି ନାଜାନ ଗୋ । ୧ । ତରୁଣୀ ମଧୁରାଳାପ ବିନୋଦ ଦୃଷ୍ଟିରେ, ତାପ ହର ତାପହର ରାଖ ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ ଗୋ । ୨ । ସୁମୁଖିର ମୁଖ ଭାବ ମୁଞ୍ଚି ଅଛେ ଯତ, ମୁଗ୍ଧେ ଅତିଶୟ ସ୍ନିଗ୍ଧେ ପ୍ରିୟ ସ୍ୱୟଂ ସ୍ଥିତ ଗୋ । ୩ ।

ଦୁହା ।

ବୃଥା ଏତେ ମାନ ଦଣ୍ଡ କେନ, ପ୍ରପଞ୍ଚ ଶର ବାଧେ ପରାନ । ୧ ।
ତରୁଣୀ ମଧୁରାଳାପ ହେଁରେ, ତାପହର ରାଖ ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ । ୨ ।
ସୁମୁଖି ଭାବ ମୁଞ୍ଚିଛେ ଯତ, ମୁଗ୍ଧେ ସ୍ନେହେ ପ୍ରିୟ ସ୍ୱୟଂ ସ୍ଥିତ । ୩ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ବନ୍ଧୂକଦ୍ୟୁତିବାନ୍ଧବୋୟ ମଧରଃ ସ୍ନିଗ୍ଧୋ ମଧୂକଚ୍ଛବି ।
ର୍ଗଣ୍ଡେଚଣ୍ଡି ଚକାସ୍ତି ନୀଳନଳିନ ଶ୍ରୀମୋଚନଂ ଲୋଚନଂ ।
ନାସାଭ୍ୟେତି ତିଳ ପ୍ରସୁନପଦବୀଂ କୁନ୍ଦାଭଦନ୍ତି ପ୍ରିୟେ ।
ପ୍ରାୟ ସ୍ତ୍ୱନ୍ମୁଖ ସେବୟା ବିଜୟତେ ବିଶ୍ୱଂ ସ ପୁଷ୍ପାୟୁଧଃ ।

ପୟାର ।

ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୂକ ଦ୍ୟୁତି ବାନ୍ଧବ ଅଧର, ସ୍ନିଗ୍ଧେ ମହୁଲେର ପୁଷ୍ପ ଛବି କେନେ କର ଗୋ । ୧ । ହେ କୋପନେ ଗଣ୍ଡଦେଶେ କର କେନେ ସ୍ଥିତ, ଲୋଚନୁ ନା ତେଜ ନୀଳ ନଳିନ ସମ୍ମତ ଗୋ । ୨ । ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ତିଳପ୍ରସୂନ ନାଶା ମନୋହର, କୁନ୍ଦାଭଦନ୍ତିନପ୍ରିୟେ ମୁଖ ସୁଧାକର ଗୋ । ୩ । ଯେଇ ମୁଖ ସେବି ସବ ସୃଷ୍ଟିକେ ସଂସେଧେ, ଜୟୀ କଲ ଯେ ଅନଙ୍ଗ କୁସୁମ ଆୟୁଧେ ଗୋ । ୪ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ଦୃଶୌତବମଦାଳସେ ବଦନମିନ୍ଦୁ ସନ୍ଦୀପନଂ ।
ଗତିର୍ଜନ ମନୋରମା ବିଜିତରମ୍ଭ ମୁରୁଦ୍ୱୟଂ ।
ରତି ପ୍ରବକଳ୍ପବତି କୁଚରଚନଲେଖେ ଭୁବା
ବହୋବିବୃଧଯୌବତଂ ବହସିତନ୍ୱି ପୃଥ୍ୱୀ ଗତା ।

ପୟାର ।

ଏଗୋ ଚମତ୍କାର ସ୍ୱଚ୍ଛ ନବୀନକିଶୋର, ମହାଚମତ୍କାରଭାବ ଅଙ୍ଗେ ଅଛି ଧର ଗୋ । ୧ । ତୁମାର ନୟନ ଦ୍ୱୟ ମଦାଲସା ହୟେ, ବଦନ ଇନ୍ଦୁମତ ଜିନୁଥେ ଶୋଭା ପାୟେ ଗୋ । ୨ । ରତିମନୋରମେ ଅତି ମନୋରମାଭ୍ରୂରୁ, ସ୍ୱର୍ଗେ ଏକ ରମ୍ଭା ତୁମାର ଦ୍ୱିରମ୍ଭାଭୂରୁ ଗୋ । ୩ । ରତି ତବ କଳାବତୀ ଚୌଷଠି ପ୍ରମାନ, ସୁନ୍ଦରର ଦ୍ୱୟ ଶଶିଲେଖାର ଶୋଭନ ଗୋ । ୪ । ଅତିନାଭି ଲୟା ତୁମି ପୃଥିରେ ଅଗତି, ଅମାକେ ଭାସାୟ କେନ କାମନଦୀ ସ୍ରୋତି ଗୋ । ୫ । ଏମନ ବିନୟ ବାନୀ ରଙ୍ଗ ଶ୍ୟାମରଙ୍ଗେ, ଦାଣ୍ଡାୟାଛେ ଧନୀ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ତୁରୀ ଚାୟେ ହେ । ୬ ।

ପୟାର ।

ଦଶମ ଛନ୍ଦେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତେ ।
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତେ ହେ । ୧ ।
ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ ।
ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୨ ।
ପଦ୍ମାବତୀକାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ ।
ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଘ ହେ । ୩ ।
ତାର କୃପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ ।
ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ୪ ।
ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସଶୃଙ୍ଗାର ଜାନା ଯେ ହୟ ।
ଏଇ ନୀଳ ବନମାଲ ଗଲାତେ ପରୟ ହେ । ୫ ।
ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ପଷ୍ଟ ନାହୟେ ବର୍ଣ୍ଣିତେ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନାଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ ।
ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାଗର ଏକାଦଶଛନ୍ଦ ।
କାଉଁନ କର ଓହେ ନାଥ ଲଙ୍ଘ ଜ୍ଞାନବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

ଏକାଦଶ ଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ସୁଚିର ମନୁନୟେନ ପ୍ରୀଣୟିତ୍ୱା ମୃଗାକ୍ଷୀଂ ।
ଗତବତୀକୃତ ବେଶେ କେଶବେ କୁଞ୍ଜେ ସଦ୍ୟାଂ ।
ରଚିତ ରୁଚିର ଭୂଷାଂ ଦୃଷ୍ଟିମୋଷେ ପ୍ରଦୋଷେ
ସ୍ଫୁରତି ନିରବସାଦାଂ କାପିରାଧାଂ ଜଗାଦ ।

ଝିଙ୍ଘାଉ ।

ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ପ୍ରିୟୋତ୍ତମା ଯବନ ବଲ୍ଲଭ, ରହିତେ ରୁଚିର ମୃଦୁ ବଳାୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ହେ । ୧ । ବଦଳାଇଁ ଗେଲ ବେଶ ପୂର୍ବ ରଙ୍ଗିମା, କୃପାକୈଲ ଦୃଷ୍ଟିକୈଲ ଲଲିତେ ଗାରିମା ହେ । ୨ । ହୃଦୟ କେଦାରେ ଅଣାକୃଷି କାନ୍ଦଇନ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ତୃଷିତଭରେ କରିଁଥାଛିଲ ଧାନ ହେ ।୩। ହେନବେଲ ହଇଲ ଯେ କୃପାସୁଧାବୃଷ୍ଟି, ରହଲ ଶ୍ରୀନବଘନ ଅପଘନ ସୃଷ୍ଟି ହେ । ୪ । ପାଲୟର କାମଦମ ହୟ ସେହ-ଷନ, ନୟନେ ନୟନେ ଦୁହିଁ ହଇଲ ମିଲନ ହେ । ୫ । ଯାଇତେ ନା ପାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୁଲ୍କିତେ ସ୍ୱତନୁ, ଦାଣ୍ଡାୟିଁ ଦାସେର ମତ ମାଲମନ ତନୁ ହେ । ୬ । ସୁନ୍ଦର ରତନ କୁନ୍ଦଳତାକେ ଗୃହିଁଲ, ସେହ ଶ୍ୟାମେ ସନମତ ନେହାନ୍ତେ କହଲ ହେ । ପ୍ରସ୍ୟୁପ୍ସ ସଙ୍କାରଣ୍ଡ଼ ଚଲିତେ ନିକୁଞ୍ଜେ, ଚେନ ବନୋଦନୀ ରବ ପୁଷ୍ପବାର କାଯେ ହେ । ୮ । ଉତ୍କଣ୍ଠା ପ୍ରେମଜଦୟେ କେହୋ କାରେ ଯାଇ, ଧୁହେଁ ଦୁହିଁ ଚୁହିଁ ଚୁହିଁ ଗୃହେଁ ପଛୁଅଇ ହେ । ୯ । ଅନନ ଗଣିଲ ନାହିଁ ଲଜକେ ସେକାଲେ, ପହଣ୍ଡ୍ରିକ ଦଣ୍ଡେ ହଏ ଧନୀ ଗମନ କାଲେ ହେ । ୧୦ । ଦୁଇଦଣ୍ଡେ ପଦ୍ମିନୀ କୈହୁଠନ ବୃଷ୍ଟିହଏ, ପୁଜାଛଲେ ରାଈ କୁଞ୍ଜେ ବଢେ ଶ୍ୟାମସ୍ଥୟେ ହେ । ୧୧ । ହେନଦନ ଗୁରୁପୂର୍ତ୍ତାମୃତ ଯୋଗବଳେ, କୋକୋଲର ନୋଚନିରୁତ କୁଞ୍ଜଦୁହିଁ ମିଲେ ହେ । ୧୨ । ତୁଲସିକେ କହେ ରାଈ ମଧୁର ବଚନ, ମାଧବେର କାଛେ ଯାବେ ଆମାର କାରନ ଗୋ । ୧୩ । ପୁଜାଛଲେ ବଂଶୀଧାରୀ ଲୁଚିହିଁ ଅସିଲ, ନେତ୍ରାନ୍ତେ ଆମାର ସନେ ମିଲନ ହଇଲ ଗୋ । ୧୪ । ତାର ଲାଗି ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୁଜା ଯାଇତେ ନା ପାରେ, କୁଞ୍ଜେ ଅଛେ କିନା ଶ୍ୟାମ ଦଚେତଥ୍ୟ କର ଗୋ । ୧୫ । ତାମ୍ବୁଲ ଫୁଲଚନ୍ଦନ ଅନିତେ ବଲିଲ, ଲଲିତା ସଜନୀ ଆନି ଧନୀ କାଛେ ଦିଲ ଗୋ । ୧୬ । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପୂଜା ଫୁଲସଜ୍ଜା ଦ୍ରବ୍ୟ ବୟସାର, ତୁଲସିକେ ପେଷି କୁଞ୍ଜେ ଶ୍ରୀନବକିଶୋରୀ ଗୋ ।୧୭। ତାମ୍ବୁଲ ଫୁଲଚନ୍ଦନ ଲୟିଁ ସେହୁ ଗେଲ, ଶ୍ୟାମେର ନିକଟେ ଗିଆଁ ପ୍ରବେଶ ହଇଲ ହେ । ୧୮ । ତୁଲସିକେ ଦେଖି ଶ୍ୟାମ କହେ ମୃଦୁବାନୀ, ଅମାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦୂର ହଇଲ ରଙ୍ଗିନୀ ଗୋ । ୧୯ । ଉପହାର କିସ ଦିଅଁ ତୁଷିବ ତୁମାରେ, ଏମନ ପଦାର୍ଥ କିଛୁ ନାହିଲେ ଅମାରେ ଗୋ । ୨୦ । କି କାରନେ ଅଛିଆଛ କହ ଗୋ ସଜନି, ଭଲ ଆଛେ କିନା ବଲ ଆମାର ପ୍ରାନଧନୀ ଗୋ । ୨୧ । ତାର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ଆମି ତାର ସୁଖେ ସୁଖୀ, ତାର-ପ୍ରାନ୍ତ ଏଥା କହ ତୋଷ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖି ଗୋ ।୨୨। ମୋହନେର ବାକ୍ୟ ଶୁନି ତୁଲସୀ କହିଲ, ତାମ୍ବୁଲ ଫୁଲଚନ୍ଦନ ଦେଇୟାଁ ପେଷିଲ ହେ । ୨୩ । ଅତ କହ ଶ୍ୟାମ-ପାଶେ ସମର୍ପନ କୈଲ, ବଦଲ ମୋହନମାଲ ଲଇୟାଁ ଆସିଲ ହେ । ୨୪।

ସେହି ବନମାଳୀ ରାଧେ ଗଲେ ଲମ୍ଭାଇଲ, ଶୀଘ୍ରେ ସବୁ ସଖିଗଣ ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଲି ହେ । ୨୫ । ଏକାଳେ ମୋହନ ବଦନ୍ୟାସ ସୁବାଟିକା, ପାଟଳ କସ୍ତୁରୀ କରୁ ଗର୍ବିଣୀ ରାଧିକା ଗୋ । ୨୬ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଧରାମୃତ ବାଟିକା ଭକ୍ଷୁଛେ, ଆନନ୍ଦେ ଚର୍ବଣ କୈଲ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧିକେ ଗୋ ।୨୭। ପଦାମ୍ବୁଁ । ତାମ୍ବୁଲପିକ ପିକ-ଭାଷୀ ମନ । ଜାଣି ପିକଦାନୀ ହସ୍ତେ ଧରେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ । । ୨୮ ।

ଦୁହା ।

ଶୁଣ ଶୁଣ ଭକ୍ତଗଣେ । ତବେ ଦିନ ଅବସାନେ । ୧ ।

ଯଥା—ରାଗ ।

ଏକାନ୍ତେ କୁସୁମ ମାଳିକା ସୁମନ, ଗାନ୍ଥେ ରସବତୀ ରାଧେ ଗୋ ।
ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ସନେ, ନିକୁଞ୍ଜମିଳନେ, ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ ମନ ସ୍ନିଗ୍ଧେ ଗୋ ।
ଗୃହଦଣ୍ଡ ଅଛେ ଦିନ, ସେହିକାଳେ ମିଳେ ସଖିଗଣ ଗୋ । ୧ ।
ଜାତବେର ବାସର, ଚଇତ୍ରମାସେର, ଶୁକ୍ଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦିନ ଗୋ ।
ଗୃହଜନ ନିଶାରେ, ଶୁକ୍ଳ ଅଭିସାରେ, ନିର୍ଜନେ ରାଧେ ଗମନ ଗୋ ।
ଜାଣି ଯେତେ ସଖିଗଣ, ବୁଝି ନୈଋତକୁଞ୍ଜେ ଗମନ ଗୋ । ୨ ।
ସୁବେଶ ସାମଗ୍ରୀ, ତାତପର୍ଯ୍ୟ କରି, ଅଳଙ୍କାର ପେଡ଼ି ପେଡ଼ି ଗୋ ।
ପ୍ରଣୟ ପଞ୍ଜରୀ, ସକଳ ମଞ୍ଜରୀ, ଦିଲ ଶୀଘ୍ରେ ବାଢ଼ି ଗୋ । ୩ ।
ଯତ୍ନେ ରତ୍ନ ପିଠପରେ, ଧନି ବସେ କେଳି ଆନନ୍ଦରେ ଗୋ । ୩ ।
ଚରମ ଦେଶଟେ, ଚମ୍ପକ ଲତିକା, ଶ୍ୟାମଳ ଚାମର ଢାଳେ ଗୋ ।
ସୁମୁଖୀ ଶ୍ରୀମୁଖ, ହେରଇତେ ଇନ୍ଦୁ ରେଖା ଦରପଣ ଧରେ ଗୋ ।
ତବେ ବିଶାଖା ଲଳିତା, ବେଗେ ଆରମ୍ଭିଲ ଆଚମ୍ବିତା ଗୋ ! ୪ !
ମର୍ଦ୍ଦିଲ ଅଙ୍କୁର, ଯତ୍ନ କଙ୍କତିକା; ଲଳିତା ଝଙ୍କାରେ ନଖ ଗୋ ।
କୁଟିଳ କୁନ୍ତଳ, ଗଳନେ ଖଡ଼ିକା, ମିଳନ କରାଇଁ ମୁଖ ଗୋ ।
ଫିଟାଇତେ ଗୁନ୍ଥ ବେଣୀ, ଶୋଭା ହଇଲ ଚରମ ଦେଶେ ଗୋ । ୫ ।
କନକ ନବର, ନବ ଜଳଧର, କାବା ଅଛେ ଘୋଟାଇଁଅ ଗୋ ।
ନୀଳମଣି ବୃଷ୍ଟି, କଇଲ ଲଳିତା, ପୃଷ୍ଠେ ବେଣୀ ଫିଆଇଁଅ ଗୋ ।
ଧୀରଧୀର ସାଜିଁ ଲଳି. ଭିଡ଼ାଭିଡ଼ିତେ ବ୍ରୀଡ଼ିତ ହେଲ ଗୋ । ୬ ।
ତବେ ମର୍ମ ମୃଦୁ, ରହିଲ ବିଶାଖା, ଅଛେ ଏଇ ରାଧି ଆଗେ ଗୋ ।
ବନ୍ଧୁର ଭିଡ଼ାତେ, ଏଭେଡ଼ା ଫିଟିବ, ତବ ବରହେର ଯୋଗେ ଗୋ ।
ନେ ସୁମୁଖୀ ଲଜ୍ଜିତ, ସଖୀ ଲଳିତା ମଞ୍ଜୁଳ ସ୍ମିତ ଗୋ । ୭ ।
କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ ଚୂଡ଼ା; ରତ୍ନଦ୍ରବ୍ୟ ଚୂଡ଼ା, ରଙ୍ଗ ଭଣ୍ଡି ଭରି ଢାଳେ ଗୋ ।

ସୁନ୍ଦର କବଲ, କବା ସଖୀ ଥଛେ, ଜଦମ୍ବ ଅଛୁନ ଛାନ୍ତେ ଗୋ ।
ମଣ୍ଡି ବନ୍ଧ ଯନ୍ତ୍ର ଝଙ୍ଗ, ଦୁବା କୁନ୍ଦନ ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗୀ ଗୋ । ୮ ।
କଲମ୍ବ ନା କର, ଲିଖିଲ୍ ମକର, ଏମନ୍ତ ହଇଲ ରୁଚ ଗୋ ।
ଶ୍ରୁତି ପାଶ ଯଶ, କାମ ନାଗପାଶ, ଦ୍ୱସ୍ତ ସଖୀ ଟେଲ ଲକ୍ଷ ଗୋ ।
ସ୍ତନ ସ୍ତମ୍ଭ ଶୌର୍ଯ୍ୟହେର, କୁଙ୍କ ଦର୍ପ୍ୟା ହର ବଇସି ଗୋ । ୯ ।
ବିଶାଖା ହରଷେ, ଝୀନବାସ ଶେଷେ, ଶ୍ରୀମୁଖ ପୋଛୁଥ୍ୟା ଦଲ ଗୋ ।
ମହା ନିରମଲ, ଗୃନ୍ଦ ଝଲମଲ ଦରପନ ଝଲି ଗେଲ ଗୋ ।
ଭର ଚନ୍ଦନ କଟୋର, ଦଲ କର୍ପୂର ସହ କସ୍ତୁରୀ ଗୋ । ୧୦ ।
ସିନ୍ଦୂର ସହିତେ, କଜ୍ଜଳର ଗାଣ, ରଙ୍ଗଦେବୀ ଦେତେ ରଖି ଗୋ ।
କମଲ ନୟନେ, କୋମଲ କାଜଲ, ରଞ୍ଜିଲ ବିଶାଖା ସଖୀ ଗୋ ।
ଲଞ୍ଜି କର୍ଣ୍ଣେକ ସ୍ପରେଶ, ସେଙ୍କ ମୃଗବନ୍ଦ ହଏ ପାଶ ଗୋ । ୧୧ ।
ସିନ୍ଦୂର ଅର୍ଦ୍ଧେନ୍ଦୁ, କସ୍ତୁରୀକା ବିନ୍ଦୁ, ଦେତେ କବା ଶୋଭା ହେଲ ଗୋ ।
ମାଣିକ୍ୟ ଅଦେନ, ମର୍କତ ପାରେନ, ମଦନ କରୁ କ ଐଲ ଗୋ ।
ସେନ୍ତା ସିନ୍ଦୁରେ ମାଧୁରୀ—ରାଗ ପଥେ କ ବାଞ୍ଛା ଚର୍ଚ୍ଚର ଗୋ । ୧୨ ।
କାମ ଦମ୍ଭ ଝାଲି, ଉତ୍ଫୁଲିତ ଭାଲି, ନାଟସ ମଲୟୁକ କଲି ଗୋ ।
ଭ୍ରୁଭଙ୍ଗି ଚଞ୍ଚଲ, ମଞ୍ଜୁଲ ପବନେ; ଯଥା ମରକତ ମଲି ଗୋ ।
ଗୃନ୍ଦ ଚତୁର୍ଥୀ ଚିବୁକ, ଶଙ୍କ ମୃଗମଦ ଭୃଙ୍ଗଅଙ୍କ ଗୋ । ୧୩ ।
ଚର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଲରେ, ପୂର୍ଣ୍ଣିତା ତଲରେ, ଗୁଣ୍ଠି ମୋତି ଗୋଟିଗୋଟି ଗୋ ।
କବା ଜଲଟର, ଲସୁ । ଗଙ୍ଗାନୀର, ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ କରେ ବୃଷ୍ଟି ଗୋ ।
କର୍ଣ୍ଣେ ଫୁଲମଲକର୍ଣ୍ଣୀ, କର୍ଣ୍ଣେ ବଜ୍ରର ବିଦ୍ୟୁତ ବାଢ଼ି ଗୋ । ୧୪ ।
ରସିକ ମହେନ୍ଦ୍ର; ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ, ରସ ପୁରନ୍ଦର ରାଧେ ଗୋ ।
ବଜ୍ର ଧରିଅଛେ, କବା କାନ୍ତ କାମ, ତମ ଗିର ଅପରାଧେ ଗୋ ।
ଝଲ ଝଲକ ଜଳକା, କବା କାମେର ଖଣ୍ଡା ମଲକା ଗୋ । ୧୫ ।
ହାରକ ଛାଠଙ୍କ, ଟଙ୍କେର ଝଲକ, ଝଠକେତେ ଟେଲ ଜାନା ଗୋ ।
ମଦନ ନକଷତ୍ରେ, କର୍ଦ୍ଦନ ଇଷ୍ଟଟେ, ହମ୍ଭାଛେ କ କୋପମନା ଗୋ ।
ଧୀରାଧୀରା ବରାରୋହା, କର୍ଣ୍ଣେ ପ୍ରସନ୍ନେ ପ୍ରସନ୍ନ ଦେହା ଗୋ । ୧୬ ।
ନାସା ପୁଟେ ପୁଟେ, ସୁଝଠ ଉଝଠ ମାଣିକ୍ୟ ବସନ୍ତ ଦେତେ ଗୋ ।
ଚିତ୍ରାମନ ଫଲ, କବା ବାସି ହେଲ, ଓଙ୍ଗଲଗିଅଛେ ତାତେ ଗୋ
ନୃତ୍ୟ ମୟୂର ଭେତର, ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଳମଣି ରତ୍ନହାର ଗୋ । ୧୭ ।
ଦୋସର, ତସର, ମାଲି ଗୃପସର, ଚତୁସର ମନୋହର ଗୋ ।

ମର୍କତ ମାଣିକ୍ୟ, କୁନ୍ଦନ ହୀରକ, ଏକ ଏକ ସୁଲକ୍ଷଣର ଗୋ ।
ମନ ମାଦକ ପଦକ, ଘନଶ୍ୟାମେର ଜବମାଦକ ଗୋ । ୧୮ ।
ସୁବାହୁ ନିର୍ବନ୍ଧ, ନୀଳ ବାଜୁବନ୍ଧ, ମନୋହର ଚୂଡ଼ୀ କରେ ଗୋ ।
ସୁଗନ୍ଧ କମଳେ, କି ଅବା ଭ୍ରମରେ, ଭ୍ରମର ଆଲୟ କରେ ଗୋ ।
ଚମ୍ପାକଳି ଅଙ୍ଗୁଳିକା, ନାନାରତନେ ଯନ୍ତ୍ରଗୁଣ୍ଠିକା ଗୋ । ୧୯ ।
କନ କନ ଧ୍ୱନି, କୃତ ସୁକିଙ୍କିଣୀ, ନୟନ ମଣ୍ଡଳେ ଜୟ ହେ ।
ପଦ୍ମିନୀର ପଦ୍‌ପାଦେ ଅନୁରାଗ, ରୁଣିତ ନୁପୁର ରୟ ଗୋ
ହାସି ବିଶାଖା ଭାସିଲ, କେତେ କାଳ ଏ ରହିଲ ଦିଲ ଗୋ । ୨୦ ।
ସୁନୟନା ଲଳିତା, ଅତି ଆନନ୍ଦିତା, ନିଅଳି ମାଲିକା ଗନ୍ଧ ଗୋ ।
ବିଶାଖା କେତକୀ, ଜାତି ପୁଷ୍ପଟଂର, ମସ୍ତକେ କରିଲ ଶୋଭା ଗୋ ।
ଦିଲ ପ୍ରପଦେ ନୂଣ୍ଡିଆ, ସେହୁ ମଦନ ନୃପ ଖଣ୍ଡିଆ ଗୋ । ୨୧ ।
ହଇଥିଁ ଆବେଶ, ଚିନ ନୀଳବାସ, କୁଞ୍ଚିଥିଁ ଶ୍ରୀକରେ ଦିଲ ଗୋ ।
ସବ ସଖୀ ମିଳି, ଦିଲ ଧୂଳିହୁଳି, ଧନୀ ପରିଧାନ କୈଲ ଗୋ
ଜମ୍ବୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଓଢ଼ଣି, ସମ୍ପାତଦିଲ କି ନୀଳମଣି ଗୋ । ୨୨ ।
ଭାଙ୍ଗିଆ ବଟିକା, ଶ୍ରୀମୁଖେ ଲଳିତା, ଦିଲ କି ଆନନ୍ଦ ଭୋଳେ ଗୋ
ଚର୍ବିତ ତାମ୍ବୁଲ: ବୋଲଡେ ଅଧର, ବିଶେଷ ରଙ୍ଗିମାଧରେ ଗୋ ।
କିବା ପ୍ରଭାତ ଅରୁଣ, ଲାଲ ସିନ୍ଦୁରେ କୈଲ ସ୍ନାହାନ ଗୋ । ୨୩ ।
ନବ ଅଲକ୍ତକ, ରାଗ ଦିଲକ୍ତକ, ସଭ୍ରୁଗୁରୁଚରଣ ପ୍ରିୟେ ଗୋ ।
ଛତ୍ର ଯବଧ୍ୱଜ, ରେଖା ସମୁଦୟ, ଯେ ଯାହା ଉଦିତ ହଏ ଗୋ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଚନ୍ଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଥୀ ଏ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଗୋ । ୨୪ ।

ପୟାର ।

ବେଶ ଶେଷେ ପରଦୋଷ କାଳ ପରବେଶ, ସକଳି ଦିଗରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହଇଲ ତାମସ ହେ । ୧ । କିଅବା ଅଞ୍ଜନ ଦିଗଦନ୍ତୀ • ଚଢ଼ି • ମାର, କଜ୍ଜ୍ୱଳ ଛଇଲି ବୃଷ୍ଟି ଦିଗ ଦିଗାନ୍ତର ଗୋ । ୨ । ହେନାବେଳେ ତାର ଗର୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଦଳିଲ, ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ନିଶିଚିତ ପୂର୍ବଦିଗେ ହୈଲ ଗୋ । ୩ । କ୍ରମେ କ୍ରମେ ବାହୁଡ଼ିଲ ଗଗନମଣ୍ଡଳେ, ତାରାବଳି ନାଶିଲ ନିଜ ଲାଗି କୁତୂହଳେ ହେ । ୪ । ଫୁଟିଲ କୁମୁଦ ମୁଦହଇଲ ପଦ୍ମିନୀ, ଯାତପୂଂଲେ ମାତ ମଉଭୃଙ୍ଗ କରେ ଧ୍ୱନି ହେ । ୫ ।

ଡୁହା ।

ବେଶ ଶେଷେ ପ୍ରଦୋଷର କାଳ, ସକଳି ଦିଗ ହୈଲ କୁଟିଲ । ୧ ।
କିଏ ଦିଗଦନ୍ତୀ ଚଢ଼ି ମାର, କଜ୍ୱଳ ବୃଷ୍ଟି ହୈଲ ସଂସାର । ୨ ।

ତାର ଗର୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଦଳିଲ, ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ବେ ଉଦେ ହେଲ । ୩ ।
ଝଳଝଳି ଗଗନ ମଣ୍ଡଳେ, ତାରାଗଣ ଲୟାଁ କୁତୂହଳେ । ୪ ।
କୁମୁଦ ଫୁଟି ମୃଦ ପଦ୍ମିନୀ, ମଉଳଙ୍ଗ ଚଳୁଛନ୍ତି ଧୂନି । ୫ ।

ପୟାର ।

ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରିୟସଙ୍ଗିନୀ ଲଳିତେ, ଲଳିତ ବଚନ କହେ କଣୋଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଗୋ । ୧ । ତୁମାର ଚରଣେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ କର ହରି, ରଖିଅ ଗ୍ଟହ ବଚନ ମୃଦୁଳ ମାଧୁରୀ ଗୋ । ୨ । ମଞ୍ଜୁଳ ବଞ୍ଜୁଳ କୁଞ୍ଜେ କଣଲୟ ଶେଯେ, ପଥେ କଯ୍ୟାଥିବେ ତୁମାର ଗମନ କାଯେ ଣୋ । ୩ । ମୂଦ୍ୱେ ମଦୁମନ୍ତନେର ତାପ ମନ୍ଥନ କର, ଅନୁଗତ ପ୍ରିୟେ ଶୀଘ୍ରେ ଯାୟାଁ ଅନୁସର ଗୋ । ୪ । ସଘନ ଜଘନ ସ୍ତନଦ୍ୱୟ ଭାର ଭରେ, ମନ୍ଦମନ୍ଥର ଚରନ ଗମନ ମନ୍ଥରେ ଗୋ । ୫ । ତରଳ ମଳ ମଞ୍ଜିର ମଗ୍ନଳେର ଧ୍ୱନୀ, ଅବର୍ଣ୍ଣମଣ୍ଡନାମଣ୍ଡି ବଯୀନ ଅବନୀ ଗୋ ।୬। ତଲ୍ଲଣ କନ ମୋହନ ରମଣୀୟତର, ନେ ଗୁନମନ ଗନ୍ଧେ ମଧୁପ ସୁନ୍ଦର ଗୋ । ୭ । ତାମକେ ଅନୁଶାସନ ବନ୍ଦନ କରେ ପାକ, ଏହି ଉଦ୍ଦୀପନେ ଭଜ ପ୍ରାନେଶ ନାୟକ ଗୋ । ୮ । ପବନେ ତରଲ ନବ ପଲ୍ଲବ କଦମ୍ବ, ପ୍ରଲମ୍ବ କେଶିନ ହେର ଲତା ନିକୁରମ୍ବ ଗୋ । ୯। ତବ ଅଗମନ ଜାନି ପ୍ରାନପ୍ରିୟ ଛନ୍ତି, ନା କର ବପ୍ତନ୍ତ ଗତ ବିଲମ୍ବ ଗମନ ଗୋ । ୧୦ । ସ୍ଫୁରିତ ଅନଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ତରଙ୍ଗେର ବଶ ରଚନାକର ହରରେ ପରିରମ୍ଭେ ତୋଷ ଗୋ । ୧୧ । ନିରମଳ ମନୋହରହାର ଶୋଭାକର, ଉଚ୍ଛଳିତ କୁଚ କୁମ୍ଭ ଯଥା ଜଳଧାର ଗୋ । ୧୨ । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସମୁଦାୟ ଲୟାଁ ତବ କଳେବର, ସଜହେଛେ ରତିରନେ ଯୋଦ୍ଧା ପରକାର ଗୋ । ୧୩ । ରସଞ୍ଚ ରସନା ମାର ଢ଼ଣ୍ଡିମା ବାଦନେ, ସୁରସେ ସରସେ ଲଜ୍ଜା ନାଶିହ ଢୋପନେ ଗୋ । ୧୪ । ସ୍ମରଣରେ ଭଗ ସୁମୁଖେ ଶଶୀମୁଖୀ, କାନ୍ତ ସହ ନିଳା ଅବଲମ୍ବେ କର ସଖି ଗୋ । ୧୫ । ଚଞ୍ଚଳ ବଳୟ ଗୃଚ୍ଛ ନିନଦ କନିତେ, ବୋଧକର ନିଜ ପତି ମିଳନ ଏକାନ୍ତେ ଗୋ । ୧୬ । କୁଞ୍ଜେ ନିକୁଞ୍ଜବିହାରୀ ପାଶେ ଗମନକର, ଏହି ଅନୁକୁଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖ ହର ଗୋ । ୧୭ ।

ଓଡ଼ହା ।

ଲଳିତା କହନ୍ତି ମୃଦୁବାଣୀ, ତବ ବିରହରେ ଦୁଃଖୀ ନୀଳମଣି । ୧ ।
ତୁମାର ପ୍ରାନପ୍ରିୟା ମନ ଛନ୍ନ, ନା କର ଗୋ ବିଲମ୍ବେ ଗମନ । ୨ ।
କୁଞ୍ଜବିହାରୀର ପାଶେ ହେର, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖ ବେଗେ ହର । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସା ମାଂ ଦକ୍ଷ୍ୟତି ବକ୍ଷ୍ୟତି ସ୍ମର କଥାଂ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ମାଲିଙ୍ଗନୈଃ ।

ପ୍ରୀତିଂ ଯାସ୍ୟତି ରସ୍ୟତେ ସଖୀ ସମାଗତେ୍ୟତି ସଖିନ୍ଦ୍ରଯୂନଃ ।
ସ ତ୍ୱାଂ ପଶ୍ୟତି ବେପତେ ପୁଲକୟେତ୍ୟାନନ୍ଦତି ସ୍ୱିଦ୍ୟତି ।
ପ୍ରତ୍ୟୁଦ୍ଗଚ୍ଛତି ମୂର୍ଚ୍ଛତି ସ୍ଥିରତମଃ ପୁଞ୍ଜେ ନିକୁଞ୍ଜେ ପ୍ରିୟଃ ।

ପୟାର ।

କାନ୍ତକେ ଲୋକନ କର ସୁନ୍ଦରୀକାଥା ରଖି, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ସେ ପ୍ରୀତ ତା ସଙ୍ଗତେ ସଖି ଗୋ । ୧ । ଗମନେ ସକଳ ସଖି ଶାନ୍ତାକୁଲ୍ୟ ମୁଖି, ରତିରସେ ସୁମଧୁର ମଧୁ ଲାଗି ବଞ୍ଚ ଗୋ । ୨ । ପ୍ରଥମେ ତୁମାକେ ହେର କାନ୍ତ କମ୍ପା ହବେ, ପୁଲକେ ଅନନ୍ଦ ସ୍ୱେଦ ପାଙ୍ଗେଟି ଅସିବେ ଗୋ । ୩ । ତାର ଯେଇ ପୁଣ ହଏ ସେ ତୁମାର ବାଞ୍ଛା, ସ୍ଥିରତମ ପୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜେ ପ୍ରିୟ ଯାବେ ମୂର୍ଚ୍ଛା ଗୋ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅକ୍ଷ୍ଣୋର୍ନିକ୍ଷିପଦଞ୍ଜନଂ ଶ୍ରବଣୟୋସ୍ତାପିଞ୍ଛ ଗୁଚ୍ଛାବଲୀଂ ।
ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନି ଶ୍ୟାମ ସରୋଜଦାମ କୁଚୟୋଃ କସ୍ତୂରିକା ପତ୍ରକଂ ।
ଧୂର୍ତ୍ତାନାମଭିସାର ସତ୍ୱର ହୃଦାଂ ବିଷ୍ୱକ୍ ନିକୁଞ୍ଜେ ସଖି ।
ଧ୍ୱାନ୍ତଂ ନୀଲ ନିଚୋଲ ଚାରୁ ସଦୃଶାଂ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗମାଲିଙ୍ଗତି ।

ପୟାର ।

ନୟନଯୁଗଳେ ଚାରୁ ଅଞ୍ଜନେ ରଞ୍ଜନ, ତମାଲେର ଗୁଚ୍ଛାବଲୀ ଶ୍ରବନେମଣ୍ଡନ, ଗୋ । ୧ । ଶିରେ ନୀଲପଦ୍ମ କରେ ମର୍କତ ବଲୟ, କୁଚେ ମୃଗମଦ ଚାରୁ ଚିତ୍ର ରମଣୀୟ ଗୋ । ୨ । ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗେ ନୀଲ ବସନ କୃତ ଅଲଙ୍କାର, ଏହି ହଏ କୃଷ୍ଣ ଅଭିସାରେର ଲକ୍ଷନ ଗୋ । ୩ । ଅଜ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ରଜନୀ ଚାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ, ପୁଷ୍ପଗନ୍ଧେ ମନ୍ଦେ ମନ୍ଦେ ବହେ ବହୁବାତ ଗୋ । ୪ । ସେହୁ ଦେଖି ଜନାଅଙ୍କ ଅଲସେ ଶୀତଲ, ସୁସ୍ୱନ୍ଦେ ଚଲହ ରାଧେ ନିକୁଞ୍ଜମନ୍ଦିର ଗୋ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କାଶ୍ମୀର-ଗୌରବ-ପୁଷା ମଭିସାରିକାଣା-
ମାବଦ୍ଧ ରେଖ ମଭିତୋ ରୁଚ ମଞ୍ଜରୀଭିଃ ।
ଏତତ୍ତମାଲ ଦଲନୀଲତମଂ ତମିଶ୍ରଂ ।
ତତ୍ପ୍ରେମ ହେମନିକଷୋ ପଲତାଂ ତନୋତି ।

ପୟାର ।

ସବ ସଖି ସାଥେ ଲୟା ଜବେ ତୁମି ଯାବେ, ତମାଲବନେ ଅନ୍ଧକାର ପଥରେ ମିଲିବେ ଗୋ । ୧ । ତପ୍ୟାଥିବ ଚନ୍ଦ୍ରକସ ଘୋର ଅନ୍ଧକାରେ; ସଖି ସଖି ଏ ବକୁଲ ତମାଲ ତମରେ, ଗୋ । ୨ । କାଶ୍ମୀର ଗଭର ତନୁ ସବସଖି

ଛୁଲେ, ଅଭିସାରି ହୋଇ । ମିଳିଯାଇବ ସେହି ସ୍ଥଳେ ଗୋ । ୩ । ହେମ ଜାକସା ଉପରେ ଅଳଙ୍କାର ଦେଖା, ଏ ସବ ରଚି ମଞ୍ଜିରି କୁନ୍ଦନେର ରେଖା ଗୋ । ୪ । ବନ ଅନ୍ଧକାର ପଥ ଏକ ଶୋଭା କରି, ସଖିରେ ଶ୍ରୀମତୀ ରାଧେ ହୟ ଅଭିସାରି ଗୋ । ୫ ।

ଚକ୍ରପଦୀ ।

ଅଗୋ ରାଧେ ସେ ମୋହନେ ମାନକରୁ କାହିଁକି, ମିଛେ ବୋଲି ମୁଁ ତାଙ୍କର ସଙ୍ଗକୁ ବଞ୍ଚାଇ କି । ଘୋଷା । ଧନମଧ୍ୟେ ଧନଈଶ ପୂଜୁ ଯାହା ପାଇଁ କି, ଜଳଶାୟିରେ ପରି କରୁ ଜଳସାହିକି । ୧ । ନୀଳ ଗଜର ସୁମନ ଗୁନ୍ଥ ଯାହା ପାଇଁ ତ, ତାର ସ୍ନେହେ ବହିଥାଇ ମରକତ ବାହୁକି । ୨ । ଜଣାଅଛୁ ଯେବେ ଭଜିଥିଲୁ ଅବବାହିକି, ନାମ ଶୁଣି ଉଣ୍ଡହାର ଦେଇଛୁ ବଧାଇ କି । ୩ । ଯାହାର ମୁରଲୀ ଗୀତେ ଲକ୍ଷ୍ମୁ ସୁଖ ପାଇକି, ମୋର କର ଧରି ପଠିଅଇ ତାର ଡହିଁକି । ନିଜ ଜନେ ପର କଲେ ଏଥି ଯଶ ପାଉକି, ଅପଣାର ବ୍ୟାଧିହେଲେ ପରରେ ବଥାଇକି । ୫ । କାମଦ ବକ୍ଷରି ହୃଦେ ବାମ ଗୁଣ୍ଡି ଥାଇକି, ସୁଧାକର ଚକୋରକୁ ଗରଳ ଚଖାଇକି । ୬ । କମଳ ଚୁମ୍ବିବା ଅଳି କୁଟ ଯେ ନ ଯାଇକି, ପୁଣି ତା ପାଶେ ଅସନ୍ତେ ସେ କରେ କି ନାହିଁକି । ୭ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଅହେ ରାଧେ ହେଲି ବାଇକ, ଏ ରାତିକି ଛନ୍ଦି ଭଜ ନବୀନ କହ୍ନାଇକ । ୮ ।

ପୟାର ।

ଶୁନିତେ ଶ୍ରୀମତୀ ହୃଦ ଗଦ୍ଗଦ ଆନନ୍ଦ, ଶ୍ରୀମୁଖ ଉଦୟ ଯେନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଚନ୍ଦ୍ର ହେ । ୧ । ହେନକାଳେ ଘନଶ୍ୟାମ ଅଙ୍ଗଭିକ୍ଷା ପାୟ, ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଯୋଗମାୟା ରଞ୍ଜନ କୈଲ୍ୟ ମାୟା ହେ । ୨ । ବୃଷଭାନୁପୁରେ ଯତ ପୁରୁଷ ଯୁବତୀ, ରାଗଦ୍ୱେଷି ଜନା ଅଚେତନେ ଅଛେ ଶୁତି ହେ । ୩ । ବାଲ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବାଜନ ଘରାଇ ଅଙ୍ଗନେ, ଅଞ୍ଚଲ ଚିଞ୍ଚଲ ତବେ ବୁଝି ସଖୀଗନେ ହେ । ୪ । କାଶୋରି ଚରନ ପଦ୍ମତଳେ ଲଙ୍ଘିଲ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ରାଜବେଶ ବାଜେ କୈଲ ହେ । ୫ ।

ଯଥାରାଗ ।

ଯାବଟ ବାହାର, କୈଇ କୁନସଙ୍ଗେ, ମିଲି ବୃନ୍ଦାବନ ପାଶ ହେ ।
ପେଖିୟେ ଲଲିତା, ସମ୍ଭବ ସମ୍ଭାର, ଅଗେ ହୈଲ ପରବେଶ ହେ ।
ରାଧେ ଭଣାଣାର ସାଥେ, ଶୀଘ୍ରେ ମିଲିଲ ଏହେନ ପଥେ ହେ । ୧ ।
ରାଜ ଉପଗୁରୁ, ବନ୍ଧୁ ପରଗୁର ତବେ କୈଲ ସବେ ମିଲି ହେ ।
ମାର୍ଗ ପରସ୍ପର, ଭରେ ପରସ୍ପର, ରଙ୍ଗେ କୁନ ଅଗବଲି ହେ ।
ନୀର ପଙ୍କର ସିଞ୍ଚିଲ, ବୋଲି ଚନ୍ଦନ ଛୁଟିବା ଧଲି ହେ । ୨ ।

କୁନ କୁନ ନାରୀ, ଯାନ୍ତ ଦଲଭର, ପଥରେ ବାହୁଯାଁ ଯାଏ ହେ ।
କୁନ କୁନ ନାରି, ଶ୍ରୀକର୍ପୂର ଧୂଳି, ଫେଳାଯାଁ ଫେଲାଯାଁ ଧାଏ ହେ ।
ମୃଦୁ କୋମଲ ଚରଣ, ଜାନି ପୀଡ଼ାକରେ ନିବାରଣ ହେ ।
ଉଭେ କୁନ ନାରୀ, ଶ୍ୱେତ ଛତ୍ର ଧରି, ଲୁଚେର କନକ ଦଣ୍ଡ ହେ ।
କୁନ ବାଲ କରେ, ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ସହ, ବଶୀକ ନାସ ଉଦଣ୍ଡ ହେ ।
ଯନ୍ତ୍ର ରତ୍ନରଚ୍ଛ ଉନ୍ନଲେ, ପଞ୍ଚ ଝାଲର ଯାଣି ଘଟଲେ ହେ । ୪ ।
କେ ମେଘ ଡମ୍ବର, ଲୟାଁ ଆଡ଼ମ୍ବର, କେ ଖଦ ଚାମର ଧରେ ହେ ।
କୁନ କୁଳାଙ୍ଗନା, ଏକ ଲକ୍ଷ ବାନା, ଉଡାୟାଁ ଗମନ କରେ ।
କୁନ କରେ ରତ୍ନଝାରୀ, ଜଲ ଶୀତଲ ସୁଗନ୍ଧ ଭରି ହେ । ୫ ।
କୁନ ସମ୍ପୁଷ୍ଟି, କରେ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି, ଫୁଲ୍ଲ ଧନୁଶର କରେ ହେ ।
କୁନ କୁନ ବାଲା, ଦଏ ହୁଳହୁଳି, ବୀଣା ଭରତ କରେ ହେ ।
ବାଜେ ମର୍ଦ୍ଦଲ ମନ୍ଦିରା, ମିଳେ ମୁହୁଃ ରଙ୍ଗରେ ଝର୍ଝରି ହେ । ୬ ।
ଧରନ୍ତେ ଲଳିତା, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ରତା, ବାଟିକା ପଟ୍ଟୋରଝୋରି ହେ ।
ବିଶାଖା ଲୟାଛେ କର୍ପୂର ଚନ୍ଦନ, କୁନ୍ଦନ, କଟୋରି ଭରି ହେ ।
ଚମ୍ପା ବଚନ କୁହୁଁଯାଁ, କନ୍ଧେ ନୀଳ ପଟଖଣ୍ଡ ଲୟାଁ ହେ । ୭ ।
ଶ୍ୟାମର ଚାମର, ଚମ୍ପକ ଲତିକା, ସଧୀରେ ଚାଳନା କରେ ହେ ।
ଇନ୍ଦୁରେଖା ଲୟାଁ, ନିର୍ମଳ ଦର୍ପଣ, ଇନ୍ଦୁମୁଖି ଅଗ୍ରେ ଚଲେ ହେ ।
ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଉନ୍ମାଦନୀ, ରଙ୍ଗେ ମିଳାଏ ପଦ୍ମବାଦନୀ ହେ । ୮ ।
ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗେ ଦେବୀ ନୃତ୍ୟକରେ, ସୁଦେବୀ କରଇ ଗାନ ହେ ।
କୋକିଲ ମଧୁର ଝଂକୃତ ମିଳିତେ, ଉନ୍ନତେ ଉସ୍ତୁକେ କର୍ଣ୍ଣ ହେ ।
କାଏ ଦଧି ଦଧି ଡ଼ାକଇ, ମିଛ ନିଅନା କେ ବୋଲେ କାଢ଼େ ହେ । ୯ ।
କେ ଦଲ ଉଡ଼ାଇ, ଦଖାୟା ବଡ଼ାଇ, ଭୁଦାଲୟାଁ ପକ୍ଷୀ ଲୟାଁ ହେ ।
ନକୁଲ ଦେଖିକେ, ବକୁଲ ବାସିକେ, ଠାରିଲ ପ୍ରମତ୍ତ ହୁଏଁ ହେ ।
ବାମପାଶେ ଶିବାଧାଏ, ଦଖେ ଶ୍ୱେତ ପାରା ଉଡ଼୍ୟାଯାଏ ହେ । ୧୦ ।
ଦ୍ୱିଜ କୁଲସ୍ତୁତ, ବେଦଶ୍ରୁତ ହୁଏଁ, ଏବଧି ଚମ୍ପ ନାମାନି ହେ ।
ବୃନ୍ଦାବନେ ଯେତ, ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଅଛେ, ଯୁଗଳ ମଧୁର ଜ୍ଞାନ ହେ ।
ଯେବେ ଜଙ୍ଗମାଦି ସଙ୍ଗ, ତରୁ ନିକଟ କୀଟ ପତଙ୍ଗ ହେ । ୧୧ ।
କୁନ ରସବତୀ, ଅତି ଆନନ୍ଦରେ, ପଦ୍ମଣ୍ଡ ମନାୟାଁ ଚଲେ ହେ ।
ଅନ୍ନମାଦ୍ଧ ନିଧି, ଚରଣେ ଶରଣ, ମନିମା ମନିମା ବୋଲେ ହେ ।
ସ୍ଥଲେ କୁସୁମ ବରଷ, ଚଲେ ସକୁମାର ରସାଲସି ହେ । ୧୨ ।

ଏବେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର, ରୁଚିର ମାଧୁରୀ, ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ସବନାରୀ ହେ
କତି ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦେ ହେଲ, ନବେ ଗଗନ ମୃଦ ଲୁଚିଲ ହେ । ୧୩ ।
କୁସୁମ ବଞ୍ଚନ, କୁସୁମ ଗୁମର, ପୁଷ୍ପ ଶାଢୀ ପୁଷ୍ପ ମାଲ ହେ ।
ସଦନର କରେ, ଲମ୍ବା ବୃନ୍ଦା ଦେବୀ, ପଥେ ଭେଟି ସାଥେ ଗେଲ ହେ ।
ଶ୍ୟାମ ତୁଲସୀରେ ବୋଲେ. ଶୀଘ୍ରେ ନଷ୍ଟ ନକୁଞ୍ଜେ ମିଳେ ହେ । ୧୪ ।

ଭଜନ ।

ମନନ୍ଦର ବୃଷଭାନୁ କିଶୋରୀ ପଦ୍ମରେ । ଘୋଷା ।

ଗୁଚ୍ଛକୁନ୍ତଳରେ ଜୁଡ଼ା, ଶ୍ୟାମଘନ ଜିନ ଚୂଡ଼ା, ମୂଳେ କୁସୁମ ପାଖୁଡ଼ା,
ଗନ୍ଧେ ଅଳି କରେ କ୍ରୀଡ଼ା, ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର, ଭାଲରେ ସିନ୍ଦୂର ରେ । ୧ ।
ଅପୂର୍ବ ରଙ୍ଗ ପିନ୍ଧଣ, ଉରେ କାଞ୍ଚୁଲି ଶୋଭନ, ନାନାଦି କୁସୁମ ମାନ,
ମାଳ ଲମ୍ବିତ ଯତନ, ମାଳବାସ, ଶ୍ରେଣୀ ଯାହାର ରେ । ୨ ।
ସରୁ କଟିରେ କଙ୍କିଣୀ, କୃଷ୍ଣ ମନ ଉଦାସିନୀ, ଝୁଣ୍ଟିଆ ଝୁଣ୍ଟିଆ ବାଣୀ ।
ତାଙ୍କଦଏ ବେଳ ଜାଣି, ଶ୍ରୀପଦ୍ମରେ ରୁଣିତ ନୂପୁର ରେ । ୩ ।
ଯେଉଁ ଚରଣରେ ଶଙ୍ଖ, ଚକ୍ରଧର ଧ୍ୱଜ ଛତ୍ର, ଯବ ବଳୟ ପଦ୍ମ ।
ପୁଷ୍ପ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ରେଖା ପଦ୍ମ, ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର, ଅଙ୍କୁଶେ ସୁନ୍ଦର ରେ । ୪ ।
ବାମ ପଦରେ ଏତେ ବ୍ୟକ୍ତ, ଦକ୍ଷିଣେ ଗଦା ପର୍ବତ କୁଣ୍ଡଳ ମତ୍ସ୍ୟ ବଦ୍ଧିତ ।
ସ୍ୟନ୍ଦନ ବେଦ ସହିତ, ଶକ୍ତିଅଦି, ବନଜ ଅମ୍ବର ରେ । ୫ ।
ଜଳାଙ୍କାଦି ଚିହ୍ନମାନ ଶୋଭିତ ଯେଉଁ ପାଦରେ, ତାହା ଭାବେଣି ଯେହୁଁ ମନରେ ।
ଭଜ ନିତ ବିଶ୍ୱାସରେ, ଲଭିବୁ ତୁ ନିଶ୍ଚେ ବ୍ରଜପୁରରେ । ୬ ।
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଯା ଛନ୍ତି କହି, ସାଧି ଦେହେ ତାହା ଯାଚ, ଶ୍ରୀରୂପ ଗଣରେ ଯାଇଁ ।
ସେବାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ, ତାଙ୍କବେ ଟସ, ଠାଉଣି ଶ୍ରୀକରେ । ୭ ।
ପ୍ରେମମୟୀ ରାଧାମତ, ଭାବନ୍ତୁ ନାହିଁ ନା ଗତ, ଯହିଁ ବୃନ୍ଦା ଦଇବତୀ ।
ନିକେ ବୃନ୍ଦାବନେ ସ୍ଥିତ, ସୌଭାଗ୍ୟ କି, ହେବ ମୋହନର ରେ । ୮ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରାଧାସ୍ୟାଂ ଦିବ୍ୟରୂପଂ, ସୁକନକ ତଡ଼ିତଂ ଚମ୍ପକଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାନ୍ତିଂ ।
କଂକଂ କୋକିଳନାଦଂ, ସୁମଧୁର ରୁଚିରଂ, ବାକ୍ୟ ରାଧା ନିନାଦଂ ।
ଭଂ ଭଂ ଭଙ୍କାର ନାଦଂ, ଭ୍ରମଯୁତ ଭ୍ରମରା, ମଞ୍ଜୁ ମଞ୍ଜୁଳ ପାଦଂ ।
ଝଂ ଝଂ ଝଙ୍କାର ନାଦଂ, ଠଣରଣ ଚରଣଂ, ଯାତୁ ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜେ ।

ଯଥାରାଗ ।

ରାଧି ଦିବ୍ୟ ରୂପ, କନକ ତଡ଼ିତ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚମ୍ପକ କାନ୍ତି ଗୋ ।

ସମସ୍ତ କୋକିଳ, କୁହରେ ମଧୁର, ବଚନ ଅଛନ୍ତି କହି ଗୋ ।
ଝଂ ଝଂ ଝଙ୍କାର ନାଦରେ, ପଦ୍ମଗନ୍ଧେ ପାଦେ ଭୃଙ୍ଗ ଫେରେ ଗୋ । ୧ ।
ମଞ୍ଜିର ଯୁଗଲ, ବାଜଇ ମଞ୍ଜୁଳ, ରୁନୁଝୁନୁ ରୁନୁଝୁନୁ ଗୋ ।
ଝମକ ଝୁଣ୍ଟିଆ, କିଙ୍କିଣୀ ଚମକ, ନିକୁଞ୍ଜେ ମନ୍ଦ ଗମନୁ ଗୋ ।
ଝଁ ଝଁ ଝଙ୍କାର ପ୍ରପଦେ, ମୃଦୁ ହସି ଠଣ ରତ୍ନନାଦେ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କନକ ମୁକୁର କାନ୍ତି ନୀଳବାସୋଽପିଧାନୀ ।
କରଧୃତବର ବଂଶୀ କିଙ୍କିଣୀବଦ୍ଧଜଙ୍ଘା ।
ଅତି ପୁଲକିତ ଗାତ୍ରୀ, ଗନ୍ତୁକାମା ନିକୁଞ୍ଜେ ।
ଜୟତୁ ଯୁବତୀବୃନ୍ଦେ ରାଧିକା ଚନ୍ଦ୍ରବକ୍ତ୍ରା ।

ଯଥାରାଗ ।

କନକମୁକୁର, କାନ୍ତିମନୋହର, ନବରନ୍ତୁ ବଂଶୀ କରେ ଗୋ ।
ଜଘନେ କିଙ୍କିଣୀ ବାଜେ କନ କନି, ପୁଲକିତ ଗମନରେ ଗୋ ।
ଭାନୁ ନୃପତି କୁମାରୀ, କୁଞ୍ଜବନେ ହୁଏ ଅଭିସାରୀ ଗୋ । ୧ ।
ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଇଦୃ ଗାନ୍ଧର୍ବିକେ, ଯୁବତୀବୃନ୍ଦେର ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋ ।
ବଚଣ ବଗୁନ, କଲ୍ପରେ ନିପୁନ, ବଶେ ରସବତୀ ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋ ।
ସେଇ ଉତ୍ସବେ ସତ୍ୱର, ଶିରୀଚନ୍ଦନ ବାସନ୍ତ ହର ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

କୁଚକଲଶଭରାଢ୍ୟା, କେଶରୀ କ୍ଷୀଣମଧ୍ୟା,
ବିପୁଲତର ନିତମ୍ବା, ପକ୍ୱବିମ୍ବାଧରୋଷ୍ଠି ।
ପ୍ରଣୟ ନବବୟସ୍ୟା, ସ୍କନ୍ଧବିନ୍ୟସ୍ତହସ୍ତା,
ନିଧୁବନ ରସ ପୁଞ୍ଜେ, ଯାତୁ ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

କୁଚକଲଶ ଭରାଢ୍ୟା, କେଶରୀର କ୍ଷୀଣ ମଧ୍ୟା, ବିପୁଳ ନିତମ୍ବ ବିମ୍ବଓଷ୍ଠୀ ।
ପ୍ରଣୟ ନବବୟସୀ, କନ୍ଧରେ ହସ୍ତ ନିବେଶି, ଦୃଷ୍ଟିପଥେ ନୀଳୋତ୍ପଳ ବୃଷ୍ଟି ଗୋ ।
ରାଧେ, ନିଧୁବନ ରସ ପୁଞ୍ଜକୁଞ୍ଜେ, ଚଳନ୍ତେ ଗୃହେର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜେ ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରମଣ ରଭସ ଖେଳା; ରମ୍ୟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲୀଳା,
ରତି ରଭସ ଗଭୀର, ଭାବ ନାରୀ ସୁଧୀର ।
ନିକଟବିଷୟବର୍ତ୍ତୀ, ଭୁତକାନ୍ତ ପ୍ରସାଦୀ,

ନବପଣ୍ଡବରପ୍ରଭୀ ଯାନ୍ତି ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରମନ ରଭସ ଖେଳ, ରମ୍ଭସମ୍ଭାବନେ ଅଳ, ରତିରସ ଗମ୍ଭୀର କିଶୋରୀ । ଅଭୀର ନାରୀ ସୁଧିର, ନିକଟ ବିପଟେ ଧୀର, କାନ୍ତେର ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଚମତ୍କାରୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ନବପଲ୍ଲବସମ୍ଭ୍ରମ ଜୁମାରୀ, ନିକୁଞ୍ଜେ ଗମନ ସୁକୁମାରୀ ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଶ୍ରୀମତ୍‌ପ୍ରେମବିନୋଦନୀ ମଧୁରମାଧାରାଧରେ ସ୍ୱୈରିଣୀ ।
ଗୌରୀ ପ୍ରେମମୟୀ ଶୁଭ୍ରା ଚ ସୁଭଗା ପ୍ରେମାବ୍ଧି ସନ୍ଦର୍ଭିଣୀ
ଗଣ୍ଡେ ମଣ୍ଡିତ କୁଣ୍ଡଳେ କଟିତଟେ ଧୌତେମୁଦେ କିଙ୍କିଣୀ
ନୀଳକାଞ୍ଚନଦେହିନୀ ବିଜୟତେ, ବୃନ୍ଦାବନସ୍ଥାୟିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମବିନୋଦୀ, ମଧୁର ମାଧ ର ନଦୀ, ଜରଙ୍ଗ ଗଉରୀ ପ୍ରେମମୟୀ । ଶୁଭେ ସୁଭଗ ସୁଶୋଭି, ପ୍ରେମେ ସମୁଦ୍ର ସନ୍ଦର୍ଭି, ଗଣ୍ଡରେ କୁଣ୍ଡଳ ଝଲକାଇ ଗୋ ଶ୍ରୀରାଧେ, କଟିତଟେ କିଙ୍କିଣୀ ଶୋଭନୀ, ନବ ବୃନ୍ଦା ବିପିନ ସ୍ଥାୟିନୀ ଗୋ । ୧ ।

ଭୂଷା ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେମବିନୋଦ ଧନି, ମଧୁର ମାଧୁରୀ ତରଙ୍ଗିଣୀ । ୧ ।
ଗଉରୀ ପ୍ରେମମୟି ଗୋ ରାଧେ, କୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖକୁ ନିନ୍ଦେ । ୨ ।
ପ୍ରେମର ସମୁଦ୍ର ସନ୍ଦର୍ଭିନି, ଗଣ୍ଡେ କୁଣ୍ଡଳ ଝଲକେ ପୁନି । । ୩ ।
କଟିରେ କିଙ୍କିଣୀ ସୁଶୋଭନୀ, ନବବୃନ୍ଦା ବିପିନ ସ୍ଥାୟିନୀ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଶୁଦ୍ଧସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଡ଼ମ୍ବିନୀ ପରିଲସତ ଲବଣ୍ୟ ସମ୍ମୋହିନୀ
ନାନାରଙ୍ଗ ବିଳାସିନୀ ମଧୁରିମା ଧାରାଧରେ ସେବିନୀ ।
କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗିଣୀ ନିରବଧି ପ୍ରେମାମୃତ ପାୟିନୀ ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ବିଜୟତେ ରାଧାସୁଧାବର୍ଷିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଜିତ ଦେହ, ଉଲ୍ଲାସ ଲବଣ୍ୟମୋହ, ଯନ୍ତ୍ରେ ନାନା ବିଳାସିନୀ । ମାଧୁର୍ଯ୍ୟନଦୀ ସେବିନୀ, କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗିନୀ, ସଦା ପ୍ରେମାମୃତ ଅପ୍ୟାୟିନୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଘନଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ, କୁଞ୍ଜେବ୍ରଜେ ପିୟୂଷବର୍ଷିନୀ ଗୋ ।୧।

ଭୂଷା ।

ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଡ଼ମ୍ବିତ ଦେହ ଲବଣ୍ୟ ଉଲ୍ଲାସ ମନ ମୋହ । ୧ ।

ନାନାରଙ୍ଗ ବିଳାସ ମାଧୁରୀ, ଧରାଧରେ ଶୋଭା ଶ୍ରୀ କିଶୋରୀ । ୨ ।
ସଦା ପ୍ରେମାମୃତ ଆପ୍ୟାୟିନୀ, ଘନଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ଉନ୍ମୋଦିନୀ । ୩ ।
କୁଞ୍ଜେ ବଟକ ପିପୁଷ୍ପଭୂଷିଣୀ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନକୁ ସେ ମୋହିନୀ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରାଧେୟଂ ନବଯୌବନୀୟ ବୟସୋଲ୍ଲାସେନ ସନ୍ତୋଷିତା ।
ସୁସ୍ମେରାଧରଚନ୍ଦ୍ରବିମ୍ବବଦନୀ ହେମାଙ୍ଗ କାନ୍ତ୍ୟୁଜ୍ଜ୍ୱଳା ।
ନିତ୍ୟାଂ କଳ୍ପତରୁସ୍ଥମୂଳେ ନିବେଶିତା ବେଶେନ ଭୂଷାମୟି ।
ନାନାଶକ୍ତି ସମନ୍ୱିତା ବିତନୁତେ ପ୍ରେମ ପ୍ରବୃତ୍ତେ ମୁହୁଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରାଧେ ନବଯଉବନୀ ବୟସୋଲ୍ଲାସେ ତୋଷିନୀ, ସ୍ମିତାଧର ଚନ୍ଦ୍ରବିମ୍ବମୁଖୀ । ହେମାଙ୍ଗ କାନ୍ତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା, ନିତ୍ୟ କଳ୍ପତରୁତଳ, ମଣ୍ଡନା ମଣ୍ଡନ ବେଶେ ସଖୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ନାନାଶକ୍ତି ସମନ୍ୱିତା ହୟେ, ସନ୍ତତ ପ୍ରଳୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିୟେ ଗୋ । ତାର ପଦ ନଖ କାନ୍ତି, କୋଟିଚନ୍ଦ୍ର ଜିନି ଜ୍ୟୋତି, ଉହକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜିନି ଆଭା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୌରୀ ଶଚି ରତି, ଯାର ଅଂଶାଂଶ ବିଭୂତି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ତାର ପାଦେ ସେବା ହେ । ଶୁନହେ, ରସିକ ଭକତ ଜନା ଅବେ, ରାଧାଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମତେ ଡୁବିବେ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନାନାନୃତ୍ୟ ବିଳାସ ଗୀତ ରଭସୈ ପୂର୍ବରିତାଦିଙ୍ମୁଖଂ ।
ଗୌରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ସରୋଜନୟନାଂ କନ୍ଦର୍ପ ସମ୍ମୋହନ୍ନ ।
ରମ୍ଭା ଗୃହ୍ମନିତମ୍ବିନୀ ରସବତୀ ପ୍ରେମାମୃତୋଦ୍‌ଗାରଣୀ ।
ରାଧା କାଞ୍ଚନଦେହିନୀ ବିଜୟତେ ବୃନ୍ଦାବନସ୍ଥାୟିନୀ ।

ଗୀତ ।

କୁଞ୍ଜେ ଗମନ ଗୋ ମତ୍ତ କୁଞ୍ଜରଗାମିନୀ, ବାଜେ କିନି କିନି କିନି ଜଘନେ କିଙ୍କିଣୀ ଗୋ । ଘୋଷା । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଡମ୍ଫ ବାଜେ ଚମକି ବାଜାଏ, ରଙ୍ଗେ ନାଚେ ରଙ୍ଗଦେବୀ ସୁଦେବିକା ଗାଏ । ୧ । ନାନା ନୃତ୍ୟ ଗୀତରସ ବିଳାସ ପ୍ରକଟେ, ବନ ଘନ ଦଶ ଦିଗାନ୍ତର ପୂରି ଉଠେ । ୨ । ଗୌରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ସରୋଜ ନୟନୀ, କନ୍ଦର୍ପ ମୋହିନୀ ରମ୍ଭା ଗୃହ୍ମ ନିତମ୍ବିନୀ । ୩ । ରାଧେ ରସବତୀ ପ୍ରେମାମୃତ ଉଦ୍‌ଗାରିଣୀ, ଜିନେ ହେମ ଗୌରୀ ବୃନ୍ଦାବିପିନ ଶାୟିନୀ । ୪ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶ, ଧ୍ୟାନେ ଜାଣି କରିଲେ ସେ ନାଚେ ବୃନ୍ଦାବାସ । ୫ ।

ଯା ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟବତୀ ସ୍ୱୟଂ ରସବତୀ ପ୍ରେମାନୁସମ୍ପାଦନୀ ।
ଯା ନିତ୍ୟଂ ମଧୁ ଭାଷିଣୀ ସୁଖମୟୀ ସନ୍ତୋଷରତ୍ନାକରୀ ।
ସା ରାଧା ସୁଧୟା ସଧା ରସମୟୀ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା କୁଞ୍ଜଗା ।
ସନ୍ତୁଷ୍ଟା କ୍ଷିତିମଣ୍ଡଳେ ବିଜୟତେ ବୃନ୍ଦାବନବାସିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ସତ୍ୟବତୀ, ସ୍ୱୟଂ ରସବତୀ ପ୍ରେମୋଲ୍ଲାସି ନିତ୍ୟ ମଧୁଭାଷି ସନ୍ତୋଷ ରତ୍ନାକରନୀ, ସୁଧାରସମୟୀ ଧନୀ, ସ୍ତୁତି ସତ୍ୟସୁବୃଦ୍ଧି ସୁକେଶି ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଜୟକୃଷ୍ଣ କୁଞ୍ଜଗ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା, ବିଜେ କ୍ଷିତିମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ବୃନ୍ଦାବନବାସି ସଂଗତିଷ୍ଠା ।

ଉହା ।

ସ୍ୱୟଂ ରସବତୀମୟୁ ରାଧେ, ଉନବଂଶ ଛନ୍ଦ ଶୋଭ ପାଦେ । ୧ ।
ପ୍ରେମୋଲ୍ଲାସୀ ମଧୁର ଭାଷିଣୀ, ସନ୍ତୋଷ ତୋଷ ରତ୍ନାକରଣୀ । ୨ ।
ଜୟ କୃଷ୍ଣ କୁଞ୍ଜଗ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା, ବିଜେ କ୍ଷିତି ମଣ୍ଡଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ବକ୍ତ୍ରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଳାସିନୀ ନୟନୟୋଃ ପ୍ରେମକୃପାପାଙ୍ଗିନୀ ।
ବିମ୍ବୋଷ୍ଠୀ ବରଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ବିଲସ ନ୍ମୁକ୍ତାବଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ।
ଦୁର୍ଦଣ୍ଡାଙ୍ଘ୍ରିଂ ସମୁଲ୍ଲାସୋପୂଲକିନ ସନ୍ନ୍ୟାସ ବିନ୍ୟାସିନ ।
ରାଧା କାନ୍ତିମଦେହନୀ ବିଜୟତେ କାରୁଣ୍ୟ କଲ୍ଲୋଳିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ମୁଖେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଳାସିନୀ, ନେତ୍ରେ ପ୍ରେମ ସମ୍ପାଦନ, କୃପାପାଙ୍ଗି ସ୍ମିତ ବିମ୍ବାଧରା । ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ବିଲସନ୍ତା, ମୁକ୍ତାବଳି ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା, ବରାଙ୍ଗି ଉଲ୍ଲାସ ସୁନର୍ତ୍ତିରା ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ କାରୁଣ୍ୟ ଜଳଧି ପୁଲକିନ, ସଖୀ କନ୍ଧେ ହସ୍ତ ବିନ୍ୟାସିନ ଗୋ । ୧ ।

ଉହା ।

କୃପାଙ୍ଗେ ବିମ୍ବାଧରା ସ୍ମିତା, କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ବିଲସନ୍ତା । ୧ ।
ମୁକ୍ତାବଳି ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ରାଧେ, ବରାଙ୍ଗି ଉଲ୍ଲାସ ସୁସନର୍ତ୍ତିଭେ । ୨ ।
କାରୁଣ୍ୟ ଜଳଧି ପୁଲକିନ, ସଖିକନ୍ଧେ ହସ୍ତବିନ୍ୟାସିନ ଗୋ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକ ।

ପ୍ରେମୋଦ୍‌ଗାର୍ କୃତେକ୍ଷଣୋ ମିଳହତୀ ଶ୍ରୀସତ୍ୟ ନିତ୍ୟେଶ୍ୱରୀ ।

ନାନା ଭାବ ବିଳାସମାନ ମଧୁର ମୋରାନ୍ତ କାନ୍ତାନସ୍ୟ ।
ପ୍ରାଦ୍ୟ ପ୍ରୋଦ୍ଭ୍ରମେ ସାତକ୍ରୁମ୍ଭ ଲତଚା ଦେହ ମନୋହାରଣୀ ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାଗର ଗ୍ରସରନ୍ତି ଜଳଧି ଶ୍ରୀ ରାଧିକାମାଶ୍ରୟେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନବ ନବ ପ୍ରେମୋଦ୍‌ଗାସ୍ତ୍ର, ଚଳନ ତରଙ୍ଗ ଲହସ୍ତ୍ର, ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀସତ୍ୟ ନିତ୍ୟୋଣସ୍ତ୍ର । ନାନାଭାବ ବିଳାସିନୀ, ମନ୍ଦ ମଧୁର ଭାଷିନୀ ସ୍ମିତ ଯୁତ ପଦ୍ମମୁଖ ଗୌର୍ସ୍ତ୍ର ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଦୂତବନ୍ତ କୁନ୍ଦନ ବର୍ଣ୍ଣସ୍ତ୍ର, ଶ୍ରୀନାଗରରାସ ବନ୍ଧୀକସ୍ତ୍ର ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସ୍ୱୟଂ ବରାଜ ପରନାଟ୍ୟ ଛନ୍ଦଂ ବରାଜ ରାଧା ବନନ୍ଦନ ସୁଧାମଧୁରିତି ବଚୈଭଃ
ପ୍ରେମରସେନ ଗୁରୁଣା ନବରନ୍ତିବେଣୀ ଯତ୍ତଙ୍କିଣୀ କଷ୍ଟିତନେ ନିନାଦଂ କରୋତି

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ସ୍ୱୟଂ ରାଧେ ଦବ୍ୟକାନ୍ତ ନିତ୍ୟ ନବଦାଲ ଭ୍ରାନ୍ତି ନନ୍ଦିତବଚନେ ସୁଧା ସ୍ୱାଦୁ । ପ୍ରେମରସେ ଗୁରୁତର, ନବରନ୍ତି ବଂଶୀଧର, ଅଙ୍ଗଛଟା କତକୋଟି ଇନ୍ଦୁ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଯେ ରସନା କଷ୍ଟିତଟେ ସ୍ଥିତ, କୁନଶୋଭା ନାଦରେ ଉଦିତ ଗୋ । ୧ ।

ଓଡ଼ିଆ ।

ସ୍ୱୟଂ ତନୁ ରାଧେ ଦବ୍ୟକାନ୍ତ । ଜମ୍ବୁ ନଦ ଜିନି ବଂଚକନ୍ତ । ୧ ।
ନନ୍ଦିତ ବଚନେ ସୁଧା ସ୍ୱାଦୁ । କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ର ଜିନି ମୁଖ ଇନ୍ଦୁ । ୨ ।
ପ୍ରେମରସେ ଅତି ଗୁରୁତର । ନବରନ୍ତି ବଂଶୀ ଅଛେ ଧର । ୩ ।
ଅଙ୍ଗ ଛଟା କେ କହିତେ ପାରେ । କତ ଶୋଭାକୁ ଉଦିତ କରେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ନବୀନ ଶ୍ରୀରାଧା ନବରୁଚିର ପୂର୍ଣ୍ଣେନ୍ଦୁ ବଦନା,
ନବୀନ ପ୍ରେମାଢ଼୍ୟା ନବ ନବ ସଖିଭିଃ ପରବୃତ୍ତଂ
ନବବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟେ ନବକୁଞ୍ଜାଳୟେ ନୂତନ ତନୁ,
ନବୀନଃ କ୍ରୀଡ଼ାର୍ଥଃ ବ୍ରଜତି ନବରଙ୍ଗି ମଧୁବନଂ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନବୀନ ଶ୍ରୀରାଧାଶ୍ୟାମ, ନବରୁଚି ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ, ଅକଳଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରମାବଦନୀ । ନବୀନ ପ୍ରେମ ତରଙ୍ଗୀ, ନବ ନବ ପ୍ରେମ ସଙ୍ଗୀ, ନବବୃନ୍ଦାବପୀନମଣ୍ଡନୀ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ନବ କୁଞ୍ଜାଳୟେ ଅଲଙ୍କୃତ, ନବଭାଷ ରସ ସ୍ୱାର୍ଥ କୃତ ଗୋ । ନବ ନବ୍ୟ ଭାବେ ତୃପ୍ତ, ନବରତି ରନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି, ବାଞ୍ଛିତରେ ନିକୁଞ୍ଜେ ଗମିତ ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଗୌରୀ ପ୍ରେମମୁଖୀ କୁରଙ୍ଗୀନୟନୀ କିଶୋରବୟ ବତ୍ସଳା ।
ସଙ୍ଗୀତାଗମବେଦତା ସୁଖମୟୀ ତୁଙ୍ଗସ୍ତନା କାମିନୀ ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ମଧୁରିମା ଧାରାଟେରେ ସ୍ୱୈରଣୀ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟୈକ ନିତମ୍ବିନୀ ବ୍ରଜପୁରେ ରାଧା ସୁଧା ଦେହିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଗୋରୀ ପଦ୍ମମୁଖୀ ରାଧା, କୁରଙ୍ଗିନୟନା ସ୍ନିଗ୍ଧା, କ୍ଷୀଣୋଦରୀ ପ୍ରନୟ ବତ୍ସଳ ।
ସଙ୍ଗୀତ ରଙ୍ଗ ପ୍ରବନା, ସୁଖମୟି ତୁଙ୍ଗସ୍ତନା, କାମିନୀ ରତନ କ୍ଷମାଶିଳ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ ଘନଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମବିନୋଦନୀ, ମଧୁରିମାନନ୍ଦୀ ବିସ୍ତାରିଣୀ ଗୋ । ତ୍ରୈଲୋକେ
ଏକ ନିତମ୍ବୀ, ବୃନ୍ଦାବନେ ପୂରନ୍ଦରୀ, ସୁଧା ଦେହ ବସୁଧାମଣ୍ଡନ ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ରାସୋଲ୍ଲାସ ବିଳାସନିର୍ମଳ ରସା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା ।
ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଡ଼ମ୍ବିକାନ୍ତି ବିଲସତ ଚନ୍ଦ୍ରାଳକା କୁନ୍ତଳା ।
ଲାବଣ୍ୟାମୃତ ମଞ୍ଜରୀ ରସକଳା ସନ୍ଦୋମୁହୁଃ କେଳିନୀ ।
ରାଧା ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ବ୍ରଜପୁରେ ନିତ୍ୟସ୍ଥଳ ସ୍ଥାୟିନୀ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ରାସ ଉଲ୍ଲାସ ବିଳାସ, ନିର୍ମଳ ରସ କୋଶ, ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଡ଼ମ୍ବ ଅଙ୍ଗିନୀ,
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା; ଚନ୍ଦ୍ରାଳକା ସ୍ନେହାଧିନା, ରସକଳା ସିନ୍ଧୁ ସୁଲୋଚନା ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ଲାବନ୍ୟ ପିୟୁଷ ସୁମାଧୁରୀ, ପ୍ରେମମୟି ନବୀନ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୧ ।
ନିତ୍ୟ ନିତ୍ୟ ସ୍ଥଳ ସ୍ଥାୟି, ପ୍ରନୟ ବିନୋଦମୟି, ବ୍ରଜେ କୁଞ୍ଜେ ନିକୁଞ୍ଜ ଈଶ୍ୱରୀ ।
ରମ୍ୟମୟି ପ୍ରେମ ଧନୀ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନମୋହିନୀ, କର କୃପାରସ ଅହ୍ଲାଦନୀ ଗୋ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ଲାବଣ୍ୟ ପୀୟୂଷ ସୁମାଧୁରୀ, ପ୍ରେମମୟି ନବୀନ କିଶୋରୀ ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଉତ୍ତୁଙ୍ଗସ୍ତନଭାର ଉନ୍ନତ ତନୁ ବିଦ୍ୟୁଚ୍ଛଟାର୍କଛବି ।
ଶ୍ରେଣୀ ନୀଳ ଦୁକୂଳିନୀ ମୃଦୁପଦାମ୍ଭୋଜେ ସ୍ଫୁରନ୍ନୂପୁରା ।
ସୁସ୍ମିରାଧର ଚନ୍ଦ୍ରବିମ୍ବବଦନୀ କନ୍ଦର୍ପ ଦର୍ପାଙ୍କୁରା ।
ପ୍ରେମାନ୍ଧା ମଦ ମନ୍ଥରା ବ୍ରଜପୁରେ ପ୍ରାଣାଧିକା ରାଧିକା ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଉରଜଭାର, ଉନ୍ନତ ତନୁ ପ୍ରବଳ, ବିଦ୍ୟୁଚ୍ଛଟା କୋଟି ଅର୍କଛବି ।
କଟିନୀଳଦୁକୂଳିକ, ମଧୁ ପଦାମ୍ଭୋଜ ଧ୍ୱନି, ଶବ୍ଦିତ ନୂପୁରେ ବଢ଼ୁଥିବନ୍ତି ଗୋ ।

ଶ୍ରୀରାଧେ, ସସ୍ମିତଅଧରଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ, କନ୍ଦର୍ପଦର୍ପ ଅଙ୍କୁଶ, ପ୍ରେମାନନ୍ଦମନ୍ତ୍ରଣ, ବ୍ରଜେ ପ୍ରାଣାଧିକ ଜନ ସୁଖି ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଲୋକ ।

ଉନ୍ମିଳନ୍ନବଯୌବନାମୃଦୁତରା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତାଲଙ୍କୃତା ।
ସୁଶ୍ରେଣୀ ଉର ଉଙ୍ଗୁରା ପରାସ୍ମେରାଧରା ମେଦୁରା ।
ନୀଲବକ୍ତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣିତା ପ୍ରିୟସଖି ସ୍ନେହେଷ୍ଟୁରପ୍ରାଣିକା ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ ବ୍ରଜସୁତେ ପ୍ରାଣାଧିକା ରାଧିକା ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ଉନ୍ମିଲ ନବଯୌବନା, ମୃଦୁତରା ଉରାଙ୍ଗନା, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତା ଅଳଂକୃତ ମଯ୍ୟି । ସୁଶ୍ରେଣୀ ଉରଉଙ୍ଗୁରା, ମୃଦୁପରା ସ୍ମିତାଧରା, ଅନ୍ତରେ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ସ୍ଥାୟି ଗୋ । ରଙ୍ଗିନୀ, ନୀଳାଦ୍ଭୁତ ପୂର୍ଣ୍ଣିତା ରସିକା, ଶ୍ୟାମପ୍ରେମ ବିନୋଦନୀ, ପ୍ରାନସଖି ଉନ୍ମୋଚନ, ବ୍ରଜେ ପ୍ରାନାଧିକା ଶ୍ରୀରାଧିକା ଗୋ । ୧ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତର ଚରସ୍ମର ପୁଷ୍ପ ପୁଞ୍ଜ:
ସଂଭନ୍ନବନ୍ତୀ ମଦନ ମୁଦ୍ରିତ ଦୀର୍ଘନେତ୍ରୀ ।
କର୍ଣ୍ଣେ ରସାଳ ମୁକୁଳଃ, ସ୍ତବକଂ ବହନ୍ତି,
ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ବରତ ସ୍ଫୁରତେତି ରାଧା ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବୃନ୍ଦାବନାନ୍ତ ସଞ୍ଚାର, ଶିରେ ପୁଷ୍ପ ମୁଚ୍ଛୁଧାରୀ, ମଦନ ମୁଦ୍ରିତ ଦୀର୍ଘନେତ୍ରୀ । କର୍ଣ୍ଣେ ରସାଳ ମୁକୁଳ, ସ୍ତବକ ଶୋଭ ସଙ୍କୁଳ, ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ ସସ୍ମିତ ଫୁଲ ପତ୍ର ସେ । ରଙ୍ଗିନୀ, ଉଦୟ ଉଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମେ, ବ୍ରଜେ ରାଧା ନିକୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜରେ ସେ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ସେବେବସୁ ମହାଭ୍ରାନ୍ତି କାଞ୍ଚନ ରୁଚି, ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ସମ୍ମୋହନୀ ।
ନିତ୍ୟାଦ୍ଭୁତସୁନ୍ଦରା ଜିତସୁଧା ବାକ୍ୟାମୃତା ରାଧିକା ।
ଈଷଦ୍ଧାସ ମୁଖୀ କୁରଙ୍ଗନୟନୀ ଗୌରୀ ସୁଧାଧାରିଣୀ ।
ପ୍ରେମାନନ୍ଦବିଲାସିନୀ ବିଜସୁତେ ପ୍ରେମ ଗ୍ରଦ୍ଗଦାମୃତଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ତେଜ କାଞ୍ଚନ ବରନ, ତ୍ରିଭୁବନ ସାନନ୍ଦନୀ, ଅଦ୍ଭୁତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀସୁନ୍ଦରୀ । ବାକ୍ୟାମୃତ ଜିତେ ଯତ; ସୁଧାରସ ପ୍ରେମାମୃତ, କୁରଙ୍ଗି ନୟନ କୃଶୋଦରୀ ସେ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଗୌରବପ୍ରେମ ପୀୟୂଷ ସାଗରନ, ପ୍ରେମାନନ୍ଦରଙ୍ଗ

ବଳାସିନୀ ଗୋ । ୧ । ଦୁହୁ ରସରାଜ ହେବ, କନ୍ଦର୍ପ ରଥ ବଗୁର, କ୍ରୀଡ଼ା କଲଟେ ଶୋଭାବନ । ଚପଲ ନାଗମ୍ବ ଚକ୍ର, ଚଳନେ ଗତି ଅବଙ୍କ ପତାକା ଅଞ୍ଚଳ କମ୍ପମାନ ସେ । ମଞ୍ଜୁଲ, ନୂପୁର କନକ ଘୋଷ ଶ୍ରୁତି, ବଳେ ମହାଦ୍ଭୂତ ଶ୍ରମଗା ସେ । ୨ । ପୁନଃ ପୁନଃ ଅଧ୍ୟନ, କୈଲ ଏଇ ଅନୁମାନ, ଲାବଣ୍ୟ ସମୁଦ୍ର ଘୋଷି ଅସେ । ହାସ ତରଙ୍ଗ ଚଞ୍ଚଳ, ବାସ କାଳିମା କୁଟିଳ, ଅଛେ ସ୍ତନ ଚକ୍ର-ବାକ ପାଶେ ସେ । ସେକାଲେ, ଗର୍ଜନ ନୂପୁର ନାଦ ଭେଲ, ଶ୍ୟାମ ଟୈର୍ଯ୍ୟ ନକ ଡୁବାଓଲ ସେ । ହେରସୂ ।, ବହ୍ଲଲ କାଯେ, ଶ୍ରୀରାସଈଶ୍ୱରୀ ବଜେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନିବେଦନ କୈଲ ସେ । ୩ ।

ଡୁହା ।

ଲବଣ୍ୟ ବାରଧି ଧନ କ୍ଳଜେ, ହେରସୁଁ । ଅଥସୁ ରସରାଜେ । ୧ ।
ନେନେ ଅନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଭରାଓଲ, ସକଳି ବିବେକ ହରାଓଲ ।
ମଞ୍ଚିତେ ଚଞ୍ଚଳ ନେନ୍ନ ମୀନ, ମୃଦୁଲ କମ୍ପନ ଅପଧନ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ବଦନ ଗୃନ୍ଦ ଜଦସୁ, ମଦନ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରଳସୁ, ସଦନ ଅନ୍ଧାର ଦଳ ହରି । ସ୍ୱୟଂ ମଦନମୋହନ, ଟେଜି ନିକୁଞ୍ଜ ସଦନ, ଅପୂର୍ବ ମୋହନ ବଂଶୀଧାରି । ସମ୍ଭ୍ରମେ, ହେରସୁଁ । ନାଗରି ପୁରନ୍ଦରି, ବ୍ରଜେକେଲି ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ହରି ସେ । ୧ ।

ଡୁହା ।

ବଦନ ଗୃନ୍ଦଜଦସୁ ଦେଖିଲ, ମଦନ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରଳସୁ କୈଲ । ୧ ।
ସ୍ୱୟଂ ମଦନ ମୋହନ ହରି, ନିକୁଞ୍ଜ ସଦନ ତେଜ୍ୟାକରି । ୨ ।
ଅପୂର୍ବକରେ ମୋହନ ବେନୁ, ହେରିସୁଁ । ବନେ ନାଗରେ କାହ୍ନୁ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟେ ନବ ନବ ଲତା ମନ୍ଦିରେ ଦ୍ୱାରିରାଧା ।
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ମଧୁର ମୁରଲୀ ବାଦୟନ୍ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦଂ ।
ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲେନ୍ଦିବରଦଳ ରୁଚ କୋଟିକନ୍ଦର୍ପାନିଳୋ ।
ଯସ୍ୟାଙ୍କୋପି ବ୍ରଜପୁର ବଧୂ ଚିତ୍ତଚୌର କିଶୋର ।

ଦୀର୍ଘଛାନ୍ଦ ।

ନବବୃନ୍ଦାବନ କୁଞ୍ଜ, ନବ ନବ ଲତା ପୁଞ୍ଜ, ଦ୍ୱାରେବରେ ନବୀନକିଶୋରୀ ହୃଷ୍ଟହେଲ ଦୃଷ୍ଟିଭରି, ମଧୁର ମୁରଲୀଧାରି, ବାଦନ୍‌କୈଲ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦକରି ସେ । ମୋହନ, ଉତ୍ଫୁଲେନ୍ଦବରଦଳ ରୁଚ, ନବୀନ ତମାଳଦଳ ଭ୍ରାନ୍ତ ସେ । କୋଟିଏ କନ୍ଦର୍ପ ମାଳ, ଯତ ପୁର ବ୍ରଜବାଳ, ଚିତ୍ତଚୌର କିଶୋର ମୂର୍ତ୍ତି ସେ । ୧ ।

ଓ ହା ।

ନବ ନବ ବୃନ୍ଦାବନ କୁଞ୍ଜ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ସେହୁ ରହସ୍ୟ ପୁଞ୍ଜ । ୧ ।
ଦ୍ୱାରେ ଶୋଭେ ନବୀନ କିଶୋରୀ, ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ହୃଷ୍ଟେ ଦୃଷ୍ଟି ଭରି । ୨ ।
ମଧୁର ମୁରଲୀ କରେ ଧରି, ବଜାଏ ସେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ କରି । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ମେଘଶ୍ୟାମୋ ନଳିନନୟନୋ କେକି ପୁଚ୍ଛାବତଂସୋ ।
ବଂଶୀପାଣି କନକ ବସନୋ ବୈଜୟନ୍ତ୍ୟା ନମଢ୍ୟା ।
ନାନାଭଙ୍ଗି ବିରଚିତଗତି ରାଧୟା ସହାସଂ ।
ନୀଳା ପଦ୍ମ ଭ୍ରମଣ ନିରତଃ କୋପିଜୀୟାତ୍କିଶୋର ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ନୀଳମେଘ ଶ୍ୟାମ ବର୍ଣ୍ଣ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ପଦ୍ମନୟାନ, ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକାଚୂଳ ଶିରେ ।
ବଂଶୀଧର ପୀତାମ୍ବର, ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଳଧର, ନାନାଭଙ୍ଗୀବିରଚିତଭରେ ସେ ।
ମୋହନ, ରାଧାମୁଖ ହେରି ମୃଦୁହାସେ, ପଦ୍ମଗନ୍ଧେ ଭ୍ରମରଙ୍କ ବସେ ସେ । ୧ ।
ନୀଳକମଳ ଭ୍ରମନ, ରଞ୍ଜନ କରେ ସଘନ, କିଶୋର କିଶୋରୀର ଉଲ୍ଲାସ ।
ଏହିଶୋଭା ହେରିମନ, ଆନନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ, ସବଜନ ହଇଲ ହରଷ ସେ ।
ମୋହନ, ରାଧାମୁଖ ହେରି ମୃଦୁ ହାସେ, ପଦ୍ମଗନ୍ଧେ ଭ୍ରମର କି ବସେ ସେ । ୨ ।

ଓହା ।

ଏହି ଶୋଭା ହେରି ମନ । ଆନନ୍ଦିତ ହେଲ ସର୍ବଜନ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ହାରବଲ୍ଲି ତରଳ କାଞ୍ଚନ କାଞ୍ଚିଦାମ, ମଞ୍ଜିର କଙ୍କଣମଣି ଦ୍ୟୁତିଦୀପିତସ୍ୟ ।
ଦ୍ୱାରେ ନିକୁଞ୍ଜ ନିଳୟସ୍ୟ ହରିଂ ନିରୀକ୍ଷ, ବ୍ରୀଡ଼ାବତୀ ମଥସଖୀ ମିୟମିତ୍ୟୁବାଚଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ ।

ହାରବଲ୍ଲି ତରଳିତ, କାଞ୍ଚନ କାଞ୍ଚିଦୀପିତ, ମଞ୍ଜୀର ମଣି କଙ୍କଣଦ୍ୟୁତି ।
ନିକୁଞ୍ଜ ମନ୍ଦିର ଦ୍ୱାରେ, ବନ୍ଧୁ ହେରି ଲଜ୍ଜାଭରେ, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳଲଜ୍ଜାବତୀ ରସଭରେ ସେ ।
ଶ୍ରୀରାଧେ, ସେ ଲଜ୍ଜା ଅଙ୍ଗ ପ୍ରକାଶନେ, କାଳିନ୍ଦୀ ଚଞ୍ଚଳ ଗମନେ ସେ । ୧ ।
ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ହେରି, ବୃନ୍ଦା ବୃନ୍ଦାବନେଶ୍ୱରୀ. ଶିଖିଲେ କେ କହିଲ ରାଧିକେ । ମଞ୍ଜୁ କୁଞ୍ଜେ କେଲି ଶେଜେ, ବିଜେ କର ରସରାଜେ, ହୃଷିତ ବଦନ ଚାହାନ୍ତିକେ ଗୋ । ପ୍ରବିଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜି, ରତି ଯେନ କାମ ମତି ହେଜି ଗୋ । କାନ୍ତିର ମଙ୍ଗଳ କରି, ଶ୍ରାନ୍ତେ ଶ୍ରାନ୍ତ ପରିହରି, ପ୍ରୀତ୍ୟ ପରି-ରମ୍ଭାରମ୍ଭ ଭଜ ଗୋ । ଏ ନବ ଅଶୋକ ଦଳ, ଶେଯେ ବିଛାଅ ରଞ୍ଜିଲ, ସାତ୍ତ୍ୱିକ

ତରଲକ ହାରେ । ସୁକୁସୁମ ସୁକୁମାର, ସୁଦେହା ବାଲସକର ସୁଗନ୍ଧ କୁସୁମ ସୁରୁ-ଚିତେ ଗୋ । ପ୍ରବଶରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜାତେଜ, ରତି ଯେନ କାମମତ ହେଜ ଗୋ । ୩ । ତରଳବଲୟାନକ, ପରିମଳେ ସୁଶୀତଳ, ଏଥିତେ ବାଲସ ଭାରଭରା । ରସବଲ୍ଲୀ ତରହିତ, ଗାନେ ହରକାନ୍ତ ଚିତ୍ତ, ଧୀର ଧୀର ଅଧୀରା ସୁଧୀରା ଗୋ । ପ୍ରବଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜାତେଜ, ରତି ଯେନ କାମମତ ହେଜ ଗୋ । ୪ । ସୁଘନ ବାହୁ ବଲ୍ଲରୀ, ନବପଲ୍ଲବେ ମାଧୁରୀ, ଜଡ଼ିତ ପାଦପ କାନ୍ତ ଅଙ୍ଗ । ଘନପୀନ ଗଗନେର, ଶର ଅଲସରେ ହର, ରଚେ ବାଲସହ ରତିରଙ୍ଗେ ଗୋ । ପ୍ରବିଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜ, ରତ ଯେନ କାମ-ମତ ହେଜ ଗୋ । ୫ । ମଟୁପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କଲ୍ପତ, ରବ ମଟୂର ଉଦିତ, ତୁମି ହସ୍ତ ପଦ୍ମିନୀ ନାକର । ଅଷ୍ଟ ଅଷ୍ଟ ଗୁଟନେ ଛଷ୍ଟ, ଦେବୃଭଙ୍ଗ ଭରେ ହୃଷ୍ଟ, ହେଇ ବିଧି ରଚିବ ଚମତ୍କାର ଗୋ । ପ୍ରବଶ ରାଧେ ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜ, ରତି ଯେନ କାମମତ ହେଜ ଗୋ । ୬ । ଅଟେ ଶିଖର ରୁଚିର, ରୁଚିରଦନା ମୁଖର, ଧ୍ୱନି କରେ ସମତ କୋକିଲ । ତୁମାର ରସଗର୍ଭ ବାଣୀ, ତାକେ କରିଁ ଧରେ ମନ ସତ୍ୱର ବାଲସ କାଲ କୋଲ । ପ୍ରବଶ ରାଧେ, ମାଧବ ସମୀପ ଲଜ୍ଜା ତେଜ, ରତି ଯେନ କାମମତ ହେଜ ଗୋ । ୭ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଶ୍ରାଂଶଭେନ ଶବବଦନପ୍ରମତ ଶ୍ରାନ୍ତେ ଭୁଙ୍ଗ ତାପିତଃ ।
କନ୍ଦର୍ପେଣପୋତୁ ମିଚ୍ଛତ ସୁଧାସମ୍ବାଦ ବମ୍ବାଧରଂ ।
ଅସ୍ୟାଙ୍ଗତଦଲଂ କୁରୁଷଣମିନ୍ଦ୍ରଂ ଭ୍ରକ୍ଷେପ ଲକ୍ଷ୍ମୀଲବ ।
କିଂତେଦାପଇବୋପସେବନ୍ତ ପଦାମ୍ଭୋଜେ କୁତଃ ସମ୍ଭ୍ରମଃ ।

ବାଙ୍ଗଳାଛନ୍ଦ ।

ଶରକାଳ ଯେଉ ଶଶୀ, ତୁମାଟର ବଦନ୍ୟୁ । ଶ୍ରାନ୍ତେ, କନ୍ଦର୍ପ ତାପିତ ହୟୁଁ ଅଛି । ସୁଧା ସମ୍ବାଦତେ ଯୋଗ୍ୟ, ବମ୍ବାଧର ରାଗବାଞ୍ଛା, କରୟୁଁ । ଅସସ୍ତୁ ପ୍ରାପତ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ଛଳନ ତମାଲ ଦଲପ୍ରାପ୍ୟେ କରତଳେ ଆନନ୍ଦ ଉଦୟେ ଗୋ । ଭ୍ରକ୍ଷେପ ଲକ୍ଷ୍ମିକେ ଲବେ, ଅଲଙ୍କୃତ କର ଅବେ, ତବେ କତନାଥ ସେଇ ପାବେ ଗୋ । ଯେ ସେୟୁ କଙ୍କବରେ, ପାଦପଦ୍ମ ସେବାକାରୀ, ତାତେ କୁନ ସମ୍ଭ୍ରମେସଲଜେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ଶୁନ, ଠାକୁରାଣୀ ନିବେଦନ, ମଣ୍ଡ ଶ୍ରୀଚରନ କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ, ପ୍ରାନନାଥ ଶରଣାଗ ହର, ଅଙ୍କ-ପଲ୍ଲଙ୍କରେ ବଜେକର ଗୋ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ସାସାଂ ସାଧ୍ୟ ସମାନନ୍ଦଂ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ବ୍ଲେକ ବ୍ଲେଚନା ।
ପିଶ୍ଚାନ ମଞ୍ଜୁ ମଞ୍ଜୀର ପ୍ରବବେଶ ନବେଶନଂ ।

ପୟାର ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅନଙ୍ଗସିନ୍ଧୁ ଉଚ୍ଛୁଳିପଁ। ଗେଲ, ସକଲ ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗଣ ଉଦୟ ହଇଲ ହେ । ୧ । ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ନେତ୍ରାନନ୍ଦନ ନଯ୍ନ ଅଚଲ, ବ୍ରଜପ୍ରା ମଞ୍ଜୁ ମଞ୍ଜୀର କୁଞ୍ଜେ ପ୍ରବେଶିଲ ହେ । ୨ । ଶ୍ରୀରାଧା ବଦନ ବିଚୋଳକନେ ବଂଶୀଧାରୀ, ବିକସିତ ବିବିଧ ବିକାର ଅଙ୍ଗେ ଭଲ ହେ । ୩ । ଜଲନିଧି ହେରି ଯଥା ଚନ୍ଦ୍ରମା ମଣ୍ଡଲ, ଉଚ୍ଛୁଳ ଉଚ୍ଛୁଙ୍ଗ ତରଳତେ ତରଲିଲ ହେ। । ୪ । ଚିର ଅଭିଲାଷେ ଧୀର ଏକ ରତିରସେ, ସର୍ବାଙ୍ଗ ବାଞ୍ଛିତ ପୂରିତ ଅଲସ ବିଲାସେ ଗୋ ।୫। ବିଶେଷ ବ୍ଲେକନେ କାନ୍ତ ସହରସ ବସ, ବଚନ ରଚନେ ମୁଖ୍ ଅନଙ୍ଗ ବିକାଶ ଗୋ । ୬ । ଅମଲ ମୁକୁତାହାର ତାରତର ମଧ୍ୟ, ଲମ୍ବିତ ମନ୍ଦ୍ରମନ୍ଦ କପାଟ ହୃଦୟ ଗୋ । ୭ । ନିର୍ମଳ ଯମୁନାଜଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଲମ୍ବ, ସ୍ଫୁଟତର ବିଲମ୍ବିତ ଫେନ ନିକୁରୁମ୍ବ ହେ ॥ ଶ୍ୟାମଲ-ମୃଦୁଲତର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ମଣ୍ଡଲ, ମଧ୍ୟଗତ ବିରାଜିତ ଗଉର ଦୁକୁଲ ହେ ।୯। ଯେନ ଲବଣ୍ୟ ଉପଲ ଶ୍ରୀନୀଲ ଉତ୍ପଳ, କମନୀୟ ଧାରେ ପୀତ ପରାଗ ପଟଲ ହେ । ୧୦ । ମନୋହର ଅଞ୍ଚଲ ଚଞ୍ଚଲ ଦୃଗଞ୍ଚଲ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସୂରତ ରାଗ ବଦନ କମଲ ହେ । ୧୧ । ଶରଦ ତଡ଼ାଗେ ସ୍ଫୁଟ କମଲ ଉଦର, ଖେଳନ୍ତା ଖଞ୍ଜନ ଦ୍ୱୟ କିବା ଚମତ୍କାର ହେ । ୧୨ । ମକର କୁଣ୍ଡଲ ଚଣ୍ଡକର ପ୍ରଭାହର, ବଦନ ଉମଲ ପରଶୀଲନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ହେ । ୧୩ । ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସ ଗୃହ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କର୍ପୂର, ରତ କୃତ ଲୋଭ ନବପଲ୍ଲବ ଅଧର ହେ । ୧୪ । ସୁବେଶ କୁସୁମ ଗାତ୍ର ସୁନ୍ଦର ସିନ୍ଦୂରେ, ଉଚ୍ଛୁଳିତ ଚନ୍ଦ୍ରକର ନୀଲ ଜଳଧରେ ହେ । ୧୫ । କପୋଲେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ଅତି ଅନୁପମା, କାଲମେଘ ଉଦେ ଯେନ ନିର୍ମଲ ଚନ୍ଦ୍ରମା ହେ । ୧୬ । ବିପୁଲ ପୁଲକ ତୁଲ ନୀପ ଫୁଲ ତୁଲ, କିବା ରତିକେଲି କଳ୍ପ ଅଙ୍କୁର ବହୁଲ ହେ । ୧୭ । ମନ ଗମନ କରନ ସମୂହ ମଙ୍ଗଲ, ରସାନ ସୁଭଗ ଅଙ୍ଗ ଅଲେକ ନିର୍ମଳ ହେ । ୧୮ । ଓହେ ସଖି ଭକ୍ତଗନ ସାକ୍ଷୀ ହୟ ମନେ, ଏ ସମସ୍ତ ଶ୍ରୁତି ହବେ ନିର୍ମଲ ନୟନେ ହେ । ୧୯ । ଓହେ ପ୍ରେମ ଭକ୍ତଗନ ଅନୁକମ୍ପା କର, ପ୍ରେମ ଭିଷାପାଗେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଯୋଡ଼କର ହେ । ୨୦ ।

ଉହା ।

ଅନୁକମ୍ପା କର ଭକ୍ତଗନ, ପ୍ରେମଭିଷା ମାଗେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅତିକ୍ରମ୍ୟା ପାଙ୍ଗଂ ଶ୍ରବଣ ପଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗମନ ।
ପ୍ରୟାସେନୈବାକ୍ଷ୍ଣୋ। ସରଳ ତରତାରଂ ଗମିତୟୋ।
ଇଦାନୀଂ ରାଧାୟାଃ ପ୍ରିୟତମ ସମାଲୋକ ସମୟେ ।
ପ୍ରାତଃ ସ୍ୱେଦାମ୍ବୁ ପ୍ରସରତ୍ତ ବହର୍ଷ୍ୟାଶ୍ରୁ ନିକର ।

ପୟାର ।

ଅତିକାନ୍ତ ଅପାଙ୍ଗେର କର୍ମ ବିଚକ୍ଷଣ, ଶ୍ରବନ ପଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରଇ ଗମନ ହେ । ୧ । ପ୍ରିୟ ଲୋକ ଭଙ୍ଗ ଖେଳ ହେଉଛେ ଚଞ୍ଚଳ, ପ୍ରିୟାନେତ୍ର କମଳିନୀ ଅଭିସାର ହୈଲ୍ ହେ । ୧ । ତରଙ୍ଗ ଉଠିଲେ ଯେବ ପଦ୍ମ ଭୃଙ୍ଗ ମେଲ, ଉଚ୍ଛୁଳିଧା ପ୍ରେମସିନ୍ଧୁ କୂଳ ଲଙ୍ଘି ଗେଲ ହେ । ୩ । ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ମହାନନ୍ଦ ରସାନନ୍ଦ ମୟ, ପ୍ରିୟତମା ପ୍ରିୟତମ ଲୋଚନ ସମ୍ପର୍କ ହେ । ୪ । କନକ ଚମ୍ପକଲତା ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଜଳ, ରସ ବିଳାସ ଉଲ୍ଲାସ ସମ୍ପଦ ପଡ଼ିଲ ହେ । ୫ ।

ଉଦ୍ଧା ।

ପ୍ରେମସିନ୍ଧୁ ଉଚ୍ଛୁଳିଲ, କୂଳକୁ ଲଙ୍ଘିଯା ଗେଲ । ୧ ।
ପ୍ରିୟାପ୍ରିୟ ଲୋଚନରେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦଭରରେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଭବନ୍ତ୍ୟା ସ୍ତସ୍ତାନ୍ତ କୃତ କପଟ କଣ୍ଡୂ ତିପିହିତ ।
ସ୍ମିତଂ ଯାତେ ଗେହା ବହିର ବହିତାଲୀ ପରିଜନେ ।
ପ୍ରିୟାସ୍ୟଂ ପଶ୍ୟନ୍ତ୍ୟା ସ୍ମରଶର ସମା କୂତ ସୁଭଗ ।
ସଲଜ୍ଜା ଲଜ୍ଜାପି ବ୍ୟଗମ ଦିବଦୂରେ ମୃଗଦୃଶଃ ।

ପୟାର ।

ସୁକୁସୁମ ଛଳା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରିୟଜନ, କୃତ କପଟ କଣ୍ଡୂର ଇଙ୍ଗିତେ ଉଦ୍ଦୀର୍ଣ୍ଣ ହେ । ସମସ୍ତ ଜାଣିଯା ବୃନ୍ଦା ନେଇ ଆନ୍ତେ କହିଲ, ସ୍ମିତହାସେ ସଖିଗଣ ଅନ୍ତର ହଇଲ ହେ । ୨ । ତରଙ୍ଗ ନୟାନେ ପ୍ରିୟ ମୁଖ ଚନ୍ଦ୍ରଦେଖି, ଚୁଣ୍ଡ ହୈଲେ ସ୍ମର ରସ ବର୍ଦ୍ଧର ସମ୍ମୁଖି ହେ । ୩ । ସୁଭଗ ସ୍ମରକଳି ମୂର୍ତ୍ତି ନେତ୍ରମାତ୍ରେ ଛୁଇଲ, ନାଜାନିଲ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ କୁଥା ପାଲାଇଲ ହେ । ୪ । |

ପୟାର ।

ଏକାଦଶ ଛନ୍ଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦପାଦେ କୋଟି ପ୍ରଣମିତ ହେ । ୨ । କ୍ଷେତ୍ରଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତ କିଶୋରୀ, ମଦନମୋହନ ଅନଙ୍ଗ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୨ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ,

ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣେ ଅର୍ଥ ହେ । ୩ । ତାର କି ପାଇବେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ; ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବଣ ହେ । ୪ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରସ ସ୍ୱାଦୁତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଏଇ ଗୀତ ବନମାଳୀ ଗୀତରେ ପରସ୍ୟ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ମନ୍ତ୍ର ନା ହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନା ଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାମ୍ୟର ନଦ୍ୟାଦଶ ଗୁଡ, କୀର୍ତ୍ତନ କର ଓହେ ମିଷ୍ଟ ଲଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

—:*:—

ଦ୍ୱାଦଶ ଛାନ୍ଦ

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଗତବତୀ ସଖିବୃନ୍ଦେ ମନ୍ଦ ତ୍ରପାଭର ନିର୍ଭରଂ ।
ସ୍ମରଶର ବଶା କୂତଃ କୃଷ୍ଣ ସ୍ମିତ ପିହିତାଧରଂ ।
ସରସ ମନସଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ହୃଷ୍ଟା ମୁହୁର୍ନବପଲ୍ଲବ ।
ପ୍ରସର ଶୟନେ ନିକ୍ଷିପ୍ତାକ୍ଷିମୁବାଚ ହରିପ୍ରିୟାଂ ।

ପୟାର ।

ବୃନ୍ଦାଦି ସକଳ ସଖୀ ହଇଲ ଅନ୍ତର, ବିନୋଦିନୀ ମୁଖ ଅଙ୍ଗ ହେରଲ ନାଗର ହେ । ୧ । ମନ୍ଦତ୍ରପାଭରେ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ କଲେବର, ସାତ୍ତ୍ୱିକ୍ୟ ସୌରଭ୍ୟ ଗୋପନୀୟ ବ୍ୟବହାର ହେ ।୨। ସ୍ମର ଲୀଳା କୁତଜ୍ଞାତ ବଳନୟନାନ୍ତେ, ଅଧର କରଇ ସ୍ନାନ ମନ୍ଦ ହାସ୍ୟାମୃତେ ହେ । ୩ । ବ୍ୟାଧିବନ୍ତେର ବାଞ୍ଛିତ ବଦାଙ୍କିବା ଯାଚେ, କିବା ଉସଦ୍ରୁମେ ମନୋରଥ ଫଳ ପାଚେ ହେ । ୪ । ନବୀନ ପଲ୍ଲବାଙ୍କୁର ଯେ ଯେ ପ୍ରିୟଶ୍ରୀକ୍ୟ, ହରସ ଅଳସ ହେର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରସିକ ହେ । ୫ । କ୍ଷମାର୍ଦ୍ଧେ ନେତ୍ରବଦନେ ଅସ୍ୱାଦ ସେ ରସ, ରସିକ ରତନ କେଳି ବିନୟ ବିଶେଷ ହେ । କାମିନୀ ରତନ ଧନୀ ଚରଣ ନଳିନ, ବିଶାଳୟ ଶେଯରେ କରୁ ନିବେଶନ ହେ ।୭। ସେବାଦ ପଲ୍ଲବ ହର କୈଶ୍ୱ ପରାଜୟ, ଆମାର ହୃଦ ପ୍ରବେଶ ସୌଭାଗ୍ୟ ଅଲୟ ଗୋ । ୮ । ଶ୍ରୀଚରଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀସେବା ପ୍ରଲବ୍ଧ୍ୟ କରନ୍ତ, ଅନୁଗତ ଜନା ପ୍ରତେ ବହନ ଉଜାହ ଗୋ । ୯ । କରପଦ୍ମେ ଆମି ତୁମାର କମଳଚରଣେ, ସେବନ କରବ ପ୍ରିୟେ ଅସ ସନ୍ନିଧାନେ ଗୋ । ୧୦ । ସନାର୍ଦ୍ଧେ ହୃଦୟ ତଟେ କରହ ବିରାଜ; ନୂପୁରେର ଗୀତଧ୍ୱନି ପୂରନ ସରେକ ଗୋ । ୧୧ । ବଦନ ଚନ୍ଦ୍ରମାରୁ ଗଳିତ ଅମୃତ, ରଞ୍ଜିୟ ବଚନ ଅନୁକୂଳେ ସୁଲଳିତ ଗୋ ।୧୨। ନିମେଷ ନା କର ହରବାସ ଦୂର ହେଉତ, ଏ ବହେ ଚର ବିରହ ନିବହ ଇଙ୍ଗିତେ ଗୋ । ୧୩ । ପ୍ରିୟେ ପ୍ରିୟ ପରବୃନ୍ଦ ଅଙ୍କୁର ପୁଲକେ. ବିଗଳିତ ସ୍ୱେଦ ଜଳ ଯମକ ଝଲକେ

ଗୋ । ୧୪ । ମତ୍ତଭରେ କୁଚଦ୍ୱୟ ବାନ୍ଧବେଣ କର; ହର ହର ହରବୈରୀ ପ୍ରତାପ ନିକର ଗୋ । ୧୫ । ଅଧରୁ ଅମିୟରସ କର ବିତରନ, ଦୁଖ ରାଖ ଧନ ମୃତ୍ୟୁ ଦାସେର ଜୀବନ ଗୋ । ୧୬ । ତୁମାର ବିରହାନଳେ ଦଗ୍ଧ ହୋଇଛେ ତନୁ, ଶାନ୍ତ ହବେ ଶଶୀମୁଖୀ ରସନା ବାଦନୁ ଗୋ । ୧୭ । ଶର ବିଷାଦେ ଶ୍ରବନ ଦ୍ୱୟ ବିକଳିତ, ରତି କଥାଲାପେ ଧନୀ ତାକେ କର ଶାନ୍ତ ଗୋ । ୧୮ । ବିପଲେ ରଖିଯାଁ ବକ୍ଷ ଅତି କ୍ଲାନ୍ତହୈଲ, ଦେଖ ଦେଖ ଆମାର ତନୁ କେମନ ଦୁର୍ବଲ ଗୋ । ୧୯ । କ୍ଷମନ୍ଦ୍ରୁ ଛେ ଦେଲ୍ଲାଷେ ଲଜ୍ଜିତ ରଙ୍ଗିମା, ହେରିତେ ଜନ୍ଦିତ ହବେ ସୁରତ ଗାରିମା ଗୋ । ୨୦ । ରସିକ ଶେଖରେ ରସ ଗର୍ଭବାଣୀ ଶୁନି, ବିନୋଦିନୀ ନେହେ ଜାତ ସମ୍ମତ ତଖନି ହେ । ୨୧ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପ୍ରାନନାଥ ସୁଖ ଦତେ, ବଶହୈଲ ରସିକନୀ ସ୍ୱୀୟ ଅନୁମତେ ଗୋ । ୨୨ । ସବ ବାଧା ଦୂର ଦୈହେ ସଖି ଭକ୍ତଗନେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବନ୍ଦନ କରେ ତୁମାର ଚରନେ ଗୋ । ୨୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ପୁଲକାଙ୍କୁରେଣ ନିବିଡ଼ା ଶ୍ଳେଷେ ନିମେଷେଣଚ ।
କ୍ରୀଡ଼ା କୁତ ବିଲୋକନେଽଧରସୁଧାପାନେ କଥା ନର୍ମଭିଃ ।
ଅନନ୍ଦାଧି ଗମେଣ ମନ୍ମଥ ମହାଯୁଦ୍ଧେପି ତସିନ ଭୁଦୁଃ ।
ଦୂର୍ବଂ ଶୌତୟୋ ବଭୂବ ଲଳିତାରମ୍ଭଃ ପ୍ରିୟମ୍ଭାବୁକଃ ।

ପୟାର ।

ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ପୁଲକାଙ୍କୁର ନିବୀଡ଼ ଅଶ୍ଳେଷେ, କ୍ରୀଡ଼ାକୃତ ବିଲୋକନେ ନିମିଷେ ହେ । ୧ । ବିମ୍ବାଧର ସୁଧାପାନ ନର୍ମ କଥାଲାପେ, ଅନନ୍ଦ ଅଧିଗମନ ଉଭୟ ସମୀପେ ହେ । ୨ । ଅଦ୍ଭୁତ ମନ୍ମଥଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧର ଉଦ୍ୟମେ, ଲଳିତ ଅରମ୍ଭ ପ୍ରିୟଭାବେ ସମ୍ଭ୍ରମେ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଦୋର୍ଭ୍ୟାଂ ସଞ୍ଚମିତପୟୋଧରଭରେଣାପୀଡ଼ିତ ପାଣି ଜୈ ।
ରାବଦ୍ଧୋ ଦଶନୈ କ୍ଷତାଧରପୁଟ ଶ୍ରୋଣୀତଟେନାହତ୍ୟା ।
ହସ୍ତେ ନାନମିତଃ କଚେଽଧରସୁଧା ପାନେନ ସମ୍ମୋହିତଃ ।
କାନ୍ତା କ୍ଵାମପି ନୃତ୍ରିମା ଗତେବହୋ କାମସ୍ୟ ବାମାଗତେ ।

ପୟାର ।

ରସବତୀ ରସମତୀ ରସମତ୍ତ ରାଧେ, ରସନିଧି ରସବିଧି ରସାବେଶ ସାଧେ । ରସାଳସା ରସାଭୂଷା ରସାବେଶାମୟ, ଉଦେହୈଲ ରସଦୀନ ରସସମୁଦୟ ହେ । ରସପୂରତରୀ ରସେ ରସିକା ହଇଲ, ରସରାଜ ଶତ୍ର ରସରାଜେ ତୃପ୍ତହୈଲ ହେ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ପ୍ରାଲବ୍ଧେ ରତିକେଲି ସଙ୍କୁଳରଣାରମ୍ଭେ ତୟା ସାହସ ।
ପ୍ରାୟଃ କାନ୍ତଜୟାୟ କଞ୍ଚିଦୁପରି ପ୍ରାରମ୍ଭ ଯତ୍ସମ୍ଭ୍ରମାତ୍ ।
ନିଷ୍ପନ୍ଦାଣି ଘନସ୍ତଳୀ ଶିଥିଳତା ଦୋର୍ବଲ୍ଲୀ ରୁତ୍କମ୍ପିତ ।
ବକ୍ଷୋନ୍ମିଳିତ ସଖୀ ପୌରୁଷ ପରସ୍ତ୍ରୀଣାଂ କୁତଃ ସିଦ୍ଧିତ ।

ପୟାର ।

ଧୀର ଲଳିତ ନାୟକ ଅଟେ ପଞ୍ଚବାନ, ଚତୁଃ ଷଷ୍ଟି କଳା ବିଧି ସିଦ୍ଧିତେ ପ୍ରମାନ ହେ । ୧ । ତାତେ କତ ଶତଗୁନେ ଦଲନ୍‌କେଲି ଶ୍ୟାମ, ଯେଉ ବିଧି କଭୁ କାନେ ଶୁନି ନାହିଁ କାମ ହେ । ୨ । ମନ୍ମଥ ମନ୍ମଥହର ଯେଉ ଜୟଯୁକ୍ତ, ତାକେ ଜୟ କେଲି ରାଧେ ସେକାଳେ କୁଣ୍ଠିତ ହେ । ୩ । ବନ୍ଧୁ ପୁରସ୍କାର ଶ୍ୟାମ ସମ୍ଭ୍ରମ ରଞ୍ଜିଲ, ବକ୍ଷସ୍ଥଲେ ଲୟା ଗାଏ ଗାଏ ମିଲ୍ୟା ଗେଲ ହେ । ୪ । ଓହେ ରସାନୁରଞ୍ଜିନି ସଖୀ ଭକ୍ତଗଣେ, ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖୀ ନିବେ ଏ ଲୀଳା ଶ୍ରବଣେ ଗୋ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

କନକ ଜଳଦ ବୈଦ୍ୟା ଗୁରୁ ଲବଣ୍ୟ ପୁରେ ।
ସ୍ଫୁରଦୁତର ତରଲ୍ଲତା ପିତକୌଷେୟ ଚେଲୌ ।
ବ୍ରଣଦ ଭବସ ପାଦାଦ୍ଧେ ମଞ୍ଜୀର ଯୁଗୌ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌଃ ।

ପୟାର ।

ସୁକନକ ଜଳଧର ରୁଚିର ଲବଣ୍ୟ, ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ନୀଳ ପୀତାମ୍ବର ଆଚ୍ଛାଦନ ହେ । ୧ । ଉଭୟର ଯୁଗଲ ଶ୍ରୀଚରଣ ପଙ୍କଜେ, ଯତନ ରତ୍ନ ମଞ୍ଜୀର ଯୁଗଲ ବିରାଜେ ହେ । ୨ ଓରେ ମନ ଏମନି ସ୍ୱରୂପ କର ଲୟ, ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜ ମାଝେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଦ୍ୱୟ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଲୋକଃ ।

ସ୍ମିତହାସ ରୁଚିରାଦ୍ଧ ବନ୍ଧ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୋକଃ ।
ପ୍ରଣୟ କୁତୁକଞ୍ଚ ନେତ୍ରା ନୀଳାବ୍ଜ ନିଳୋ ।
ନବ ବିକସିତ ମଲ୍ଲୀ ମାଲତୀ କୁନ୍ଦମାଳୌ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌଃ ।

ପୟାର ।

ପ୍ରେମମୁଖ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ଲାବଣ୍ୟ ମାଧୁରୀ, ପ୍ରାନ୍ତେ ସ୍ମିତ ପାନକରେ ନୟନଚକୋରୀ ହେ । ୧ । ପ୍ରନୟ କୁତୁକନୀଲ ପଦ୍ମତୋଲ ଭଙ୍ଗ, ପ୍ରିୟାର

ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଗାନ୍ଧ ଖେଳନ୍ତେ ଉବଙ୍ଗ ହେ । ୨ । ନବଛକଦମ୍ବ ମଲ୍ଲି ମାଧବୀ ମଲ୍ଲୀଙ୍କା, ବାନ୍ଧୁଳି କୁନ୍ଦନ ଲାଲ ବୃକ୍ଷବାଟିକା ହେ । ୩ । ଏହରୂପ ସ୍ୱରମନ ସ୍ୱରବସପୁଞ୍ଜେ, ଶ୍ରୀ ରାଧା ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନାଭୃନ ନିକୁଞ୍ଜେ ହେ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ଅସଦୃଶ ତନୁଶୋଭା ଧିକୃତାନଙ୍ଗଜାସ୍ୟା
ଟଟରତରସଗର୍ବେ ଭେଦନୀଳା ପ୍ରବାହେ ।
ସ୍ଫୁଟ ସରସିଜବଂଶୀ ଶୋଭମାନାଗ୍ରହସ୍ତୌ ।
ସ୍ମରନାଭୃନ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌଃ ।

ପୟାର ।

ତନୁଶୋଭିତା ସଦୃଶ ହେଲନ୍ତି କନ୍ଦର୍ପ, ଧିକୃତ କରଇ ପଦାନଖ ଦ୍ୟୁତି-ଦର୍ପ ହେ । ୧ । ରତିରସ ଗର୍ବେ ଭେଦନୀଳ ପ୍ରବାହନ୍ତେ, ସ୍ଫୁଟ ସରସିଜ ବଂଶୀ ଶୋଭି ଅଗ୍ରହସ୍ତେ ହେ । ୨ । ଓରେ ମନ ସ୍ମର ଓରେ ସ୍ମର ବାହୁଲନ୍ତେ, ନାଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସୁନାବୃତେ ହେ । ୩ । ରାଧେ ରାଧେ ପ୍ରାନରାଧେ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ, ଏମନି ଅଶ୍ରୁ ଲୟେ ଘୋଚେ ଦୁଃଖ ସିନ୍ଧୁ ହେ । ୪ । ହେନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନପାଲ ଦାସୀହଯ୍ୟାଁ, ଦୁହାଁ ଶ୍ରୀନ୍ତ କବୋ ପୁଷ୍ପବଙ୍ଗନି ଲଇଯ୍ୟା ହେ । ୫ ।

ଦୁହା ।

ଏମନ ସ୍ୱରୂପ ଲଯ୍ୟକର, ରାଧାକୃଷ୍ଣ କୁଞ୍ଜରେ ବହାର ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହଯ୍ୟାଁ ପାଲ୍ୟା ଦାସୀ, ଦୁହାଁର ଚରନକେ ନିବେଶି । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ ।

ତସ୍ୟାପାଟଲ ପାଣିଯାଙ୍କିତମୁରୋ ନିଦ୍ରା କଷାୟୌ ଦୃଶୌ ।
ନିର୍ଧୌତା ଧର ଶୋଣିମା ବିଲୁଲିତା ସ୍ରସ୍ତ ସ୍ରଜୋ ମୂର୍ଦ୍ଧଜା ।
କାଞ୍ଚି ଦାମଦର ଶ୍ଳଥାଞ୍ଚଲମିଡ ପ୍ରାତର୍ନ ଗାତ୍ରେ ଦୃଶୌ ।
ରେଖା କାମଶରୈ ସ୍ତଦମ୍ଭୁତ ପ୍ରତ୍ୟର୍ମନଃ ଛଳିତଃ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ସୁରତ ସମଇ ପ୍ରାନ୍ତେ, ବନୋଦନୀ ଅନ୍ତକ୍ଳାନ୍ତେ, ଭରପଦ୍ମ ରଙ୍ଗିମା ପାଟେଲ । ଜରଜ ଲଉକା ଝଳି, ଲବଅଛେ ପଦାବଳୀ, କଷାଇଛ ନୟନ-ଯୁଗଲ ସେ । ରଙ୍ଗିମା, ଅଟର ରଙ୍ଗିମା ଛୁଟି ଗେଲ, କେଶ ବାସ ଧ୍ୱଦଦେଶ ମାଲ ସେ । ୨ ଫିଟି କାନ୍ତ ରଜୁବନ୍ଧ, ଶ୍ଲଥ ଅଞ୍ଚଲ ନିର୍ବନ୍ଧ, ଚନ୍ଦ୍ରାର୍ଦ୍ଧ ଭୂଷନ ମୃଦୁଅଙ୍ଗେ । କଲଶର ରେଖା ଅଛୁତ, ରିରସେ କୁଲିଶଘାତ, ହେରଯ୍ୟାଁ ରସିକବର ସଙ୍ଗେ ସେ ରଙ୍ଗିମା, ଚାନ୍ଦେର ବକ୍ଷୁତ ହେବ ହବ, କୁଙ୍କୁମ

ବ୍ୟଞ୍ଜନେ ଶାନ୍ତ ଭଇ ସେ । ୨ । ରସବତୀ ଅବେତେ, ଦ୍ୱିଜ ଶ୍ୟାମ ଏକ ରତେ, ସ୍ୱାଧୀନ ଭର୍ତୃକା ହର୍ମ୍ୟ ବୋଲେ । ଓହେ କାନ୍ତ ପ୍ରାନକ୍ଷଣ, କର ତୁମେ ପ୍ରିଣି ବେଶ, ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ତୁମି ନାଶି ଧଲ ହେ । ମୋହନ, କେମନ୍ତ ହେବ ସଖି ମୁଖ, ତୁମି ଧଲ କେନ ଅନ୍ତଦୁଃଖ ହେ । ୩ । ଓହେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ରନନ୍ଦନ, ଘନ ସାର ସୂଚନ୍ଦନ, ଦୂରଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗ ମଦରସେ । ଭାମ ମଙ୍ଗଳ କଳଶ, ପୀନ ପୟୋଧର ଦେଶ, ପତ୍ରାବଳୀ ରଞ୍ଜିଥା ହରଷେ ହେ । ମୋହନ ନାଶି ଧଲ ସୁବେଶ ସକଳ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୪ । ଗେଲ ଅଞ୍ଜନ ରଞ୍ଜନ, ଯେ ଅଳିକୁଳ ଗଞ୍ଜନ, ରତ ପତ୍ର ସାଯୁକ ମୋଚନେ । ଚୁମ୍ବନେ ଅଧର ଭଙ୍ଗି, ହୋଇଛେ ପ୍ରଲ-ମ୍ବନ ଭଙ୍ଗି, ରଞ୍ଜନକର ସେପର ରୋଚନେ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୫ । ଶ୍ରୁତି ଯୁଗ ଅପ୍ସରସ, ତରଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗି ଦୃଶ, ପ୍ରକାଶେ ନବ୍ୟଶବନ୍ତ ସେହୁ । ଶ୍ରୁତି ମନସିଜ ପାଶ, ଘନେ କୁଣ୍ଡଳ ନିବେଶ, ଦିଅ ହବେ ତାସ୍ତ୍ର କୃତି ଲହି ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୬ । ଯେ ଅଲକା ଅଳିକୁଳ, ବିଭ୍ରମ କୃତେ ଚଞ୍ଚଲ, ତାକେ ଯତ୍ନେ ତାସ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନେ ରଖ । ଗ୍ରଥ୍ନର କବଲି ଶ୍ରେଣୀ, ଅସିଯା ଯେମନ ଧଣି, ତେମନ୍ତ ଦିଶଇ ଅମାର ମୁଖ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଧବେ ଗାଲ ହେ ।୭। ହେର ପଦ୍ମାଦି ଜନେ ବସନ ଦର୍ମ୍ୟ ବସ୍ନାନେ, ହାସିଛେ ଭ୍ରମର ଲଜ୍ଜାଜଲେ । ପେଇ ଅମଲ କମଲ, ଯେ ଶୋଭିବେ ହର ନାଲ, ନିଃସଙ୍ଗତ କୈଲ କୁନ ବଲେ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲହେ । ୮ । ସେଇ ବଦନ ସାରସେ, ଲଳିତ କସ୍ତୁରୀ ରସେ, ତିଲକ ଅଲକ କଲ୍ପ ରଚି । ବଦ୍ଧର୍ମ୍ୟ ଶ୍ରମ ସଲିଲ, ତାହାକେ ଧୋଇଯାଁ ଧଲ, ହୈଲ କାଲାଗ୍ନିଦେବ ସୁସଞ୍ଚି ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୯ । ଭ୍ରମର ମମ ଚିକୁର, ତାକେ ସୁସାଜେନ୍ତ ବର, ସମହବେ ମଦନ ଚାମର । ରଞ୍ଜିଲେଣ କୁସୁମ, ମିଳିଛେ ହବେ ସୁସମ, ତବ ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଲ ଅଡ଼ମ୍ବର ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୧୦ । ସରସ ଘନ ଜଘନ, ଧୈର ସମ୍ଭବ ବାରନ, ବାରନ କନ୍ଦର୍ପ ଚମତ୍କାର । ମନ୍ତ୍ର ବସନ ଦସନ, ଅବ-ରନ ବିଭୂଷନ, ପ୍ରସନ୍ନ ରଞ୍ଜିବ ମନୋହର ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଧଲ ସୁବେଶ ସକଲ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୧୧ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

ରଚୟ କୁଚୟୋଃ ପତ୍ରଂ ଚିତ୍ରଂ କୁରୁଷ୍ୱ କପୋଲୟୋ ।

ଘଣ୍ଟସ୍ୟ ଜଘନେ କାଞ୍ଚି ଶ୍ରସ୍ତ ଶଙ୍ଖା କବଗ୍ର ଭରଂ ।
କଳସ୍ୟ ବଳସ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ପାଣୌ ପଦେ କ୍ରୁଷ୍ଣନୂପୁର ।
ଏତନଗଦିତଃ ପ୍ରୀତଃ ପୀତାମ୍ବରେପି ତଥା ଭବେତ୍ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

କୁଚେ ପତ୍ରାବଳୀ ରଞ୍ଚ, କପୋଳେ ତିଲକ ସଞ୍ଚ, ଘନ ପିନ ଜଘନେ ରସନା । ସାଜସ୍ୟିଁ କବସ୍ତ୍ରଭର, ଶିରେ ଗାଭ୍ର ଉରେ ହାର, ଖଞ୍ଜିସ୍ୟିଁ ବଳସ୍ୟ ନୁପୁ-ଝିନା ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଦିଲ ସୁବେଶ ସକଳ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୧ । ତୁମାର ସୁବେଶ ଅପାର, ନୂପୁର ହଇଛେ ଦୂର, ତାହାସ୍ଥାନେ ତାଭେ ଘଣ୍ଟି ବନ୍ଧୁ । ଯେ କଇଲ ଅତ ବ୍ୟସ୍ତ, ସେ କ ନାହଇ ସୁସ୍ଥ, ଦେଖ କତକାଲ ମୁଖଇନ୍ଦୁ ହେ । ମୋହନ, ନାଶିଦିଲ ସୁବେଶ ସକଳ, ଦେଖି ପ୍ରାନସଖି ଦିବେ ଗାଲ ହେ । ୨ । ବିନୋଦି ବିନୋଦ ବାଣୀ, ବିନୋଦବେହାର ଶୁନ, ପ୍ରନସ୍ୟ ଶେଖର ପୀତାମ୍ବର । ଚେନୁ ମସ୍ତକ ଲସ୍ୟିଁ, ଲଖାଦି ଗାଭ୍ର ସାଜସ୍ୟି, କଇଲ ତେମନ ସୁଲ୍ଲଭ ହେ । ମୋହନ, ଅତକାଞ୍ଚଲ ସଖି ଭାଗ୍ୟ ଜାଲ, ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସମର୍ପି ସାଧେ ଦିଲ ହେ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ରସ, ରାଜରସ ରାଜବେଶ, ରସମୟୀ ରସିକାକେ କୈଲ ହେ । ମୋହନ, ଅତକାଲେ ସଖି ଭାଗ୍ୟ ଜାଲ, ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସମର୍ପି ସାଧେ ଦିଲ ହେ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ମୌଳୌ କେକୀ ଶିଖଣ୍ଡୀନ ମଧୁରିମା ଧାରାତରେ ସ୍ୱୈରଣୀ ।
ପିନାଂଶେ ବନମାଳନୀ ହୃଦିଲସଦ୍ଧାରୁଣ୍ୟକଲ୍ଲୋଲନୀ ।
ଶ୍ରୋଣ୍ୟା ପୀତ ଦୁକୂଳନୀ ଚେଣ୍ୟୟୋ ସନ୍ୟସ୍ତ ବନ୍ୟାସିନ୍ନ ।
ନୀଳାକାଞ୍ଚନ ଦେହନୀ ବିଜୟତେ କାରୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀମୟଂ ।

ପୟାର

ଶିରେ ଶୋଭି ଗାଭ୍ର ପରେ ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକା, ମହାମାଧୁରିମା ସିନ୍ଧୁ ତରଙ୍ଗ ବଦ୍ଧିକା ହେ ।୧। ଶ୍ରବନ ଯୁଗଳେ ଗୃହ୍ଣ ମକରକୁଣ୍ଡଳ, ଉରେ ନୀଳ ଗୈଲପରେ ଦିବ୍ୟ ବନମାଲ ହେ ।୨। ନାସାତେ ନଥିନ୍ନ ସାଥେ ମାନିକ୍ୟ ବସନ, ଅରୁନ ଅଧର କାରୁଣ୍ୟର କଲ୍ଲୋଳନୀ ହେ । ୩ । କପୋଳେ ଚନ୍ଦନବିନ୍ଦୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ତୋରା, ଚନ୍ଦନେର ଅଙ୍ଗମ୍ବର ଗୃହ୍ଣ ଅଙ୍ଗକୋର ହେ । ୪ । ନୟନ କାଜଲରଞ୍ଜି ଚୁମ୍ବଇ ଶ୍ରବନ, ମଦନ ଯନ୍ତ୍ର ଗୁଲିନ ଅଲକା ପ୍ରସନ୍ନ ହେ । ୫ । ମରକତ ଚୁଡ଼ି କରେ କୃଷ୍ଣରୁପେ ବାଦ. ... ନ ମନ୍ନ ନାପୁର କୁଣ୍ଡେ ଅ ତ୍ରପଦ ହେ । ୬ । କଟିତଟେ ପୀତାମ୍ବର ନଟବର ଛବି, ଉରସ୍ଥଳେ କାଞ୍ଚଲିକା ଇନ୍ଦ୍ରନୀଲ ଛବି

ହେ । ୭ । ଭରଜ ମର୍କତ ଶଙ୍ଖ ହସ୍ତ ଶୋଭାବନ, ବନମାଳ ବୈଜୟନ୍ତୀ ହଇଛେ ମଣ୍ଡନ ହେ । ୮ । ସୁବାଞ୍ଚି ମଣ୍ଡନମାଳ କାଞ୍ଚନ ଦେହନୀ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣେ ଶ୍ରୀକାରୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୋହନମୋହନୀ ହେ । ୯ । ବେଣ ଶେଷେ କଶ୍ୱାନ୍ଦ୍ରଗମନା କରଧର, ବ୍ରଜପ୍ୟେ ନୈଋତ କୁଞ୍ଜେ ମୋହନ ବାଶୀଧାରୀ ହେ । ୧୦ । ସମସ୍ତ ଜାନନ୍ଦୀଃ ସଖୀ ମଣ୍ଡଳ ଅଇଲ, ଶୋଭାମୃତ ନେହମୁଖେ ହୃଷ୍ଟେ ପାନ କୈଲ ହେ । ୧୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ମିଳନଂ ନୈଋତ କୁଞ୍ଜେ ଜାୟତେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତଥୌ ।
ତଯୋସ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦେ କୁଞ୍ଜେ ରାସୋତ୍ସବ ଭବେତ୍ ।

ପୟାର

ସକଲ ମଞ୍ଜରୀ ସବସଖୀ ଅଛେ ଘେରି, ମାଝେ ବଜେ ବନୋବନୀ ବନୋଦବିହାରୀ ହେ । ୧ । ଯେମନ ପରମଗୁନ୍ନ ଗନେର ସମାଜେ, ବରଜ ଲବଣ୍ୟ ନୃତ୍ୟକାର ହସ୍ତ ସାଜେ ହେ । ୨ । ସେଇ ରୂପହସ୍ତ ଯାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଭ୍ରମେ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦାର କୁଟଞ୍ଜ ଚଲେ ରାସରସେ ହେ । ୩ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଶ୍ରୀରାଧା ରତିଭାବ ମୁଗ୍ଧହୃଦୟା ସ୍ୱାଭ୍ୟଃ ସଖୀଭିଃ ସମଃ ।
ପାଣୌ ପୁଷ୍ପ ଧନୁ ଶରାଂ ବିଦଧତ ବୃନ୍ଦାବନେ କ୍ରୀଡ଼ତ ।
ଅଶ୍ଳେଷେ ରତ ଚୁମ୍ବନୈ ରତକଥାଲାପୈ ସ୍ତନୁରର୍ପିତା ।
ଗୋବିନ୍ଦେନ ସମଂ ସଖୀଗଣବୃତା ରାସୋତ୍ସବଂ କୁର୍ବତ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳା ଶ୍ରୀ

ରାଧା ରତିଭାବେ, ପ୍ରମୁଗ୍ଧ ହୃଦୟା, ପ୍ରାନସଖୀଗନ କାଛେ ହେ ।
ରସିକଜନକରେ, ଫୁଲ ଧନୁଶର, ଶ୍ୟାମ କରେ ବାଶୀ ଅଛେ ହେ ।
କୁଞ୍ଜବନେ ଶୋଭାକର, ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦା କୁଟଞ୍ଜ ବିହରୀ ହେ । ୧ ।
ମୃଦୁ ଅଲିଙ୍ଗନେ, ରୁଚିର ଚୁମ୍ବନେ, ରତିକଥା ଅଲାପନେ ହେ ।
ଗୋବିନ୍ଦକେ ତନୁ, ସମର୍ପି ଦିଅଛେ, ସବ ସଖୀଗନ ସନେ ହେ ।
ରାସଉତ୍ସବ ଉଲ୍ଲାସେ, ମତ ଜସ୍ତୁକ ରତ ବିଳସେ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗାଙ୍କିତ ଗୌର ଦେହ ଲତାୟା ମେଘଚ୍ଛଟା ତନ୍ୱୀତୀ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ବକଗୁମ୍ଫଲା ହସ୍ତନ୍ତର ପଦ୍ମଂ ତରସ୍କ ବର୍ତ୍ତିତଂ ।
ହକାରାଂ ରତକେଳି ଭାବ ଚତୁର ସ୍ତ୍ରୀଣାଂ ଶିରୋ ଭୂଷଣଂ ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାଗର ରାସରତ୍ନ ଜଳଧି ଶ୍ରୀରାଧିକା ମାଦ୍ୟେ ।

ଝୋଲ

ଶ୍ୟାମାଙ୍ଗ ଅଙ୍କିତ, ଗୌର ଦେହଲତା, ମେଘେ ଯେନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଭା ହେ ।
ବିକଚ ପଦ୍ମକ, ତରସ୍ବାର କରେ, ଚରଣ ଯୁଗଲ ଶୋଭା ହେ ।
ରାସ ଉତ୍ସବେ ଉଲ୍ଲାସ, ମତ୍ତ ଉତ୍ସୁକ ବିତ ବିଲାସ ହେ । ୧ ।
ସର୍ବାଙ୍ଗେ ସୁରତୀ, କେଲିଭାବେ ଅତି, ବିଦଗ୍ଧ ଚତୁରୀ ଧନୀ ହେ ।
ଶଚୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୌରୀ, ରତି ଅଧିକରି, ମସ୍ତକ ମୁକୁଟମଣି ହେ ।
ଶ୍ରୀମନ୍ମାଗର ରତନ, ରାସରସ କଳଧିତେ ସ୍ନାନ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ରାସୋଲ୍ଲାସ ବିଳାସ ବଦ୍ଧ ରସିକା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସୀମାଶ୍ରୟା ।
ରାଧା ପ୍ରେମମୟୀ ଶ୍ରିୟା ରତକୃତେ ବୃନ୍ଦାବନେ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେନ ସମଂ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁସୁମେ ମତ୍ତ ଦ୍ୱିରେଫୈର୍ଭୃତେ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ଦେବତା ବିଜୟତେ ରାଧା ସୁଧା ମଞ୍ଜରୀ ।

ଝୋଲ

ଶ୍ରୀରାସ ଉଲ୍ଲାସ, ବିଲାସ ନିବାସ, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆଶ୍ରୟ ଧାମ ହେ ।
ରାଧା ପ୍ରେମମୟୀ, ସୁଧା ରତକାରୀ, ସୁନ୍ଦର ବିପିନ ଗ୍ରାମ ହେ ।
ଶୋଭା ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ସନେ, ଶଚୀ ଯେମନ ନନ୍ଦନବନେ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁସୁମେ, ପ୍ରମତ୍ତ ଦ୍ୱିରେଫ, ପ୍ରକୃଷ୍ଟେ ଝଂକୃତଭର ହେ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନେର, ଦେବତା ବିଜୟେ, ଶ୍ରୀରାଧା ସୁଧା ମଞ୍ଜରୀ ହେ ।
ଶୋଭା ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ସନେ, ଶଚୀ ଯେମନ ନନ୍ଦନବନେ ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ବିଲାସ ଶ୍ରୀରାସ ରସିକା ଶ୍ୟାମା ସରୋଜେକ୍ଷଣା ।
ଗୋପୀମଣ୍ଡଳମଣ୍ଡିତା ବରତନୁ ସିନ୍ଦୁର ସିମନ୍ତିନୀ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ରାସ କୌତୁକରସା ପୀନସ୍ତନା ଲଳନା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣସ୍ୟ ବିନୋଦନୀ ବିଜୟତେ ଶ୍ରୀରାଧିକା ଭାବନୀ ।

ଝୋଲ

ପ୍ରେମରେ ଅନନ୍ଦ, ବିଲାସ ଶ୍ରୀରାସ, ରସିକା ଶ୍ୟାମା ସୁବେଶି ହେ ।
ସରୋଜନୟନା ଗୋପିନୀ ମଣ୍ଡଳ, ମଣ୍ଡନ କୋକିଲ ଭାଷି ହେ ।
ପତି ସମନ୍ତ ସିନ୍ଦୁର, ପତିବ୍ରତା ସିମନ୍ତୀ ସିନ୍ଦୁର ହେ । ୧ ।
ବୃନ୍ଦାବନ ରାସ, କୌତୁକ ବିଧି, ପୀନ ଉରଜା ଲଳନା ହେ ।
ବିଜେ ଶ୍ରୀରାଧିକା, କୃଷ୍ଣ ବିନୋଦନୀ, ଭାବନା ଭାବ ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ ।

ପତି ସମସ୍ତ ସିନ୍ଦୂର, ପତିବ୍ରତା ସିମନ୍ତୀ ସିନ୍ଦୂର ହେ । ୨ ।

ଶ୍ଲୋକଃ

ଗୃଞ୍ଚୁର୍ଣ ହେମରୁଚରେ ବୃଷଭାନୁ କନ୍ୟା ।
ମାକର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ଯୁଗଳା ନୀଳପଟ୍ଟ ହସ୍ତା
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଭୂଷଣ ଯୁତା ନବ ରୋମ ରାଜି
ସନ୍ୟାସ ହସ୍ତ କବରୀ ଯୁତ ଚଞ୍ଚଳାଢ୍ୟା ।

ଚୌପଦି

ଗୃଞ୍ଚୁର୍ଣା କନକ, ରୁଚିର ଶ୍ରୀରାଧେ, ବୃଷଭାନୁ ନୃପ କନ୍ୟା ହେ ।
ଆକର୍ଣ୍ଣଯୁଗଳ, ନୟନ ଅଢୋଳ, ନୀଳ ପଟ୍ଟହସ୍ତା ଧନ୍ୟା ହେ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଭୂଷଣ ଯୁତା, ନବ ରୋମରାଜି ଅଙ୍କରାଜିତା ହେ ।
ନୃତ୍ୟ ଭଙ୍ଗି ଠାଣି, ହସ୍ତେ ନ୍ୟାସ ବେଣି, ଚଞ୍ଚଳ ଯୁଗ ଦୃମିତା ହେ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବିଭୂଷଣ ଯୁତା, ନବ ରୋମରାଜି ଅଙ୍କରାଜିତା ହେ । ୧ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ତପ୍ତକାଞ୍ଚନ ଗୌରାଙ୍ଗି ରାଧାଂ ବୃନ୍ଦାବନେଶ୍ୱରୀଂ ।
ବୃଷଭାନୁ ସୁତାଂ ଦେବୀଂ ପ୍ରଣମାମି ହରିପ୍ରିୟାଂ ।

ଚୌପଦି

ତପତ କାଞ୍ଚନ, ଗଉରବରନ, ରାଧା ବୃନ୍ଦାବନେଶ୍ୱରୀ ଗୋ ।
ବୃଷଭାନୁ ସୁତା, ଦେବୀ ଶଦେଦ୍ଧ ୂତା, ନମୋଃ ହରି ମନୋହାରୀ ଗୋ
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଃଖ ହର, କୃପା ସୁଧା ଦୃଷ୍ଟି ବୃଷ୍ଟି କର ଗୋ ।
ନାଶଇ କେବଳ, ଭୁଦେବ କପାଳ, ବିଷଦାତ ଜ୍ୱାଳ ଘୋର ଗୋ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ରାଧାସ୍ୟା କଳଧୌତ ଗୌର କରଣେ ବୃନ୍ଦାବନେ ସଂସ୍ଥିତା ।
କୁଞ୍ଜାଳୀତ ମୟୂର କୋକିଳଗଣା ଭୃଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗ ଖଗା ।
କୃଷ୍ଣସ୍ୟା ଲୁତହାସ ରାସ ବନିତା ପ୍ରୋଲ୍ଲାସ ମୁଦ୍ଧାଶ୍ରୟା ।
ସାକ୍ଷାନନ୍ଦ ରସାକରା ବିଜୟତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୌରେଶ୍ୱରଃ ।

ପୟାର

ରାଧାଅଙ୍ଗ କଳଧୌତ ଗଉର ବରନ, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳୟା ବୃନ୍ଦାବନମାଝେ କେଳି ସ୍ଥାନ ହେ । ୧ । କୁଞ୍ଜନ୍ତ ସତ୍ତ ମୟୂର କୋକିଳ ସୁସ୍ୱରେ, ଭୃଙ୍ଗ କୁରଙ୍ଗ ବିଳଙ୍ଗ ନିକର ନିର୍ଭରେ ହେ । ୨ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଦ୍ଭୁତ ହାସ ରାସ ବୃଦ୍ଧି ହେଉ, ମୁଦ୍ଧାଗୁନେ ଅଶପୃ ଉଲ୍ଲାସ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ହେ । ୩ । ସାକ୍ଷାତ ଅନନ୍ଦରସ ନିଧି ବିନୋଦନୀ,

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗଉରବେଶ୍ୱସ୍ୱ ହଇଲ ଅପନ୍ନ ହେ । ୪ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦଖ ଦାସୀ ଠକୁରଗନେ, ବକୁଲ ଡାକିଯୁଁ । ଦଲ ଅବେ ନୀଲନ୍ଦନେ ହେ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଗୌରଭୃଙ୍ଗକୁରଙ୍ଗଃ କୋକିଲଗଣାଃ ଗୌରାଃ ଶୁକଃସାରିକା ।
ଗୌରାଃ ସର୍ବ ମହୀରୁହାଃ ଫଲଚୟ ଗେରାଣି ପୁଷ୍ପାଣିଚ ।
ଗୌରା ଶୁକକପୋତ ଖଞ୍ଜନଚୟାଃ ଗୌରଞ୍ଚ ବୃନ୍ଦାବନଂ ।
ରାଧାଦେହ ରୁଚବୃନ୍ଦା ସଖିବୃନ୍ଦା ଶ୍ୟାମୋଽପି ଗୌରୋ ଭବେତ୍

ଚଉପଦୀ

ନବକିଶୋରୀ, ରୂପ ମାଧୁରୀ, କିବା ଚମତ୍କାର ରେ,
କୁନ୍ଦନକଲି, ଝଲକଝଲି, ସକଲ ଗଉର ରେ । ଘୋଷା ।
ଭୃଙ୍ଗ ଗଉର, ପିକ ଗଉର, ଗଉର ମୟୂର ରେ ।
ଶୁକ ଶାରିକା, ବନଗୃହିକା, କୁରଙ୍ଗ ଗଉର ରେ । ୧ ।
ତରୁନ ଲତା, କୁଲ ଜନତା, ଯୁଗଲ ମଧୁର ରେ ।
ତମାଲ ବନ, ଭୁବ ଗଗନ, ସକଲ ଗଉର ରେ । ୨ ।
ମଲ୍ଲି ମାଲତୀ, ନୀଅଲି ଜାତି, ବନ୍ଧୁକ ମନ୍ଦାର ରେ ।
ନୀଲକମଲ, କୁସୁମ କୁଲ, ସକଲ ଗଉରରେ । ୩ ।
ଚକ୍ର କପୋତ, ଖଞ୍ଜନ ଯତ, ତତ ନୃପତ୍କାର ରେ ।
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ, ମନ୍ଦ ପବନ, ଗଗନ ଗଉର ରେ । ୪ ।
ଶ୍ରୀରାଧା ଅଙ୍ଗ, କାନ୍ତି ତରଙ୍ଗ, କିବା ଚମତ୍କାର ରେ ।
ଜଲଦ ମାଲ, କାଜଲ କାଲ, ଶ୍ୟାମହିଁ ଗଉର ରେ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଶ୍ରୀରାଧା ସୁଷମାର୍କ ଗୌର କିରଣୈ ରାପୂରିତା ଦିଙ୍ମୁଖଂ ।
ବୃନ୍ଦାରଣ୍ୟସମସ୍ତକଲ୍ପତରବ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗରାଗାବଲିଃ ।
ଗୌରା କୋକିଲ ଭୃଙ୍ଗ ସର୍ବ ପ୍ରସବ ବିସ୍ତାର୍ଣ୍ଣ ବୃନ୍ଦାବନେ ।
ରାଧା ଦେହରୁଚ ବୃନ୍ଦା ସଖିବୃନ୍ଦା ଶ୍ୟାମୋପି ଗୌରୋ ଭବେତ୍ ।

ଚଉପଦୀ

ନବ କିଶୋରୀ, ରୂପ ମାଧୁରୀ କିବା ଚମତ୍କାର ରେ ।
କୁନ୍ଦନକଲି, ଝଲକଝଲି ସକଲ ଗଉର ରେ । ଘୋଷା ।
ଶ୍ରୀରାଧା ଛବି, ହୃଦୟ ରବି, କିରନ ଗଉର ରେ ।
ଭରତ ଦିଗ, ଦିଗବିଦିଗ, ସକଲ ଗଉର ରେ । ୧ ।

କଳ୍ପତରବ, ଶାଖା ପଲ୍ଲବ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରୁଚିର ରେ ।
ପକ୍ଷୁ ପତଙ୍ଗ, ନାନାବିଧ ରଙ୍ଗ ସକଳ ଗଭିର ରେ । ୨ ।
କିବା ଅଦ୍ଭୁତ, ଅଷ୍ଟର୍ଯ୍ୟ ଜାତ, ବୃନ୍ଦାବନ ଘୋର ରେ ।
ସଙ୍ଗିସଙ୍କୁଳ, ତମାଲ ଦଳ, ଶ୍ୟାମଙ୍କ ପଞ୍ଜର ରେ ।
ଯମୁନାଜଳ, ଶୁଦ୍ଧ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ, ଲବନ ଗଭିର ରେ ।
ଶିଶୁଚନ୍ଦନ, କରେବନ୍ଦନ, ଗଭିର ପୟର ରେ । ୪ ।

ପୟାର

ଗୌରଉଦ୍ଧପନ ଛବି ଗୌର ଶ୍ୟାମଛଟା, ସଖିଗଣ ମଞ୍ଜୁଅଙ୍ଗ ସଗର୍ବେ ଉଭଟା ହେ ।୧। ଜାନମ୍ରି ଅନାଲ ବୃନ୍ଦା ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧୁରସ, ଉନ୍ମାଦ ବଢ଼ା ମାଦକ ପଦାର୍ଥ ବିଶେଷ ହେ । ୨ । ମାଧବ ମଲ୍ଲୀ ମାଳତୀ କଦମ୍ବ ଅଶୋକ, ଏଇ ପଞ୍ଚ ପୁଷ୍ପରସ ଏକତ କାରକ ହେ । ୩ । କରିଇଲେ ଘନଶ୍ୟାମେ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧୁପାନ, ଖାଇଲେ ଉଦ୍ଦୀପ ବୃଦ୍ଧି ଅଘୂର୍ଣ୍ଣ ନୟାନ ହେ । ୪ । କିଷ୍ଟେର ଅଧରାମୃତ ରାଧେ କେଲ ପାନ, ଶ୍ରୀରାଧା ଅଧରାମୃତ ନିଲ ସଖି ଗନ ହେ । ୫ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମତ୍ତ ମାତଙ୍ଗ ଗାମିନୀ, ହୋରି ଖେଳ ଖେଳ ଆରମ୍ଭିଲ ନୀଳମଣି ହେ । ୬ ।

ଯଥାହେଗ

ଏମନ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧ, ତୈଲୋକ୍ୟ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ, ନାହିଁ ନାହିଁ ଜୁନ ଖାନେ ହେ ।
ରସରାଜ ବୋଲି, ଶୁନ କୁତୂହଳି, ବସନ୍ତ ରାଜ କଣନେ ହେ ।
ଫଗୁଖେଳିଲ ଶୋଭାବନ, ଏକେ ବହିବା ଏଇ ବିଧାନ ହେ । ୧ ।
ମନେ ଏଇ ଭାବ, ଜାନି ବୃନ୍ଦାଦେବୀ, ଲୟାଁ ଅବିର ଫୁଟିତ ହେ ।
ଦନେ କୃଷ୍ଣପାଶେ, ଶତଭିର ରହସେ୍ୟ, ବାଣ୍ଟିଲ ସର୍ବ ଯୁବତୀ ହେ ।
କୃଷ୍ଣ ଧରି ନଜକରେ, କୁଚମଣ୍ଡଳରେ ଫଗୁ ମାରେ ହେ । ୨ ।
ମାରେ ଠକା ଠକି, ଅତ୍ୟନ୍ତ କୌତୁକୀ, ଖେଳ ହେଲି କୁତୂହଳେ ହେ ।
ଧବଳ ଶ୍ୟାମଳ, ପୀତବର୍ଣ୍ଣ ଛୁଲ, ସବାଇ ସୁରଙ୍ଗ ଭେଲ ହେ ।
ଏଇକାଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ସେବାକରେ ଯୁଗଳ ଚରନ ହେ । ୩ ।

ଏକତାଲୀ

ଅବିରତେ ଅବିରତ ଉଡ଼ଲରେ, ଲଲିତ ବସନ୍ତରସ, ରସେ ରସି ପୀତ-ବାସ, ଗୋପୀଗନ ସଙ୍ଗେ ହୋରି ଖେଳନ୍ତ ବଢ଼ଲ ରେ । ଘୋଷା । ମାରେ ମର୍ମ ଖୋଜି ଖୋଜି, ନୀଳମଣି ଚନ୍ଦ୍ର ହେଜି, ବାମାଗନ କି ସୁରଙ୍ଗ ଦଶିଲ ରେ । ୧ । ବୃକ୍ଷଲତା ଯତ ଛୁଲ, ଅବିରେ ରଙ୍ଗ ହଇଲ, କାନନକୁ ହିନ୍ଦୁରେ ମଣ୍ଡିଲ ରେ । ପକ୍ଷୀ ମୃଗ ଗାବଚନ, ରଙ୍ଗିମା ଭେଲ ବହନ, ମାନିକ୍ୟ ଛୁଏଣି କିବା ବହଲ

ରେ । ୩ । ଅମ୍ବର ଜଡ଼ ଗଗନ, ଭରତ ରଙ୍ଗ ବରନ, ବଣଦଗ ଅକାଶ ପୂରନ୍ତି ରେ । ୪ । ଚନ୍ଦ୍ରକିରନ ସୁରଙ୍ଗ, ସବ ହଇଲ ବରଙ୍ଗ, ବନଭୂମି ଦେହି ଧାଇଁଲା ରେ । ୫ । ଯମୁନାଜଲ କାଳିମା, ହୃଦୁଁ ଗେଲ ସେ ରଙ୍ଗିମା, ଏଥି କଏ ହେଙ୍ଗୁଳ ଗୋଳିଲା ରେ । ୬ । ଇନ୍ଦ୍ରନୀଲମନି ପର, କୌସ୍ତୁଭ ଅଙ୍ଗ ମାଧୁରୀ, କୋଟି ଅରୁନେର ପ୍ରଭା ଜିଣିଲା ରେ । ୭ । ଭ୍ରମର କୋକିଲ ଯତ, ବସନ୍ତ ବିହଙ୍ଗ କତ, ଶାଟିକା ମୟୂରୀ ରଙ୍ଗ ହଇଲା ରେ । ୮ । ଏମନ ସମୟ ଯାନି, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଚୋଣେ ଭନି, ମାନିନୀ ମଣ୍ଡଳୀ ଏଥି ଅସିଲା ରେ । ୯ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଟୁରବେଲକୌତୁକରସା ଗାୟନ୍ତଭଃ ସୁସ୍ୱରଂ ।
ବୀଣାବେଣୁ ମୃଦଙ୍ଗ ତାଳ ମୁହଲ ସମ୍ପାଦୟନ୍ତ୍ୟୋଗୀତଂ ।
ବାମେ ନୃତ୍ୟନ୍ତି ରାଧିକା ରସବତୀ ଦକ୍ଷେ ଲଳିତା ସ୍ଥିତା ।
ମଧ୍ୟେ ଶ୍ୟାମଲ ସୁନ୍ଦର ରତିକଳାମୁଦ୍ଧୀପୟନ୍ତ୍ୟୁତମା ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ରାସେ ବିଲସେ ଗୋ ସକଲ ରସିକା, ମଣ୍ଡଳରେ ନୃତ୍ୟକରେ ଗାନ୍ଧାର୍ବି ରାଧିକା । ଘୋଷା । ଦ୍ରିମି ଦ୍ରିମି ଦ୍ରିମି ବାଜେ ତବଲ ମର୍ଦ୍ଦଲ, ଝନ ଝନ ଝମକଇ ମନ୍ଦିରା ମୁକୁଳ । ୧ । ବୀଣାଶୀ କର ଚରନ ଘୁଙ୍ଗୁର ମିଲାୟେ, ଭୁଙ୍ଗ ବାଦ୍ୟ ବାଜୁଛତେ ଝଲକଇଁ ଯାୟେ । ୨ । ପ୍ରେମପକ୍ଷ ପଞ୍ଜୁରୀକା ସକଲ ମଞ୍ଜରୀ, କେ ବାୟେ ତମ୍ପା ଝଞ୍ଜରୀ କେ ବାୟେ ବାଂଶରୀ । ୩ । କର୍ମୟୀ ଚମ୍ପକଲତା ବାଜାଏ ମୃଦଙ୍ଗ, ଇନ୍ଦୁରେଖା ମିଲାଏନ ତାଳେ ମୁହୁ ରଙ୍ଗ । ୪ । ରଙ୍ଗଦେବୀ ସୁଦେବୀକା ଗାନ ତାନ ଛନ୍ଦେ, ରାଗେର ଅଲପ ଉଠେ ଧ୍ରୁବେର ମଣ୍ଡଳେ । ୫ । ସାରିଗମ ପଦ ନିଶା ସାସାର ସାସାର, ରିମପମ ଧନୀ ଧପ ନିଧପମଭର । ୬ । ତାତାଥେଇ ତାତାଥେଇ ଥୋତାକ ଥୋତାକ୍, ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଦ୍ରାମି ଥୋଦ୍ରାମି ଥୋତାକ । ୭ । ପଦ୍ମଲେ ଉଠଇ ଶ୍ରୁତି ମାଲବ ମାଲବ, ମଙ୍ଗଲ ତୋଡ଼ି ବରାଡ଼ି ଧନା ଶ୍ରୀ ଭୈରବ । ୮ । ଧନାଶ୍ରୀ ମାଲଶ୍ରୀ ପଟ କୌଶିକ ମଞ୍ଜରୀ, କାମୋଦୀ ଆମୋଦି ବସନ୍ତକ ମୁଖାବରୀ । ୯ । ମୋହନ ମୋହନ ଅର ବେଲାଲ ଗୁର୍ଜ୍ଜରୀ, ସୁରଞ୍ଜନ ସୁରଞ୍ଜନ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡରୀ । ୧୦ । ମହ୍ଲାରମଲ୍ କେଦାର ସାବେର ଅସାବରୀ, ମଲ୍ଲତର ମାଲ୍ଲ ବିଜୟ ଗଉଡ଼ୀ । ୧୧ । ପ୍ରଗୁପ୍ତରେ ଗୁପ୍ତ ଯେ ଲଚାର ଯେ ଭଭିର, ପଟତାଲ ଏକତାଲି ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରଭିର । ୧୨ । ଏଇ ମତ ଯତ ତାଲ ରୂପକ ଝମ୍ପାକ, ସବତାଲ ରାତିରାଗ ଆପନ କାଶ୍ରୀକ । ୧୩ । ବାମେ ରାଇ ରସବତୀ ଦକ୍ଷିନେ ଲଳିତା, ମଧ୍ୟେ ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଲମନି ଚନ୍ଦ୍ରମା ଉଦିତା । ୧୪ ।

ଅନନ୍ତ ଶନ୍ଦ୍ରୂପେ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ଭଣ୍ଡା, ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କରେ ହେବେ ଦୁହିଁକାର ଶୋଭା । ୧୫ । ବାଜଇ ଦୁନ୍ଦୁଭି ବାଜା ଉଦ୍ଧତନାଦରେ, ଅକାଶେ ଗନ୍ଧର୍ବପତି ଥାଇ ନୃତ୍ୟକରେ । ୧୬ । ନାଚେ କୃତ୍ତିବାସ ହୃଷ୍ଟେ ପାର୍ବତୀର ସାଥେ, ଅନନ୍ଦେ ନାରଦ ନାଚେ ବୀନା ଲୟିଁ ହାଥେ । ୧୭ । ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ ହୃଦ୍ୟେ ନିଷ୍ଠା ଯାରା-କାତ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ତାରା ଏଇ ସେ ସମ୍ମତ । ୧୮ ।

ପୟାର

ହେନ ବେଳ ଘନଶ୍ୟାମ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ ହୟିଁ, ଠାରଦିଲ ନୟାନାନ୍ତେ ବୃନ୍ଦାକେ ହେରୟିଁ। ହେ । ୧ । ନଡବ୍ରଜଜାୟା ଯେତ କନ୍ୟାଗନ ଅଛେ, ସବ ଦୁଃଖେ କାନ୍ଦିଛେ କିଶୋରୀର କାଛେ ହେ । ୨ । ଚତୁର ରତନ ହେନ ବଧୂ ଚରକାଲ, ସମରସ ଅସ୍ବାଦନ ମାନସେ ବାଞ୍ଛିଲ ହେ । ୩ । ତବେ ବୃନ୍ଦାମୁଖ ହେରି ଅଜ୍ଞା ଦିଲ ରାଧେ, ବନ୍ଧୁ କେନ କନ୍ୟାଗନ ମଦନେ ଦଗଧେ ଗୋ । ୪ । ଲକ୍ଷ୍ୟି । ନାଚଡେ କିବା ତାରା ଦୁଃଖ ଯାବେ, ମୟୂର ନାହୟେ ସେଇ ଅବଳ୍ ସ୍ବଭାବେ ଗୋ । ୫ । ଅଜ୍ଞା ଶୁନି ବୃନ୍ଦା ବୋଲେ ଶ୍ୟାମ ହୃଦ ଜାନି, ସକଲ ସ୍ବାର୍ଥ ସମ୍ପତ କରିଲ ଅପନି ଗୋ । ୬ । କାଲି ଦିବା ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଦଶଦଣ୍ଡ ଅଛେ. ମଧୁତେ ମାଧବ ବଧୂ ଯୋଗେଶ୍ବର ସ୍ବଚ୍ଛେ ଗୋ । ୭ । ବସନ୍ତେର ପୂର୍ଣ୍ଣରାସ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନିଶା, ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋରଥ ରତି ହବେ ସମ ଯଶା ଗୋ । ୮ । ଦ୍ବୟକନ ସମରସ ଅସ୍ବାଦନ କର, ଆପନ ଅଙ୍ଗେର ବାଧା ଅପନି ନିବାର ହେ । ୯ । ସପକ୍ଷ ବିପକ୍ଷ ଲୟିଁ । ଯତ ବ୍ରଜନାରୀ, ଅଂଶିନୀ ଅଂଶ ଅଂଶାଂଶ ଏସବ ତୁମାରି ଗୋ । ୧୦ । ଅଷ୍ଟନାୟିକା ଲକ୍ଷନେ ସ୍ବୟଂ ବିଦ୍ୟମାନ, ସ୍ବାଧୀନା ଭର୍ତ୍ତୃକା ହୟେ ବିଶେଷ ପ୍ରଧାନ ଗୋ । ୧୧ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପ୍ରାନନାଥ ମନ ଜାନି, ବୃନ୍ଦାବାକ୍ୟେ କୃପା-ଦୃଷ୍ଟି ବୃଷ୍ଟି କୈଲି ଧନୀ ଗୋ । ୧୨ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଅଙ୍ଗ ଗୌର ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ସୁରଚିତେ ଲାବଣ୍ୟ ଭୃଙ୍ଗାମ୍ବୁଵା ।
ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମସୁଧାନିଧୌ ବିଜନିତା କାରୁଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ବୟଂ ।
ଲାବଣ୍ୟୈକ କଳା ପ୍ରମୋହନ ପଦଂ ରୂପଂ ଜଗଦ୍ବୈଭବ ।
ରାଧାୟା ସମଦେବିତା ଶ୍ରୀନିଖିଳେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡେ କ୍ବଚିତ୍ ।

ପୟାର

ଅଙ୍ଗ ଗୌର ସୁଚନ୍ଦ୍ରିକା ତରଙ୍ଗ ଉଦ୍‌ବର୍ତ୍ତ, ଉନ୍ନତ ଲାବଣ୍ୟ ମହା ଉତ୍ସବ ବର୍ଦ୍ଧନ ହେ । ୧ । ଶ୍ୟାମ ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି ଜନ୍ମିଛେ ବିଧାତ, ସ୍ବୟେଁ ଶ୍ରୀକାରୁଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମି ସାତ କୁମ୍ଭଲତା ହେ । ୨ । ସକଲ ଲାବଣ୍ୟ ମୂଳ ବଦନେ କମଳ, ଜଗତ

ବୈଭବାନନ୍ଦ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଲଭିଲ ହେ । ୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଧୂଣ୍ଡି ଅଣ୍ଡେ-ମଣ୍ଡଳ, କୋଏ ସମ ଶ୍ରୀରାଧିକା ନଖକାନ୍ତି ତୁଲ ହେ । ୦ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ରାଧା ନିତ୍ୟୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବୃନ୍ଦାବନ ବିହାରିଣୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଲ୍ଲଭା ଯତ୍ର ତତ୍ର ରାଧାଭିଧାମମ ।

ପୟାର

ଶ୍ରୀରାଧାର ନିଜ କୃଷ୍ଣତାର ଯେ ଇଶ୍ୱରୀ, ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନେର ମାଝେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ବିହରି ହେ । ୧ । କୃଷ୍ଣେର ପ୍ରାନବଲ୍ଲଭା ଯେ ହୟେ ନିଶ୍ଚୟେ, ତାତେ କୃନ ପ୍ରେମ ନାହିଁ ବୃନ୍ଦ ମହାଶୟେ ହେ । ୨ । ରାସୋତ୍ସବ ଶ୍ରାନ୍ତ ଜାନି ପ୍ରିୟା ପ୍ରୀୟ ଦ୍ୱୟ, ମନ୍ଦଗୁଲେ ସେବେ ବାତ ପୁଟରେ ପୃଁ । ମଲୟ ହେ । ୩ । ହେନବେଲା ଏଇ ଲୀଲ ବାହ୍ୟ ତବେ ହେଲ, ବିଦଗ୍ଧେଚ୍ଛା ଯତ୍ନେ ରତ୍ନ ପିଠ ଲୟେଁ । ଦିଲ ହେ ।୪। ସେଇ ପିଠପରେ ବିଜେ ନାଗର ନାଗରୀ, କୁସୁମ ବ୍ୟଜନେ ବିଞ୍ଚେ ପ୍ରିୟ ସହଚରୀ ହେ । ଜାନିଲ ଶ୍ରୀବନଦେବୀ ଦୁହାଁ ଶାନ୍ତ ଗେଲ, ସଖୀ ମଞ୍ଜରୀର ସାଥେ ଅନ୍ତରେ ଥାକିଲ ହେ । ୬ । ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ଲୟେଁ । ଜାନି ବୃନ୍ଦେ କରେ, ବାଢ଼ି ଦିଲ ଅଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣା ମହା ମୋଦଭରେ ହେ । ୭ । ତବେ ପ୍ରିୟାପ୍ରିୟ ଦୁହେଁ ଭୋଜନ କରିଲ, ସୁଦେବୀ ସୁଗନ୍ଧ ଜଲ ଲୟେଁ । ସମର୍ପିଲ ହେ । ୮ । ଭୋଜନ ଶେଷ ଅଚୌଵନ ତେଜିଲ ଜାନି, ସୁଚଣ୍ଡା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିବାସ ଖଟିଲ ଅପନି ହେ । ୯ । ଲଲିତା ଅନିୟେଁ । ଦିଲ ସୁଦ୍ରଲ ବିଟିକା, ଆନନ୍ଦେ ଚର୍ବନ କରେ ରସିକ ରସିକା ହେ । ୧୦ । ଭୋଜନ ଶେଷେ ଯତ ଅବଶେଷ ଦ୍ରବ୍ୟଛିଲ, ବୃନ୍ଦାସହ ସବସଖି ହୃଷ୍ଟେ ପାନକୈଲ ହେ । ପ୍ରେମବତୀ ଜଲଦତେ ସବେ ହସ୍ତ ଧୌତ, ସେ ପାର ପାର୍ଶ୍ୱିକା କୈଲ ସ୍ଥାନ ପରିଷ୍କୃତ ହେ ।୧୨। ଶ୍ରୀମତୀର ଅଜ୍ଞା ପାୟେଁ । ଲଲିତା ସଜନି, ଦଶନବସବିଟିକା ବାଣ୍ଟିଲ ଅପନି ହେ । ୧୩ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନିଦ୍ରାଲସ କାଲ ହେର, ଚଳିଲ କୁସୁମ ଶଯ୍ୟା ପ୍ରିୟ ସହଚରୀ ହେ । ୧୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ମଦଚଞ୍ଚଳ ଚକୋର ଗୃହୀତା ଗୌରଦୃଷ୍ଟି,
ରବଦନଦର୍ମିତରିକା ରୋହିଣୀ କାନ୍ତମୂର୍ତ୍ତି ।
ଅବିକଲକଲଧୌତା ଧୌତ ଧୌତେନ୍ଦୁକଣ୍ଠୀ,
ମଧୁରମମାମଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ରାଜତେ ଯତ୍ରରାଧା ।

ପୟାର

ମଦଚଞ୍ଚଳ ଚକୋରୀ ଗୃହୀ ଗୌରଦୃଷ୍ଟି, ବଦନ ଦଲିଛେ ଦୃଷ୍ଟିଚନ୍ଦ୍ର

ଶୋଭା ସୃଷ୍ଟି ହେ । ୧ । ବାରବାଣ ସୁକୁନ୍ଦନରସାନେର ଝଳା, କାଳିମା ହରଇଛେ ଶୋଭା ସମ୍ପଉଛେ ତୁଳି ହେ । ୨ । ମଧୁର ରସ ଜନକ ଇନମେର ଛୁଲି, ମୁଗ୍ଧା ମାଧଶିରଭୂଷା ନବସବ ବଲ୍ଲି ହେ । ୩ । ମନୋହର ପୁଲଶେଯେ ସବେ କେଳି ବଜେ, ଛ ଦବ ତୁଲନା ନବେ ସବ ବସବାଜେ । ୪ । ରସରାଜ ଦକ୍ଷେ ନୀଳମଣି ସିଂହାସନ, ଶବାଜଛେ ରାଇ ଯଥା ରାଜାଧିରାଜ ଜନ ହେ । ୫ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦଖ ଦାସୀ ଭକ୍ତଗନେ, କୋଟିଜନ୍ମେ ଅବସନେ ପୂଲିଙ୍ଗ ସାଧନେ ହେ । ୬ ।

ଚଉପଦୀ

ରସବତୀ ସଙ୍ଗେ, ରଙ୍ଗେ ରସିକ, ରଙ୍ଗେ ରତିକଶେଖର ବିହରିଲେ ଗୋ । ଘୋଷା । ଝଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରଜନୀ, ଝଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବଦନୀ, ବ୍ରଜ ଯୁବରାଜ ଭେଳାଙ୍କର ଅଜ, କିବା ରସହିଣ୍ଡୋ ପହଁରିଲେ ଟ୍ଠେ । ୧ । କାମରାଜ ସଙ୍ଗେ ସମର, ଇଚ୍ଛାକର ନାଗରବର, ନାଗର ରାଜଙ୍କୁ କପଟ କରିକି, ପୁଲିନ କାନନୁ ଗୁହା-ଇଲେ ଗୋ । ୨ । ପଞ୍ଚବାଣ ପ୍ରପଞ୍ଚ ଦାଉ, ପାଞ୍ଚବାଲୁ କ ଅଛୁ ଆଉ, ଲଜ୍ଜଧନ ଲଞ୍ଚ ଦେଇ ଢାଞ୍ଚଲକୁ ଚଞ୍ଚଳ ଭଙ୍ଗିକି ସଂହରିଲେ ଗୋ । ୩ । ଭ୍ରୂରୂପେ ଅଞ୍ଜନ ଗୁଣ, ରଙ୍ଗ ଯୋଖି ନୟନ ବାଣ, ଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଗୁହିବାଲାଳରେ ଦମ୍ଭେ ଦାମ୍ଭାଳକ ଯୁଝାଇଲେ ଗୋ । ୪ । ରୁଣୁଝୁଣୁ ନୂପୁର ନାଦ, ରଣଜୟ ଡମଳ ନାଦ, ଭଣେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନ, ହେର ଏ ବିଧାନ, ଜାଣି ଜାମରାଜ ଓହରିଲେ ଗୋ । ୫ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ନବୀନ ଜଳଦାବଳି ଦଳିତ ଗୃହ୍ଣ ସୌଦାମିନୀ ।
ମହେନ୍ଦ୍ର ମଣିମଧ୍ୟଗା କନକ ମଞ୍ଜୁରେଖା ଯିବା ।
ତମାଲତରୁ ରଞ୍ଜିତା ରୁଚିର ହେମ ବଲ୍ଲିରିତା ।
ହରେ ଉରସି ରାଜତେ ନବକିଶୋରୀ ରାଧାମ୍ବୁଜା ।

ଯଥାରାଗ

ରାସନୀଳ ଶେଷେ, ରସ ପ୍ରାନ୍ତବଣେ ନାଗରୀ ନାଗର ଦ୍ୱୟ ହେ ।
ବିଜୟେ ନିକୁଞ୍ଜେ, ଦିବ୍ୟ ପୁଷ୍ପଶେଯେ, କରିୟା ମଦନ ଜୟ ହେ ।
କୋଟି କୋଟି ରତି କାମ, କୋଟି କଳପେ ନା ହୟେ ସମ ହେ ।
ଅନ୍ତରଙ୍ଗଜନା, ସେବା ଆଦରିଲ, ଅନ ଆନ କୁଞ୍ଜେ ଗେଲ ହେ ।
ଶ୍ୟାମ ଉରଦେଶେ, ନାଗର ରହସ୍ୟ, ରସିକମଣି ବିରାଜିଲ ହେ ।
ନୀଲ ପଞ୍ଜରର ମାଝେ, ଯେନ ବସନ୍ତ ବିହଙ୍ଗି ସାଜେ ହେ । ୨ ।
ନବୀନ ଜଳଦ; ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟେ କି, ଲଳିତ ବିଜୁଳି ଦିଶା ହେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଳମଣି, ମଧ୍ୟେ କି ନିଶାନି, ମଞ୍ଜୁଲ କନକ ରେଖା ହେ ।

କିବା ନୀଳଗିରି ଶୋଭା, ତାରମଧ୍ୟେ ହରିତାଳ ଜ୍ୟୋତି ହେ । ୩ ।
ନବୀନ ତମାଳ, ତରୁତେ ରୁଚିର, ଯଥା ହେମବଲ୍ଲୀ ଛନ୍ଦା ହେ ।
ନବୀନ କିଶୋର, ଢ଼ରେ ମନୋହର, ତଥା ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ ରାଧା ହେ ।
ଏହିକାଳେ ଶ୍ରୀମଦନ, ନିଜ ଦୁଃଖ କରେ ନିବେଦନ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଧ୍ୱନିତ ମଧୁପ ପୁଞ୍ଜେ ପୁଷ୍ପିତାଶୋକକୁଞ୍ଜେ ।
ନିଜହୃତ ପରଗ୍ଭରୀ ନର୍ମିତେ ପୁଷ୍ପତଳ୍ପେ ।
ଅତିଶୟ ସୁଖ ନିଦ୍ରା ତୁଷ୍ୟମାନା ତରଙ୍ଗେ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌ ।

ପୟାର

ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋରଥେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖଦାନ କୁଞ୍ଜେ, ଧ୍ୱନିକୃତ ମନୋହର ମଧୁବ୍ରତ-ପୁଞ୍ଜେ ହେ । ୧ । ନିଜହୃତ ସଖି ତସ୍ତୁରୀର ତାତପର୍ଯ୍ୟା, ନର୍ମିନିଛେ ସୁକୋମଳ ଜାତଦଳ ସଜା ହେ । ୨ । ସହଜେ ପୁଷ୍ପିତ ଲତାକୁଞ୍ଜେ ଚମତ୍କାର, ପୁଷ୍ପ ଗନ୍ଧନ୍ୟୂଁ । ମନ୍ଦେ ବହଇ ସମୀର ହେ । ୩ । ଫୁଲର ବାଞ୍ଛନ ଦର୍ବ୍ୟ ଫୁଲର ମୃଚୁଲି, ଫୁଲର ଗୁଡ଼ୁଆ ଫୁଲ ଝାଳର ସିକୁଳି ହେ । ୪। ଫୁଲର ବାଞ୍ଛନ ଫୁଲେ ଗୁମର ମାଧୁରୀ, ଫୁଲର ତୋରନା ଛନ୍ଦା ଫୁଲର ମଣ୍ଡର ହେ ।୫। ରସିକ ନାଗରବର କୁଞ୍ଜ ଶୋଭା ହେବ, ଏକାନ୍ତ ହଇଲ ରସିକନୀ କରଧରି ।୬। ତବେ ରାଈ ଶ୍ୟାମ ନିଦ୍ରା ଅଲସ ଉଦୟ, ଫୁଲଶେଯେ ଅତିଶୟ ସୁଖେ ନିଦ୍ରା ଯାୟେ ହେ । ୭ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଅବିରତ ଅନୁରାଗ ପ୍ରୋତ୍ସଲଦ୍ଦୋପନାରୀ ।
ତତିରଚିତ ସୁସେବା ମାନନେ ଲବ୍ଧବର୍ଣ୍ଣୌ ।
ତନୁ ପୁରଟ ସମାରେ ହ୍ଲୀଲନଂ ପ୍ରେମରାଙ୍ଗେ ।
ସ୍ମର ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜେ ରାଧିକାକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୌ ।

ପୟାର

ତବେ ଅବିରତ ଅନୁରାଗ ଉଚ୍ଛଳିନ, ଆଦରିଲ ଯେଙ୍ଗା ସେବା ସବଳି ସଜନୀ ହେ । ୧ ସଜଳବାଟିକା କରେ ଲଳିତା ସେବନ, ବିଶାଖା ଦରଇ ସେବା କର୍ପୂର ଚନ୍ଦନ ହେ । ୨ । ଚମ୍ପକଲତିକା ଡ଼ାଳେ କୁସୁମ ଗୁମର, ତଥା ନିଲପଟ ଖିନ୍ନି ଗୁଡିଲ ଧୀର ଧୀର ହେ । ୩ । ଇନ୍ଦୁରେଖା ଦରପନ ଧରି ଉଭହୟେ, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବିନା ଲଯି । ମୃଦୁ ମୃଦୁ ବାୟେ ହେ । ୪ । ରଙ୍ଗିଯା ରଙ୍ଗିନୀ ଭାବେ ରଙ୍ଗଦେବୀ ମଞ୍ଜି, ଆନନ୍ଦରେ ଗାନକରେ ଲଳିତ ବସନ୍ତ ହେ । ୫ । ସୁଦେବୀ

କରନ୍ତି ସେବା ନବୀନ ମାଟୁସୀ, ତାର ପରେ କରେ ସେବା ଦ୍ୱାଦଶମଞ୍ଜରୀ ହେ । ଯେମନ୍ତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଲୀଳା ବିସ୍ତାର ହଇଲ, ସବସଖୀଗନ ପ୍ରେମେ ହେଇଛେ ମତ୍ତଅଳ ହେ । ଏହିକାଲେ ନଟରାଜ ବସିବେ ମାନସ, କେମନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେଇ ହଇବେ ଉଲ୍ଲାସ ଗୋ ।୮। ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ମୁଖ ହେର ହେଇଲ ଠଗ୍ରଠର, ସେବ ଚରଣ ଶବେ ଜାନିଲ କିଶୋରୀ ହେ । ୯ । ପ୍ରାନନାଥ ମନୋରଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେନ ହବେ, ତେମନ୍ତ ଭ୍ରମିଲ ମଧୁରିମା ବାଣୀ ତବେ ହେ । ୧୦ । ଅମି କହି ଏକକଥା ଶୁନ ପ୍ରାନେଶ୍ୱର, ତୁମି ସର୍ବ ଚିନ୍ତାମନି ସର୍ବସ୍ୱ ଈଶ୍ୱର ହେ । ୧୧ । ଏ ବ୍ରଜମଣ୍ଡଳେ ଯତ ବରଜ ନାଗରୀ, ସବାଇ ରଚିତ ବିଶ୍ୱଭ୍ରମି ଜାଲ ହରି ହେ । ସବାକାର ଅନନ୍ଦିତ ହେଇଲ କେଲି ରସେ, ଧନ୍ୟା ଅଦ୍ଧ ନବକନ୍ୟା ଯୁଟେର ବିଶେଷେ ହେ । ୧୩ । ତୁମି ଅଟଛ ତୃତ ମତ ଚରହେ ଅକୁଲ, ଗଜସ୍ତ୍ରୀ ପୂଜନେ ସେଇ ତୁମାକେ ବରିଲ ହେ । ୧୪ । ମୟୂରର ପାର୍ଶ୍ୱେ ନୃତ୍ୟ କେଇଲ ତାରସନେ, ମୟୂରୀ ନାହଏ ଯେଇ ଥାଏ ତୋଷମନେ ହେ । ୧୫ । ଅବେ ଯେମନ୍ତ ରାଧାନେ ହବେ ସମରସ, ତାରି ସବ ମନପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ କ୍ରୀଡ଼ାରସ ହେ ।୧୬। ତେମନ୍ତ ଅବମ୍ବ ଲୀଳା ବୃନ୍ଦାବନ ମାଝେଁ, ରସ କଲ୍ଲୋଳ ଉଛୁଳି ଗୋପିନୀ ସମାଜେ ହେ ।୧୭। ରସମୟୀ ସୁନାଗରୀ ମଧୁର ବାନୀ ଶୁନି, ରସରାଜ ମନରେ ଅନନ୍ଦ ଅକଥନ ହେ । ୧୮ । ବୋଲେ ତୁମି ଅମାର ନାଗରୀ ଶିରୋମନି, ପ୍ରେମମୟୀ ରାସେଶ୍ୱରୀ ରସ ରାଧାଇନି ଗୋ । ୧୯ । ତୁମାର ଅଜ୍ଞାବନେ ନହେ ରାସେର ବିଲାସ, ଅବେ ପୂର୍ଣ୍ଣରାସ ହବେ ଯେମନ୍ତ ମାନସ ହେ ।୨୦। ବସନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣମାରାତି ହଇଛେ ଅଗତ, ଚନ୍ଦ୍ରେର କିରନେ ବନ ଭୂମି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ହେ । ୨୧ । ନାନାଜାତି ବର୍ଣ୍ଣ ଫୁଲ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଅତ, ଉଜ-ଦଗେ ପୂରି ବାସ ହରେ ଯୁବା ଧୃତ ହେ । ୨୨ । ଯମୁନାର ତୀରେ ବହେ ମଲୟ ମରୁତ, ଫଲ ମଲ ଦଶେ ରାସ ସ୍ଥଳ ବାଲ ଯତ ହେ । ୨୩ । ମୋହନ ବଂଶୀତେ ସବେ ହଇବେ ଅରତ, ସମରସେ ରାସରସ ଲହରୀ ବଦ୍ଧିତ ହେ । ୨୪ । ସବ ସଖୀଗନ ଶୁନି ଅନନ୍ଦ ବାଢ଼ିଲ, ବେନି ଜନ ପ୍ରମୋଦତେ କେଲି ରସେ ଭୋଳ ହେ । ୨୫ । କୁନ୍ଦନକମରେ ଯେନ ମର୍କତ ନାୟକ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ତନୁ ଏକ ହେ । ୨୬ । ବୃନ୍ଦାବନବାସୀ ନିଜ କୁଞ୍ଜେ ଗେଲ, ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ମନ ତନ୍ମୟ ହଇଲ ହେ ।୨୭। ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜ ମାଝେଁ ଦଶ ଓରେ ମନ, ଶ୍ରୀରାଧା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦୋହେଁ କରଛେ ଶୟନ ହେ ।

ଚଉପଦୀ

କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ ଯେନ, କୁଞ୍ଜରଗମନୀ, କ୍ରୀଡ଼ାକରେ କୁଞ୍ଜେ ବିନୋଦୟୀ । କୁନ୍ଦନ କମରେ, ମର୍କତ ନାୟକ, ନବଢଙ୍ଗରେ ହେଲ୍ଲ ଦ୍ୱାପ୍ୟେ ଜୁଆ । ଘୋଷା ।

କ ହେମ ଲତିକା, ତମାଲେ ଜଡ଼ିତ, କଳାମେଘ କୋଳେ ବିଜୁଳି ସ୍ଫୁରିତ, ନୀଳପଞ୍ଜରରେ, କସନ୍ତ ପକ୍ଷୀକି, ଅଥଯ୍ୟ ଦେଖୁଛି ନଷ୍ଟେ ନୂଆ । ୧ । ଭ୍ରମ ହେଲା ବୁଦ୍ଧି ଚେତନା ନାହିଁ, ଚମ୍ପାଫୁଲେ ଶୋଭା ଜଡ଼ିଲା ଭ୍ରମର, ନାକସା ଉପରେ ଜମ୍ବୁନଦଗାର, ମିଳ୍ଲା ପୂଞ୍ଜା ସୁନା ତାର ହୁଅ । ୨ । ରସଗର୍ଭ ବାଣୀ ମନ୍ତ୍ରର ଜଡାର, ନୀଳମଣି ସ୍ଥଳେ ବିଶ୍ବର ବଙ୍ଗୁର, ନାଗ ନାଗସ୍ତକ, ଉଗ୍ରତ କରକ, ଖେଳାଉଛି ମୋର ଗାରଡ଼ିଅ । ୩ । ଯେତେକ ଲୀଳା କଲେ ମାଧବୀ ମାଧବ, ରତି କାମନାସେ ପଢ଼ ସେ ନବ, ଭଣେ ଧାନସ୍ଥାନ କବି ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଧ୍ୟାନକର ଘନ-ଶ୍ୟାମଲୟୀ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ଯଦ୍‌ଗାନ୍ଧର୍ବ୍ବ ସୁକୌଶଳୋ କଳା ଧ୍ୟାନଂ ଚ ଯଦ୍ୱୈଷ୍ଣବ
ଯଚ୍ଛୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ସଠପକାବ୍ୟେ ସୁନୀଳାଇତଂ ।
ତତ୍ସର୍ବଂ ଜୟଦେବ ପଣ୍ଡିତ କବେ କୃଷ୍ଣୈକତାନ ମୁନଃ
ସାନନ୍ଦା ପରିଶୋଧୟନ୍ତୁ ସୁଧିୟଃ ଶ୍ରୀଗୀତଗୋବିନ୍ଦତଃ ।

ପୟାର

ଯେଗନ୍ଧର୍ବ୍ବ କଳା କଉତୁକେ ବିଦ୍ୟମାନ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ବୈଷ୍ଣବେର ଧ୍ୟାନ ହେ । ୧ । ସକଳ ସୁରସ କାବ୍ୟ ସାର ସୁଧାନିଧି, ରସିକ ଭକ୍ତେର ହଏ ଏ ଅମୂଲ୍ୟନିଧି ହେ । ୨ । ପଣ୍ଡିତ କମଲ କୁଳ ପ୍ରମୋଦିତ ରବି, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତନ୍ମୟ ଅତ୍ମା ଜୟଦେବ କବି ହେ । ୩ । ବଦନୁ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ ଏଇ ଶ୍ରୀଗୀତ-ଗୋବିନ୍ଦ, ସାନନ୍ଦେ ଶ୍ରବଣ କର ସୁରସିକ ବୃନ୍ଦ ହେ । ୪ ।

ଶ୍ଳୋକଃ

ସାଧ୍ବୀ ସାଧ୍ବୀକ ଚନ୍ଦ୍ରନଂ ଭବତ ସର୍କରେ କର୍କଶଣି ।
ଦ୍ରାକ୍ଷା ଦ୍ରାକ୍ଷାନ୍ତୁ କେକ୍ଷ୍ୟା ମମୃତ ସସିଷ୍ଟର ନୀର ରସସ୍ତ୍ରୌ ।
ମାକନ୍ଦଃ କନ୍ଦକାନ୍ତାଃ ଧର ଧରଣୀତଲଂ ଗଚ୍ଛଗଚ୍ଛନ୍ତୁ ଯ ବ ।
ଭାବଂ ଶୃଙ୍ଗାର ସାରସ୍ୱତ ମସ୍ୟ ଜୟଦେବସ୍ୟ ବିଶ୍ବଗ ଗଣି ।

ପୟାର

ସାଧ୍ବରେ ମାଧୁରେ ଶନ୍ତାମୟ ଚନ୍ଦ୍ରାମନ, ବୃଜନ ନାଶନେ ଏଇ ପଞ୍ଚ-ତପାବନ ହେ । ଶର୍କରା ଅସ୍ବାଦନନା କର୍କରା ଜାନୟ, ଦ୍ରାକ୍ଷା ଖାବାଜପି ଦ୍ରାକ୍ଷା ଅସ୍ବାଦ ମାନୟ ହେ । ୨ । ମାର୍କନ୍ଦ ଖେଚିଯ୍ୟା କନ୍ଦ ହୟ ବାକନ୍ଦନେ, ନାବ ଏଇ ରସକନ୍ଦ ଜନ୍ମାଦ ବର୍ଦ୍ଧନେ ହେ । ୩ । ଅମୃତ ଅତି ମଧୁର ମୋହନ ନାନୟ, କ୍ଷୀର ଖାବାଜନା ପିବ ଲଭୟୀ ହରଷ ହେ । ୪ । ରସମତେ ହୟେ ହର

ରଏ ନିରମଳେ, ହଇନ୍ ହବେ ସେଗ ବାରେ ପାନକୈଲେ ହେ । ୫ । କାନ୍ତାଧର ପାନ ସ୍ୱାଦୁ ଯେ ଜନ ଜାନୟ, ଏଇ ରସ ମଧୁରିମା ଅନନ୍ଦରେ ପିୟ ହେ । ୬ । ଧରଣୀର ତଲେ ସାର ମାନବ ସଙ୍କୁଲ, ତାର ମଧ୍ୟେ ଏ ଜୀବନ ପରମ ଚଞ୍ଚଲ୍ ହେ । ୭ । ମୂହୁର୍ତ୍ତିକଣ୍ଟକେ ସେଇ କାମ ବ୍ୟାଧି ହରେ, ସେ ସୁଖ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଏଇ ଭବ ପାଇବରେ ହେ । ୮ । ତବେ ସେଇ ସ୍ୱାଦୁକତ ଏଇ ସ୍ୱାଦୁ କତ, ଏକବାର ଚୃଷ୍ଣା ଅମି କରି ପ୍ରନମିତ ହେ । ୯ । ଏ ଶୃଙ୍ଗାର ସାରସ୍ୱତ ରସ ସିନ୍ଧୁବ୍ରତ, ସଖି କ୍ଷନ୍ତଗନା ଦ୍ରୁଷ୍ଟେ ପିବ ଅନୁବ୍ରତ ହେ । ୧୦ । ଅମି ଧ୍ୟାନ-ହୀନ ଜନ ପରମ ପାମର, ଶ୍ରୀସଖୀ ଅନୁଜ୍ଞା ଜନା ଅନୁକମ୍ପାତର ହେ । ୧୧ । ଦନ୍ତେ ନିନ ଧରି ଏଇ କରି ନିବେଦନ, ଏକବାରେ ପ୍ରେମ ଭିକ୍ଷା ଦଅ ସାଧୁଜନ ହେ । ୧୨ । ଅତଗା ରସିକାନି ଜନା ଏଇ ଭାଗ୍ୟ ହବେ, ତୁମାର ଦାସୀର ଦାସୀ ଅମି କବେ ହବେ ହେ । ୧୩ ।

· ପୟାର

ଦ୍ୱାଦଶ ସ୍କନ୍ଧେର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୈଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦପାଦେ କୋଟି ପ୍ରନମିତ ହେ ।୧। ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ଅଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ । ୨ । ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ, ଶୃଙ୍ଗାର ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପନେ ଅର୍ଯ୍ୟ ହେ ।୩। ତାର କୃପାବଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକ କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବନ ହେ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସଗୃହୀତ ଜନା ଯେଇ ହୟ, ଅଇ ନୀଲ ରତ୍ନମାଲ୍ୟ ଗଲେତେ ପରୟ ହେ । ୫ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ସ୍ୱତ୍ୱ ନାହଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଶବ୍ଦେ ଦୋଷ ନାଲୟ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୬ । ଅଜ୍ଞାନ ପ୍ରେମସାୟର ତ୍ରୟୋଦଶ ସ୍କନ୍ଧ, କାର୍ତ୍ତନକର ଓହେ ନିମ୍ନ ଲିଙ୍ଗ ଜ୍ଞାନିବୃନ୍ଦ ହେ । ୭ ।

—ః✺ః—

ତ୍ରୟୋଦଶ ଛାନ୍ଦ

ପୟାର

ଅବେଶ୍ୱନ ସାଧୁଜନା ସଧା କୃଷ୍ଣ କେଲ, ଯେଇରସ ଶୁନି ହବେ ପ୍ରେମେ ମତୁଅଲ୍ ହେ । ୧ । ମଧୁର ସୁରସ ସା ସଙ୍କସ୍ତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି, ସଖୀ କୃଷ୍ଣ ଗନାର ଏ ପରମ ବିଭୂତି ହେ । ୨। ଜଗଜ୍ଜନ ମନମୋହ ପରମ ପବିତ୍ର, ଭବରୋଗ ଦୂର ଯାବେ ହବେ ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ହେ । ୩ । କେଲୀରସେ ମତୁଅଲ ଶ୍ରୀକିଶୋରୀ କିଶୋର, ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସଖିଗନ ସେବିଲେ ପୟର ଗୋ । ୪ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ପାନେ ସର୍ବମୋହ, ତବେ ବେନିଜନା ମୋଦେ ହୈଲ୍ ଉଦ୍ଗାଦ ହେ । ୫ । ବେନିଜନ

ଏକାସନେ କରିଲ ଶୟନ, ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ କାନ୍ତ ଗୋରି ଅଙ୍ଗେର ଅଭିଲ ହେ । ୬ । କନକେର ଲତା କିବା ତମାଲେ ଜଡ଼ିଛେ, କାନ୍ତମେଘ ବୋଲେ ବିଜୁଲି ପ୍ରଠ-କଛେ ହେ । ୭ । ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଓରେ ପାମର ମନଭ୍ରମର, ଅନ୍ତଶୟେ ସୁଖେ ନିଦ୍ରା କଶୋରି କିଶୋର ହେ । ୮ ।

ପୟାର

ଏଇକାଲେ ରାସଶେଷ ହଇଲ ଯଖନ, ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ନିଦ୍ରା ତେଜ ଜାଗିଲ ତଖନ ହେ । ୧ । ଜାନି ସବସଖି ସବ ମଞ୍ଜରୀ ନିକର, କୁଞ୍ଜଦ୍ୱାରେ ଗୁଣ୍ଡହୈଲ ଚିତ୍ତେ ଭୟଭର ହେ । ୨ । ତବେ ବନଦେବୀ ବାନୀ କରିଲ ପ୍ରକାଶ, ଓହେ ନାଗର ଶେଖର ଯୁବାଜନ ଈଶ ହେ । ୩ । ନବୀନ ପରସୁନ୍ଦର ମଦନମୋହନ, ରସରାଜ ରସଦାନି ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ ହେ । ୪ । ଉଠଉଠ ପ୍ରାନନାଥ ହଇଲ ପ୍ରଭାତ, ଅରୁନକରନେ ପୂର୍ବଦଗ ବିରଞ୍ଜିତ ହେ ।୫। ସାରସେର ଅବକାଶ କୁମୁଦ ପ୍ରକାଶ, ଚକ୍ରବାକ ଯୁଗଳେର ବାଢ଼ିଲ ହରଷ ହେ । ୬ । କୁକ୍‌କୁଟେର ରବ, ଦେବାଲୟେ ଶଙ୍ଖସ୍ୱନ, ପରମ ଗୁପତ ରସ ହବେ ପ୍ରକଟନ ହେ । ୭ ।

ପୟାର

ତବେ ସାରିଶୁକ ଜାନି ହଇଲ ଜାଗ୍ରତ, ଶୁକକହେ ସୁମଧୁରେ ଓହେ ନନ୍ଦସୁତ ହେ । ୧ । ରାଧାହୃଦୟ ଚନ୍ଦନ ନାଗର ମୋହନ, ଗୋପୀଗନ ଗଳମାଳ ନାଗର ରଞ୍ଜନ ହେ । ୨ । ନିଶି ତେଜ ଶଶଧର କରିଲ ଗମନ, ଦୀନବନ୍ଧୁ ପ୍ରକ-ଟରେ ଉଦୟ ଅରୁନ ହେ । ୩ । କୁଲବତୀ କାନ୍ତ କୋଲ ତେଜ ରିହେ ଚଲେ, ପ୍ରୀତ ତେଜ ଜାଲବୃନ୍ଦ ନିଜ ଗୃହେ ଗେଲେ ହେ । ୪ । ଶୟନ ତେଜୟ ଅବେ କରହେ ଚେତନ, ସାରି କହେ ଶୁନ ବାନୀ ନାଗରୀରତନ ଗୋ । ୫ । ବୃଷଭାନୁ କେମାଦେଇ ନାରୀ ଶିରୋମନି, ରସରାଜ ରସଦାନି ଗୋବନ୍ଦ ମୋହନୀ ଗୋ ।୬। ପରକୀୟ ରସ ଏଇ ପରମଗୁପତ, ପ୍ରକାଶ ସବଢଗେ ଏ ହବେ ପ୍ରକଟିତ ଗୋ । କାନ୍ତ କୋଲ ତେଜ ଅବେ ହବେ ଗମନ, ସଖିଗନ ଲୟ ଅବେ କରହ ବହନ ଗୋ । ୮ । ସେ ପଦ୍ୟ ହୃଦ୍ଗତ ହୈଛେ ଜାଗଲ ସଜନୀ, ନା ତେଜଲ ସୁଖଶଯ୍ୟା ରାଇ ନୀଲମନି । ୯ । ନବଘନ ମାଝେ ଯଥା ତଡ଼ିତ ଜଡ଼ିତ, ସେଇ ଶୋଭା ହୃଷ୍ଟ କରଓଲ ସବନେଶ ହେ ।୧୦। ଶୋଭାବଲହାରୀ ସଖି ମଞ୍ଜରୀ ସକଲ, ବାଢ଼ିୟା ଆନନ୍ଦମୟ ଦଲ ହୁଲହୁଲ ଗୋ । ୧୧ । ସେ ନାଦ ଶବଦେ ରାଧାମାଧବ ଜାଗଲ, ଶୟନ ତେଜୟ କଠେ ଚିତ୍ତେ ମୋଦଭଙ୍ଗ ହେ । ୧୨ । ବନଦେବୀ ଶୀଘ୍ର ସାଜ-ମଙ୍ଗଳ ଅଲତ, ସଖିଗନ ସାଥେ ଲୟ କରିଲ ପ୍ରବେଶ ଗୋ । ୧୩ । କୁଞ୍ଜଦ୍ୱାରେ ଜଭା ତବେ ନାଗରୀ ନାଗରେ, ଚକ୍ରପାଶେ ବେଢ଼ି ଅଛେ ସଜନିନିକର ଗୋ ।୧୪।

ପୟାର

କଣଷ୍ଟି ବାନଗ୍ରି ଡାକେ ଛଡ଼ ଡାଳପଟରେ, ଜାଣି ଗଲ ଧବାଡ଼ିଲ ଚହଲ ମାର୍ଗରେ ହେ । ୧ । ଓହେ ହେ ଗୋକୁଳନାଥ ଓହେ ଶବନଦାନ୍ତ, ଜାଳଟେ ଅସି ପ୍ରବେଶ ହଇବେ କହିଲ ହେ । ୨ । ତବେପ୍ରେମେ କେହୋ ବାରେ ଗ୍ଣଡ଼ତେ ନାହଲ, ଶୋଭାମୃତପାଟନ ଗୋପୀ ହଇଅଛେ ଭ୍ରୋଲ । ୩ । ବୃନ୍ଦା ଅଦେଶରେ ତବେ କଣଷ୍ଟିବାନଗ୍ରି, ରଞ୍ଜନ କଇଲ ଶଙ୍କା ବଚନ ଗୃହୁଗ୍ରି ହେ ।୪। ବଜ୍ରପାତ ପରି ବୋଟଲ ବ୍ରଜେର ଚହଲ, କହିଲ୍ଲ ବଚନପରି କ୍ରନ୍ଦନ କରେ ଗୋଲ ହେ । ନନ୍ଦେର ବାଡ଼ିତେ ପଡ଼େ କ୍ରନ୍ଦନ ଉପଦ୍ରବ, ଶୁନିୟାଁ ନାଗରରାଜ ହୈଲ ମୌନ ଭାବ ହେ । ୨ ।

ପୟାର

ବ୍ୟଗ୍ର ଗତିକରି ଗ୍ରିହେ ହଇଲ ପ୍ରବେଶ, ନିଜ ପଲଙ୍କେ ଶୟନ ନିଦ୍ରାର ଅଲସ ହେ । ୨ । ନାଗର ମୁକୁନ୍ଦମନ କିଷ୍ଣ ପ୍ରାଣଧନ, ବିରହ ଅନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରି ସଙ୍ଗିଗନ ଦେନ ହେ । ୨ । କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ଗମି ନିଜ ସଦନେ ପ୍ରବେଶ, ସଙ୍ଗିଗନ ବିରସେ ଗମିଲ ଯେନ୍ନାବାସ ହେ । ୩ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ କେତକୀ ଗୋଗ୍ରି ଦୟାଲ ସାଗରୀ, ସୁଚଲ ରନୁପଲଙ୍କେ ଶତ୍ରେ ଶନ୍ତ୍ରାଭରି ହେ । ୪ । କସ୍ତୁରୀ ତୁଲସୀ ତବେ ସେବା ଅରମ୍ଭିଲ, ଅବେ ଖ୍ରଚନ୍ଦନ ପାଦ ସମ୍ବାହନ କୈଲ ହେ । ୫ । ଅତ ବିନତିରେ ଦୁଃଖ କରେ ନିବେଦନ, ପତିତପାବନି ଦୁଃଖ କର ବିମୋଚନ ଗୋ । ୬ । ଏଇ ଲିଙ୍ଗ ଦେହ ଆମାର କବେ ତ୍ୟାଗ ହବେ, ନିଜଧାମ ପ୍ରାପ୍ତି ହୟାଁ ସୁଖେତେ ମିଲିବେ ହେ । ୭ । ଏହି ଭାବ ଧବାନଣି ଶୟନ ସ୍ୱପନେ, କର କର କିଶୋରୀ କିପା ଦୟାବାନେ ଗୋ । ୮ ।

ଯଥାରାଗ

ଚଇତ୍ର ମାସେର, ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତିଥିର, ଶଶୀକର ପ୍ରକଟିତ ହେ ।
ଦଗ ପଶମଲ, ଶ୍ୱେତ ପଦ୍ମମଲ, ବୃନ୍ଦାବନ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲିତ ହେ ।
ବହେ ମଲୟ ମରୁତ, ପିକ କୁହୁ ରବରେ ପୂରିତ ହେ । ୧ ।
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁସୁମ, ଅତିମନୋରମ, ବାସ ଚହଟ୍ଟଇ ଅବ ହେ ।
ବସି ଫୁଲେ ଫୁଲେ, ଭୃଙ୍ଗ ମତ୍ତଅଲେ, ଗୁନୁ ଗୁନୁ ନାଦେ ଭୋର ହେ ।
କୋକିଲର କୁହୁରବ, ଝୁନୁ ଝୁନୁ ଝିଙ୍କାର ଅରମ୍ଭ ହେ । ୨ ।
କିବା ଏ ବସନ୍ତ, ନାଗର ଜଡ଼ିତ, ବନସ୍ପତି ନାଗ୍ରି ସନେ ହେ ।
ଝିଙ୍କାଗ୍ରି ଜାଃସ୍ୱନ, କ ନୂପୁରସ୍ୱନ, ହୁଙ୍କତ ଭ୍ରମର ଗାନେ ହେ ।
ପିକଦାଣୀ ଏଇମନି, କିବା କ୍ଷେପେ ଉଷି ଉଷି ବାଣୀ ହେ । ୩ ।

ଝଲମଲ ବାଲି, କି କର୍ପୂର ଧୂଲି, ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣେ ରଞ୍ଜିତ ହେ ।
ଯମୁନା ତଟରେ, ଶୋଭା ପ୍ରକଟରେ, କୁଞ୍ଜପୁଞ୍ଜ ଶୋହେ କେତ ହେ ।
ଯେଇ ଦଣେ ଏତବାରେ, କାମ କବଳ କରଇ ତାରେ ହେ ।
ବସନ୍ତସମୟ, ଅତି ରସମୟ, ପଞ୍ଚଶର ଶରଘାତେ ହେ ।
ଗୋପାଙ୍ଗନାକୂଳ, ହରହେ ବ୍ୟାକୁଳ, ଶଠେନ୍ଦ୍ର ନଟବର ବରେ ହେ ।
ଦଣି ଏହୁକାଲ ଗତ, ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ବହଲ ମତ ହେ ।
ପ୍ରଭାତୁଁ ଉଠିଅ, ଗାବଗୋଷ୍ଠେ ଯାଇଁ । ନିଜ ବଧୂ ନିବାହିଲ ହେ ।
ଦିବାର ଚରଣୁ, ଯତ ଯତ ଇଚ୍ଛା, କଷ୍ଟେ କଷ୍ଟେ ସବ କୈଲ ହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଇଲ ଉପନ୍ନ, ରସ ଅବେଶ ମାନସେ ଜାନି ହେ । ୬ ।
ଏଇମତ ନେଣି, ପ୍ରହରେକ ଅଣି, ଭୋଜନ ସାର ଶୁତିଲ ହେ ।
ଯୋଗମାୟାବଳେ, ବଣ ନିଦ୍ରା ଭୋଲେ, ଗ୍ରାମରେ ଅଚେତ ଭେଲ ହେ ।
ଦେଖି ରସିକ ସୁଜାନ, ରାସସ୍ଥଳେ କରଲ ଗମନ ହେ । ୭ ।
ଶତ୍ରେ ବାଗୁର, ଅମାର କିଶୋରୀ, ଯେ କରନ୍ତେ ଅଙ୍ଗୀକାର ହେ ।
ବଂଶୀଗାନେ ମତ, କହିବା ଝଟତ, ନା କଇଲେ କୋପ ତାହାର ହେ ।
ଅତ ଭାଲ ରସରାଜ, କୋଟି କନ୍ଦର୍ପପର ବିରାଜ ହେ । ୮ ।
ଅବେ ସୁଞ୍ଜଜନ, ପ୍ରେମରସ ଶୂନ୍ୟ, ତବେ ନବୀନ କିଶୋରୀ ହେ ।
ଦବସେର ଗୀତ, ସାହିଯାଁ । ଉଚିତ, ରଜନିମୁଖ ଅଦର ହେ ।
ଗେଲ ଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ ଗତ, ପୂର୍ବରସେ ମତ୍ତୁଅଲ ମତ ହେ । ୯ ।
ଏମନି ସମୟେ, ନନ୍ଦେର ତନୟେ, ବଂଶୀବଟ ତଳେ ମିଲ ହେ ।
ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀମା ହୟାଁ, ମୋଦେ ଦାଣ୍ଡାଇୟାଁ, ବଂଶୀ କରେ ଧରି ଘାଲ ହେ ।
ଜାନି ଭେଲ ଗୁରୁଜନ, ନିଜ ଦୁଃଖ କରେ ନିବେଦନ ହେ । ୧୦ ।

ପୟାର

ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀମାତଦେ ଲିଭା ନନ୍ଦେର ନନ୍ଦନ, କି ମଧୁର ମୂରତି ମୋହିତ ଜଗଜ୍ଜନ ହେ । ୧ । ବଂଶୀ ଲୟା କରେ ତାର ମଧୁରଗାୟନ, ଶ୍ରୀମ୍ଭାଜିକ ସଖୀ ବୀଜ ଡାମବୀଜ ଧ୍ୟାନ ହେ ।୨। ମନୋହର ରନ୍ଧ୍ରେ ଧନି ଅରମ୍ଭିଲ ଧୀରେ,ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ଲିକେ ଅନେ ନା ଭେଲ କାରେ ହେ ।୩। ବଂଶୀର ନିସ୍ୱନ ପୂରେ ଚଉଦଭୁବନ, ଦଶଦିଶ ଅକାଶ ହଇଲ କମ୍ପମାନ ହେ । ୪ । ଇହଲୋକ ତପଲୋକ ଜନଲୋକ ଅର, ସତ୍ୟଲୋକ ଦେବଲୋକ ଭୁବଲୋକ ଅର ହେ । ୫ । ସ୍ୱାକାର କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁନି ହଇଲ ଉଦ୍ବେଲ, ସ୍ୱର୍ଗେ ସବ ଦେବଗନ ହଇଲ ବାତୁଲ ହେ । ୬ । ହପଡ଼ ଡାଲ ଭେଦି ମହୀ ଟେକିଲ, ବ୍ରଜପୁରେ ଘରେ ଘରେ ଧ୍ୱନି

ଟୁରିଗଲ ହେ । ୭ । ସଜଇ ନାରୀ ଏକବାରେ ବଙ୍କିମ ନୟନେ, ମଧୁରିମା ଦୃଷ୍ଟି ବନ୍ଧୁଥିଲ ନନ୍ଦକାହ୍ନେ ହେ । ୮ । ତାରନାମେ ଡାକେ ବଂଶୀ ଅସୀ ବୃନ୍ଦାବନେ, ରାସରସେ ରସି ମତ୍ତ ନାଗରରେ ସନେ ହେ । ୯ । କାନେ ପଶି ପ୍ରାନଠାନେ ବରହେ ଅକୁଲ, ମୋହନ ବଂଶୀ ନାଦେ ସବେ ଚିତ୍ତ ଭୂବାଉଲ ହେ । ୧୦ । ଧନ୍ୟା ଆଦ ଲକ୍ଷେ କନ୍ୟା କରିଲ ଭ୍ରମନ, ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଳାଦ ଯତ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀଗନ ହେ । ୧୧ । ଦେବକନ୍ୟା ମୁନିକନ୍ୟା ସିଦ୍ଧକନ୍ୟା ଅର, ପରଗୃହିକା ଘେନିଣ ରମଣିନିକର ହେ । ୧୨ । ଲଲିତାଦ ସଖୀଯୂଥ ଡାକେ ଏକେ ଏକ, ମଞ୍ଜରୀ ଗନରେ ତବେ ଶୁଭିଲ ବାଚକ ହେ । ୧୩ । ଅତପୁର ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପୁରେ, ତବେ ପ୍ରବେଶିଲ ଗିଯ଼ା କଶୋରୀମନ୍ଦରେ ହେ । ୧୪ । ରସମୟୀ ପ୍ରେମଦାୟୀ ନବୀନ କଶୋରୀ, ନାରୀ ଶିରୋମନି ଯେଇ ସବ ଶିରୋପରି ହେ । ୧୫ । ତାର କର୍ଣ୍ଣେ ବଂଶୀ ଧ୍ୱନି ପଶିଲ ତହିଁକଲେ, ଚମକାଇ ଧଲ ଚିତ୍ତେ ଚେତନା ହରିଲେ ହେ । ପୁଲକ ବୈବର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ରୁ ସ୍ୱେଦ କମ୍ପାହୁଁଯେ, ଗମନାଦି ବଳପେ ବାତୁଲ ଚେଷ୍ଟାମୟେ ହେ । ୧୭ । ଏଇକାଲେ ବନଦେବୀ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ସନେ, ମିଳିଗଲେ ସୁନାଗିର ଅଛେ ଯେଇଖାନେ । ୧୮ । ବୋଲେ ସଖି ଏ କ ରୀତ ହଇଛେ ତୁମ୍ଭରେ, ଅଜ୍ଞାପାୟୁଁ । ବଂଶୀଧ୍ୱନି କରିଲ କଶୋରେ ଗୋ ।୧୯ । ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଲଭିୟୁଁ । ହୟ ଦ୍ରବେଶ ଭୂଷନ, ସଖୀଗନ ସାଥେ ଲୟୁଁ । କରହ ଗମନ ଗୋ । ପ୍ରାନନାଥ ସନେ ଥାଇ ରସ ଅସ୍ୱାଦିବେ, ରାସରସ ପ୍ରକାଶିୟା କଲ୍ଲୋଳ ବାଢ଼ିବେ ଗୋ । ଏଇ ମୃଦୁବାଣୀ ଶୁନି ନାରୀ ଶିରୋମନି, ସଖୀଗନ ଲୟୁଁ । ବେଶ ଭୂଷନ ସାଜେନି ଗୋ । ତବେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କବେ ଏହ ନିବେଦନ, କୁସୁମ ଗୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ଲୟୁଁ । ଅଗ୍ରେ ସାବଧାନ ହେ । ୨୩ ।

ଦୁହା

ଏଇରାସ ବେଶ କାଲ, ସବ ସମ୍ପଦ ହୟାଛେ ଟୁଲ । ୧ ।
ସର୍ବସଖି ଗନ ମିଲି, ଅନନ୍ଦତେ ଦିଏ ହୁଲହୁଲି । ୨ ।
ଅଜ ହବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ, ଉଛୁଳିବେ କନ୍ଦର୍ପେର ରସ । ୩ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ମିଳି ସବ ସଖୀଗନ, ମାତ୍ୟନାଂଗୀ ରାଜନ, ବେଶ କରେ ମନେର ଉଲ୍ଲାସେ । ରତନ ଆସନ ପରେ, ବସାଇୟୁଁ । ଯତ୍ନରେ, ଲଲିତା ମିଲିୟୁଁ । ବାନ୍ଧେ କେଶ ହେ । ଧରି ହସ୍ତରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ କଙ୍କତିକା ଗୁଞ୍ଜ ଧୀରେ, କେଶ ସମାର୍ଜିଲ ଶୀଘ୍ରତରେ ସେ । ୧ । ନବୀନ ଘନ ନିନ୍ଦନ, [illegible] କୁନ୍ତଳ ଶୋଭନ, ଗନ୍ଧ ସଜାଇଲ କ ମାଧୁରେ । କୃଷ୍ଣ ମନ ଗୁଡ଼ା ଜଡ଼ା, ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୂତରେ ଭଡ଼ା, ରତ୍ନ ଝୁମ୍ପା ଝରି ଛାଟି ଭରେ ହେ । ମୋତି ଜାଲିରେ, ଉପମା କ ଦିବା ଅର ତାରେ, କାଲମେଘ ଉଦେ ତାରକରେ ହେ । ୨ । କନକ ବାଙ୍କିଅ ରାଙ୍କ, କେମନି ହେଲି

ବସ୍ତକ, ତାବପରେ ରଙ୍ଗ ଭର୍ଣ୍ଣି ଭରେ । ସୁନା ବୁବ ଦିଲ ତାଏ, ମୃଦୁ କମେ ସ୍ୱାନାବାସେ୍ୱ, ମଦନ ମାଦକ ସେଦ୍ଧ କରେ ହେ । ଗ୍ୱଲ ସାଜଲ, ଉପମା ସଙ୍କୁଲ କୁବ୍ୱାଓଲ, କବା ସେ ମୋହନ ସ୍ୱାନା ଦିଲ ହେ । ୩ । ଅଲକା ବେଢ଼ ଖଞ୍ଜିଲ, ବାଙ୍କ ଓର୍ଦ୍ଧରସୁଁ । ଧଲ, ମୁଖପଦ୍ମ ଅତ ବକଶିତ । ଦେଖି ବାଲ ଭୃଙ୍ଗ ପନ୍ତି, ଭ୍ରଣ୍ଡ ହସୁଁ । ଅଛେ ତଥି, ସୁବାସ ରହସ୍ୟପାସୁ ମତ୍ତ ହେ । ବେନି କର୍ଣ୍ଣରେ, ରତନ ତାଟଙ୍କ ଜଡ଼ିତରେ, କିବା ଗୁରୁ ଶୁକ୍ର ଉଦେ କରେ ହେ । ୪ । ଫୁଲ ମଲକଢ଼ି ସାର, ଝଲକ ମଲକ ଅର, ମଠକ ଝଠକ ଯେଉ କରେ । କପୋଳେ ମର୍କତ ଶତା, କେମନ୍ତ ହଇ ଜଡ଼ିତା, ସରସିଜ କୋଳେ ଭୃଙ୍ଗଓରେ ହେ । ନାସାପୃଷ୍ଠରେ, ମୀଲରତ୍ନ ବସନ ସଙ୍ଗରେ, ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଲେଥ ତାତେ ପୁରେ ହେ ।୫। ଗଳାତେ ଧଲ ପଦକ, ଦେଖି ନା ଚଳେ ପଦେକ, ଲମ୍ବେ ମୋତ ହାର ମନୋହର । ମୋହନ ମାଲ ବସ୍ତାର, ମୋହନ ମୋହନ ଯାର ପଡ଼ ବକ୍ଷସ୍ଥଳ କ ସୁନ୍ଦର ହେ । ବେନି ଭୁଜରେ, ବାଜୁବନ୍ଧ ବାହୁଟି ଖଞ୍ଜିଲେ, ରତ୍ନଯୁକ୍ତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣତାଡ଼ ଧଲେ ହେ । ୬ । ହସ୍ତେ ମରକତ ଚୁଡ଼ି, କଙ୍କନ କି ଶୋଭା ବାଢ଼ି, ତାବପୃଷ୍ଟେ କନକ କଳୁସ । ଅଙ୍ଗୁଲତେ ରତ୍ନମୁଦ, ଗୁଡ଼ାଇଲ ଶୋଭାଖାଦି. ଏଥି ନାହିଁ କର ଭ୍ରା ଭ୍ରବ ହେ । କ୍ଷୀଣ୍ଣ କଟିରେ, ମେଖଳା ଅଗ୍ରଧ ଘଟନରେ, ହେମକ୍ଷୁଦ୍ର ଘଣ୍ଟିମାଳ ତାରେ ହେ ॥ ଯୁଗଳ ଜଘନେ ବାନ୍ଧ, ଚଳନ୍ତେ ଯେମନ୍ତ ବାଜ, ହବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଙ୍କିନର ନାଦ । ବଲସ୍ଥ ନୁପୁର ଯୋହୁ, ଘୋଡ଼ର ତାହାତେ ମୋହୁ, କତେ ଉନ ହେଲ ବେନିପାଦ ହେ । ପଦ ଅଙ୍ଗୁଲ, ଝୁଣ୍ଟିଅ ଖୁଣ୍ଟିଅ ଅଗବଲ, ଖଗଘାତେ କୃଷ୍ଣ ମନ ଭୁଲ ହେ । ତବେ ବୃନ୍ଦାଦେବ ମିଲ, କପୋଳେ ତଲକ ଭଲ, କ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବେଶ ବାନାଇଲ । ଥର ଗୋଥର ମୁକୁର. କୀର୍ତ୍ତି ମନ ମନୋହର, ଇନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ କୁନ୍ଦକାଦି ଦଲ ହେ । ଦଖ ଶୋଭା ହେ, ଶୋଭା ଦେଖି ମୂନ୍ମହବେ ଲୋଭା, ଅମ୍ଭେକି ବର୍ଣ୍ଣିତେ ପାର୍ ଅଁବା ହେ ॥ ତାପରେ ସିନ୍ଦୂର ବନ୍ଦୁ, ଅରୁନ କି ସ୍ୱଖେ ଇନ୍ଦୁ, ତଢ଼ପାଶେ ଚନ୍ଦନର ଫୋପି । ହେଲ ଏକି ଚମତ୍କାର, ସୂର୍ଯ୍ୟେଙ୍କ ବେଢ଼ିଛେ ତାର, ରଙ୍ଗାଧରେ ମୃଗମଦ ସ୍ଥାପି ହେ । ଗ୍ୱଲ ନଯିକା, ସୁଘଟନ ହେଲ ଶାଘ୍ରତରେ, କୁନ ଅନ ଉପମା ତହିଁରେ ହେ । ୧୦ । ବନ୍ଦୁ ଯମୁନାର ଜଲ, ପ୍ରବାଲ ନାବେ ସ୍ୱଗଲ, ତବେ ଲକ୍ଷ ନାହିଁ ନନ୍ଦା ହସେ୍ୱ । ଗଣ୍ଡେ ମକଗ୍ୱ ଲହଲ, ଓସ୍ତେ ତାରା ଧାଡ଼ି ଧଲ, ପଚିକା ଯୁଗଲ ସ୍ଥଲେ ଦଏ ହେ । ଭାସି ବଶ.ଖା, ଥାକେ କି ନାଗର ପୁରତରେ, ଶୁନ ରସମୟୀ ହର୍ଷଭରେ ସେ । ୧୧ । ତବେ ଶହାସଖୀ ମିଳେ, ତାରାବଲି, ବାସ ଧଲେ, ରଙ୍ଗ ଉଠେଅଙ୍ଗରେ ଜଡ଼ିତ । ସୁନୀଲ କାଞ୍ଚଲ୍ଲ ଅନ୍ନ, ବକ୍ଷରେ ସୁମଣ୍ତନ, ମେରୁ'ଗିର ମେଘ କି ଘୋଟିତ ହେ । ନାନା କୁସୁମେ, ଫୁଲ

ଗାନ୍ତ୍ର ଦଳ ଶିରପରେ, ହାର ଲମ୍ବାଇଲ ସୁଗ୍ରୀବାରେ ହେ । ୧୨ । ଶୁକ୍ଳପଟି ବନ୍ଧ ଧଟି ପିନ୍ଧେ ରୁଦ୍ଧାଲ ସୁଘଟି, ଲଳିତା ସଜନୀ ତବେ ଚାଲ । ଗୁଞ୍ଜି ନାଟବେଷ୍ଟିବଲ କର୍ପୂର ଲବଙ୍ଗ ମେଳ, ପୁଙ୍ଗ ଖଦୀରକେ ମିଶାଇଲ ସେ । ସୁକ୍ଷ୍ମଚର୍ଣ୍ଣରେ, ସୁଗନ୍ଧମୂଲ ଲଗି କମ୍ବାଧରେ, ଶୋଭା ବଳିହାରୀ ନେତ୍ର ପୁରେ ସେ । ୧୩ । ତବେ ଭୃଙ୍ଗ-ବଦ୍ୟା ସହ୍ନ, ଅନୁକୂଳ ବଧି କହ୍ନ, ବାହାରିଲ ଯୁଥ ଯୁଥ ହସ୍ତି । ଏହୁକାଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଜୟ ଜୟ ସୁଘୋଷନ; ଧାଅ ନାଚେ ଭଜନମତ୍ତ ହସ୍ତି । କବେ ଅମାର, ହବେ ଏଇ ଲିଙ୍ଗଦେହ ପାର, ମିଳିବସେ ସଖୀ ସେବା-ଥର ହେ । ୧୪ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ବାଂଶରୀ ନିଃସ୍ୱନ, ମେଦିଲ ମନ, ସବ ଗୋପୀ ମତ୍ତୁଅଲ । କୁଳ କୁଳ ପଥେ, ଚଲେ ଯେନ୍ଥା ମତେ, ଅଗେ ଭେଟି ନନ୍ଦଲାଲ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୧ । କୋଇ କୋଇ ଗୋରୀ, ପ୍ରେମରେ ଅତୁରୀ, ବସନ ଭୂଷନ ଅନ ଠହ । ଝୁମୁ ଝୁମୁ ନାଦ, ନୂପୁର ଶବଦ, ଢଅଁ ବୃନ୍ଦାବନ ଯାନ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୨ । କୁଳ କୁଳ ନାରୀ, ବାତ୍ୟକେ ଗୃତୁରୀ, ଫୁଲଗଭ ଶିରେ ସାଜେ । ଝଙ୍କିଣୀର ଧ୍ୱନି, ବାଜେ କିନ କିନ, ଯାଏ କେଲିବନ ସାଜେ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୩ । ଯୋଡ଼ ଯୋଡ଼ ହସୁଁ; ହରଷ ଲଉସୁଁ । ପଥେ କରେ କତରଙ୍ଗ ହେ । ଗେଲେ ଗେଲ ଗୃଲି, ପ୍ରେମେ ମତ୍ତୁଅଲି, ମତ ଗୋବନ୍ଦେର ସଙ୍ଗ ହେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୪ । କେବନ ନାଗରୀ, ଯଜଦନେ ଭାବ, ମତ୍ତଗଜ କିନ ଗୃଲି ହେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଲେ କନ୍ଦର୍ପ ବଦ୍ଧଲେ, କୋଇ ଡ଼ାକେ ଅସ ଅଲି ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୫ । ନବ ନବ ନସ, ହବେ ପରକାଶ, ବନେ ଡାକେ ଘନଶ୍ୟାମ ହେ । ମଧୁର ମୁରଳ, ହରେ ପୁରାଟ୍ଟତ, ସବ ରସମୟ ଧାମ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୬। ବୃନ୍ଦାବନ ମାଝେ, ଘନଘନ ବାଜେ, ମୋହନ ମୁରଲୀ ଗାନ ଗୋ । ଘର ବର ବୁର, ସର୍ବସୁଖସାର ଅମରଟି ନନ୍ଦକାହ୍ନୁ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୭ । ଏମନ ବହୁଲେ, ସବାଇ ରଣଲେ, ଚଲେ ଯାହା ରସରାଜ ହେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ ବୋଲେ, ଅମି ଏହୁକାଲେ ଶରେ ଧାଇ ନାଗରାଜ ହେ । ମହାନ୍ତେ । ୮ ।

ପୟାର

ଏମନ ଚଲିଲ ସବ ଗୋପଙ୍ଗନା ଯୁଥ, ଅପନ ଅପନ ଗେଲ ନାହିଁ ବାର ସାଥ ହେ । ୧ । କୁଳ କୁଳ ମାର୍ଗେ ଗିୟେଁ । ମିଲେ ଏକଖାନେ, ନାଗର ମୋହନ ବଂଶୀସ୍ୱନ ଯେଇଖାନେ । ୨ । ଧନ୍ୟା ଅଦି ଲକ୍ଷେ କନ୍ୟା ଅଇଲ ଝଟତ, ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଲାଦ ଯତ ମିଲେଣଥି ବଥି ହେ । ୩ । ଦେବକନ୍ୟା ମୁନିକନ୍ୟା ସାଧନ ସିଧା ଅର, ପରଟ୍ଟହଂବାଦ କତ ମିଲେ ବାର ବାର ହେ । ୯ । ପରବେଶ

ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସଖିଗଣ ଲୟେଁ, ଅବେ ଶୁନ ସାଧୁଜନ ଦୃଢ଼ମନ ହୟେଁ। ହେ ।୫। ଶ୍ରୀମତୀ କଶୋରୀ ରସମୟୀ ରମାରୋଗ୍ୟ, କୋଟି ଚନ୍ଦ୍ର ସୁଶୀତଲ କରନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ହେ ।୬। କୋଟି କୋଟି ବିଜୁଳିର ଝଟକୁ ଯା କାନ୍ତି, କାନ୍ତେର ସଙ୍ଗମ ଅର୍ଥେ ବିକେ ମୋଦନ୍ତ ହେ ।୭। କସ୍ତେ କସ୍ତେ ଗେଲ ସଖି ମଞ୍ଜରୀ ନିକର, ବନ-ମାଝେ ପରବେଶ ଲଇୟେଁ ସମ୍ଭାର ହେ ।୮। ଲଲିତା ବିଶାଖା ସାଥେ ଗୁପତ ବିଧାନେ, ମିଲିଗେଲ ରସିକନୀ ସବାକାର ସନେ ହେ ।୯। ତବେ ତାହା ଅର-ମ୍ଭିଲ ସବେ ପଞ୍ଚଅର, ବାଜେ ମର୍ଦ୍ଦଲ କଂସାଲ ଭେରୀ ତୁରୀ ସାର ହେ ।୧୦। ଢାଲ ମୃଦଙ୍ଗେର ଧ୍ୱନି ଅକାଶ ଚୂରିଲ, ବୀନାରବା ବଂଶୀ ଟିନି ସୀତାର ଚଲିଲ ହେ ।୧୧। ସାରଙ୍ଗିସ୍ୱର ମଧୁରୀ ତାନ ସ୍ୱର ମିଲି, ବିଲାସିନୀଗଣ ନୃତ୍ୟ ଝମକ ବାଜିଲ ହେ ।୧୨। ଦମ ଦମ ଝମ ଝମ ଘୁମୁ ଘୁମୁ ନାଦେ, ମହା ଚମକି ପଡ଼ିଲ ବାସୁକୀ ବିଷାଦେ ହେ ।୧୩। ଅଗ୍ରେ ଚଲେ ବୃନ୍ଦା ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ଗନ ଲୟେଁ, ଯତ ନାରୀ କମେ ପଥେ ହୁଲହୁଲି ଦିଅ ହେ ।୧୪। ବିଶାଲ ମଞ୍ଜରୀ ମିଲି ଧରେ ଫୁଲ ଛତ, ଲବଙ୍ଗ ମଞ୍ଜରୀ ବାସ ଟେକିଲ ଝଟିତ ହେ ।୧୫। କୁସୁମେର ପାଙ୍ଖା ବହେ ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ, ଅଲଟ ଧରୟେଁ ନଲେ ମଦନ ସୁନ୍ଦରୀ ହେ ।୧୬। ଅରୁନ୍ଧତୀ ରତ୍ନମାଲ ଜୟ ଜୟ ନାଦେ, ଏକଲକ୍ଷ ବାନାଧର ରଙ୍ଗବଳୀ ମୋଦେ ହେ ।୧୭। ମାଲତୀ ସେବତୀ ପଥେ ପୁଷ୍ପ ଯେ ବିଞ୍ଚିଲ, ମାଧବୀ କର୍ପୂର ଟୁଲି ଡାଲିଲ ବହୁଲ ହେ ।୧୮। ଚନ୍ଦନଛଟା ମାର୍ଗରେ ମଞ୍ଜରୀ ଡାଲିଲ, ଡାଲିମାନ ବିନା ଧୂଳି କୁସୁମ ବହିଲ ହେ ।୧୯। ମୟୂରେର ପାଙ୍ଖାତାରେ ସୁଜ୍ଞାନବଲ୍ଲରୀ, ମଞ୍ଜୁମେଧା କରେ କୃଷ୍ଣ ସେବାର ଚାତୁରୀ ହେ ।୨୦। ମଞ୍ଜୁନାଲି ପୋଛି ବସ୍ତ୍ର ଲୟେଁ ଚଲେ ଧୀରେ, ବହୁଅଛେ ପିକଦାନୀ ସୁମୁଖୀର କରେ ହେ ।୨୧। ଲଲିତାସଜନୀ ଜାନ ତାମ୍ବୁଲ ଯୋଗାଏ, ଚନ୍ଦନ କଟୋରା ଲୟେଁ ବିଶାଖିକା ଧାଏଁ ହେ ।୨୨। ଚମ୍ପକଲତା ଚାମର ଢାଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ, ଶଙ୍ଖା କୁଞ୍ଚ ବସ୍ତ୍ର ଲୟେଁ ଚଲେ ମନ୍ଦିକରେ ହେ ।୨୩। ଇନ୍ଦୁରେଖା ଦରପନ ସମ୍ମୁଖେ ଦେଖାୟେ, ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ବିନା ଧ୍ୱନେ କୃଷ୍ଣଲୀଲା ଗାଏ ହେ ।୨୪। ସୁଦେବୀ ସେବଛେ ପାଶେ ବନ୍ଧି ଉନ୍-ଝର, ରଙ୍ଗଦେବୀ ନୃତ୍ୟକରେ ଅମୋଦିତ ଭୋର ହେ ।୨୫। ତାରକା ଚାରୁ-କାତକା ନକ୍ଷତ୍ର ଭୂଷନା, ରତି ମଞ୍ଜରୀକି ଦେଖି ଏ ଗୃହ ନବୀନା ହେ ।୨୬। ଶିରପରେ ବସ୍ତ୍ରାବଲ ସୁମେଘଡମ୍ବର, କରପେଠ ଧରିଛେ ସୁଖେ ପ୍ରେମବତୀ କର ହେ ।୨୭। ଏମନ ସମ୍ଭର୍ବେ ବିଜେ ନାଗରୀ ରତନ, ଏହିଖାନେ କରଧ୍ୟାନ ସଖୀ ଭକ୍ତଗନ ଗୋ ।୨୮। ତବେ ସେ ଯୁଗଲପଦ ଧୂଳି ଲୟେଁ ଶିରେ, ପ୍ରମୋଦିତ ସେହୁଖାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ପିତରେ ହେ ।୨୯।

ଦୁହା

ଦେଖ ଦେଖ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥ ସୁଶୋଭନ । ୧ ।
ଯେଉଁ ଜନା ଦେଖେ ଏକବାରେ, ସେବା ମିଳେ ତାରେ ଶୀଘ୍ରତରେ ।୨।

ଯଥାରାଗ

ଏମନ୍ତ ସମ୍ଭାର, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ସାର, ଦେଖି ଜନମନ ଭୁଲେ ହେ ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଳି, ମତ୍ତଗଜ ଚାଲି, କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ ମତ୍ତଭୋଳେ ହେ ।
ଚଳେ ଯାହା ଚିହ୍ନଧାରି, ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶୋଭେ ହେ । ୧ ।
ରାସମଣ୍ଡଳରେ, ଶୋଭା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲରେ, କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ଡାଳ ରାଜେ ହେ ।
ସୁହେମ ବେଦିକା, ନାନାରତ୍ନ ଯୋଖା, କାନ୍ତି ମଣ୍ଡଳରେ ସାଜେ ହେ ।
ଅଟେ ଯମୁନାର ତୀର, ବହେ ମଳୟ ସୁଧୀର ଧୀର ହେ । ୨ ।
ବନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ, କୁସୁମ ଫୁଟିତ, ଦୂରେ ଛୁଟିଛି ବାସ ଘୋର ହେ ।
ଭୃଙ୍ଗ ଗୁଞ୍ଜନ, ଝିଙ୍କାରି ନିଃସ୍ୱନ, କୋକିଳେର କୁହୁ ଆର ହେ ।
କାମ କୁଞ୍ଜ ଅଛେ ଯୋଟି, କାମି କାମିନୀ କରେ ଲମ୍ଫଟି ହେ । ୩ ।
ଏମନ୍ତ ସୁରମ୍ୟ, ସ୍ଥାନ ଅଭିରାମ, ତା ଏବକେ ନଟରାଜେ ହେ ।
ନବ ଜଳଧର, କାନ୍ତି ଅଙ୍ଗ ଯା'ର, ତନୁର ସୁନ୍ଦର ରାଜେ ହେ ।
ଶିରେ ଶିଖିପୁଚ୍ଛ ଶୋଭା, ତାହେ ଗୋଟି ମିଳି ହୋଇଛି ଲାଭ ହେ ।୪।
ବକୁଳେର ହାର, ବେଢ଼ା ତା ଉପର, ଖଞ୍ଜି ଗୋଟି ଗୋଟି ରମ୍ୟ ହେ ।
ସିଁଶାଖା କେତକୀ, ଧରିଛି କେତେକ କି, ଯୁବାନାରୀ ହୃଦକମ୍ପା ହେ ।
ତାହେ ରଙ୍ଗ ଜାମୁଡ଼ାଳି, ଦେଖି ପବନ ଦଉଛେ ଢାଳି ହେ । ୫ ।
ବେଣିକଣ୍ଠ ଜ୍ୟୋତି, ମକର ଆକୃତି, କୁଣ୍ଡଳ ଯୁଗମଣ୍ଡନ ହେ ।
ହୁଅଛେ ଦୋହଳ, ସୁଗଣ୍ଡ ଯୁଗଳ, ଆନନ୍ଦରେ ଶୋଭାବନ ହେ ।
ଝଟ ଝଟ ଦଶନ କାନ୍ତି, କାନ୍ତା ମଟକ ଅଟକ ଗତି ହେ । ୬ ।
ଗଜମୋତି ବର, ନାସାରେ ସଞ୍ଚାର, ବାମାଗଣ ମନ ଭୁଲାଏ ହେ ।
ରଙ୍ଗିଆ ଅଧର, ହାସ ଦର ଦର, ଉପମା ଜିନି ସହିଲ ନହେ ।
କିବା ପ୍ରବାଳ ନାବରେ, କୁନ ଜନା ଗଙ୍ଗାଜଳ ଭରିଛି ହେ । ୭ ।
ଗଳେ ବନମାଳ, ଲମ୍ବେ ବକ୍ଷସ୍ଥଳ, ତାହେ କଉସ୍ତୁଭ ମଣି ହେ ।
ଭୁଜେ ବାଜୁବନ୍ଧ, ବାହୁଟି ସମ୍ବାଦ, କନକ କଙ୍କଣ ମଣି ହେ ।
ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ରତ୍ନମୁଦ୍ର, ବସ୍ତ୍ରାଚ୍ଛାଦିତ ସବ ଶୋଭା ଖାଦ ହେ । ୮ ।
ଦିବ୍ୟ ପୀତଧଟା, ଉତ୍ତରୀୟ ଛଟା, ହେମ କ୍ଷୁଦ୍ର ଘଣ୍ଟି ମାଳ ହେ ।
କଟିରେ ଶୋଭନ, ବାଜେ ରୁନୁ ଝୁନୁ, ଜଗତ କରିଛେ ଆଲୁ ହେ ।

ପାଦେ ନୂପୁର ଝମକ, ବାଜା ତୋଡର କରେ ଯମକ ହେ । ୯ ।
ବିଭଙ୍ଗି ଭଙ୍ଗିମା, ବାମା ମନୋରମା, ବେଦପରେ ଦାଣ୍ଡାଇଣ୍ଡି ହେ ।
ମୋହନ ବଂଶୀ, ବେଣୁକରେ ଧରି, ମୁଖପଦ୍ମେ ଯୋଗାଇଣ୍ଡି ହେ ।
ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଫୁଙ୍କକରେ, ବ୍ରଜ ଅଙ୍ଗନା ମାନସ ହରେ ହେ । ୧୦ ।
କର୍ପୂର ଚନ୍ଦନ, ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଭୂଷଣ, ଗନ୍ଧ ଅତି ଅମୋଦିତ ହେ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ, ଚିଲ୍ ନାରୀ ଚୟେ, ଦେଖି ଅତି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହେ ।
ପ୍ରେମଭରେ ମଞ୍ଜୁ ଅଳି, ଚଳ୍ଲ ମଦନ ପସାର ଢାଳି ହେ । ୧୧ ।
ଚରଣଯୁଗଳେ, ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ଦଳେ, ପଞ୍ଚଧଞ୍ଚି ଏକପାଦେ ହେ ।
ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ, ବହୁଲି ତେମନ, ଉଚ୍ଛିତ ମତ୍ତ ବିପାଦେ ହେ ।
ଝଟିଲ ଶୀଘ୍ରକରି, ଗଲେ ଗତ୍ଲ ମିଳେ କରଧରି ସେ । ୧୨ ।
ତବେ କୃଷ୍ଣ ବାମ, ପାଶେ ମନୋରମ, ନବକିଶୋରୀ ରତନ ହେ ।
ଦକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ସୁଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଳି, ଅଗ୍ରେ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ସ୍ଥାନ ହେ ।
ପୃଷ୍ଠେ ପ୍ରେମରୂପା ଥାକେ, ପାଦେ ରସବତୀ ସେବେ ଏଡକ୍ଷ ହେ । ୧୩ ।
ଯତ ନାରୀଗନ, ଦେଉ ଗୃହଖାନ, ମଣ୍ଡଳିତ ଶତେପୁର ହେ ।
ମୂତ୍ର ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, କରେ ନିବେଦନ, ନାହିଁ ନାହିଁ ଗୁନ ଅର ହେ ।
ଦେଖ ସଖି ଭକ୍ତଗନ, ଦୃଢ଼ଚିତ୍ତେ ବାରେ କର ଧ୍ୟାନ ହେ । ୧୪ ।

ପୟାର

ତବେ ରସରାଜ କରେ ଚିତ୍ତରେ ବିଗ୍ଭର । ସମରସ ଅସ୍ୱାଦନ କେମନ୍ତ ଏଠାର ହେ । ୧ । ସପକ୍ଷ ବିପକ୍ଷ କତ ଉଚ୍ଛ୍ବାଦ ଯତ । ହବେ ବୁଦ୍ଧି ଅକର୍ଷିତ ସବ ଏକ ଚିତ୍ତ ହେ ।୨। ଏମନ୍ତ ମାନସେ ହସ୍ତେ ଧରିଲ ମୁରଲୀ । ଜଗ ଜୟରନ୍ଧ୍ରେ ମୁଖେ ଦିଅଁ। ଦିଲଧାର ହେ । ୩ । ମୋହନ ମୋହନବଂଶୀ ମୃଣ୍ଡ କଣ୍ଠେ ଭରି । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚେତନା ବୃନ୍ଦାବନ ଗେଲ୍ପୂରି ହେ ।୪। ନାରୀ ଶିରୋମଣି ତବେ ହୈଲ ବିହ୍ୱଳିତ । ଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଲାଦିକତ ସଖୀ ମୋହଗତ ହେ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଅଦ ଗୋପାଙ୍ଗନା ମୋହ ହଏ । ବୃନ୍ଦାଅଦ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ଉଚ୍ଛ୍ବରେ ରହେ ହେ ॥ ପକ୍ଷୀମୃଗ ଗାବଗନ ହୈଲ ସ୍ତମ୍ଭିଭୂତ । ଯମୁନା ଉଜାନି ବହେ ଲହରୀ ବାଦତ ହେ ।୬।

ଜୁହା

ଶୁନିଆଁ ବଂଶୀର୍ ଧ୍ୱନି, ଯମୁନା ବହେ ଉଜାନି । ୧ ।
ପକ୍ଷୀ ମୃଗ ଗାବଗନ, ହବଲ ନା କରେ ତୃନ । ୨ ।

ପୟାର

ଦେଖି ରସିକଶିରଜ ମତ୍ତ ଆକୁଳିତ । ବୋଲେ ପ୍ରାଣନାଥ ଅବେ ଦଣ୍ଡ

ଦଅ କର ହେ ।୧। ଅମି ତୁମାର ସନେ ସବ କରୁଛେ ବିହାର । ପୁଲକିତ ହୟା
ସମରସରେ ବିହାର ହେ । ୨ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ବୋଲେ ଶୁନ ଶୁନ ହେ ନାଗର ।
ପୂର୍ଣ୍ଣରସ କାଲେ କେନ ବିରହ ବିଧୁର ହେ । ୩ । ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ଗନ ସନେ ରସ
ଅସ୍ୱାଦବେ । ରାସକାଲେ କଲ୍ଲୋଲ ବାଢ଼ିୟାଁ । ଜଗତ ଭରବେ । ୪ । ଭଦ୍ରାଶ୍ୟାମ-
ଳଦ ବୋଲେ ଶୁନ ରସରାଜ । ଅତଭଙ୍ଗ କରିଅଛ ତୁମି ଯେନ ଅଜ ହେ ।
ନା ଦିଅ ବିରହଦଶା ଦୟାଲସାଗର । କନ୍ଦର୍ପ ଉପଦ୍ରବ ଯାହା ହଇଛେ ଅମାର
ହେ । ୬ । ଧନ୍ୟା ଅଦ କନ୍ୟାପୁଞ୍ଜ ବୋଲେ ପ୍ରାନେଶ୍ୱର । କତ ବିରହେ ମରିଛି
ଦାସିନୀ ନିକର ହେ । ୭ । ଏ ସବ ବଚନ ଶୁନି ମଦନ ମୋହନ । ବୋଲେ
ଅସ ସଖିକର କେଳିର ରଞ୍ଜନ ଗୋ । ବେନିଭୁଜ ଉର୍ଦ୍ଧେ ଠେକି ବୋଲେ
ଅସ ବେଗ । ସମ୍ବରିର ସମ୍ପଦ ବର୍ଦ୍ଧନେ ଉଦବେଗ ଗୋ । ୯ । ଶୁନି ସବ ବ୍ରଜା-
ଙ୍ଗନା ଶରୀରେ ପୁଲକିତ । ବନମାଲୀ ଦଅଁ କାନ୍ତେ ବହିଲ ତ୍ୱରିତ ହେ । ୧୦ ।
ପ୍ରଥମ ବରନେ ରାଧା ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଲ । ଗଲେ ଦଅଁ ତୋଷହୟାଁ ବାମେଦାଣ୍ଡା-
ଇଲ ହେ । ୧୧ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ଦଏ ବନମାଳ । ସୁଭଦ୍ରା ଶ୍ୟାମଲା ଦଏ
ମୁକ୍ତାହାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେ । ୧୨ । ଏକ ଯୂଥେଶ୍ୱରୀ ଦଏ ପୁଷ୍ପହାର ଏକ । ଏମନି ବର
ବରିଲ ପ୍ରାନେର ନାୟକ ହେ । ୧୩ । ଅନନ୍ଦ କଲ୍ଲୋଲ ତବେ ଉଠିଲ ପଣ୍ଡଳ ।
ନାଗରେନ୍ଦ୍ର ସବାର ସନେ ନୃତ୍ୟ ଅରମ୍ଭିଲ ହେ । ୧୪ । ଏ ସମୟେ ଅନିଦଲ
ଲଲିତା ତାମ୍ବୁଲ । ଗୋପୀ କୃଷ୍ଣ ମିଲି ତାକେ ବାଣ୍ଟିୟାଁ ଖାଇଲ ହେ । ୧୫ ।
ରଙ୍ଗିମା ଅଧର ତବେ ହେଲ ଚମତ୍କାର । ମାନିକ୍ୟ ହେଙ୍ଗୁଲ କୋଲ୍ଲ ପୁଣ୍ଠ ପର-
କାର ହେ । ୧୬ । ଏହୁକାଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦିଲ ସେହୁସ୍ଥାନେ । ବିଦୋମି ଧରେ
ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଯେଇଖାନେ । ୧୭ ।

ଯଥାରାଗ

ମର୍ଦ୍ଦଲ ବାଜଲ, ମନ୍ଦିରା ଚମକଲ, ଝିନି ଝୁନୁ ଝୁନୁ ନାଦ ହେ ।
ମୃଦଙ୍ଗ କଂହାଲ, ସାରଙ୍ଗ ରବଲ, ସିତାର ମଧୁର ବାଦ୍ୟ ହେ ।
ବାଜେ ବିନାରବ, ବଂଶୀ ସ୍ୱର ମଧୁର ତାହାତେ ମିଶି ହେ । ୧ ।
ଉଠେ ଗାନତାନ, ତାତା ଥେଇ ସ୍ୱନ ନାଚେ ଜନମତ୍ତ ହୟାଁ ।
ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ, ବେନି ପାଶେ ମେଲି, ଯୁଗଲ ଭୁଜ ଧରିୟାଁ ହେ ।
ମାଝେ ନୀଲମନି ଗୃହ, ଦେଖି ଦୁରେ ଯାବ ସବ ବ୍ୟାଜ ହେ । ୨ ।
ପ୍ରଥମ, ମଣ୍ଡଲ, ଏମନି ବନ୍ଧିଲ, ଷଟ୍‌କୋନ ସ୍ପଷ୍ଟ ବେଦ ହେ ।
ମଞ୍ଜୁର ନିକର, ସେବା ପରିଗୁର, ନିକଟେ ଅନନ୍ଦ ଲଭ ହେ ।
ଲଲିତାଦ ଦ୍ୱିତୀୟରେ, ଶୋଭା ରହିଲ କାନନ ପୁରେ ହେ ।

ତୃତୀୟ ମଣ୍ଡଳେ, ଶ୍ୟାମଳାଦ ଭଲେ, ଚତୁର୍ଥେ ଗୋପିନୀ ବ୍ରଜ ହେ ।
ପଞ୍ଚମ ମଣ୍ଡଳ, ଧନ୍ୟା ଅଦ ମେଳ, ସବ ନୃତ୍ୟରସ ଭାଙ୍କେ ହେ ।
ଷଷ୍ଠେ ଗାବଗନ ଘେରେ, ସପ୍ତମରେ ମୃଗପନ୍ତ ଗୁରେ ହେ ।
ଅଷ୍ଟମ ମଣ୍ଡଳେ, ଯୋଗମାୟା ମିଳେ, ମାୟାଶକ୍ତି ପ୍ରକାଶିଲ ।
ନବମେ ଯମୁନା, ଉଚ୍ଛୁଳିତ ମନା, ଜଳବୃନ୍ଦ ଟବଢ଼ାଇଲ ହେ ।
ଉଠେ ନୃତ୍ୟେର ଝଂଘଟ, ଘୋର ରଦନୁ ପୁରଟମକ ହେ ।
କଟୀର କିଙ୍କିନ, ବାଜେ କନ କନ, ଗିନବାଣୀ ଶୁନା ଯାନ ହେ ।
ଦମ୍ଭା ଦୁଲଦୁଲ, ହୁଙ୍କାର ଚହଲ , ଦଲ ଦଳିତ ଧରନୀ ହେ ।
ବାସୁକିର କମ୍ପମାନ, ଉର୍ଦ୍ଧେ ସୁରେ ଚଉଦ ଭୁବନ ହେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଫୁଟିଯୁଁ, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଗତି ଯୁଁ । ଗୋଲକ ସ୍ରସ ମଣ୍ଡଳେ ହେ ।
ଏହେନ ହଇଲ, ଉଠିଲ କଲ୍ଲୋଲ, ନୃତ୍ୟଗାନ ଉଚ୍ଛୁଳିଲ ହେ ।
ଗଗନେର ଦେବବୃନ୍ଦ, ବିମାନରେ ଥାକୟୁଁ । ଅନନ୍ଦ ହେ । ୬ ।

ଯଥାରାଗ

ଅକାଶେର ପଥେ, ପାର୍ବତୀର ସାଥେ, ମହାଦେବ ନୃତ୍ୟକରେ ହେ ।
ସ୍ୱର୍ଗେ ମଘବାନ, ଶଚୀସହ ଯେନ, ଅପ୍ସରୀ ଗନ ଅରେ ।
ଅଚଲ ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗ, ଗାନେ ବିହ୍ୱଲ ସବାର ଅଙ୍ଗ ହେ । ୧ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ତାରାଗନ, କରିଲ ନର୍ତ୍ତନ, ପ୍ରେମେ ମତୁଅଲ ଭଵ ହେ ।
କିନ୍ନରୀ କିନ୍ନର, ଲଇୟାଁ କୁବେର, ନାଚିଲ ଅପନା ପୁରୀ ହେ ।
ଦିଗ ବିଦିଗ ପର୍ବତ, ସବାକାର ଅନନ୍ଦିତ ମନ । ୨ ।
ଏମନ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ, ନୀଳ ସୁଵରାଜ, ନାଚେ ଗୋରୀ କୃଷ୍ଣ ମିଲି ହେ ।
ତାନା ନାନା ନାନା, ତାଧିନା, ତାଧିନା, ଦ୍ରିମିତା ଦ୍ରିମିତା ବୋଲି ହେ ।
ଏହିକାଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନାଚେ ସେହି ସବାକାର ସନେ ହେ । ୩ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ତବେ ନୀଲମନି, ବୃନ୍ଦ ବୋଲେ ବାନୀ, ଶୁନ ପ୍ରାନସଖି ଗୋ । ଖେଲିବା ଅବୀର, ଅତି ରସଭର, କୁଞ୍ଜଦ୍ୱାରେ ବନସଖି ଗୋ, ସଙ୍ଗିନୀ ।୧। ଶୁନ ବନଦେବୀ, ଆନନ୍ଦ ଭୈରବୀ, ଅବିର ଭଣ୍ଡ ଆନିଲ ହେ। ଶ୍ୟାମଗୃନ୍ଦ ଗିଆ ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଧରିୟାଁ, ସବାକାରେ ବାଣ୍ଟିଦିଲ ହେ, ମୋହନ ! ୨ । ଉନମତ୍ତ ହେଇଲ ଖେଲର ତୁମୁଲ, ଏକ ଅରେ ମରାମରି ହେ । କାର କୁଚତଟ, ଫଗୁର ପ୍ରକଟ, ମାରି ଭେରି ଗିରିଧାରି ସେ, ମୋହନ । ୩ । କୁନ ସୁନାଗରୀ, କରେ କର ଧରି ମୁଖରେ ଅବୀର ବୋଲି ହେ । ମର୍ମସ୍ଥାନ ଖୋଜି, ମାରେ ହେଜି ହେଜି, ରଙ୍ଗିମା

ଦେଖିସୁଁ । ଭୂଲ ସେ । ସଙ୍ଗିନୀ । କରକବଦନା, କନକ ବରନା, ରସମୟୀରାଧା ପାଶ ହେ । ନାଗର ଛଇଲ, ପ୍ରବେଶ ହଇଲ, ମୁଖେ ମନ୍ଦମନ୍ଦ ହାସ ସେ, ମୋହନ । ୫ । ମାରସୁଁ । ଅବୀର, ଅଙ୍ଗ.ରଙ୍ଗଭର, କଜ୍ଜଳକ ସ୍ଥାନ ଜାନି ହେ । ଫୁଲ ଛନ୍ଦବର, ହାରେ କାନ୍ତ ଯାର, ହେଙ୍ଗୁଲ କୋଷାଡକ ମାନି ସେ, ମୋହନ । ଭଦ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ଶ୍ୟାମଳାଦ ବୋଲି, ଯେତ ଯେତ ଅଳିବୃନ୍ଦ ହେ । ପିଙ୍ଗି ଫଗୁ-ଧର, ମନ୍ଦ ଷଣ୍ଡପର, କରିଲ ସୁରଙ୍ଗ ଶାନ୍ତ ହେ, ମୋହନ । ୭ । ସବ ବାମାଗନ, ହୋଇଲ ଏକଖାନ, ଧରସୁଁ ଅବୀର ଝୁଲି ହେ । ଶତେପୁର କର, ମାରେ ଫଗୁ ପର, ନୀଳମଣି ଗୃହ ଚଳି ହେ, ବପିନେ । ୮ । କୁଚ ସୁନାଗରୀ, ଫଗୁ ମୁଠା ଧରି, ଶ୍ରୀମୁଖେ ବୋଲସୁଁ ଦଏ ହେ । କେହୁ ଅଙ୍ଗପରେ, କେ ମାରେ ପୃଷ୍ଠରେ, ବକ୍ଷ-ସ୍ଥଳେ ମାର ଧାଏଁ ସେ, କାନନେ । ୯ । ମାରେ ଘନଘନ, ମନ ଛନଛନ, ଚଳିକି ଗତିକି କର ହେ । ଝୁମ ଝୁମୁ ନାଦ, ନପୁର ଶବଦ, କତ ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗି ଭର ସେ, ସଙ୍ଗିନୀ । ୧୦ । ଅବୀର ଉଡ଼ିଲ, ଗଗନ ଭରିଲ, ବୃକ୍ଷଲତା ରଙ୍ଗ ଭର ହେ । ପକ୍ଷୀ ମୃଗ ଯେତ, ଗାଭୀ ଅଦଭୂତ, ବରନ ସୁନ୍ଦର ପର ସେ, ଦଶିଲେ । ୧୧ । କାଳନ୍ଦର ଜଳ, ସୁରଙ୍ଗ ହଇଲ, ଏଥି କି ସିନ୍ଦୁର ଗୋଳ ହେ । ବ୍ରଜସ୍ଥଳ ଧୂଳି, କର୍ପୂରକେ ଘାଲି, ମାନିକୀ ଚୂନକି ତାର ହେ । ଦଶିଲେ । ୧୨ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗତ ଯାଏ, ଅକାଶ ବେଢ଼ାଏ, ଦେବଗନ ରଙ୍ଗ ଭୋଳ ହେ । ଆନନ୍ଦିତ ହସୁଁ, କୁସୁମ ଧରସୁଁ । ବରଷିଲ ରଙ୍ଗାଜଳ ସେ । ମଘବା । ୧୩ । ଚନ୍ଦ୍ର ତାରାଗନ, ବର୍ଣ୍ଣିମା ବରନ, ଦଶ ଦଶ ଭରଦଳ ହେ । ସବାଲ ସୁରଙ୍ଗ, ଅତ ନବରଙ୍ଗ, କୁଳଖାନି ରଖିଛଳ ହେ । ମୋହନ । ୧୪ । ଗୋପ୍ୟଗନ ମିଳି, ମାରେ କୁତୁହଳି, ମାଟ୍ଟେ ରସରାଜ ଏକ ହେ । କେ ମାରେ ଅଙ୍ଗରେ କେ ମାରେ କର୍ଣ୍ଣରେ କେ ମିଛି ବୋଲଇ ବୁକେ ସେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୧୫ । କେ ବାସ ଓଟାରେ, କେ ପିଞ୍ଚୋର ଧରେ, କେ କର ଧରସୁଁ ଟାନେ ହେ । ଘେର ଚଉଖାନେ, ଯାବ କୁନ-ଖାନେ, ଅନ୍ଦୋଲିତ ନୀଳମଣି ସେ । ମୋହନ । ୧୬ । ଅକୁଳ ଜାନିସୁଁ, ରସ-ମୟୀ ଗିସୁଁ । ମୁଖଣ୍ଡେ ଚୁମ୍ବନ ଦାନି ହେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲି, ଗୁନ କୁତୁହଳି, ଅତେବ ରାଖ ପ୍ରାନମଣି ଗୋ । ଶ୍ରୀମତୀ । ୧୭ ।

ପୟାର

ତବେ ଏବରସ ଧଳ ମସ୍ତକ କରସୁଁ, ଚଳେ ଗୋପୀନାଥ ସାଥେ ଗୋପୀ-ଗନ ଲସୁଁ । ହେ । ୧ । କାଲନ୍ଦୀର କଲେ ପଶି କରେ ଜଳକେଳି, ଅନାଇଲ ଫେରକର ବୃନ୍ଦାବତୀ ବାଲି ହେ ।୨। ଯଉନ ବାଛସୁଁ । କେନି କେନି ହସ୍ତେ ଢଳି, ଏକ ଏକ କର ସବ ବାଣ୍ଟି ସୁଁ ଅନାଲ ହେ । ୩ । ନବଘନ ଗୃହ ତବେ ପରେ

ପିଚକାରୀ, ମାରେ ନାରୀ ମର୍ମସ୍ଥାନେ ଚନ୍ଦନ ଜଳଭରି ହେ । ୪ । କୁଚତଟେ ଅତିହୃଷ୍ଟେ ପ୍ରକଟ କରିଲ, ଯୁଗଳ ଶମ୍ଭୁରେ କାନ୍ତେ ଚନ୍ଦନ ବୋଳିଲ ହେ । ୫ । ମଠକ ଝଠକ କେଳି ହେବ ମାଲମନ୍ତ, ଘେନିଲ ନାଗରୀଗଣେ ଏସମୟ ଜାଣି ।୬। ଚନ୍ଦନ ଜଳରେ ତାର ଅଙ୍ଗ ଭରି ଦେଲ, ଅକ୍ଷିପରେ ସବାହାରେ ପିଚକା ମାରିଲ ହେ । ୭ । ଆକୁଳିତ ହୋଇ ଆଖି ବୁଜି ଘନଶ୍ୟାମ, ପାଛୁଥିଲ ଭୟୁପାଯ୍ୟାଛରତେ ଆଗେମ ହେ । ୮ । କାମାନେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ହମ୍ଭାଳି ଉଠେ ଛଟେ, ମୋହନ ମୋହନ ବାଂଶୀ ଧ୍ୱନି ପଡ଼େକଟେ ହେ । ୯ । ଶୁଣି ବିଭଳିତ ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ନାଗର, ବେଢ଼ିଲେ ସୁନ୍ଦର ପାଶେ ଚଉଡରଫର ହେ । ୧୦ । ଝପଟିଯା ରସମୟୀ ଗଲେ ଗଲେମିଳେ, ପୃଷ୍ଟପାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୁଚ ଠେସି ଦଲେ ହେ । ୧୧ । ଶ୍ୟାମଳା ମିଳିଯା ବାମ ହସ୍ତ ସ୍କନ୍ଧେ ଦେଲ, ଭଦ୍ରା ମିଳି ଦକ୍ଷିଣର ବକ୍ଷେ ଲଗାଇଲ ହେ ।୧୨। ବୃନ୍ଦା ମିଳି ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ ଦେଲ ଚୁମ୍ବଦାନ, ଲଳିତା କରିଲ ବିମ୍ବାଧର ଆସ୍ୱାଦନ ହେ । ୧୩ । ଏହିକାଳେ ବନଦେବୀ ସୁବାସ ଭୂଷଣ, ଆଣିଦେଲ ହୃଷ୍ଟ ହୋଇଁ । ମନୋରମ ଯେନ ହେ । ୧୪ । ଆର୍ଦ୍ରବାସ ତେଜି ସବେ ଦିବ୍ୟବାସ ପେନ୍ଧି, ସୁବେଶ ଭୂଷଣଅଙ୍ଗେ ଫୁଲମାଳ ଭରି ହେ । ୧୫ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମିଳି ଅତି ଆନନ୍ଦିତମନ, ନବକିଶୋରୀରେ କଲେ ସୁବେଶ ଭୂଷଣ ହେ । ୧୬ । ଆପଣ ଶ୍ରୀମତୀ କରେ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ନୃତ୍ୟବେଶ, ସବାଙ୍ଗାରେ ଚିତ୍ରି ବେଶ କରେ ପ୍ରାଣଈଶ ହେ । ୧୭ । ରସରାଜ ବେଶ ଧରେ ହୋଇଲ ନାଗର, ହେରି ମନ ଭୁଲେ ପ୍ରେମ ରସେ ମନଙ୍ଗର ହେ ।୧୮। ଶ୍ୟାମ ଗଳେ ଦେଲ ରାଇ ଚମ୍ପକର ଦାମ, ରାଇଗଣ୍ଡେ ଚୁମ୍ବ ଦେଇଁ ମାଳ ଦେଲ ଶ୍ୟାମ ହେ ।୧୯। ଏମନ୍ତ ସମ୍ଭବେ ଭେଲେ ଚଳି ପ୍ରମୋଦରେ, ଦେଖି ସଖୀ ନିକ୍ରଗଣ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ହେ । ୨୦ । ରତ୍ନବେଦୀ ଉପରେ ମୁକୁତା କେଳି କରି, ଦେଖି କେମନ ଶୋଭା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁରୀ ହେ ।୨୧। କୁସୁମ ଅଞ୍ଜୁଳି ଧରି ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ କରି, ବେଦୀପରେ ବସାଇଲ ରସେର ମଞ୍ଜରୀ ହେ ।୨୨। ଚଉପାଶେ ଘେରିଆଛେ ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ବ୍ରଜ, କିଶୋରୀ କିଶୋର ମାଝେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରାଜ ହେ ।୨୩। ଦୁହିଁ ଦୁହିଁ ହେରିଲତେ ଦୁହିଁ ସଖୀ ହେଲ, ସେକାଳେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦୁଲଦୁଲ ଦେଲ ହେ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ରାଧାରେ ବୋଲେନ ଶ୍ୟାମ ତୁମ୍ଭିଠ ଆମାରପ୍ରାଣ ଆସ ଆସ ପାଶା ଗୋ ଖେଳିବ । ସାଧହଇଅଛେ ମନେ ଖେଳିବ ତୁମାରସନେ ହାରିଲେ ସେ ଛୋପ ନା କରିବ ଗୋ ସଙ୍ଗିନୀ । ୧ । ଅନ ଆନ ପାଶାସାରି କରିବା ଖେଳ ବଡ଼ୁର କେ ହାରିବ ଦେଖୁ ଅବେ ଜନ । ସଖିଗଣ ମିଳ୍ୟାସବେ ହାରଜିଣ ବଲ୍ୟାଦିବେ ଶୁଣି ହାସେ ଭାନୁର ନନ୍ଦିନୀ ସେ, ଶ୍ରୀରାଧେ । ୧ । ରାଇ ବୋଲେ ହାସି ହାସି,

ଶ୍ୟାମେର ନିକଟେ ବସି, ଶୁନ ଓହେ ନନ୍ଦର କୁମାର । ହାରଲେନ ହାରଦର, କିନିଲେ ମୁରଲୀ ନିବ, ଏଇପନ କର ଅଙ୍ଗୀକାର ହେ । ମୋହନ । ୩ । ନାଗର ହାସିୟାଁ ବୋଲେ, ଅଯୋଗ୍ୟ ତୁମି କହିଲେ, ଯଦି ହାର ହାରବ ତୁମାରେ । ଯଖନ ମନ୍ଦରେଯାବେ, ନନ୍ଦନାନ ଝିଙ୍ଗାହିବେ, କି ବୋଲିୟାଁ ପ୍ରବୋଧିବ ଘରେ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ । ୪ । ଯଦି ବାହାରବ ଆମି, ମୁରଲୀ ଲଇବ ତୁମି, ଭାବେ କାନ୍ଧ ମୁରଲୀର କାଜ । ଯେଖାନେ ଲୁକାୟାଁ ଥିବେ, ବନାପୁଷ୍ପତେ ବାଜିବେ, ଜଗତ ଭରିୟାଁ ହବେଲାଜ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ । ୫ । ଅମି ବା କର ଏ ପାନ, ହାସ ରହସ ଚୁମ୍ବନ, ପାଇଲେ କରବ ଦଣବାର । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ବାଣୀ, ଶୁନଅଗୋ ବିନୋଦିନୀ, ଭୁଲ କହେଛେ ନନ୍ଦେର କୁମାର ଗୋ । ୬ ।

ପୟାର ॥

ଲଲିତା ହାସିୟାଁ ବୋଲେ ଶୁନ ବିନୋଦିନୀ, କେମନ ଖେଲୁଅ ଶ୍ୟାମ ଜାନବା ଅଖନ ଗୋ । ୧ । ଖେଲତେ ଜିନବେ ଯବେ ରସିକ ନାଗର, ତବେ ସେ ଲଇବେ ରାଧାର ନାଶାରବେଶର ଗୋ । ୨ । ଆମାର କିଶୋରୀ ଯବେ ଜିନେ ଏକବାର, ତବେ ଘୁଆଇୟାଁ ନିବ ନବଗୁଞ୍ଜହାର ହେ । ୩ । ଶ୍ୟାମେ ପକ୍ଷକର କଥା କହେନ ବିଶାଖା, ନାଗର ହାରଲେ ଦିବେ ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକା ଗୋ । ଚିବୁକ ଧରିୟା ମୁଖେ ଦିବେ ଚୁମ୍ବଦାନ, ଜିନିଲେ ଲଇବେ ରାଧାର ଏ ନୀଲବସନ ଗୋ । ୪ । ଅଲିଙ୍ଗନ ଦିବେ ଧନୀ ହୋଇଲେ ବମତୁଲ, ହାରଲେ ଲଇବ ଶ୍ୟାମେର କଙ୍କନ ନୁପୁର ଗୋ । ୬ । ବିଶାଖା ବୋଲୟେ ଯଦି ହାରେ ନନ୍ଦଚାନ୍ଦ, ତବେ ପରାଇବେ ରାଇ ବୈଜୟନ୍ତିମାଲ ଗୋ । ୭ । ଏଇ ବାଦ ମନେ କୈଲେ ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଯେ ତୁମାର ମନେ ଅଛେ ହଇବେ ପୂରନ ଗୋ । ୮ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ଖେଲେ ସୁଖେ ରାଧାଶ୍ୟାମ, ଲଲିତା ପାଡିଲ ଦାନ, ସାରି ବାର୍ଣ୍ଣିନିଲ ଦୁଇ ଜନେ । ରାଇ ନିଲ ନୀଲସାର, ଶ୍ୟାମ ନିଲ ଗୋରା ସାର, ହରଷ ବାଢ଼ିଲ ତବେ ମନେ ସେ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୧ । ନାଗର ବୋଲେନ ଶୁନ, ଏଇ ଯେ ହୈଲ ଜୁଦାନ, ଅଛ ବୋଲି ଖେଲେ ପଶା ସାରି । ପ୍ରଥମେ ବଲିଲ ଶ୍ୟାମ ପାଶା ନାହି ଦିଲ ଦାନ, ଦେଖିୟା ହାସାଏ ବ୍ରଜନାରୀ ଗୋ । ସଙ୍ଗିନୀ । ୨ । ଶ୍ରୀରାଧାର ହୈଲ ଯଶ, ଫେଲିଲେନ ଦାନ ଦଶ, ଶ୍ରୀଜୟେ ବୋଲେ ସଖିଗନ । ହାରଲେନ ଗୁଞ୍ଜହାର କରେର କଙ୍କନଅର, ବୋଲେ ଲଜ୍ଜାଭରେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସେ । ମୋହନ । ୩ । ଅତଏୟାଁ ଶ୍ୟାମରାୟେ, ଡାକେ ଚିଜବନ୍ଧ ହୟେ, ତୁଖାପଡ଼େ ଶ୍ୟାମେର ବଦନେ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ବାଣୀ, ଶୁନ ଅଗୋ ବିନୋଦିନୀ, ନା ଘୁଆୟ ବନ୍ଧୁର ଚରନେ ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ।୪ ।

ପୟାର

ଲଳିତାବୋଲେନ ଶ୍ୟାମ ଶୁନ ବନମାଳୀ, ଅଙ୍ଗେ ଫେଲାଇଗୁଁ । ଏଥ ଜବେର ମୁରଲୀ ହେ । ୧ । ନବଘନ ସଦୃଶ ଭଙ୍ଗିଆ ତୁମାର ଚୂଡ଼ା, ପଣ୍ଡାତେ ଲଳିବ ତୁମାର କପଟୀତ ଚୂଡ଼ା ହେ । ୨ । ବାଳକ ନୂପୁର ଦେଅ ଦେଅ ଛାଡ଼ ବଲ, ନାଗର ଘଙ୍ଘୁଆ ତୁମି ବୈଜୟନ୍ତୀମାଳ ହେ । ୩ । ଚକୁର ଅନଚ କେଶ ବନ୍ଧନ ଘଟନ, ନାଗ୍ରବେଶ ଧର ଗୌର ଏନୀଲବସନ ହେ । ୪ । ଅଛବୋଲି ହାସେ ତବେ ସବ ସଖିଗନ, ମଜନେ ଥାକିଯା ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ ।

ପୟାର

ଶ୍ୟାମଗୃନ୍ଦ ବୋଲେ ତବେ ଖେଳି ଅବବାରେ । ଲଳିତା ବିଶାଖା ତଥା ସାକ୍ଷିହଯ୍ୟା ବୋଲେ । ୧ । କିସପିଙ୍କ କର ତୁମି କହ ଅମାର ଅଗେ । ଖେଳିତେ ହାରବ ଯଦ ଅମାର ସଖିସଙ୍ଗେ ହେ । ୨ । କିନ୍ତୁ କହେ ଯେଇ ଗୃହ ସେଇ ଅମିଦବ । ଲଳିତା ବୋଲେ ହାରଲେ ବାଶରୀ ଲଇବ ହେ । ୩ । ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଅମାର ତଦୁଁ ବାଂଶୀ ତୁମି ନବ । ହାରଲେ ତୁମାର ସଖୀଙ୍କି ଅମାତେ ଦବ ଗୋ । ୪ । ଲଳିତା ବୋଲେନ ସଖି ପଚ୍ଚନ ତୁମାର । ତୁମି ଯେଉ ସାଧ କର ସମ୍ମତ ଅମାର ହେ । ୫ । ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ କସ ଅମି ମାଗିବ ତୁମାରେ । ତୁମାର ସଖୀ ତଦୁଁ ଚୁମ୍ବଦାନ ଦିବେ ମୋରେ । ୬ । ଶୁନିଯାଁ ଲଳିତା ବୋଲେ ଶୁନହ ବଚନ, ରାଇ ତଦୁଁ କିନିବେ ନବ ଚୁମ୍ବଦାନ ହେ । ୭ । ଲେତେ ଅବହେଳା ସଖି ମାଗିଲେ ନାଦବ । ଏଇ କଥା ଅମାର ଅଗେ ସତ୍ୟକରିଥିବ ହେ । ଶୁନି ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଅମି କି କହବ ଅର । ତୁମାର ଯେ ଇଚ୍ଛବର ଅମିତ ତୁମାର ଗୋ । ୯ । ଏଇରୂପେ ନାନାଭାବେ ଇଙ୍ଗିତ କହିଲ । ଶୁନି ବିନୋଦନୀ ରାଇ ଶିର ନୁଆଁଇଲ ହେ । ୧୦ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କର ଯୋଡ଼ି କରେ ନିବେଦନ । ହାରଜନ ନୋଦ୍ଧ ହେନ ହଇଛ ଦାର୍ପନ୍ୟ ହେ । ୧୧ ।

ପୟାର

ଲଳିତା ଆନିଯାଁ ଦଲ ତବେ ପାଶାସାର, ଦେଖିବା କୌତୁକ ଲେଲେ ନାଗରୀ ନାଗର ହେ । ୧ । ମୋଦେ ଗାଲି ପସାରିଲ ନାଗର ମୋହନ, ପ୍ରାନନାଥ ସଙ୍ଗେ ଖେଳେ ନାଗରୀରତନ ହେ । ୨ । ରଙ୍ଗ ହଳଦ ସାରକେ ବାନ୍ଧିଲ ଗୋବିନ୍ଦ, କାଳି ପଟ ସାରନିସ୍ଥେ ବିନୋଦ୍ରୀ ଆମୋଦ ହେ । ୩ । ବୃନ୍ଦା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବେନିପାଶେ ବହେ ସାର, ଛକାଛକି ଚକାଚକି ମାରେନ ପ୍ରଚାର ହେ । ୪ । ନାଗରୀର ସାର ଚଲେ ଲଟିଲ ଅଠର, ନାଗର ମାରନ ମନେ ହଇଲ କଠୋର ହେ । ୫ । ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମର ତବେ ବାଟି ଛିଣ୍ଡିୟା ଦଲେ, ପଡ଼ନ୍ତେ ଅଠର ଦାନ

ଚମକ ପ୍ରହାରେ ହେ । ୬ । ତବେ ରସିକଙ୍କ ବୃନ୍ଦ ମଞ୍ଜନ ହଇଲ, ଖେଳନ୍ତେ ମୋହନ ସାର ପନ୍ଥର ଏଡ଼ିଲ ହେ । ୭ । ପାଶା ହାତେ ଧର ରାଇ ହଇଲ ମଞ୍ଜନ, ସଖି ମୁଖ ଚାହିଁ ବୋଲେ କ କରବ ପୁନ ଗୋ । ୮ । କିନ୍ତୁ ସୁମବୟା ରାଧେ କାଠି ପକାଇଲ, ପଡ଼ନ୍ତେ ପଦ୍ମରଦାନ ଚମକ ମାଇଲ ହେ । ୯ । କାଠି ଗଡ଼ନ୍ତେନ ତବେ ହାସେ ରାମାଗନ, ଶ୍ୟାମଗୃହେ ବଲେ ତୁମି ଦାଅସି ଚମ୍ବନ ହେ ।୧୦। ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ କରେ ବେଣୁ ଲଇଲ କାଢ଼ିଣି, ମକରକୁଣ୍ଡଳ ତବେ ନିଲ ବସ୍ତୁପ୍ରିୟା ହେ । ୧୧ । ବିଶାଖା ଅଙ୍ଗୁକାଢ଼ି ସ୍ୟା ନିଲ ପୀତବାସ, ଲଲିତା ଇଙ୍ଗିତ ଭୃକ୍ଷେ କରେ ପରିହାସ ହେ । ୧୨ । ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହାସି ରାଇ ବୋଲଇ ବଚନ, ଏ ଅମାର ପ୍ରାନନାଥ ଗ୍ଲାଡ଼ ସଖିଗନ ଗୋ । ୧୩ । ଅଜ ବଡ଼ ପାଶାଖେଲ ଖେଳିଲ କୌତୁକ, ରାଧା ଜୟେ ରାଧା ଜୟେ ଡାକେ ଦୋଷ ଶୁକ ହେ । ୧୪। ତବେ ବଧୁ ବୃନ୍ଦମିଳି ବଜାଇଲ ତାଲି, ସେଇଖାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦାଏ ହୁଲହୁଲି ହେ । ୧୫ ।

ଡୁହା

ରାଇ ସଙ୍ଗେ କାହ୍ନାଇ ହାରଲ, ସବ ବ୍ରଜାଙ୍ଗନା ତାଲି ଦିଲ । ୧ ।
ଏଇଖାନେ ଥାଇ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ହୁଲହୁଲି ଦାଏ ଘନ ଘନ । ୨ ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ହେ ମୋହନ ତୁମ୍ଭ ଠାଣି, ଗଲଣି କେଣିକି ହେ । ଘୋଷା । କେତେ କହୁଥିଲ ଅଣ୍ଟ, କେଣେ ଗଲା ସେ ମୁରଛ, ଅପନ ମନରେ ବାଣ୍ଟ, କାହାର ହାରକ ହେ ।୧। ଅହେ, ରସିକଶେଖର, ବାଂଶୀ ଦିଅ ମୋ କର, ଜନମା ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ ମୋର, ରଖିଛ କାହିଁକି ।୨। ଅତକହୁ ନାଗରବର, ଧର ଶୀଘ୍ର ଶ୍ୟାମକର, ଛଡ଼ାଇ ବଂଶୀ ନବର, ନେଲେ ସେ ଠାଣିକି ହେ । ୩ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହ, ଅହେ ପ୍ରଭୁ ଭବଗ୍ରାହୀ, କେତେ କହୁଥିଲ ଠାହୁ, ଅବଲା ଦେଖି କି ହେ । ୪ ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ପ୍ରାନସଖି, ଶଶିମୁଖି, ଖେଳିବ ଅବାର ଗୋ । ଘୋଷା । ଯବେ ହାର ଏଇବାର, ଦବ କଣ୍ଠ ମୁକ୍ତାହାର, ଏଇ ପିଢ଼ ହେଲ ସ୍ଥିର, ସଙ୍ଗିମାନଙ୍କର ଗୋ । ଅନ ଅନ [illegible], କହିବା ଖେଳ ବଗୁର, ଲଲିତା ପାତିଲ ସାର, ହଇଲ ତୁମ୍ଭ [illegible] । ୨ । ପ୍ରଥମେ ଖେଳିଲ ଶ୍ୟାମ, ପାଶା ନାହିଁ ଦିଲ ଦାନ, ହାରିଲ ନାଗ[illegible], ହାରିଲ ନାଗର ଗୋ । ୩ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହୁ, ଶୁନ ଅଗୋ ବ୍ରଜଚୋର, ନ କହ ଅଜ୍ଞ ଛଳାର, ହସିବେ ସଂସାର ଗୋ । ୪ ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ମୁଖଇନ୍ଦୁ ଲଗୁଅ ଏଥର ଗୋ । ଘୋଷା । ଦୁଇବାର ହୁଡ଼କର

କାହିଁ ନୋହିଲ ହେ ହରି, ଜାଣିଲୁ ଠାଣ ତୁମ୍ଭର, ରସିକ ଶେଖର ହେ । ୧ । କଣ୍ଠୁ ତୁମ୍ଭ ମୁକ୍ତାହାର, ବେଗେ ଦିଅ ମୋର କର, ଜିତିମା ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ ମୋର ରଖିଛ କିଶୋର ହେ । ୨ । ଅମ୍ଭି ସବୁ ନାରୀଗଣ, ଅମାକେ ନା କର ଠାନ, କେତେ କରୁଛ ଗୁମାନ, ଅବଳା ପାରେ ହେ । ୩ । ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଦାନ ଆଜ, ଘେନ ଅହେ ରସରାଜ, କଣ୍ଠୁ ମୁକ୍ତାହାର ତ୍ୟାଜ, କରିବ ନାଗର ହେ । ୪ ।

ପୟାର

ଶ୍ୟାମ ବୋଲେ ଭଲ ଅମ୍ଭି ଖେଳୁ ଆରବାର, ଏଣିବାର ହାରେ ଯଦି ନାହିଁକ ଉଦ୍ଧାର ଗୋ । ୧ । ଏବାର ହାରିଲେ ଅମ୍ଭି ଅମାକେ ହାରିବ, ତୁମ୍ଭି ଯଦି ହାର ଶତେକୋଟି ବୃନ୍ଦାବନ ଗୋ ।୨। ଅର ଏକ କଥାକହୁ ଶୁନ ପ୍ରାନେଶ୍ୱରୀ, ତୁମ୍ଭି ବନେ ରାଜା ହବେ ଅମ୍ଭିଯଦି ହାରି ଗୋ ।୩। ତୁମ୍ଭି ଯଦି ହାର ଅମ୍ଭି ରାଜା ବୃନ୍ଦାବନେ, ଅମାର ଯେ ଆଜ୍ଞା ତୁମ୍ଭି ପାଳିବ ଯତନେ ଗୋ । ୪ । ଭଲ ଭଲ ବୋଲି ରାଈ ସନମତ କୈଲ, ଖେଳିତେ ଖେଳିତେ ଶ୍ୟାମ ତଖନ ହାରିଲ ହେ । ୫ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ହାରିଲ ମୋହନ ରାୟେ, ସବେ କରତାଳି ବାଏ, ସଖୀ ଜୟେ ଶୁଭ ଶାସ୍ତ୍ର ଗାଏ । ଜୟ ଜୟ ରାଧାର୍ଦ୍ଧିକେ, ଜୟଜୟ ଶ୍ରୀରାଧିକେ, ସର୍ବମୁଖେ ଏଇ ଉଠିଯାଏ ସେ । ୧ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବଲେ ହାସି, ପ୍ରଥମେ ହାରିଲ ବଂଶୀ, ଦ୍ୱିତୀୟେ ହାରିଲ ଅଭରନ । ତୃତୀୟେ ହାରିଲ ଦେହ, ଆଉ କିବା ଆଛେ କହ, ରାଈରାଜା ହୈଲ ବୃନ୍ଦାବନେ ହେ । ମୋହନ ଯାଚେଲ ତୁମାର ପାଶାଖେଲ । ନିଶ୍ଚେ ଆମାର ରାଧା ରାଧାରାଜା ହେଲ ହେ । ରାଧା ଜୟେ ଶୁଭକାଲ, ସବେ ହୁଲହୁଲି ଦିଲ, ଲତା ମଧୁ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି ହୟେ । ଲଲିତା ବୋଲେ ଗୋ ଶୁନ, ତୁମାର କିନାମାଧାନ୍ ନିଶ୍ଚେ ହୈଲ ନାହିଁକ ସଂଶୟେ । ଶ୍ରୀରାଧେ କିନାଧନ ହୈଲ ବଂଶୀଧର, ଯେମନ ଇଚ୍ଛା ତେମନ ତୁମିକରିବ ତ୍ୱରା । ଇଥେ ଆଛେ ଗୈରହାର, ରାଖ ଗୋ ଯତନ କରି, ଗୋପ୍ୟସ୍ଥାନେ ପ୍ରେମ କୁଞ୍ଚି ଦିଅ । ତୁମାର ଧନ ତୁମି ନିତେ, ବନ୍ଧୁ ନାହିଁକ ଇଥେ, ଅମ୍ଭି ପେଛେ ରହିବ କାଚିୟା ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଅନଙ୍ଗ ବସନରେ ଚ କୁଥାଯାବ, ଆମି ଏବ ଉଚ୍ଚିୟା ରହିବ ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର

ହ୍ରିୟାର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଶୋଭା କିଛୁ ମ୍ଲାନ ଦେଖି, କିଶୋରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ ହୈଲ ମହାଦୁଃଖି ଗୋ ।୧। ବୋଲେ ପ୍ରାନସଖି ତୁମି ବଡ଼ ନିଦାରୁନ, ଆହା ମରି ମରି ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ଦେଖେ ମ୍ଲାନ ଗୋ ।୨। ଶ୍ରୀମତୀର ଦୁଃଖଭର ଜାନି ସଖୀଗନ, ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ମଣ୍ଡିୟାଁ ଦିଲ ସବ ଆଭରନ ହେ । ୩ ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ପ୍ରାଣଧନ, ବାଣୀଦେଇ ସ୍ତଣ ନିଜଦାସ ପ୍ରାନ । ଘୋଷା । ତୋହର ଜନମା ଦ୍ୱବ୍ୟ ସେହୁ, ମୋ କ୍ଷମତା ତହିଁ କିଛୁ ନାହିଁ, ଦୟାଚକ୍ର କର ବାଂଶୀ ଦଅ ଗୋର ନୋହିଲେ ହେଲ୍ ଉଚ୍ଛନ୍ନ । ୧ । ମୁହିଁ ଯେବେ ତୋର କଣାଧନ, ବାଂଶସ୍ତ ସ୍ତଣିଙ୍କ ପ୍ରୟୋଜନ, ଅସୂଧ ସେ ମୋର ଶକ୍ରରେ ବସୁର ତୁ କ ନ ଜାଣୁ ସ୍ତମା-ରତନ । ଅଗୋ କିପାମୟୀ କିପାକର, ତୋ ବିନା ମୋର ଅଛୁ କେ ଅର, ଦାସଜନ ହେବ ସେବା ନିଯୋଗିବ ଏହୁ ବାଞ୍ଛା ମୋର କରେ ମନ । ୩ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହେ ସ୍ମର, ପ୍ରିୟା ଅଗେ ତ୍ରିଭ୍ର ବେଣୁଧାର, ଯେତେ ଗୃହୁକିହୁ ନ ଭୁଲିଲା ସହୁ ସ୍ତମ୍ଭି ଭୂତେ ରହିଲେ ମୋହନ । ୪ ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ଘନଶ୍ୟାମ ହେ ଘନଶ୍ୟାମ ହେ ଅଜ ତୁମ୍ଭର ବାଂଶୀ ଅମି ନାଦବ କିଶନ ହେ । ଘୋଷା । ଏ ବାଂଶୀର ଲାଗି ହର, ହେଲୁଁ ଅମି ଅତସର କୁଳ ଛଡ଼ାଇ ଅମାର ବୃନ୍ଦାଇଲା ବନ ହେ । ୧ । ଲୋକଧର୍ମ ବେଦଧର୍ମ ଛଡ଼ାଇ ଅସୂ ପ୍ରାକର୍ମ ଭଗାର ହେଲା ନିଦାନ କରୁଛୁ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେ । ୨ । ହେଲଣି ଏ ବ୍ରଜେବ୍ରଜ ବଧୂ-ଘେନ ବୃନ୍ଦ ହେଜ ଛଡ଼ାଇଲା ଲଜବ୍ୟାଜ ଅଭ୍ରୀସ୍ତସୂ ଗନେ ହେ । ୩ । ଯମୁନା ନଦୀରେ ନେଇ ଅଖନ ଦେବ ଭସାଇଁ ତବେ ମନସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଶୁନ ହେ ମୋହନ ହେ । ୪ । ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ କହୁ ଶୁନ ହେ ଭ୍ରବଗ୍ରାସ୍ତି ନ କହ ଅଜ ବଳାଇ ନାଗର ରତନ ହେ । ୫ ।

ପୟାର

ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବୋଲେ ଅମି ନାଦବ ବାଂଶସ୍ତ ଏ ବାଂଶସ୍ତେ ଲାଗି ହେଲୁଁ ଅତସର ହେ । ୧ । ଲୋକଧର୍ମ ବେଦଧର୍ମ ଛଡ଼ାଇଲା ଏହୁ ଏହାର ଲାଗି ବ୍ରଜେ ବ୍ରଜବଧୂକୁଳ ବାଇ ହେ । ୨ ।

ଦୁହା

ଏ ବାଂଶସ୍ତ ସବେ ଦୁଃଖ ଦଛେ ଅମାରକୁଳଧର୍ମ ଛଡ଼ାଇଛେ । ୧ ।
ନା ତବ ନାଦବ ଏ ବାଂଶସ୍ତ ଶୁନ ଶ୍ୟାମ ତୁମି ତଥ୍ୟକର । ୨ ।
ଇହାର ଲାଗି ଅମି ଅତସର ପଛ ସୁତ ଗୃହ ବନଗୃର । ୩ ।
ଯମୁନା ଜଲେ ଭସାୟା ଦବ ତବେ ଅମାର ଶୁଭଦଶା ହେବେ । ୪ ।

ପୟାର

ଯମୁନା ଜଲରେ ଲୟାଁ ଭସାଇୟାଁ ଦବ, ନା ହେଲେ କଣୋସ୍ତ ତୁମି ଅମାରେ ବାଇବ ଗୋ । ୧ । କେମନ ନା ହବେ ମୋହ ନାଗର ମୋହନ,

ଅମାର ସପତ ଧଣୀ ବାଜାପୁ ବହନ ଗୋ । ୨ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବାଣୀ ଶୁନ ଢହେ ଶ୍ୟାମଘନ, ବାଳାନ୍ତ ବାଜାପୁ ଧନ ଅମି ମୂନ୍ତ ଗାନ ଗୋ । ୩ । ପ୍ରିୟେ ପ୍ରିୟେ ବଚନ ସୁପ୍ରାନପ୍ରିୟ ମୂନ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କରୁ ବଂଶୀ ଗଲ ତତକ୍ଷନ ହେ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଚ୍ଛନ୍ଦ

କନକ ଚମ୍ପକ ଗୋଗି ନାଗଶ୍ରୀ ନଦ କେଶୋସ୍ତ୍ର ମୋହନ ବଂଶୀ ଧଲ ବିମ୍ବାଧରେ । ଅବ୍ୟକ୍ତ ମଧୁର ଯନ୍ତ ମୋହନ ମୋହନ ମନ୍ତ୍ର ନିଜନାମେ ଗାନକୈଲ ଧୀରେ ସେ । ଶ୍ରୀରାଧେ ମୋହନ ବଂଶୀ ବିମ୍ବାଧରେ ଧଲ ଧିର ଧିର କର ଗାନ କୈଲ ସେ । ୧ । ଶୁନ୍ତଯୁଁ । ବଂଶଗ୍ରୀ ନାଦ ସବେ ହୈଲ ଉନମାଦ କୃଷ୍ଣଗାନୁ ବଡଣଡ ଗୁନେ । ମୃତତରୁ ପଲ୍ଲବଲ ପାଷାନ ତରଲ ଗେଲ ଭୃଙ୍ଗ ପିକ ମୂକ ହୈଲ ବନେ ସେ । ମୂରଲୀ ରବଶୁନ୍ତ ସବେ ମୂକ ଭେଲ ପାଷାନ ତରଲ ବହ୍ୟାଗେଲ ସେ । ୨ । କମ୍ପମାନ ଗୃହଅଶ୍ରୁ ମୃଗ ମୃଗୀ ବନପଶୁ ସନ୍ନିଧେ ଅସିଲ ତତକ୍ଷନ । ଯମୂନା ଉଜାନ ବହେ ସକଲ ଅଜ୍ଞାନ ମୋହେ ମଦନେ ଅସ୍ଥିର ହେଲ ଶୁନ ଧେ । ମୂରଲୀ ରବଶୁନ ସବେ ମୂକ ଭେଲ ପାଷାନ ତରଲ ବହ୍ୟାଗେଲ ସେ । ୩ । ମୋହନ ମରମେ ପଶି ଧୂନି ସର୍ପ ଧଲ ଦଂଶି ଅଚେତନ ହୟାପଡ଼େ ଭୂମି । ହାହା ରାଧେ ପ୍ରାନରାଧେ ଡାକଲ ସାତୁକ୍ୟ ବାଧେ କେନ କଲବଲି ଦ୍ଵର ତୁମି ଗୋ । ଶ୍ରୀରାଧେ ଧୂନି ସର୍ପ ଧଲ ମର୍ମେଦଂଶି, ପିଅଅ ଅଧରୁ ସୁଧାରାଶି ଗୋ । ୪ ।

ପୟାର

ଅତଏବ ହେତୁ ହତହୈଲ ଶ୍ୟାମରାୟେ ଦେଖିଯୁଁ । ଶ୍ରୀମତି ବଂଶୀ ରାଖିଲ ବସୁଧେ ହେ । ୧ । କୋଲକର ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ ମୂଖେ ଚୁମ୍ବଦଲ ପିଅଇଅଧରୁ ସୁଧା ଚେତନା କରଲ ହେ । ୨ । କୃଷ୍ଣ ମୋହେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଲୀ ହେଛେ ମୋହମାନ କୃଷ୍ଣ କର ସ୍ପର୍ଶସାଯୁଂ କରାଇଲ ଜ୍ଞାନ ହେ । ୩ । ଏଇମତ ସବଗୋପୀ ଅଜ୍ଞାନ ମୂଛିଲ ନିକୁଞ୍ଜ ଭାନନ୍ଦନ୍ତି ପ୍ରିୟ ସଙ୍ଗେ ବିହରଲ ହେ । ୪ । ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ରାଧା ବୋଲି ସକଲେ ପ୍ରଶଂସି ତବେ ପ୍ରାନବନ୍ଧୁ କୃଷ୍ଣ କୋଲେ ମନ୍ଦେ ହସି ଗୋ । ୫ । ଶୁନ ଶୁନ ପ୍ରିୟା ଆମି ଖେଲତେ ହାରଲ ବୃନ୍ଦାବନେ ରାଇରାଜା ହୈତେ ହବେ ଭଲ ଗୋ । ୬ । ରାଖିବ ଆମାର ସତ୍ୟ ଶୂନ ବୃନ୍ଦେ ତୁମି ରାଇରାଜା ହବେ କଟୁଆଲ ହବେ ଆମି ଗୋ । ୭ । ସକଲି ସମ୍ଭାର ତୁମି ତାତପର୍ଯ୍ୟ କର ଦଣ୍ଡଛତ୍ର ନାସବର ବାହାଲୀ ଗୁମର ଗୋ । ୮ । ଆଜ୍ଞା ଶୁନି ବୃନ୍ଦା ସବ ସମ୍ଭାର ଆନିଲ ସକଲି ସମେତ ରାଇ ବନେ ରାଜା ହୈଲ ହେ । ୯ । ନବରତ୍ନ ସିଂହାସନେ ବସିଲ କେଶୋସ୍ତ୍ରୀ ଲଲିତା କନକ ଦଣ୍ଡଛତ୍ର ଆଛେ ଧର ହେ । ଶାଖା ଚାମର ଯତ୍ନ କରଯୁଁ । ଡୂଲଏ, ଚନ୍ଦା ଆନନ୍ଦରେ ବୀର ବାହାଲୀ ବାଜାଏ ହେ । ୧୧ । ମୂକୁତା ହାଲର

ପାଙ୍ଗା ଧରେ ରଙ୍ଗ ଦେଵୀ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହାସ ଧର ଅଛଏ ସୁଦେବୀ ହେ । ୧୨ । ଚମ୍ପକଲତା କଡ଼ାଧ୍ୟେ ଏକ ଲକ୍ଷ ବାନା ଇନ୍ଦୁରେଖା ଢେଙ୍କପୁଚ୍ଛ କରଇ ଶୁଲନା ହେ । ୧୩ । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଛୁର ଖଣ୍ଡା ଧର ଅଗ୍ରେ ଶୋଭା ସର୍ବ ନାଚ୍ଚ ପଛୁଆରେ ଦିଶେ ମହାଶୋଭା ହେ । ୧୪ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ହସ୍ତୁଁ । ସନ୍ଧି ଧ୍ୟେ ବସିଲ ପ୍ରେମ ଭାଣ୍ଡା ସାଧୁବୃନ୍ଦ ବୃକ ବଧୁକଲ ହେ । ୧୫ । ଦ୍ୱିଜରାଜ ବାମରାଜ ଉଠିଛ ଉଜ୍ଜଳ ସର୍ବ ନାଗଣଲ ଗଣି ଚରନେ ପଜ୍ଜଲ ହେ । ୧୬ । ଋତୁରାଜ ଲତାକରେ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କରେ ଶୁକସହ ଦ୍ୱିଜବୃନ୍ଦ ଗାନ ସୁମଧୁରେ ହେ ।୧୭। ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଜାନା-ଇଲ ରାଜାର ସ୍ତମ୍ଭରେ କୀର୍ତ୍ତି ହବେ କଟୁଆଲ ଶାଢ଼ୀ ଦିଅ ତାରେ ଗୋ । ୧୮ । ଶୁନ ବନଦେବୀ ଶ୍ରୀନ ବସନ ଆନିଲ ଶ୍ୟାମ ଶିରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଶାଢ଼ୀ ବାନ୍ଧ ଦିଲ ହେ । ୧୯ ।

ଯଥାରାଗ

ରାଇ ଶାଢ଼ୀ ପାଇଁ, ଆନନ୍ଦ କହ୍ନାଇ, ନବଦ୍ଧାମ ରାଉବେଶେ ହେ ।
ଧନୁଶରଗନ, ଧରସ୍ତୁଁ । ବଦନ, ଫିରେ ବୃନ୍ଦାବନ ଦେଶେ ହେ ।
ଉଛକର କହେ ଶୁନ, ଶ୍ରୀରାଧିକାଏ ବନେ ରାଜନ ହେ । ୧ ।
ସର୍ବ ସଖୀ ମିଲ, ଦିଧ୍ୟେ କରତାଳୀ, ରାଇ ଅଗେ ଶ୍ୟାମ ନାଚେ ହେ ।
ସେ ଆନନ୍ଦ ଦେଖି, ସର୍ବ ଜୀବ ସୁଖୀ, ଦେବନାରୀ ପୁଷ୍ପ ବର୍ଷେ ହେ ।
ସେ ଆନନ୍ଦ ନାହିଁ ଆର, ଯାହା ଶ୍ରୀମତ ନବନାଗର ହେ । ୨ ।

ପୟାର

ଶାଢ଼ୀ ପାସ୍ତୁଁ । କଟୁଆଲ ବେଶ ଶ୍ୟାମ ଧରେ । ରାଜାର ସ୍ତମ୍ଭରେ ଏଇ ନିବେଦନ କରେ ହେ । ୧ । ମହାରାଜାହସ୍ତୁଁ । ଧନୀ କଟୁଆଲ ବାନାଇଲ, ଗୃକେର କରତେ ଆମି କଟୁଆଲ ହେ଼ିଲ ଗୋ । ୨ । ବରତନ ଶନେ ଧନୀ ଦାସ କୁନ ଜନ, ଗୃକେର କରଇ କନ୍ତୁ ଦୂନ ଅଛ କାନ ଗୋ ।୩। ଯୋଡନ ପଞ୍ଚାଶ ତୁମାର ଜନମାର ଧନ, ସେଇ ବରତନ ଦିଲେ ହଇବ ପୋଷନ ଗୋ । ୪ । ଶୁନ ବନୋଦନୀ ସଖୀ କରୁ ବଂଶୀ ନିଲ, ଆପନା ପବନ ବନ୍ଧୁ କରେ ମଣ୍ଡିଦିଲ ହେ । ବଂଶୀ ପାସ୍ତୁ ମଜ୍ଜି ଶ୍ୟାମ ଆନନ୍ଦ ସାଗରେ, ଭାଲି ମନ୍ଦ ବୁଝେ ଭୁଲ ଭାନନ ନଗରେ ହେ । ୬ ।

ଦୁହା

କଟୁଆଲ ବେଶ ଶ୍ୟାମ ଧରେ, ବୃନ୍ଦାବନ ଚଉପାଶେ ଫିରେ । ୧ ।
ଡାଳପରେ ବସି ଶୁକ ଶାରୀ, ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଗୁନ ଗାନ କରି । ୨ ।
ବୃନ୍ଦାବନେ ଯତ ତରୁ ଛିଲ, ମେଘକାଲେ ସର୍ବ ମୌଳ ହେଲା ।୩।

ସ୍ବର୍ଗପୁରେ ଥାଇ ଦେବଗନ, ସବେ କୈଲ ପୁଷ୍ପ ବରଷନ । ୪ ।

ଦୀର୍ଘଛନ୍ଦ

ଏଇ ସବ ଗୋପେଶ୍ୱରୀ ସଖି ବୋଲେ ଶୁନ ସର୍ବସଖି ଏକରସ ଜନମାଦେ ଅଛେ । ବଡାଇ ଆନନ୍ଦ ହବେ ରସକଲ୍ଲୋଲ ବାଢ଼ିବେ ହସ୍ୟ ଭୂମି ସବାଇ ଏକ ଛାଛେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ କନ୍ଦର୍ପ ରଥେର ଏକଧାନ ଚଉଷଠି ସଖିରେ ନିର୍ମିନ ଭୋ । ୧ । ଜାନ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ଅସେ ସବସଖିଗନ ପାଶେ ଗୃହଚକ୍ର ବର୍ତ୍ତର ନାଗ୍ୟ ରେ । ପ୍ରଥମ ଚକ୍ରଡା ଅଠ ଗୃହ ବାମା ଦଣ୍ଡପୁଷ୍ପ ଅଷ୍ଟ ବଧୂ ହସ୍ୟ ଚକ୍ର-ଡାରେ ହେ । ସାକ ହେ ଅଷ୍ଟଖ୍ରିଷ୍ଟ ଅଂଏନା ଶିରେରେ ହସ୍ୟମାସ ଦଧି ନକ୍ଷତରେ ହେ । ୨ । ଏକ ସଖି ନଲଚକ୍ର ଦେଖି ଧୈର୍ଯ ହବେ ବକ ଏମନି ରଥେର ସୁଘଟନ । ପ୍ରଥମେ ମଞ୍ଜରୀ ବୃନ୍ଦ ବସିଲ ଅତ ଆନନ୍ଦ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ମୋହନୀ ମୋହନ ହେ । ଦଖ ଦଖ ହେ ରଥ ଚଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁରେ ହେବ ପ୍ରେମ ଜନମତ ଉରେ ହେ । ୩ । ଫିରଲ ଦ୍ୱାଦଶ କୁଞ୍ଜ କେମନି ହୈଲ ବରାକ ଲକ୍ଷ-ଛାର କୁଞ୍ଜେ ଅରେ ଗେଲ । ଦଖି ସେ ଜସ୍ରାହ ମାନ ବନ୍ଦାପନା ବଧିମାନ ଧୂପ ଦ୍ୱୀପ ନଇବଦ୍ୟ ଦଲ ହେ । ଦଖ ଦଖି ହେ ବନ୍ଦାପନା କଇଲ ଝଟଡ ବୋଲେ ଶୋଭ୍ରା ସଖି ଦେଖ ତଥି ହେ । ୪ । ହସ୍ୟାଛେ କନ୍ଦର୍ପ ରଥ ମଦନ କରନ୍ତି ସାଥ ଏଖାନତେ ଅସିଅଛେ ଫିର । କାଲ୍ହ ଗୋରା ଏକଖାନ ଦଖି ଭୁଲ୍ୟା ଯାଏ ମନ ଧଇର୍ଯ ଧଇବ କୁନ ନାଗ୍ୟ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ପ୍ରନୟ ମହିମା ଏ ଗୃହଭୂଷ୍ୟ ଉଜ୍ଜ୍ୱଲ ରସ ଭାବମା ଭର ଗୋ । ୫ । ଦଖି ଏ କେମନି ଢୋରା ଘନେ କ ବଜୁଲୀ ପରା ନାହିଁ ନାହିଁ ଉପମା ଏଖାନେ । ନୀଲପଟ ପୀତବାସ ହସ୍ୟାଛେ ଅଙ୍ଗେ ଅବେଶ ଫୁଲହାର ମଣ୍ଡନ ଯତନେ ଗୋ । ସଖି ଗୋ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଭୂଷନ ଜଡ଼ିତ, ଚନ୍ଦନୀ ଚନ୍ଦନ ବରାଜତ ଗୋ । ୬ । ଅତକହ୍ୟା ପ୍ରେମେ ଭୋଲ ନଉିନ ଉଠେ କଲ୍ଲୋଲ ମର୍ଦଲ ମନ୍ଦଙ୍କ ଘୋର ଧ୍ୱନ । ଛାଡା ଥେଇ ନୃତ୍ୟ ରଙ୍ଗ ଗୃହାନ ବଙ୍କିମା ଭ୍ରୀଙ୍ଗ ଏକାଲେ ଭ୍ରସଙ୍ଗ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହେ । ଦଖ ଦଖ ହେ ସଖି, ଭକ୍ତଗନ ଚିତ୍ର ଢୋକେ ଡୁବାଅ ମାନସ ଏଇ ରସେ ହେ । ୭ ।

ଚଉପଦୀ

ଦେଖ ସଜନ ଗୋ ବଜେ ମୋହନୀ ମୋହନ କାଲ୍ହ ଗୋରା ଭାଲ ଢୋରା ହରଇ ଚେତନ ଗୋ । ଘୋଷା । ନଟବର ବେଶ ଦଖ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ନଟିନୀର ଶିରୋମନ ବାତାସ୍ୱେ ଗୃହଭୂଷା । ୧ । ଚନ୍ଦ୍ରଚୁଲ ଫୁଲ ଗାଭ୍ରା ଏକଖାନେ ଯୋଖା ନାସା ଯୁଗେ ମ କୁତା ବସନୀ ହସ୍ୱେ ରାଖା । ୨ । ରାଇକବେ କୀଷ୍ଟକର ଦଅଛେ ଛନ୍ଦସ୍ୟା ନାଗର ଗଲତେ ଦ୍ୟ ନାଗରୀର ଥୁଅ । ୩ । ତମାଲେର ସାଥେ କାବା

କନକେର ଲତା କୁନଜମଧ୍ୟ କଇଅଛେ ଏମନ ଲଷ୍ଣଠା । ୪ । ପ୍ରେମମତ୍ତ ହୋଲେ
ବୋଲେ ଦୁଃଖି ଶ୍ରୀନନ୍ଦନ ଅନନ୍ଦ ସାଗରେ ଡୁବି ଗେଲ ସଖିଗନ । ୫ ।

ଝୋଁଞ୍ଜ

ତବେ ଚଲିଗେଲ ପ୍ରେମତେ ବିହ୍ୱଲ ବିଶାଖା କୁଞ୍ଜ ନିକଟେ ହେ ।
ହଇଲ ପ୍ରବେଶ ଚିତ୍ତେର ଉଲ୍ଲାସ କେଲି ଶୋଭା ପରକଟ ହେ ।
ଦେଖି ବିଶାଖା ସୁନ୍ଦରୀ ଅତି ହରଷିତ ମନେ ଉଠି ହେ । ୧ ।
ଧୂପ ଦୀପ ଦିୟାଁ ନୈବେଦ୍ୟ ବାଢ଼ିୟାଁ ପ୍ରମୋଦତେ ଭୁଞ୍ଜାଇଲ ହେ ।
ବନ୍ଦାପନା କରି ଶୀଘ୍ରରେ ସମ୍ବାଦ ଚନ୍ଦ୍ରଭବନରେ ପାଇଲ ହେ ।
ବାଜେ ବିନା ରବା ବାଁଶୀ ତାଲ ମର୍ଦ୍ଦଲ ମନ୍ଦିରା ଡିଣ୍ଡି ହେ । ୨ ।
ଶଚୀ ଯେନ କବା ଅସିଲ ମଘବା ନାରୀ ଚଢ଼ି ସ୍ପଷ୍ଟ ରଥ ହେ ।
ସାଥେ ବାମାଗନ ବୃନ୍ଦାଅର୍କ ଦ୍ୟେନ ଅଟେ କି ଏ ସ୍ୱର୍ଗପଥ ହେ ।
ବଢ଼ାଇଲ ସୁସମ୍ପଦ ହେର ସବାର ଚିତ୍ତ ଅମୋଦ ହେ । ୩ ।
ତାତା ଥେଇ ଥେଇ ତାଦ୍ରିମି ତାଦ୍ରିମି ତା ଧିନା ତା ଧିନା ଧିନା ହେ ।
ତାନା ନାନା ନାନା ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଥୋଦ୍ରିମି ଯେନା ହେ ।
ବୀନା ବାନୀ ଉଠେ ଉଠି ନୃତ୍ୟ ଝମକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଫୁଟି ହେ । ୪ ।
ନୂପୁର ନିଃସ୍ୱନ ଝୁମୁ ଝୁମୁ ବାଜେ କଙ୍କନେର କୋନ କୋନ ହେ ।
କିଙ୍କିନି ବାଜେନ ସୁଭେ ରନ ଝିନ ଜିନିଲ ନାଗର ମନ ହେ ।
ନାଗରୀର ମନ ଭୁଲିଲ ତବେ ସେଖାନତେ ଚଲି ଗେଲ ହେ । ୪ ।

ଯଥାରାଗ

ଚମ୍ପକ ଲତାର, କୁଞ୍ଜତେ ପ୍ରବେଶ, ଦେଖି ଧୂପ ଦୀପ ଦିଲ ହେ ।
ଭୋଜନ କରିରେ, ବାଢ଼ିଲ ସଧୀରେ, ବେନି ମୁଖେ ଯୋଗାଇଲ ହେ ।
ଦୁଏ ଅଧରେ ତାମ୍ବୁଲ, ଶୀଘ୍ରେ ବନ୍ଦାପନା ଅଚରିଲ । ୧ ।
ତାନ ତାନ ମାନ, ଉଠିଲ ନର୍ତ୍ତନ, ବୋଲେ କିଏ ରଙ୍ଗ ରାଜ ହେ ।
କୁସୁମ ବିମାନ, ଯେନ ନାରୀ ସନ୍ୟ ଏଖାନେ କେଲି ବିରାଜ ହେ ।
ରତି ବାଢ଼େ ପ୍ରେମଧନ, ବାମା ଗନେର ମନଜୀବନ ହେ । ୨ ।
ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦରୀ, ଶୋଭାର ମାଧୁରୀ, ରୂପ ଅଖି ଲଖିରହେ ହେ ।
ଅଲକା ନଗର, ହଇଲ ଏଠାର, କିନ୍ନର ନାଗରୀ କହେ ହେ ।
ଦେଖ ସଜନୀ ନିକର, ଭଲ ଶୋଭଛେ ବେନି ରଥର ଗୋ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ

ତବେ ଚଲିଯାନ୍ତେ, ତଥା କୁଟେଖ ହଏ, ସତ୍ରମେ ଉଠିୟାଁ ନମିଇ ହେ ।

ଦଏ ଧୂପ ଦୀପ, ଭୋଜନ ପ୍ରସ୍ଥାନ, ବନ୍ଦାପନା କରେ ଲଇ ହେ ।
ବୋଲେ ବସନ୍ତ ବିହଙ୍ଗୀ, କୋକିଳର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗୀ ହେ । ୧ ।
କନକ ପଞ୍ଜରୀ, ରୂପେର ମାଧୁରୀ, ନାଗରଗନ କି ରଚନ ହେ ।
ଗଉରୀ ଶ୍ୟାମଳ, ନୀଳ ବଳଅର, ଯତ ଯତ ସୁଭୂଷନ ହେ ।
ହେଲ ନବ ନବ ରସ, କତ ସମ୍ପତର ପରକାଶ ହେ । ୨ ।

ଯଥାରାଗ

ତବେ ଚଳିଯାଏ, ଇନ୍ଦୁରେଖା କୁଞ୍ଜେ, ଦେଖି ତୁରିତେ ଉଠିଲ ହେ ।
ଧୂପ ଦୀପ ଦାଇ, ନୈବେଦ୍ୟ ପ୍ରସାରି, ମୋଦଭରେ ବନ୍ଦାଇଲ ହେ ।
ବୋଲେ ଏକି ଚମତ୍କାର, ରାଜପଟେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେଖା ଧାର ହେ । ୧ ।
ମଦନ ବିଧାନ, ହଇଛେ ଐଖାନ, ଦଖାଇଛେ ଗର୍ବ ତାରି ଗୋ ।
ଭଲ ତୋଷ ଏଇ, ମନ ଭୁଲ ସହ ବଢ଼ାଇ ହରଷ ଟିସ୍ରି ଗୋ ।
ଏଇଖାନେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ନାଚ ଉଛବରେ କରଇ ଗାନ ହେ । ୨ ।

ପୟାର

ତବେ ଚଳିଗେଲ ଶ୍ରୀଦେବ୍ରେ ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା କୁଞ୍ଜେ, ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦଲ ସେ ପ୍ରମୋଦେ ହେ । ବନ୍ଦାପନା କରନ୍ତି ଗାଇଲ ମନତୋଷେ, ରୋହିନୀ ଚନ୍ଦ୍ରମା କିବା ଉଦେ ହସୁଁ । ଅସେ ହେ ।୨। ବନିତା ସମୂହ କିବା ତାରକାର ପନ୍ତି, ବୃନ୍ଦାବନ ଗଗନ ପଥରେ ବିରାଜନ୍ତି ହେ । ୩ । ଏମନ୍ତ ବଲିଯୁଁ ନାଚେ ଉଚ ଗାନକରି, ବାଜଲ ମୃଦଙ୍ଗ ତାଳ ବାଂଶରୀ ମନ୍ଦିରା ହେ । ୪ ।

ପୟାର

ସୁଦେବୀର କୁଞ୍ଜେ ତବେ ଶ୍ରୀଦେବ୍ରେ ଚଳିଗେଲ, ଦେଖି ସେହୁ ଧୂପଦୀପନୈବେଦ୍ୟ ବାଢ଼ିଲୁ ହେ । ୧ । ବନ୍ଦାଇଯୁଁ । ବୋଲେ ଏ କି ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଶୋଭନ, ମରକତ ମିଳାରେ କି କନକ ମିଳନ ହେ । ୨ । ଅତ କହୁଁ ନାଚେ ଉଚେ କରନ୍ତି । ଗାୟନ. ତାନା ନା ନା ତାତାଥେଇ ତାଥେଇ ନାସ୍ତନ । ୩ ।

ପୟାର

ତବେ ଚିତ୍ରା ରଙ୍ଗଦେବୀ କୁଞ୍ଜେ ପରବେଶ, ଦେଖିଯୁଁ ସଭ୍ରମ ମନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସ ହେ । ୧ । ଧୂପ ଦୀପ ଦିଯୁଁ । ଭୋଗ ସମ୍ପାଦଲ ଅଗ୍ରେ, ଅଳତ ବାହୁଯୁଁ ଗାଏ ଗୀତ ନବରଙ୍ଗେ ହେ ।୨। ନବରଙ୍ଗିଣୀ ସାଥରେ ଏ ନବରଙ୍ଗିଯା, ଚମ୍ପା ନୀଳୋତ୍ପଳ ଏକଖାନେ ହେଇଛେ ଥିଆ ହେ । ୩ । ଦେଖି ଦେଖି ସଖିଗନ କେମନ୍ତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ, ଅତବୋଲି ନାଚେ ଗାଏ ପ୍ରେମେର ଶକ୍ତ୍ୟେ ହେ । ୪ ।

ଝୁମ୍ପା

ପ୍ରମୋଦରେ ନାଚେ ରଙ୍ଗଦେବୀ, ରାଧାକୃଷ୍ଣ ରୂପ ଭାବ ଭାବ । ୧ ।
ବୋଲେ ସଖୀ ଦେଖ କ ମାଧୁରୀ, ନୈନ ମୂଖେ ଶୋଭା ବଳିହାରି । ୨ ।
ବାଜଇ ମର୍ଦ୍ଦଳ ବୀଣା ତାଳ, ବଂଶୀ ମଧୁରୀ ସୁମଙ୍ଗଳ । ୩ ।
ମନ୍ଦିରା ସିତାର କ ରହଲ, ଯେମନ୍ତି ଦୀପଶିଖା ନୃତ୍ୟ ଗେଲ ହେ । ୪ ।

ପୟାର

ତବେ ଚଲଯାଇଯୁ ହୃଷ୍ଟେ ବୃନ୍ଦାଦେବୀ କୁଞ୍ଜେ, ଗେଲେ ଗେଲେ ଚଳିଯୁଁ । ସବାଇ ମନରଞ୍ଜେ ।୧। ଦେଖି ବନଦେବୀ ସୁଖେ ଧୂପ ଦୀପ ଦେଲ,ନଇବେଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବାଢ଼ିଯୁଁ । ଭୋଜାକୈଲ ହେ । ୨ । ବେନ୍ନଜନ ମୁଖେ ଦେଏ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ, ଅଞ୍ଚୋବନ କରାଇ ତାମ୍ବୁଲ ଲଗାଇରେ ହେ । ୩। ମିଳି ସବ ଅଲି ହେଲ ପ୍ରମୋଦ ମଣ୍ଡଳି, ପ୍ରସାଦ ଭକ୍ଷନ କରେ କୌତୁକ ବଢ଼ୁଲି ହେ । ୪ । ତବେ ଅଞ୍ଚୋବନ କୈଲ ସଙ୍ଗତ ପଙ୍ଗତ, ନୌଖି ନାଗବଲ୍ଲୀ ବୀଡ଼ା ଚର୍ବନ କରନ୍ତ ହେ । ଗାନ ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭିଲ ହରଷ ଲଭଯୁଁ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହୃଷ୍ଟେ ନାଚେ କୃଷ୍ଣଗୁଣ ଗାଇଯୁଁ ହେ । ୬ ।

ଝୁମ୍ପା

ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ହୃଷ୍ଟେ ନାଚ ଗାଏ, ପୁଲକପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଗାଏ ଗାଏ । ୧ ।

ଚକ୍ରପଦୀ

ବୃନ୍ଦାଦେବୀ ଆନନ୍ଦରେ ଗାଇଲ ରେ, ଯେମନ୍ତି ରଙ୍ଗରେ ନୃତ୍ୟ ବାହଲ ରେ । ଘୋଷା । ଦେଖି ଦେଖି ସଖିଗନ, ଆଖି ପକ୍ଷୀ ନିମଗନ, କିଶୋର କିଶୋରୀ ଶୋଭା ମୋହଲରେ ରେ । ୧ । ରସକିନ୍ନା ସୁରସିକ, କାଳ ଗୋରା ହେଲ ଏକ, ତମାଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣଲତା ଜଡ଼ିଲ ରେ । ୨ । ତାତା ଥେଇ ସ୍ୱନ, ତା ଧେଇ ତାଧେଇ ମାନ, ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗ ଅତି ବାଢ଼ି ନାଚଲରେ । ୩ । ତୋଷେ ଭ୍ରଣେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ରସହଏ ବରଣନ, ଉଲ୍ଲଟ ଉଲ୍ଲନ ଭାଲ ସାଜିଲ ରେ । ୪ ।

ଯଥାରାଗ

ଶ୍ରୀରୂପ ମଞ୍ଜରୀ, କୁଞ୍ଜେ ମୁଖଭରି, ରଥଚଲେ ଧୀରେ ଧୀରେ ହେ ।
ଦେଖିଯୁଁ । ସଭ୍ରମେ, ଅତି ମନୋରମେ, ଧୂପ ଦୀପ ଭୋଗ ଦେଲେ ହେ ।
ବେଗେ ବନ୍ଦାପନା ସାରି, ନାଚ ଗାଏ ପ୍ରମୋଦତ ଭରି ହେ । ୧ ।
ମାଲମନ ଗୁନ୍ଦ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ଲତକା କେମନ୍ତ ହଇଛେ ଶୋଭା ହେ ।
ନବ ନବ ରସ ହୃଷ୍ଟେ ପରକାଶ ଦେଖି ମନ କରେ ଲୋଭା ହେ ।
ନାହିଁ ନାହିଁ କୁନକ୍ଷାନେ କୁନ ବହୁ ଗଢ଼ିଲ ଯତନେ ହେ । ୩ ।

ଯଥାରାଗ

ମୃଦଙ୍ଗ ତବଲ ମନ୍ଦିର ବାଜିଲ ଉଠିଲ ରସ କଲ୍ଲୋଳ ହେ ।
ତବେ ଚଳିପାଏ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ କୁଞ୍ଜେ ପରବେଶ ତାହେ ହୋଇଲ ହେ ।
ଦେଖି ଚଞ୍ଚଳେ ଉଠିଯାଇଁ । ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଇଁ । ହେ । ୧ ।
ବନ୍ଦାପନା କୈଲ ଅନନ୍ଦେ ନାଚିଲ ଗାଏ ହରଷିତ ଭଇ ହେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ କରିଛେ ଗମନ ଭାଗ୍ୟବାନ ଆମି ଭାଇ ହେ ।
କତ ବ୍ରହ୍ମାଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ଖଟି ଅଛଏ ଯାହାର ପଦ ହେ । ୨ ।

ଯଥାରାଗ

ବାଜଇ ବାଂଶରୀ ସୁସ୍ୱରେ ମହୁରୀ ମର୍ଦ୍ଦଳ ତାଳ ମଙ୍ଗଳ ହେ ।
ଚଳେ ଧୀରେ ଧୀରେ ହୋଇ ଶ୍ରୀକୁଞ୍ଜରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଚଞ୍ଚଳ ଭେଲ ହେ ।
ପ୍ରାଣନାଥ ଶୀଘ୍ରେ ଲଇଁ । ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଇଁ । ହେ ।୧।
କରେ ବନ୍ଦାପନା ଉଲ୍ଲସିତ ମନା ତାମ୍ବୁଳ ଲାଗି କରିଲ ହେ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବୃନ୍ଦା ଅବର ପ୍ରମଦାମଣ୍ଡଳ ଭେ ଅଚରିଲ ହେ ।
କରେ ପ୍ରସାଦ ଭୋଜନ ହରି ଜରେ କୈଲ ଆଲିଙ୍ଗନ ହେ । ୨ ।
ଲାଗି ଧ୍ୟାନ ଧରି ମୁଖେ ମୁଖ ଭରି ସବେ ପ୍ରମୋଦିତ ଚିତ୍ତ ହେ ।
ନାଚିଲ ଗାଇଲ ପ୍ରେମରେ ବିହ୍ୱଳ ଉଠିଲ ଲହରୀ କତ ହେ ।
ବୃନ୍ଦା ଅନ୍ତ ମଧୁଗାନ କରାଇଲ ସବାରେ ବଦନ ହେ । ୩ ।
ବ୍ରଜ ବିହାରୀ ମଦନରେ ଯାଇ ଶ୍ରୀକୁଞ୍ଜେ କିଶୋରୀ ଲଇଁ । ହେ ।
ଯତ ନାରୀ ତତ, କୁଞ୍ଜେର ଘଟନ ତତ ଗୋବିନ୍ଦ ହଇଁ । ହେ ।
କୁଞ୍ଜେ କୁଞ୍ଜେ କରେ କେଲି ଶାନ୍ତ ସଖୀ ଭକ୍ତଗଣ ଭାଳି ହେ । ୪ ।
ଏମନ ସମ୍ପର୍କ ନା ହଏ ସମ୍ଭବ ଶେଷ ଲେଶ ନାହିଁ ପାଏ ହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ନାଗାରେ କହିଅଛି ଦୟାରେ କଣ୍ଠୁ ବା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହଏ ହେ ।
ଦୋଷ ନା ଲଇ ମହାନ୍ତେ ଆମି ଶରଣ ଚରଣାଶ୍ରିତେ ହେ । ୫ ।
ଠାକୁରାଣୀ ବର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଠାକୁର ରସ ସାଗର ଲହରୀ ହେ ।
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଗୋବିନ୍ଦ କୃପାଲେଶ ପାଏ ଶିରୋଚନ ବିବର ହେ ।
ଦେଅ ଏହୁ କୃପା ବଲ ଜୀବ ଏଇ ରସେ ଆମି ଭାଲ ହେ ।୬।

ପୟାର

ତ୍ରୟୋଦଶଗ୍ରନ୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହୋଇଲ ସମାପତ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦପାଦେ କୋଟି ପ୍ରଣମିତ ହେ । ୧ । ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୃପାମୟୀ ଶ୍ରୀମତୀ କିଶୋରୀ, ମଦନ ମୋହନ ସଙ୍ଗେ ନିବାସ ଯାହାର ହେ ।୨। ପଦ୍ମାବତୀ କାନ୍ତ ଜୟଦେବ କବିରାଜ ,ଶୃଙ୍ଗାର

ବିବେକ ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣେ ଅଜ୍ଞ ହେ । ୩ । ତାର କି ପାରିଲେ ତାର ବଦନ ଉଦ୍‌ଗୀର୍ଣ୍ଣ, ଅଜ୍ଞାନ ପିଣ୍ଡିକି କରେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଚର୍ବଣ ହେ । ୪ । ପିଣ୍ଡିକେର ନାମେ ପୁଷ୍ପ ନାହିଁ ଯାଏ ବର୍ଣ୍ଣିତେ, ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଗନ୍ଧେ ଦୋଷ ନା ଲଏ ମହାନ୍ତେ ହେ । ୫ । ଅମ୍ଭି ଦୀନ ହୀନ ଜନା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧମ, ମହାମୂର୍ଖ ପାଷାଣ୍ଡ ଗଣାର ଗୁରୁ ସମ ହେ ।୬। ଶ୍ରୀରାଧା ଗୋବିନ୍ଦ ପାଦେ ନାହିଁ ଭକ୍ତି ଲେଶ, ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ପାଦେ ନାହିଁ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ହେ । ୭ । ସୁଜନ ଜନାରେ ସେବା ନାହିଁ ଏକ ବୋଲ, ପାତକୀ ଅଜ୍ଞାନ ଅମ୍ଭି ଦୃଢ଼ମନେ ଘେନ ହେ । ୮ । ଓହେ ଭକ୍ତଗଣ ତୁମ୍ଭି ପତିତପାବନ, କର କର କି ପାଲେଣ ଆମାରେ ବହନ ହେ । ୯ । ଇଙ୍ଗ ଦେହ ତେଜି କବେ ସିଦ୍ଧ ଦେହ ପାଇବେ, ପୂର୍ବ ଧାମ ପ୍ରାପ୍ତି ହୟ । ସୁସେବା ମିଳିବେ ହେ । ୧୦ । ଜଗତ ଜନାରେ ବନ୍ଦୁଁ ସୁଜନେ ସ୍ୱପନେ, ଅପରାଧ କ୍ଷମା କର ରସ ଘେନ ମନେ ହେ । ୧୧ ।

ଦୂହା

ବରଷିଛେ ଏଥି ପ୍ରେମରସ, ପାନକର ଇହା ମନ ତୋଷ । ୧ ।
ଓହେ ସୁଜ୍ଞଜନେ ମତ ନାଅ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଚନ୍ଦ୍ର ନାଅ । ୨ ।

---

(୧) ରାଧେ କିଷ୍ଟୁ ରାଧେ, କିଷ୍ଟୁ ରାଧେ, କିଷ୍ଟୁ ବଟରେ । ଯମୁନା ପୁଲିନ କେଶୀ ଘାଟ ବଂଶୀ ବଟରେ । ଘୋଷା ।

ନିଭୃତ ନିକୁଞ୍ଜ କୁଞ୍ଜ ରାଧା କୁଞ୍ଜତଟରେ
କରନ୍ତି କେଳି, ରାଇ ଶ୍ୟାମ, ଯୁଗଳ ଚରଣେ ଖଟରେ । ୧ ।
ଶ୍ୟାମଞ୍ଜନ କୁଞ୍ଜ, ମାଲଧର, ରାଧା ହ୍ରଦ ତଟରେ,
ଶ୍ରୀବ୍ରଜ ଧୂଳି, ଅଙ୍ଗେ ବୋଳି, ହରି ବୋଲି ପ୍ରେମେ ଲୋଟରେ । ୨ ।
ମିଥ୍ୟାକୁ ତୁ ସତ୍ୟ ନ ମଣ, ଏ ସଂସାର ଲମ୍ପଟରେ ।
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ହେଉଅଛୁ ବଣା, ଛୁଟିଯିବ ତୋର ଘଟରେ । ୩ ।
କୃଷ୍ଣ ଚରଣେ, ପଶ ତୁ ଶରଣ, ଯେମନ୍ତ ମଧୁପ ଲମ୍ପଟରେ,
ବୋଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ, ଶମନ ରାଜ, ନ ଲାଗୁ ତୋ ଦ୍ୱାରେ ଲୋଟରେ । ୪ ।

(୨) ଯେ ଗୋବିନ୍ଦେ, ପରମାନନ୍ଦେ, ହରେ ଗୋବିନ୍ଦେ, ରାମା,
ନାଗର ନବକିଶୋର ମନୋହର ମୂରତି ସୁନ୍ଦର ଶ୍ୟାମା । ଘୋଷା ।
ରାମା ରାମା ନୀଳମେଘେ ଶୋହେ, ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗେ ରାମା ।
ବୈଜୟନ୍ତୀ ମାଳ, ଗଳେ ଦୁଲେ, ଜଗତ ଦୂରେନ ବାମା । ୧ ।
ନାଚେ ରଙ୍ଗେ ଚଳେ ତ୍ରିଭଙ୍ଗେ, ବାଙ୍କିତ ଭଙ୍ଗେ ରାମା ।

ଅଧରେ ମୁରଲୀ ଘନ ଘନ ବାଜେ, ନାଚନ୍ତି ବ୍ରଜପୁର ବାମା । ୨ ।
ମୟୂର ମୁକୁଟ, ପିତାମ୍ବର ଶୋହେ, କୁଣ୍ଡଳ ଝଲକନ୍ତି କାନା ।
ନାରଦ ହରଗୁନ, ଅବିରତ ଗାୟେ, ବାଜନ୍ତି କନି କନ୍ତ ବୀନା । ୩ ।
ଯମୁନା ତୀରେ ଗୋପିନୀ ମେଲେ, ଖେଳି କରେ ନନ୍ଦକାହ୍ନା ।
ବାଜନ୍ତି ଢୋଲ ମୃଦଙ୍ଗ ପଖାଉଜ, ଖାଡ଼ ରହେ ସୁର ବ୍ରହ୍ମା । ୪ ।
ଘର ଘର ପେଠେ ଚୋର କର ଖାୟେ, ଖାୟେତ ମାଖନ ଛେନା ।
ଦୀନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ଚରନ ଶରନ, ନିରଖନ୍ତି ବ୍ରଜପୁର ବାମା । ୫ ।

(୩) ଜୟ ଜୟ ରାଧେ, ଭଜ ରାଧେ, ରାଧେକିଷ୍ଣ ଗୋବିନ୍ଦେ । ଘୋଷା ।
ରସିକ ରସାୟନ, ରସବତୀ ଜୀବନ, ରାସ ବିହାରୀ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୧ ।
ନଟବର ଧାରୀ, ବାଙ୍କ ବିହାରୀ, ରାଧା ମନୋହାରୀ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୨ ।
ଗୋପ ଯୁବତୀବର, ଲମ୍ପଟ ନଟବର, ଖେଲ କରୁନାସିନ୍ଧୁ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୩ ।
ମୁରଲୀଧାରୀ ଗିରିବରଧାରୀ, ନିକୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୪ ।
ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ନାମ ରାଧା ପଦେ ଆଶ, ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦେ । ୫ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର୍ପଣମସ୍ତୁ

କଟକ ଶ୍ରୀ ହରନାଥ ପ୍ରେସରେ ଶ୍ରୀ ଅଜୟକୁମାର ଘୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ୧୯୫୩